MÁSODIK LÁTÁS

Nr. 11 (1994)
mis'zine

második látás mis'zine

---------- MÁSODIK LÁTÁS (second vision) ----------
---------- direkt akció zenei - kultúrális magazin ----------
---------- felelős kiadó: marikabéla; szerkeszti: béla & marika ----------
---------- 1993 október/november ----------

Második Látás
Rácz Mihály
Budapest, 1172
XIII.u. 35.
HUNGARY
Tel/Fax: 36-1-158 6410

"Ha összetöröm valakinek a testét, nem a test semmisül meg, hanem ami a te st alapjában van, az élet. Ha átszúrom az állatot, nem azt szúrtam át, hanem a szívét, a benne levő kicsiny, de életfenntartó állatot; de nem a szívet öltem meg, hanem a vér-állatot; de a vér-állatot sem, hanem magát az életet. Ezért o lyan borzasztó az emberjavítás és hibák kiirtása; ezért szörnyű az erőszak. Ro sszat akar elpusztítani, de nem azt öli meg, amire céloz, hanem a mélyebben le vőt, azt, ami a rosszat takarja; a jót. Ezért nem lehet és nem szabad a javítá st, a beleavatkozást, a hibák és bűnök kiirtását másnak végezni, csak magának az embernek. Csak én tudom magam úgy megváltoztatni, hogy ne érjen az a veszte ség, amely sokkalta nagyobb, mint a változtatás által elérhető jó. Ez talán a lényege annak, amit szabadságnak hívnak."

(Hamvas Béla: Stonehenge, a szikla extázisa)

"Újabban azt mondják, hogy a művészi alkotás szándék nélkül nem keletkezhe t. A szándékot műakarat-nak, Kunstwollennek hívják. Riegl, aki a szót csinálta, úgy gondolja, hogy ez a művészetet megelőző alaphelyzet. Olyan készültség, ame ly nélkül mű alkotása nem lehetséges. Feltételezi, hogy a kiindulása az embere n belül esik. Először akarni kell. Szándék nélkül nincsen semmi. Ez a szubjekt ív mozzanat, felkészülés, szándék, céltudat, tervszerűség, ez a műakarat. A mű legfontosabb lépése lélektani, művet akarok teremteni.

Ha valami, a zenei ősélmény ezt az elméletet teljes egészében felborítja. Mert legyen az a neander-völgyi vadember, csecsemő, legyen az, amit hall patak csobogás, mennydörgés, bádogcsörgő, nevetés, fütty, bárki legyen és bármit hal ljon, tudja, hogy benne él a határtalan zenei óceánban, benne él az égő hangte ngerben, ahogy benne él a szavakban, színekben, szagokban, szépségben, lélekbe n égő végtelen világban. Ami hangzik, az mind zene. A megdicsőült szoprán áriá jától az ajtórecsegésig. Ez a zenei óceán harsog, vagy simogat, vagy ingerel, vagy altat s az ember fülén susog, énekel, dörömböl, csattog és csörög.

(Hamvas Béla: A Halottasének)

A Második Látás 10. számára jött reakciók csak némileg tértek el az addigi aktól. 'Némileg': sokak élvezték a megváltozott kivitelt és a bővebb tartalmat, mások viszont épp ezért kötöttek bele. Amit ezzel kapcsolatban nem értek: miér t is kellene egy lapot tíz perc alatt elolvasni, illetve miért ekkor jó??????? Tény: a Látás elsősorban zenei fanzin, és csak másodsorban akármi más! Itt sze retnék kitérni arra, hogy a Látás még mindíg fanzin, saját kritériumainak mind enben megfelel, és csakis ez számít. Pozitív hangnemben pedig azért írok "mind enről", mert igyekszem olyan zenekarokkal, kiadókkal, stb. felvenni a kapcsola tot, amelyeket vagy nagyon szeretek, vagy valamilyen szempontból pozitívnak és hasznosnak tartok; ebben a tekintetben a Látás méginkább FANzine a kifejezés e redeti értelmében. Egyszerűen nincs kedvem olyan dolgokkal törődni, amelyeket szánalmas módon pocskondiázhatok illetve becsmérelhetek. Ez a mentalitás áll a lehető legtávolabb tőlem. Ezt hosszabban (feleslegesen) boncolgatni nincs érte lme, előljáróban most csak ennyit és nem többet!

És még: Bármilyen hihetetlen, a néhány éve befizetett megrendelések most - ezzel a 11. számmal kimerültek,így ez (aki szükségét érzi) megújításra szorul, ami abból áll, hogy mellékelek egy csekket, amit a címemre lehet feladni. Hang súlyozom, hogy a postaköltség lényegesen olcsóbb, mint utánvételkor!

Üdvözöl mindenkit: mis.

FANZINE RECENZIÓ

IRRE TAPES NEWSLETTER Nr 26,A/5,8 oldal, Matthias Lang,Bärendellstr.35,D-66862 Kindsbach, Germany. Kéthavonta megjelenő i smertető mindarról a független zenékről,am i csak megjelenik a bolygón,kizárólag pers ze csak akikkel kapcsolatban áll a szerkes ztő.Az Irre Tapes kazettakiadó,most ünnepl i századik megjelenését.A katalógus ingyen es(azaz csak portó),a newsletter 2 márka,h a nem is tudtok németül,a címekért érdemes belelapozni. -Elisa-

PANIC! Nr 10,A/4,60 oldal.c/o Richter,Hage dornstr.51,D-20149 Hamburg,Germany. Mióta utoljára találkoztam vele sokat változott, professzionálisabb lett,nagyobb terjedelmű és átfogóbb (egyre jobban kitűnik,hogy min denki ugyanazt a szövegszerkesztőprogramot használja).Jól kidolgozottak az interjúk: Wendy James,The The,Lemonheads,HipHopRisy, Dinosaur Jr.,Stereo Mcs,Twang! kiadó ripor t,na meg tömegnyi recenzió. -Elisa-

KODEX Nr 3,A/4,76 old.,+ 70 perces CD, 19, 9 DM. c/o Barfüsserstr.27,D-35037 Marburg/ Lahn,Germany. Zene,művészet,irodalom.A bor ító közepére ragasztva a CD: XL Raiser,Som e More Crime,Trauma,Exo Neutrino,D.A.Vide, stb két-két számmal.A láp külön fejezetben mutatja be ezen együtteseket.Az lehet majd Németországban a Kodex,ami Amerikában az ND, Angliában pedig az Empty Quarter.Együt tműködnek a Discordia kiadóval.A kivitelez ése külön művészet,recenziók,képregény,ver sek,interjúk Pankow,Anne Clark,Element Of Crime,Christian Dörge(író),Slavoj Zizek(fi lozófus,pszichoanalítikus),stb. -Elisa-

JAZZTHETIK Havonta 80 old.,A/4, c/o Emdener str.10,D-48155 Münster,Germany. 8,5 DM. Ne m éppen olcsó szórakozás ez a "Jazz és más ról" szóló havilap.De aki számára túl hagy ományos az egyéb jazz-szakirodalom,itt rem ekül tájékozódhat az új lemez és könyvkiad ásokról.Információdús interjúkat készítene k jazz és kortárszenészekkel (ide tartozik Thurston Moore is),részletes koncertmenűt kínálnak;a nyelvezete könnyed és a fotók t etszetősek. -Elisa-

EPITAPH PERIPHERER TONKUENSTE Nr 6,48 old. CD-vel 10 márka. c/o Uwe Wolfrum,Schwanall ee 22,D-35037 Marburg/Lahn,Germany. Kvéru lánsok magazinjának nevezik magukat,számoz ott 1500 darabból enyém a 661.-dik.Magas s zínvonalú cikkek: John Cage,John Zorn,Das Neue Brot,Laibach,Achim Wollscheid,This He at,képregények,Twin Peaks,Delicatessen,kiv ágható és összebarkácsolható "művészet" a hátlapon.A borsos ár magyarázata:"Nem vagy unk hajlandók minden kiadásnál belefektetn i a csokoládépénzünket".Ezenkívül megkapod a szezon menűjét CD-n,ez alkalommal a Cont empo segítségével: Pankow,Clock DVA,Attrit ion,Black Rose és a Volume Sick egy-egy sz ámával. -Elisa-

ZAP Nr 70,A/4,40 old. c/o Michael Arndt,PO Box 1007,D-66441 Bexbach,Germany. 4 márka. A Zap már kéthetente jelenik meg,és a terj edelme is csökkent.A tördelése viszont átt ekinthető lett,egyre szembetűnőbbek politi kai állásfoglalásai.A legérdekesebbek Mart in Büsser kolumnái,kiválóan számol be a ja zz és egyéb finomságok világából (RecRec é s Bad Vugum kiadások). -Elisa-

SPIRIT - EIN LäCHELN IM STURM Nr 17,A/4,48 old.,5 márka. c/o Marc Hairapetian,Hoffman n-von-Fallerslebenstr.38A,D-30659 Hannover Germany. Nehogy valaki megfeledkezzen e ki váló művészeti lap címének egyik feléről: "Mosoly a viharban",és a szabadlelkű ember ezt tartja fő erényének.Ritka lap,ami fanz in színtiszta értelemben,de komolyságában és kivitelezésében inkább folyóirat.Kiadój a legfőbb vágya,ha tisztelt hőseit az ő fü zetével a kezükben fotózhatja.Viszont szer encsés lélek lévén olyan interjúkat tud el készíteni,ami csak keveseknek adatik meg. Így például Gregory Peck,Billy Wilder,Maur ice Jarre a számomra legérdekesebbek.A kia dó legkedveltebb hőse Oscar Werner,ezúttal élettársával Antje Weisgerber-el tudott be szélgetni. -Elisa-

HARTBEAT Nr 15, c/o Hans-Jürgen Klitsch,Mo selstr.2,D-26419 Schortens,Germ. 8 DM. A s zerkesztők fele angol/skót,az egész angolu l jelenik meg.Rengeteg jól kidolgozott rip ortot,terjedelmes interjút tartalmaz folk-rockról,World-musicról,indie-rockról,psche deliáról,60-as évek zenéről.Ebben:Richard Barone,Dead Moon,Ali Farka Toure,The Petal s,Crypt Rec., és egy 7" (The Petals,Creef, Lost Patrol,Legendary Golden Vampires).Apr ó betűszedés,fanzinszerű kivitel. -Elisa-

mis recenziók:

THE NEW REVIEW OF RECORDS Vol 1.No 1.,A/4, 44 old.,c/o Brad Balfour,22 East 95th Stree t # 4B,New York,NY 10128,USA. Előzményének a The New York Review of Records-nak a szer ves folytatása.Néhány rövid cikk(E.Neubaute n.,Apache Indian,Suede,Band of Susan)kivétel évél teljes terjedelmét recenziók és hírdet ések teszik ki,felölelve a zene szinte vala mennyi műfaját. 2,5 dollár.

ANARCHISTA ÚJSÁG '93/1,A/4,20 old.,c/o Buda pest 1399,Pf.701/800. Elsősorban a balkáni helyzettel,illetve Kelet-Európával foglalko zik;aztán öko hírek,rasszizmus elleni cikk, graffiti tanácsok,egy nagyon jó cigány mese és Anti az Anarchista. 30 Ft.

INTRO Nr 11,A/4,68 old., c/o Matthias Hörs tmann,Dratumerstr.10,49326 Melle,Germany. Igazodik a német fanzine-rockmagazin hagyo mányokhoz(recenziók,hírdetések,tördelés). Elsősorban ismert előadókkal foglalkozik: Deborah Harry,Bjork,Helmet,Consolidated,No MeansNo,Bad Brains,Faith No More.

LIMITED EDITION Nr 38,A/4,6C oldal.c/o Björ rn Schrenk,Luxemburgerstr.31,13353,Berlin, Germany. Változatlan koncepcióval és dizáj nnal készül,itt:Das Neue Brot,Diamanda Gal as,Miranda Sex Garden,Gallon Drunk,Batmobi le,Eric IQ Gray,stb. 3,5DM.

CROHINGA WELL Nr 4 & 5,A/4,64 old.,c/o PB 22,1730 Asse,Belgium. Ritka szép kivitelű, elsősorban grafikákkal illusztrált,psychede likus zenekarokkal foglalkozó fanzin.Benne: Hawkwind(ez természetesen minden számban), Bari Watts,Rod Goodway,Michael Moorcock(az egyik legjobb fantasy író,dolgozott a Hawkw ind-al is),The Lost Pipe Dreams,Nebula Time, recenziók,a mágikus(vagy szóma)gombák haszn álatáról. 135 belga frank.

KÉK BOLYGÓ Nr 12,A/4,24 old.,c/o BME Zöld Kör,Budapest 1111,Kruspér u.2-4. Benne:Itth on Európában?,Permakultúra a tettrekészekne k,részletek a Sánta Őz-ből,a horvát háború öko következményei,Kinek szabad a szabadker eskedelem?,stb. 50 Ft.

PRÓBA SZEKERCE Nr 4,A/5,24 old. c/o Tombácz Róbert,Szeged 6723,Úrhajós u.10/a. Politika elégedetlenség,gyalázkodás,néhány recenzió, néhány riport:Westminster Apu,Gecizők és ko ncertbeszámolók.

HELLO HAPPY TAXPAYERS Nr 10,A/4,52 old.c/o Filleau/Champaloux,Bp 261,33012,Bordeaux c edex,France. Valamivel soványabb az előző számnál,de még mindíg egyedülálló kivitelű. Benne:Circle X,Voodoo Muzak,Krackhouse,RWA, Born Against,recenziók,rajzok. 30 frank.

ANARCHY Nr 37,A/4,84 oldal. C.A.L.,PO Box 1446,Columbia,MO 65205-1446,USA. Még mindí g a legjobban szerkesztett,leggazdagabb ta rtalmú anarchista-ideológiájú lap.Benne:an archista színtérbeszámolók,Perui helyzetké p,alternatív médiák,nacionalizmus,Ku Klux Klan,levelezési rovat. 3 dollár.

LAIBACH fanzine Nr 2,A/4,26 old. c/o Donal d Campbell,1 Carnock Gdns,Milngavie,Glasgo w G62 7RU,Scotland. Teljes terjedelmét a Laibach és a hozzá tartozó csoportok tevék enységének szenteli.Fotók,recenziók,túrnék, koncertbeszámolók,tanulmányok,interjúk,pol itikai cikkek alkotják.

EKZOTIKA Nr 1,A/4,88 old.,Moszkva,Tel: 37-324, 37-339. Egyedi kivitelű,gazdag tartal mú magazin (a borítón Warhol banánjával). Benne:Nick Cave,AMM,Coil,Bauhaus,Sonic You th,Dead Can Dance,Free Jazz Quartet,stb.

RARE Nr 10,A/4,56 old. c/o PL 202,33201 Tam pere,Finn. Elsősorban a rock fővonalára(U2, T.Rex,Rolling Stones,Kaseva,Wigwam)alternat ív zenekarokkal is foglalkozó(gótikus rock, finn független színtér)informatív,áttekinth ető kivitelű lap. 25 FIM.

THE LAST POST Nr 1,5(másfél),A/4,24 old.c/o Tiszaújváros 3580,Lórántffy u.14. Soványabb az elsőnél(de ez csak köztes szám).Benne:sz ámtalan hírdetés,Inkwizycja,Butthole Surfer s,Kampec Dolores,NoMeansNo,Fugazi szövegek, stb.Terjesztéssel is foglalkozik.

N D Nr 17,72 old. c/o Po Box 4144,Austin, Texas 78765,USA. Az egyik legizgalmasabb fanzin,amely elsősorban az experimentális/indusztriális zenékre,a mail art-ra és egyéb társművészetekre specializálta magát.Benne: Left Hand Right Hand,Victor Lois,Jim O'Rourke,Voice Of Eye,Dead Chickens,recenziók,újdonságok,stb. 4 dollár.

GODSEND Nr 18,A/4,38 old. c/o Todd,1401 Fuguay Road,Evansville,IN 47715,USA. Post-industrial és noise zenékkel foglalkozik,Controlled Bleeding,Crash Worship,Slint,Swans,Zoviet France,Nocturnal Emissions,FLA,stb.Informatív és jó tipográfiájú. 2,5 dollár.

FLIPSIDE Nr 85,A/4,156 old.,c/o POB 60790, Pasadena,CA 91116,USA. Az egyik legkorábbi és legismertebb fanzin még tartja magát és vastagabb mint valaha.Szinte feldolgozhatatlan információtenger,néhány név:Boredoms,Chaos UK,DOA,Fluid,Gunball,Jawbox,Tav Falco, Lubricated Goat,Down By Law,stb. 2,5 dollár

OX Nr 14,A/4,64 Old, c/o Joachim Hiller,Joseph-Boismard-Weg 5,45276,Essen,Germany. Áttekinthető,kellemes tördelésű,fekete-fehér,elsősorban hardcore,posthardcore,sub pop és noise zenékkel foglalkozik.Itt:Unsane, Grant Hart,EA 80,Erosion,The Dwarves,hírdetések és nagyon sok recenzió. 6DM.

MASURKOVSKÉ PODZEMNÉ 15-93,A/4,36 old. c/o Pavel Komínek,U Zavadilky 234,751 02 Troubky Nad Becvou,Csehország. Alternatív/punk zenei és politikai lap.Benne:Butthole Surfers, Crazy Boys,Floyd Westerman,cikk az indiánok helyzetéről és kultúrájáról,képregények,stb.

NOUVA Nr 3,A/4,32 old. c/o Szentes 6601,Pf: 102. Zene és film,úgymond műfaji kötöttségek nélkül.Benne:Suzanne Vega,Kispál,The Ex, E.Neubauten,REM,Dudás Lajos,hírek-újdonságok,Fassbinder,stb.

ROK-GAZET Numero 5,A/4,32 old. c/o Eurokka, F-31450 Donneville,Francio. Franciaországban készülő,esperanto nyelvű rockmagazin.Mindennel foglalkozik,a punktól a metalig és a népzenéig.Benne:Team,Shadowfax,Negu Gorriak, The Fabolous Trobadors.

MUSIC NEWS MAGAZIN Nr 1,A/4,32 old. c/o Veszprém 8200,Március 15.u.4/d VI/16. Számítógéppel szedett,új zenekarokra figyelő rock lap.Ebben a számban elsősorban metal zenekarok kaptak helyet,mert túlnyomórészt ők jelentkeztek;de minden műfaj érdekli őket,írnak demókról,közölnek biográfiát,stb.Vedd fel velük a kapcsolatot! 85 Ft.

FANZINE INDEX Nr 5,A/4,84 old. c/o Rott Scheidterstr.6,42329 Wuppertal,Germany. Az összes élő és működő fanzin gyűjteménye: német nyelvterületről,egy-egy oldalban.Információs értéke miatt érdekes.

TRUST Nr 38,A/4,78 old.c/o Dolf Hermannstädter,Salzmannstr.53,86163,Augsburg,Germany. Az egyik leglátványosabb kivitelű "core-magazin".Benne:IQ,Dead Moon,Stereo MC's,Consolidated,Urge Overkill,az elmaradhatatlan hírek,túrnék,recenziók. 3DM.

NO MORE Nr 1/**EQUALITY** Nr Ø,A/5,16 old.c/o Ladislaw Fedornák,Komenského 27,07301,Sobrance. Két anarcho-punk orientált fanzin közös induló száma igen sovány tartalommal.

OMEGA '93/1,A/4,76 old. c/o Philippe Olivier,Villa Mon Refuge,9 Allée des Lucioles, 06340 Trinite-Victor,France. Nagyon szép kivitelű francia nyelvű fanzin,elsősorban a kísérleti/indusztriális/gótikus/misztikus zenékre specializálta magát:Klimperei,Attrition,In My Rosary,Fire & Ice,Syllyk,LPD, Death In June,stb,újdonságok,recenziók. 20 frank.

ATES HIRSIZI Nr 1-4,B/5,48 old. c/o Özel Ekidir. Klodfarer Cd.Dr.Sevki Bey Sk. No. 4/2 Sultanahmet-Istanbul,Turkey. Színes borítóval megjelenő,szövegorientált anarchista fanzin.Mivel kizárólag törökül íródik,nehezemre esik kideríteni,mivel foglalkozik (egy-két jelből ítélve a hazai és környéki politikai helyzettel). 6DM.

MAXIMUMROCKNROLL Nr 122,A/4,176 old.c/o PO Box 460760,San Francisco,CA 94146-0760, USA. Kissé már "hihetetlen" mennyiségű hír özön a világ punk/HC színteréről.Legalább fele hírdetés,a másik fele:színtérbeszámolók,recenziók,levelek,vezércikkek,Interjúk: Schwartzeneggar,The Pilgrims,The Grey Spikes,Smear,stb. 2 dollár.

UNI '93/5-6,A/4 hosszában hajtva,24 old. c/o UNI-Klub Unijazzu,Bolzanova 7,11000 Praha 1,Cseh. Ha jól értem egy klub kiadványa,valószínűleg az ott,illetve a városban fellépő zenekarok szerepelnek benne:E.Neubauten,Velvet Underground,Cramps,Suede,+Eno +Byrne. 10 korona.

NŐI NAPOZÓ Nr 2,A/4,2 old. (ex-Hátsószándék) cím nincs. Egy A/4-es lap kétfelé hajtva,a tartalma pedig egy hosszú gondolatfűzér végigvezetése - elégedetlen hangon.

AUTONOMIE Nr 11,A/5,24 old.c/o PO Box 223, (cas) 11121,Praha 1,Cseh. Rendezett tördelésű anarchista lap,benne punkszövegek,Tolsztoj írás,rövid cikk a buddhizmusról,a Los Angelesi történésekről,stb. 8 korona.

DIRT Nr 2,3,4,5,A/5,52 old. c/o Neil,311 S Laurel,Richmond,VA 23220,USA. Kissé kaotikus képszerkesztésű,főleg post hardcore zenekarokkal foglalkozó zine.Montázsok,hírdetések,recenziók,interjúk:SteelPoleBathTub, David Yow,Naked Agression,Bewitched,Tar,Green Day,Jim Baker,stb.

VIRUS Nr 3,4,A/5,44 old.c/o Budapest 1245, Pf.1206. Nagyon szépen kivitelezett,techno zenei (de nemcsak techno-val foglalkozó)lap.Dizájn és tartalom magas színten.A 3 számban:szövegfordítások,FLA,Leather Strip,Liquid Limbs,Test Dept,Young Gods,LPD,stb. A 4.-ben:Revolting Cocks,Vivisect,Cat Rapes Dog,Alien Sex Fiend,Die Krupps,Snog,XMTP, Dogpile,Swans,Nouva Meccanica. A Virus lemez és Cd terjesztésbe kezdett,listájuk kb 150 albumot tartalmaz a techno és indusztrial műfajából.Érdeklődni a Virus címén,vagy Kerekes György T:226-3919; Kiszely László T:189-3519 telefonokon lehet.

LANONGRUD '92 december,A/5,38 old. c/o Leiszter Attila,Pécs17,7617,Pf.26. Mail-art jellegű fanzin,verseket,egyéb prózai írásokat,rajzokat,pecsétnyomatokat közöl. 50 Ft.

GENYÓ SZÍVÓ DISZTROLY Nr 6,A/5,24 old. c/o Pozsonyi Ádám,Budapest 1148,Szervián u.20. Benne:Dog Faced Hermans méltatás,A Nőkről egyenjogúan,Kedves sztori egy fanzinos kollégáról,Kaktusz és Lévay barátságáról,néme t helyzetjelentés,"barátom NAGYFERÓ",Genyó Díj a HIDEGRONCSNAK,azÚjhullám bűvöletében Keri dorongjá és a Tátongó Füst legújabb e pizódja(10/a)csak a Genyóban!! 80 Ft.

VISION-ON Nr 5,A/5,36 old.c/o 27 Springbank Croft,Holmfirth,Wes Yorks,HD7 1LW,UK. Három oldal recenzión kívül egész terjedelmét az Instigators-nak szenteli(interjúk,biográfia,diszkográfia,fotók,stb) egy hat számos (máshol meg nem jelent felvételeket tartalmazó) kazettával együtt.

JÖVŐNK 11 ALAPKÖVE Nr Ø,A/5,24 old. c/o J.T.A.,Sahy,Preselany 33 vagy 44, 936 01, Slovakie. Kaotikus tördelésű,magyar nyelvű szlovák fanzin,a post hardcore-tól a techn óig:Babes In Toyland,Biohazard,Skinny Puppy és Andrzej Dudek Dürer performer.

MOZGALOM Nr 6,A/5,40 oldal.c/o ifj Pánczél János,Veresegyház 2112,Baross u.7. Sokkal fésültebb kivitelű,mint eddig,a tartalma is inkább a kísérleti és misztikus zenekarok felé tolódott:Plasma Pool,Actus,X4U,Skinny Puppy,Ataraxia,Tit Wrench,stb.

COMPULSION Nr 1,A/5,72 old. c/o Tony Dickie,10 Netherhill Road,Gallowhill,Paisley, PA3 4RE,Scotland. Szép kivitelű, misztikus és noise zenekarokkal foglalkozó lap.Benne Coil,Death In June,Silverfish,Sol Invictus Whitehouse,stb,recenziók,hírek. 1 font.

IMPULSE Nr 4,A/5,36 old.c/o 41 Quarrendon Rd,Amersham,Bucks HP7 9EF,UK. Tematikájában hasonlatos a Compulsion-ra,képszerkesztése visszafogottabb.Benne:hírek,recenziók, Attrition,Michael Mantra,Ordo Equitum Solis,Musica Maxima Magnetica Records. 3 font.

MUSIC FROM THE EMPTY QUARTER Nr 7,Nr 8,A/5 92 old,104 old.c/o PO Box 87,Ilford,Essex IG1 3HJ,UK. Egyedülállóan gazdag tartalmú és szép kivitelű fanzin,a kortárs kísérleti/elektronikus/misztikus,stb zenékre koncentrálva.A 2/3 része recenzió(ritka jó kritikai rálátással)a többi újdonságok és interjúk.A 7.-ben:The Orb,Clock DVA,Skinny Puppy,Front 242,E.S.P.,és Touch Records. A 8-ban:Front 242,Cop Shoot Cop,Young Gods,Lagowski,Prayer Tower,Judda,Etant Donnes. Egy külön 32 oldalas füzet tartalmazza az általuk terjesztett lemezek (kb ezer) listáját 1,75 font.

TELIHOLD Nr 1,2,3,A/5,36 old.c/o Sopron, 9400,Pf.296. Elsősorban a friss gitár- és hip hop zenék tárháza;Dead Moon,Victims Family,Ice T,Ministry,Young Gods,L7,Jesus Lizard,Consolidated,Therapy,Gallon Drunk,Monster Magnet,Plasma Pool interjúk és cikkek 60 perces kazettamelléklettel jelenik meg, amely válogatás az írott szó mellé.Érdemes beszerezni. 150 Ft kazettával együtt.

STRAIGHT EDGE Nr 2,A/5,32 old. c/o Vizler Tibor,Győr 9019,Sárkerekí u.29. Gondosan szerkesztett,tartalmas lap.Benne:koncertbeszámolók,hírek,szövegfordítások,cikkek:Swans,Jesus Lizard,Porno For Pyros,Leukémia,stb. 50 Ft.

SZUBKULTÚRA Nr 1,A/5,12 old. c/o Izsák Attila,Budapest 1115,Tétényi út 22 VI/21. Roppant szórakoztatóan megírt fanzin,bár lehet,hogy nem ez volt a célja! Alig várom a második számot. Különösen ajánlott!!!

THE DROWNING MAN Nr 1,A/5,28 old.c/o Frederik Cosme,94 rue Du Monument,5544 Agimont, Belgium. Elsősorban gótikus zenékre specializálódott bizarr rajzokkal gazdagon illusztrált fanzin.Benne:Sepulkrales,Katakombes Trom,Mordor,La Nuit Venue,Land Of Passion, The Vampires Legend és Hideg Roncs.

YELP THE FANCY STATE Nr 1,2,A/5,28 oldal. Politika,zene,életmód bizarr megvilágításban szólal meg itt.Ezenkívül:techno,VAV waw Ministry és bősz versek.

BI KISASSZONY '93/1,A/5,40 old.c/o Jeney Zoltán,Budapest 1213,Nyárfás u.14. Benne:Településrendezés,Mask,Ha punk vagy ne keresd a Bajt,Romfolk,recenziók,Mozgalom egy globális parlamentért,poszter,Alekszandr Sz. filmjei,stb.

MARSBÉLI KRÓNIKA Nr 5,A/5,16 old.,Nr 6,A/5 8 old. c/o ifj Baranyai István,Budapest 1193,Bem u.27. Az ötödik számban:klubok az ország minden tájáról,A Búvárok peréről,Karabély,Képes Rá fanzin. A hatodik szám teljes terjedelmét Donald rágó képregények teszik ki.

NOVUM ORGANUM EUROPE Nr 1,méret:30X10,5 cm, 28 old. c/o Novum Organum,Budapest 1399,Pf. 701/453. Egyedülálló,tradícionális tördelésű,misztikus,szellemi irányultságú zenékkel és társművészetekkel foglalkozó magazin. Benne:Cthulhu Records,ACTUS,Death In June, Kner Imre tipográfus,Coil szövegfordítások, recenziók,hírek.

TÉBOLYDA Nr 4,A/5,16 old.c/o Konyecsni Róbert,Gyula 5700,Pósteleki u.22.III/12. Anarcho-punk beállítottságú fanzin.Gyulai életképek elégedetlen hangnemben,fotómontázsok hírmagyarázat,koncertkritikák. 30 Ft.

PROPAGANDA Nr 6,7,méret:21X21 cm,16 old. c/o Marcel Knapek,Komenského 256/5,07 301, Sobrance,Slovakie. Anarcho-vegetariánus-punk fanzin,benne levelezés,receptek,interjúk:Flagrants Deli,Bez Milosti,Animal Liberation Front,stb.

MALÁRIE Nr 3,4,A/5,32 old.c/o Martin Valások,Ropice 281,739 56 Trinec 6,Cseh. Gondosan szerkesztett,szövegcentrikus fanzin,punk/HC/postHC zenekarokkal foglalkozik:Cringer,Assassins Of God,Rollins Band,Concrete Sox,koncertkritikák,recenziók.

STRANGE DAMAGE fuckzine Nr 9,A/5,80 old,c/o Brent Field,421 W.13th St.Tempe,AZ 85281 USA. Zene, életmód,társadalmi kérdések görbe tükörben.Kaotikus képszerkesztés és vicces hangnem jellemzi,benne:Squab,Frank Discussion,Strange Damage história,recenziók, hírdetések,rajzok.

BATTY'S TEARS Nr 1,A/5,28 old.c/o Emanuela Zini,Corso Sempione 83,20149 Milano,Italy. Az experimentális vonallal foglalkozik,terjedelme legnagyobb részét az elemző jellegű recenziók teszik ki,ezenkívül interjúk: Hybryds és Voice Of Eye,és filmkritikák.

HOLT-ÁG Nr 1,A/5,40 old. c/o Csoma Lajos, Tiszafüred 5350,Bartók u.1/A. "Autonóm tiszafüredi magazin". Anarchista lap,politika életmód és zene.Elsősorban a tiszafüredi élettel foglalkozik.Benne:Fasiszta veszély, A cigányság történetéről,Táplálkozási alapvetés,Chumbawamba. A Holt-Vágány utódja.

DALL-ASS Nr 4,A/5,32 old.c/o Molnár Attila Szolnok 5008,Wittmann út 44. Benne:Straight Edge,Második Látás(végre hozzám is írtak már verset),Hideg Roncs,Faith No More,szociológia,képregények,Manowar,sci-fi novella Hitler,Trottel,AMD,VOLT magazin,Metal Hammer,ja és pénzért kellett megvennem,faszba!

BIZARRE Nr 2,A/5,48 old.c/o A.Novak,PO Box 210,Northampton,NN2 6AU,UK. Újdonságok,recenziók,cikkek és interjúk a legkülönfélébb műfajú zenekarokkal:Attrition,Venus Fly Trap,Every New Dead Ghost,FLA,stb.

SAFTLOS Nr5,A/4,40 old.;Nr6,68 old + 7"EP, c/o Murbacherstr 51,CH-4056,Basel,Switzerland. Anarchista-antifasiszta beállítottságú,politikai és zenei fanzin,gazdag tartalommal,elemző cikkekkel és interjúkkal:Lamento,Icare,The Pimples,képregények és recenziók. A hatodik szám melléklete egy kisleme z a Lamento punk zenekar felvételeivel.

KERO-ZINE Nr 3,A/5,52 old.c/o Bangó György Zalaegerszeg 8900,Landorhegyi út 24/a IV/12 Benne:Archbishop Kebab,Derek Jarman,Fugazi szövegek,koncertkritikák,Dog F.H.,Jenei Alfonz Alekszandr versei,recenziók.

HRDINA DANIEL Nr 4,A/5,32 old.c/o Robert Bily,Csvoboditelú 63,HJ,Bodrovníky,748 01, Cseh. Punk/HC fanzin,benne versek,interjúk és hírdetések.

HEPATITIS EPIDEMIA Nr 1,2,3,A/5,28 old.c/o Kiss János,Berekfürdő 5309,Kun Béla u.9. Anarcho-punk beállítottságú lap,rajzokkal, montázsokkal,versekkel,cikkekkel és R.Cobb rajzokkal a címlapokon.

Egyéb kiadványok:

KAREL: Évek Könyve (212 old,Szar Kiadó,Karel, dART studio,Budapest 1389,Pf.105,T:131 2426, Fax:132 3964.) Karel prózai műveinek gyűjteménye 15 éves korától kb 22-ig(kicsit azon is túl).Versek,novellák,gondolatfoszlányok,végigvitt és végig nem vezetett párbeszédek-leginkább önmagával;rajzok és nagyon szép borító,ill.dizájn.Egyszerre jellemzi ifjúkori naív báj és éles rálátás. "Csak akkor ismernél meg igazán,/ha annyit lennél velem,mint én".

ZAJÁRTALOM szövegkönyv (A/5,32 old.cím:Karel). Az egyik legszebb szövegkönyv, amit valaha is volt szerencsém ismerni.A '86-tól '89-ig létezett Zajártalom szövegeit,törekvéseit,gondolatait tartalmazza egyedi formába öntve.

GROZDITS K.HAHÓ: Vangard Posta (100 old, Grozdits Károly,Kőszeg 9730,Sáncárok u.16). Ha emlékeztek rá,néhány éve a Látás jelentetett meg egy Hahó füzetet.Aki azt olvasta talán erre rá sem ismerne.Ezek a rövid perces,félperces,pár másodperces írások:erősek,szépek,titokzatosak,számtalan jelentéssel bírnak;egy valóban új hang!

PENDRAGON FÜZETEK 1, 2-3,B/5,32,ill.96 old. c/o Kecskés Péter,Budapest 1114,Kanizsai u. 22. Az Őshagyomány folyóirathoz hasonlóan őshagyománnyal,tradícionális szellemiséggel foglalkozó magazin.Történelemszemlélet, misztika és művészet.Izgalmas olvasmány,ithon űrt tölt be,ajánlott.A Hétfő önt,csoport,a Pendragon-kör és az Egyesült Istenek kiadványa.Előfizetési díj egy évre:280 Ft

GONDOLATOK A ZENÉRŐL

GONDOLATOK A ZENÉRŐL

Mi a zene? Mi a jó zene? Hogyan élvezhető a jó zene? Egyáltalán mit jelent élvezni a zenét? Ilyen és ehhez hasonló gondolatok gyakran járnak fejemben és m ég nem találkoztam senkivel, aki értelmes választ tudott volna adni ezekre a sz ámomra igen fontos kérdésekre.

ZENE, TEST ÉS TUDAT

A halállal és halál utáni állapottal foglalkozó Tibetian Book of the Dead k önyv szerint az emberi lét utolsó pillanataiban az érzékelés a hallásra korláto zódik. Más szóval ez azt jelenti, hogy a hangokkal búcsúzunk a földi léttől.

A látás, a képi információ feldolgozása agyunk nagy részét lefoglalja. Ez a z oka annak, ha igazán élvezni akarunk valamilyen zenét behunyjuk szemünket. Ha valaki úgy hallgat zenét, hogy a szeme nyitva van érdekes dolgokat figyelhetünk meg. Egyes pillanatokban a szempillák összezárulnak kissé, a tekintet elréved. A hallás ekkor fontosabbá válik, mint a látás, amely rövid időre a háttérbe ker ül az agy működésében.

A 18. századi Franciaországban a fogorvosok kocsikkal járták a falvakat néh ány fős zenekar kíséretében. A falu főterén kis emelvényre állított széken vége zték munkájukat, míg körülöttük a zenekar szórakoztatta a bámészkodók seregét. Ha foghúzásra került sor,a zenekar tust húzott. A váratlan, erős hanghatás elvo nta a páciens figyelmét, és így észre sem vette, hogy megszabadult a fájós fogt ól. A zenekarnak tehát két feladata volt, odavonzotta a klienseket és csökkente tte a fájdalom érzetét.

MI A ZENEI HANG?

Egy japán művész, Yoshiaki Ochi Natural Sonic című lemezén természetes hangok hallhatók. Az egyik szám címe: Víz ütögetése fűzfaágakkal. Zene ez, vagy természeti hangeffektusok sorozata? Talán zene, mert az ütések erősségét, szaporaságát és így a hanghatás jellegét a művész alakítja, viszont az alaphang a víz csobbanás ismerős mindannyiunk számára, gyerekkorunkban magunk is sokszor előidéztük.

Ha a természet hangja zene, akkor ez az a zene amit állandóan hallanunk kell lene. Az ókori Kína tudósai megtalálták a Nagy Hangot, a Kung-ot a természet hangjainak eredőjét. Azt tartották, hogy a tenger morajlása, a fák susogása, a madarak éneke, sőt a távoli városok zaja egyetlen hanggá egyesült és ez a hang végigkíséri az ember életét, meghatározza annak ritmusát. A Kung, amely a zongora középső Fa hangjának felelt meg, mára elveszett, nem hallható többé.

Blue Gene Tyranny zeneszerző, a Mills zeneiskola instruktora már több mint húsz éve keresi a hangokban rejlő zenét. Értelmezésében a zene nem speciális hangokkal való manipulálás, hanem a létezés alapvető velejárója. A zenehallgatás pedig nem intellektuális és emócionális reakció, hanem a hangokra figyelés ösztönös, ősi módja: ...Az élet minden pillanatában tudatalatti észleléssel reagálunk a hangokra amelyek körülvesznek bennünket. A rejtőzködő ritmusok és melódiák a tudatunk számára is hallhatóvá tehetők, ha valamilyen módszerrel kiemeljük az üzenetet hordozó lényeget. Tyranny számítógépes módszerekkel kísérletezik, hatalmas hangtárat készített környezeti zajokból, de még messze jár attól, hogy megfejtse a zajok nyelvét!

Az elmúlt évtizedekben alaposan megváltozott a zenei hangról alkotott elképzelés. Az 1893-ban megjelent Pallas nagylexikon primitív meghatározást ad erről: ... A zenei hang lényegesen különbözik minden egyéb hangtól, amit a természeti világban észlelni lehet, mert a hangok csakis akkor válnak zenei hanggá, ha egy másodperc alatt bizonyos számú rezgéseket keltenek... Mindez semmitmondó ostobaság, ráadásul teljesen értelmetlen. Zene lehet minden amit értelemmel és érzelemmel hallgatunk. Még a csend is...

A CSEND

A csendet szeretni és becsülni kell. De mi is az igazi csend és hogyan hall hatjuk azt? A teljes csend idealizált fogalom, amelyet csak gondolatban képzelh etünk el. A valóságban a legtökéletesebb környezetben sem halljuk a csendet, me rt élünk és testünkben hangok keletkeznek, szívünk dobbanása, a fülünkben áraml ó vér lüktetése hangokat varázsol körénk.

John Cage amerikai zeneszerző Silent Piece, 4'33" című szerzeménye hozta be a csendet a zeneirodalomba. Cage szerint ...ha nincs mit mondanom és ezt ki is mondom - az költészet...!

Cage darabjában négy perc és harminchárom másodperc alatt nem hallható hang a lemezről, vagy az előadói emelvényről, mégis vannak hangok a hallgató körül. Hallja a tű sercegését a lemezen, vagy a megreccsenő székek hangját, esetleg eg y elfolytott köhögést valamely szomszédos sorból.

A GYÓGYÍTÓ ZENE

A modern kutatások egyre többet feltárnak a zene gyógyító hatásának titkai ból, de még mindig messze vagyunk mindattól, amit erről már évezredekkel ezelőt t tudtak a görög, egyiptomi, perzsa és kínai kultúrákban.

Egyes hangszereknek - és ezt már az ókortól számíthatjuk - fontos szerepük volt a vallásokban. Az ilyen hangszereket úgy készítették, hogy rezgéseik szoka tlan hangulatot keltsenek. A tibeti trombiták, a jávai gongok vagy az indiai vi na jó példák erre. Ezeket a hangszereket szigorú szertartással, feszült koncent rációval készítették, az arra alkalmasnak ítélt, kiválasztott személyek. Ezekne k a hangszereknek a hangja szokatlan hangulatot kelt még a ma emberének érzéket len lelkében is. Hatásuk szinte leírhatatlan volt a régmúlt természetes világba n élő emberekre.

Sajnos a ma élő ember egyre nehezebben jut természetes hangokhoz.

Stephanie Merritt így fogalmazza meg mindezt Mind, Music and Imagery című k önyvében: ...Mechanizált világban élve elfelejtettük, hogyan kell rezonálni a t ermészet hangjaira, Ahelyett, hogy éreznénk és élveznénk a természetes hangokba n rejlő szépséget szabadidőnkben is zajjal vesszük magunkat körül. Az állandóan bekapcsolt rádiók, televíziók, a zörgő hűtőgépek és motorok hangja fárasztja az embert, csökkenti koncentráló készségét és károsítja a memóriáját...

Hazrat Inayart Khan írja The Music of Life című könyvében a következőket:.. Életünk jó és rossz eseményeit nagy mértékben az határozza meg, hogy milyen rit musban élünk. Az úgynevezett civilizált élet megfosztja az embert attól a lehet őségtől, hogy természetes ritmusban éljen. Életének fő motivációja versengés, amely lévén teljesen értelmetlen, elveszi minden örömét és megfosztja testi, le lki egészségétől is...

Vajon honnan tudták a régi idők varázslói és hangszerkészítői, hogy milyen hangok gyógyítanak, vagy keltenek áhítatot és tiszteletet az emberben? Honnan t udták, amit a mai technikával dicsekvő ember kétségbeesetten próbál ismét megér teni? Talán csak annyi az egész, hogy volt idejük figyelni az élet egyszerű, de annál fontosabb dolgaira és elgondolkozni az összefüggéseken, amelyek kapcsolat ot teremthetnek látszólag független események között. Ha erre gondolunk nyílván valóvá válik, hogy az elmúlt évszázadokban az emberiség megtanult új, nemegysze r káros és felesleges dolgokat, de elfelejtett olyanokat, amik nélkül nem élhet.

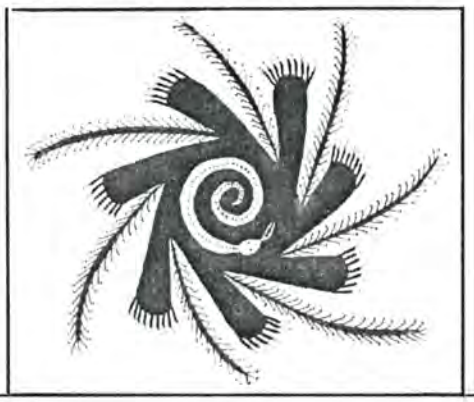

A görög filozófusok sokat foglalkoztak a zene és az ember kapcsolatával. A zenét képzeletben három alkotórészre osztották: a ritmusra,a melódiára és a harmóniára. A ritmust az élet és a test fizikai funkcióival társították, míg a melódiát a tudattal és az érzelmekkel. A harmóniát a létezés tökéletesnek tűnő tel jességével hozták kapcsolatba.

Afrikai és indián népcsoportok közösségi életében meghatározó szerepe volt a doboknak és más ütőhangszereknek. A különböző ceremóniák kíséreteként órákig szóltak a dobok látszólag ugyanazt az egyszerű ritmust ismételve. Kutatások bizonyították, hogy óriási tévedés egyszerűnek, vagy primitívnek tekinteni ezt a zenét, amely többszáz jól elkülöníthető ritmusképből áll össze és ezek némelyike olyan bonyolult, hogy modern zenészek nem képesek utánozni azokat.

Pythagorasz úgy tartotta, az embernek gondosan kell megválasztania ételét, használati tárgyait, ruhadarabjait és a művészet termékeit, egyáltalán mindent, amivel kapcsolatba kerül, mert ezek formálják ízlését, tudatát, egyéniségét. Ez a zenére különösen igaz. A zene hallgatása befolyásolja tudati állapotunkat, de ez fordítva is észlelhető a tudati állapot visszahatva meghatározza, milyennek halljuk azenét.

Az ősi módszerek napjainkban úgy tűnik új életre kelnek a Muzak rendszerek alapján. Halk, alig észrevehető zenével árasztják el az áruházakat, irodákat, csarnokokat ahol sok ember fordul meg. A zene tudományosan tervezett, hat az érzelmekre, ha kell nyugtat, ha kell stimulál.

A ZENESZERZÉSRŐL...

Anton Webern a századelő filozófus-zeneszerző géniusza szerint a zeneszerző szerepe az, hogy megvilágítsa a természet törvényeit. Ez a megfogalamazás furcsának sőt érthetetlennek hangzik, de érdekes módon összecseng azzal, amit mások állítanak.

Robert Ashley a kortárs zene nagy alakja, a Mills zeneiskola tanára, zeneszerző: ...A hallgatóság, akinek a zenét írom ugyanúgy akar gondolkodni, mint én. Legalább is ezt remélem. De sohasem azt a zenét írom le, amit én hallok magamban, hanem azt ami azonos érzést fog kelteni a hallgatókban. Mi zeneszerzők másképpen halljuk a zenét. Azt hiszem többet tudunk vagy érzünk az élet szabályaiból, a dolgok közti összefüggésekből...

Ez valószínűleg más művészeteknél is így van. Sőt általában az alkotó ember egyik fő ismérve lehet az összefüggések felismerése, a biztos eligazodás az élet dolgaiban.

Daevid Allen a legendás rock-fusion zenekar, a Soft Machine alapítótagja: ... Az élet zene és a zene maga az élet. Aki ismeri a zene törvényeit az az élet törvényeit is ismeri. Ha valaki sokat tud a zenéről, az sokat tud az élet más gyakorlati viszonyairól is...

AZ ÉLŐ ZENE DÍCSÉRETE

A zenének két oldala, vagy kissé plasztikusan fogalamazva két felülete van. Az előadó az egyik felület, a hallgató a másik. A két felület térben és időben igen messze lehet egymástól, de lehet közel is ha élő zenét hallgatunk. És itt fontos tényt kell felismernünk! Alapvető különbségek vannak élőben hallgatott és visszajátszott zene között. Az élő zenét nekünk játssza valaki, akit ugyanaz a közeg vesz körül, mint hallgatóit. A hallgatónak nem kell elképzelni a környezetet, beleélnie magát a korba - mivel ott van, tapsolhat, bekiabálhat, egyszóval aktív részese a zenének.

Ezzel szemben a rögzített és visszajátszott zene passzivitásra kárhoztatja a hallgatót. De nemcsak a hallgató kiszolgáltatott ilyenkor. Az előadónak sincs módja a hatás befolyásolására, mivel nincs jelen. Egyáltalán, meg sem választhatja ki, mikor és hol hallgatja az általa keltett hangokat. Pedig minden zenehallgatás egyúttal értékelés is, véleményalkotás, amelynek vesztesei lehetnek, ezért érdemes meggondolnunk, mit veszítünk ha hangszórón, vagy fejhallgatón keresztül jut el hozzánk a hang.

Ha valaki egy vízesés hangját hallgatja, a távolból zavaró zajként észleli azt. Ha közelebb megy a hallott zajból előkerülnek a finom részletek, a vízsodr ás tompa moraja és a szóródó vízcseppek finom hangjai. Más ez a hang, és ez is változik. Elég elfordítani a fejet és más hangrészletek kerülnek előtérbe, megr agadva figyelmünket. Képzeljük el, hogyan szól mindez mikrofonon felvéve és egy zsebrádión visszahallgatva!

A hangot a környezet keretezi be. Egy kis völgyben lévő templom harangjának hangja az egész völgy alakjától függ. Egy lépcsőházban elhangzott kiáltás hangj a a fordulók és emeletek megszabta többszörös verődéssel jut el a fülünkhöz. Ag yunk a vizuális és akusztikus hatást együtt értékelné ki, mert ez a természetes állapot. A visszajátszott zenénél csak a hangszórót látjuk. A völgy helyett egy szűk szobában ülünk, a folyosó hangjait esetleg egy villamoson hallgatjuk. Mind ez mélységesen természetellenes és mint ilyen bizonyára káros is.

A JÓ ÉS ROSSZ ZENÉRŐL

A zene a legemberibb művészet, amely alkalmas olyan hangulatok, érzések és élmények közvetítésére, amelyek szavakkal nem fejezhetők ki. Zenét élvezhetünk anélkül, hogy a szerzőről, vagy a szerzeményről bármi ismeretünk lenne.

A Hafler Trio az experimentális zene egyik ismert együttese 1984-es megalak ulása óta 14 lemezt jelentetett meg. Kissé különösnek tűnhet, de a Hafler Trionak mindössze egyetlen tagja van, Andrew McKenzie. Az Amszterdamban élő zenész egyéni felfogással vall a zene és gondolkodás kapcsolatáról: "...A beszéd és a gondolkodás felesleges és nélkülözhető dolgok. A beszéd például nagyon szeg ényes módja az emberek közötti kommunikációnak. Az emberek érzelmei és érzései nagyon hasonlóak, de ha neveket adunk azoknak, a névnek semmi köze az érzésekhe z. A zene közvetlenül gondolkodás nélkül hat az érzelmekre. A gondolkodás a beé pült előítéleken keresztül zavarhatja ezt, ezért meg kell akadályozni, hogy zen ét hallgató egyén gondolkodjon. Az újszerű élmények befogadásához nyitottság ke ll..."

Az improvizáció során az első számú hallgató maga az előadó. Hat rá saját z enéje, ha együttessel lép fel, a társak játéka és a hallgatóság reakciója. Az i mprovizáció a zenészektől hatalmas erőfeszítést igényel és csak a különlegesen nyitott hallású előadók képesek rá, akik nagyon sokat tudnak a zenéről és hangs zerükről. Az improvizált zene befogadásához meg kell szabadulni a sablonoktól é s ebben néha segít, ha nincs zenei képzettségünk.

Akik tanultak zenét hallgatni egyúttal azt is megtanulták, hogy a művészet az előadó dolga, a hallgatónak csak a megfelelő helyre kell rakni amit hall - i lyen egyszerű az egész. A tanulás mellett a zenék ismételt hallgatása i s segíti az élmények helyretételét. Az előadót és a hallgatót a tradíciók és a képzés eredményeként azonos érzelmek hatják át.

Az improvizált zenével minden másképpen van. A kreativitás megoszlik az elő adó és a közönség között, a hallgatás és a játék egyenlő státuszba kerül. Az im provizált zene esetében nem jósolható meg, milyen emóciókat továbbít.

Az hogy egy adott zene tetszik-e vagy sem, szubjektív döntésünk eredménye. Ezt azonban eltorzíthatják a véleményünket formáló külső hatások.

A zenei magazinok tele vannak lemezismertetőkkel és koncertbeszámolókkal, amelyben a szerzők kétségbeesetten próbálkoznak a lehetetlennel: szavakkal leír ni egy élményt, ami nem verbális és emellett teljesen szubjektív.

A zene kritikája mint általában minden kritika félrevezető és jogtalan. Sen ki sem mondhatja ki, hogy ez jó zene és az rossz, ezt tisztelettel illik hallga tni, azt meg le kell nézni.

A kritikus csak azt mondhatja ki, hogy személy szerint neki, ott, akkor és olyan körülmények között az adott zene tetszett-e, vagy sem. De még ezt sem szabadna leírni, vagy más módon közzétenni, mert előítéleteket szül azokban, akik csak a kritika olvasása után fogják hallani az adott zenét. Esetleg meg sem hallgatják, mert azt olvasták, hogy nem jó. Mit jelent ez? Azt, hogy aki nyílvánosan kritizál erőszakot tesz a jószándékú hallgatón, becsapja, korlátozza azt a jogát, hogy befolyásmentesen hallgasson és értékeljen. Ezért a kritikusokat el kéne hallgattatni, vagy kényszeríteni kellene őket, hogy leírják azt is milyen körülmények zavarták vagy befolyásolták ítélőképességüket miközben véleményalkotási szenvedélyüknek engedve kritika írására vetemedtek.

- Radnai Rudolf -

GONDOLATOK A ZENÉRŐL

Üdvözlök mindenkit, aki szereti és élvezi is a zenét, vagy a zenélést!
A TELIHOLD nevű soproni fanzin nevében írok, amely céljául tűzte ki különböző zenekarok munkásságának bemutatását. Mivel eddig nagyrészt külföldi zenekarok kerültek bele, szeretném kibővíteni hazai csoportok bemutatásával is.
VÁROM OLYAN ZENEKAROK JELENTKEZÉSÉT, AKIK SZERETNÉNEK SOPRON ÉS KÖRNYÉKÉN BEMUTATKOZNI!!!
Az újság 100 példányban jelenik meg, minden példányához egy ajándékkazettával, ami a lapban szereplő zenekarok felvételeit tartalmazza. Eddig három szám készült el, remélem lesz több is.
A zenekarok küldjenek fotókat, információkat, és ha van, jó minőségű demót!
Érdekel még: Minden új művészeti megnyílvánulás, versek, cikkek, gondolatok, gigantikus méretű baromságok.
A fanzin 150 Ft-ért rendelhető meg. Cím: TELIHOLD, Sopron 9400, Pf: 296.

TELIHOLD

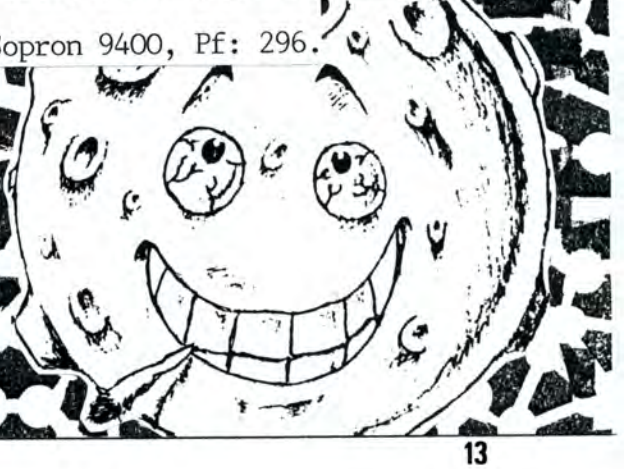

YAT ★ KHA

Szibéria. Valahol a Tundra és Mongólia között. Ott terül el Ázsia szívében Tuva autonóm térsége. Fővárosa: Kyszyl. Nem csak földrajzilag van ez nagyon távol tőlünk.

Két éve alakult **Yat Kha**, mint duó; énekese Kuzevszin Albert. Számos tudós töpreng ett már különleges énektechnikáján. Miként lehetséges ilyen fejhangon énekelni. Pedig Tuvában ez élő hagyomány még ma is. Kuzevszin emellett kezel néhány tradícionális hangszert: etnikus percussion, buzanchi, és gong. A másik tag Sokolovszki Iván billentyűzik, megfordult már egy valag orosz független zenakarban.

Nevüket egy tradícionális népi hangszertől kölcsönöztek. Valami deszkaszerűség húrokkal. Jobban nem tudták nekem elmagyarázni (valamelyi kőtök ismeri talán?). Bizonyára hatott rájuk a nyugati rock-zene, de elsősorban a tuvai népzene befolyása alatt állnak. Többet nem is akartak elmondani zenéjükről, inkább nézzem meg őket. Nos ezt meg is tettem.

Kuzevszin lép színpadra egy sámánisztikus, vidámszínű köntösben. Alaptónusa égszínkék, a díszítések rajta: nap-meleg sárga és vérvörös. Egyes egyedül áll ott,áhítattal, koncentráltan. Fejhangja átölel, halkan lüktetni kezd a vér az ereimben, hangja beszivárog minden porcikámba, remegésre késztet, de ugyanakkor melegít. Erre aztán színpadra kerül a másik, a maszk hordozója, és a szintetizátor mögé lép. (A maszkot egy barátjuk készítette, a jelkép a buddhizmusban a vallás őrét képviseli, azt, aki a sötét hatalmakkal szemben áll. Valószínűleg ezért olyan csúnya. Nos a fekete utcai bőrkabát mellett ez a maszk erőltettnek, sőt gyermetegnek hat.) Sokként ér, amikor hideg billentyűhangokkal festi alá az éneket. Ez lenne a nyugati befolyás? Kár érte!

Megkérdeztem tőlük, milyen hatással szeret nének lenni a közönségre? "Oh, mi meg akarjuk gyógyítani a közönséget!" De azonnal hozzátesz ik: "That's a joke." (Ez csak vicc.) Újból csa k kár!

Yat Kha első kazettája ("Khan Party") a mo szkvai Ekzotica kiadónál jelent meg, amit csak is abból a célból létesítettek, hogy az orosz független zene más országokban is hozzáférhető legyen.

Ez a beszámoló nem úgy sikeredett, mint ah ogy szerettem volna. De miért ne írjak egyszer egy kudarcról is. Nem mindíg örvendetes interj út készíteni egy zenésszel. És néha túl nagyok a válaszfalak. Nem csak arról van szó, hogy é n nem beszélek oroszul, és ők állítólag csak n agyon gyatrán angolul. Az az érzésem támadt, a z a kielégítetlen érzés, hogy úgy kell feltenn em a kérdéseket, mintha már ismerném a választ. Nagyon le kellett egyszerűsítsem kérdéseimet, csakhogy valamiféle választ kapjak, ennek elle nére nem lehettem elégedett... Nehéz szülés vo lt. Viszont a Yat Kha egy tőlem idegen kultúrk örből jött, bizonyára nem egyszerű hozzáférni. Ebben talán segíthettek volna. De számukra tal án éppoly nehéz megérteni a mi kultúránkat... Igazán kár!

Mégis megírtam ezeket a sorokat, mert mind ennek semmi köze a zenéjükhöz. Nem tudom mi fo glalkoztatja őket, mit várnak a zenéjüktől, mi lyen hatással van ez rájuk. Nem tudom hogyan á llnak hozzá az élethez, na meg a sámánizmushoz. Sajnos nem tudom, pedig továbbra is érdekel. T alán hosszú az út még mindannyiunk előtt.

YAT KHA c/o PO Box 102,113209,Moszkva,Oroszors zág.

- Elisa -

NÉHÁNY SZÓ A *FRANCIA* SZÍNTÉRRŐL

Először is üdvözlök mindenkit! Sajnálom, hogy csak a következő együttesekr ől esik szó, többet terveztem. Legközelebb talán képes leszek egy jobb és hoss zabb cikket összehozni.

Kezdjük egy kiváló duóval: **Wunderlich Ausgang**. Saját meghatározásuk szerin t electro-industrial-t játszanak; a zenekar újkeletű, de debütáns kazettájuk m ár teljesen elfogyott. Mindenesetre a 'To' című anyaguk és egy '92-es koncertf elvétel megrendelhető a címükön. Ezenkívül számos kazetta- és CD válogatáson m egjelentek. A 'To' című kazetta inkább "hidegen" érint meg, míg a koncertfelvé tel sokkal energikusabb. Akárhogy is, mindkét kazetta kiváló. Nemrégiben siker ült megnéznem őket élőben, és teljesen lenyűgöztek. Érzések, hangulatok, energ iák kavalkádja örvénylett; emellett szövegeik is érdekesnek tűnhetnek sokak sz ámára.

Fred és Claude,a két Wunderlich Ausgang tag szerkeszti a **Dyadique** című újs ágot is. Talán már hallottatok erről a nagyon profi fanzinról. Számtalan infor máció található benne zenekarokról, kiadókról, fanzinekről, cikkek és kritikai írások demókról, lemezekről, néha egy-egy interjú. Mindenkinek ajánlom, aki a techno, elektronikus, gótikus és ipari zene vonalán mozog. Ja, és a fanzin fra nciául íródik, kellemes módja a nyelvtanulásnak (Ha-ha!). Van egy terjesztőli stájuk is, ami elég vegyes dolgokból áll, de főleg gótikus/cold zenekarok alko tják. Írjatok nekik, nagyon kedves emberek. Remélem a jövőben több elismerésbe n lesz részük.

A következő címen érheted el őket: Dyadique, 113 rue Pelleport, 33800 Bordeaux, France. (Kérlek csatolj IRC-t).

A következőkben a **Brume** nevű zenekart fogom bemutatni. Nem tudom, ez menny ire szükséges, Christian több mint tíz éve tevékenykedik egyszemélyes zenekará val. Számos kazettát jelentetett meg különböző kiadóknál (néhány ezek közül: SPH, Tonspur Organic, Old Europa Cafe - ez nemrég megjelent CD-n). Persze van a Brume-nek néhány lemeze és CD-je is, Christian meglehetősen aktív. Személy s zerint, én nagyon szeretem az ő teljesen egyedi muzsikáját, amit igen nehéz sz avakba önteni. Ötvöződnek a mai zenei törekvések és a kemény indusztriális han gzás, különleges módon prezentálva. Fontos megemlíteni, hogy Christian sohasem használ számítógépet, vagy sampler-t, csak hagyományos hangszert, ehhez kapcso lódóan saját hangszereket is épít. Csak azt tudom mindenkinek ajánlani, hogy n e hagyja ki Franciaország egyik legjobb zenakarát. Christian vezeti a BRUME RE CORDS-ot is. A Wunderlich Ausgang-hoz hasonlóan rengeteg válogatáson szerepel a Brume. Most nem tudom felsorolni az összes Brume kiadványt. Aki információka t kér, itt a címe: Brume c/o Christian Renou, 4 & 6 Route de Bry,94350 Villiers Sur Marne, France.

Az **Inner Tube** egy új francia zenekar, amely most készítette el első demójá t. A kazetta nyolc számot tartalmaz, melyek jelentősen eltérnek egymástól. A s zintén egyszemélyes zenekart Guillaume alkotja; az elektronikus/techno műfaj s széle skáláját vonultatja fel. Ha ismertebb zenekarral kellene összehasonlítano m, a Skinny Puppy-t említhetném. (És a Pitch Shifter ömlengős hangzását is.) Összességében kiváló debütálás egy új techno bandától. Azelőtt kell kapcsolatb a lépni vele, mielőtt leszerződik. Nem tudom a demó árát, kb. 5 dollár lehet. A címe: Inner Tube, c/o Guillaume Daske,13 rue des Poilus,68120,Pfastatt,Fr.

Két aktív ember, Eric és Sylvie vezetik a **La Legende Des Voix** kiadót, és v an egy saját zenekaruk, a **Syllyk**. A kiadóval kapcsolatban: egy két kiadványuk már elfogyott (pl. a 'Mouvements' válogatás), de egyéb információkért érdemes velük kapcsolatba lépni. Utolsóként publikálták a 'Frontieres' című CD-t, amin egy félórás Jim O'Rourke felvétel, és négy Syllyk kompozíció kapott helyet. Eg y nagyon szép kivitelű (a borítója újrapapírra nyomva, benne egy négyoldalas s zínes booklettel), különleges hangzású és páratlan szerkesztésű albumról van s zó. Ezt megelőzően a Syllyk publikált egy lemezt 'O Comme Icare' címmel, az ol asz Musica Maxima Magnetica kiadónál. A Syllyk-et és magát a La Légende Des Vo ix-ot a következő címen éred el: 21 rue du 8 mai 1945, 37270 Montlouis, France. (A leveledhez mellékelj IRC-t is.)

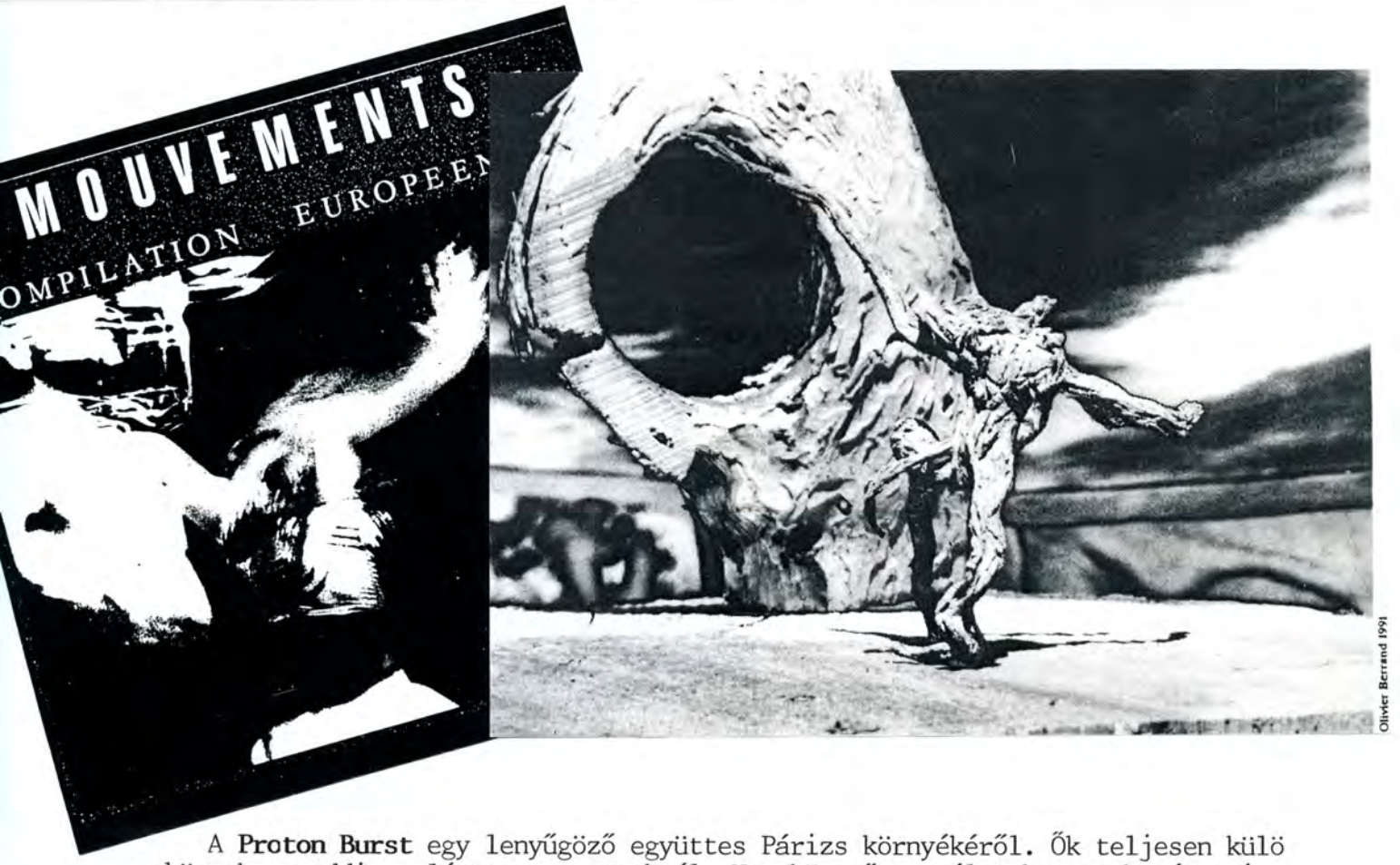

A **Proton Burst** egy lenyűgöző együttes Párizs környékéről. Ők teljesen külö nböznek az eddig említett csoportoktól. Nem könnyű a stílusukat meghatározni, a felállásuk: Pavel: dobok és fémek, Axél: gitár, Void: gitár, Frank: basszus, és Rémi: szöveg és ének. Erőteljes és frissítő a zenéjük, utolsó demójuk pedig lenyűgöző, igazán érdemes ezt a mesterdarabot beszerezni. Intenzív és eredeti módon kombinálják az indusztrial-t és a trash-t. A kazetta nagyon jól szól, el sem hinnéd, hogy négy-sávos magnóval rögzítették. Számomra a zene egy új formá ját teremtették meg. A '93-as demón ('Stone') kívül hozzáférhető még náluk a '89-es 'From Outer Space' és a '92-es 'Prototape '92' is. Ha van rá módod támo gasd ezt az isteni bandát és írj nekik (az első kazetta 5 dollár, a második 6 dollárba kerül). Axël Kriloff, 25 AV.P.Vaillant Couturier,94110 Arcueil,Fr.

Ha minden jól megy, folytatom a jövőben!

Írta: Frédéric Mirouze, fordította: Bogi.

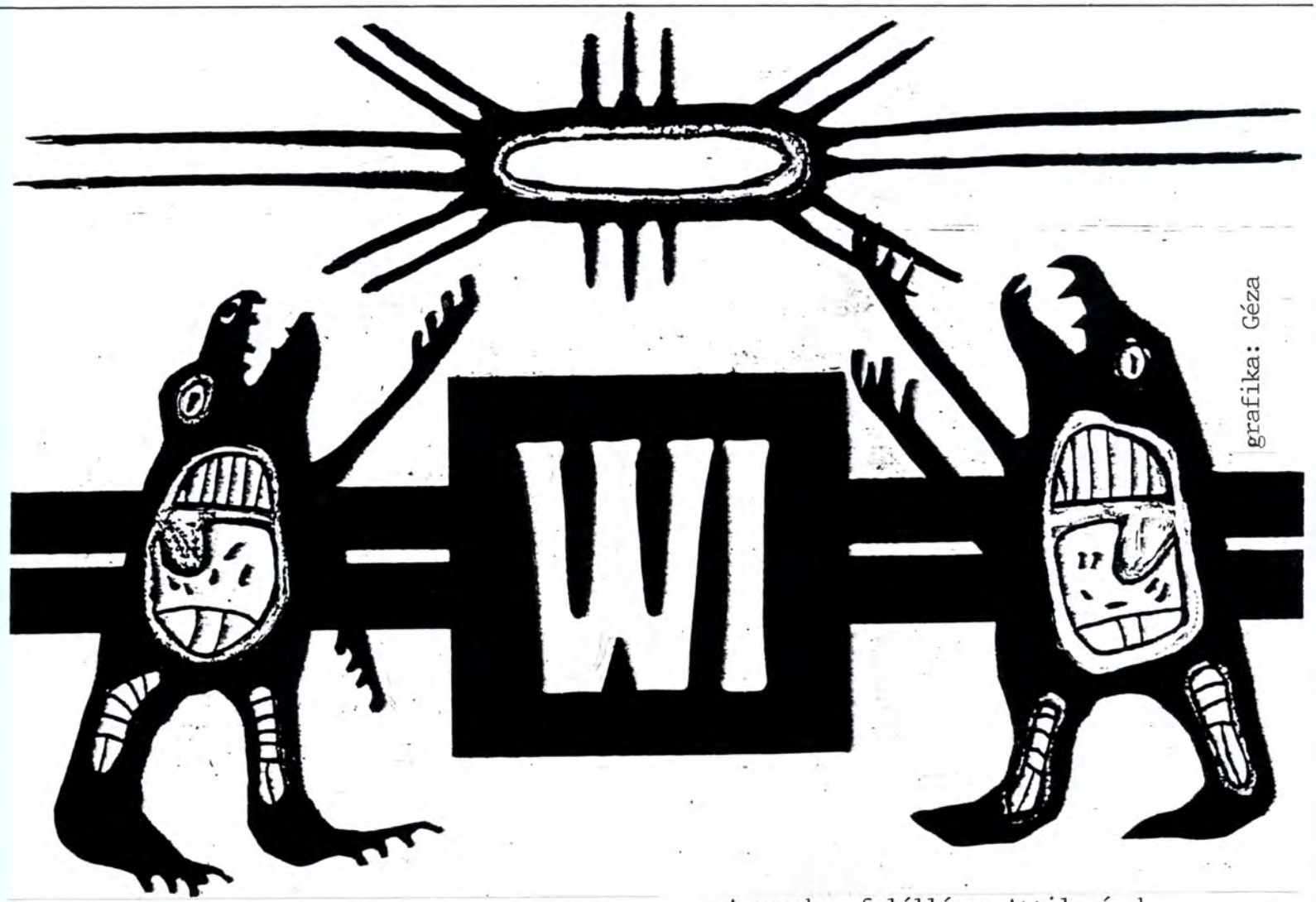

grafika: Géza

A friss és "feltörekvő" magyar gitá rzenekarok közül számomra mindenképpen a budapesti **WI** a legígéretesebb. Több h ónapi kemény próba után július 24.-én z ajlott második koncertjük az FMK-ban.

Az ilyenkor szokásos technikai malő röktől eltekintve a meglepő összeszokot tság szúrt először szemet; aztán a vált ozatos és fantáziadús "pszichedelikus f inomságokkal" terhelt zene. (Bizonyosan hatással voltak rájuk a Sonic Youth és a Laughing Hyenas.) Csak pozitívan nyil atkozhatok a gitárosok remek játékáról, mely nélkülözött minden manírt és pózt; nem beszélve a dobos kellően lenyűgöző virtuózitásáról és hangszeres tudásáról; és énekesük egyedülálló kifejezőkészség éről, amely minden mozdulatából sugárzo tt, legyen az néma, ám hússzaggató tánc, vagy kántáló ének, gerincborzoló üvölté s, vagy tétova közeledési kísérlet a kö zönség felé. A koncert csúcspontja az "Engem Hívnak Úgy" hangszeres kíséret n élküli eldalolása volt - akár egy indiá n rituálé...

-Mis-

A zenekar felállása: Attila-ének, László-gitár, Géza-gitár, Viktor-dob, és Gábor-basszus.

A zenekar elérhető: Báthory Gábor, Budapest, 1156, Páskomliget 55, VII/29.

Az itt szereplő versek/dalszövegek szerzője: Zsámán Attila.

Fotók: Klári.
(A zenekar új dobosa ez év őszétől: András.)

MINDEN MOZDULATBAN

Kései mélységek kései,
Elaggott hangok liánjai,
Az ének felének énekében,
Élnek még csapzott fényeikben.

Ködbe öltek vonaglása,
Kavargó kövek kiáltása,
Ott van minden rezdületben,
És ott van minden mozdulatban.

Távolságfejtő szemeim előtt,
Mormogó mezők tegnap talajában,
A fák tövéből nap fakad,
A fák tövéből napok fakadnak.

Kezünkben árva lángok ága,
Tenyér a tengerek táncára tárva,
Világok tajtékját vesse térré,
Tajtékok világát tépje vérré!

Világ köldökén hágcsót hántok,
A világ köldökén át hágcsót hágok,
A tegnapok tudását hintem közzétek,
Hogy holnapok hintáján
megszülessek.

ENGEM HÍVNAK ÚGY

Engem hívnak úgy,
Hogy rügyekből rianó rőt est,
Éjséges - mélységek köpenye.
Tőlem magukat elrúgják
Felhőkbe fonódó gyertyák.

Engem hívnak úgy,
Hogy retinát repesztő régmúlt,
Életem jövődben él.
Rám rohannak lázongó látomások.
Ó-oltárt oldva jelent kaparok,
Míg időkbe nyílnak az ablakok.

Engem hívnak úgy,
Hogy egeknek zuhanó zöld láng,
Velőből viruló virág,
Véreret vedlő kígyó,
Vért viharrá verő madár!

Engem hívnak úgy,
Hogy ég-erek hártyája felszakad,
S a kövek, kik falat sikoltanak,
Engem kérve szólítanak.

WI

SAS DALA A SZÉLHEZ

Hijjszszszh!
Szél! Szél! Szél!
Ormok havát szaggató!
Kígyókarú fák közt futó!
Pókmohák közül sivító!
Három vihar-fiat vetélő szél!
Kilenc ordas-orkánt dagasztó szél!
Első fiad, ha küldöd,
legyek lenge násza szárad.
Másod' fiad, ha küldöd,
meleglő lég hangja támad.
Harmadfű sarjad sorjázója gyomnak!
Haj!

Negyedik magzatod fátylát
tollaim kavarják!
Ötödiked karjai testem
pilleként dobálják!
Hatodjára Észak
jeges szálkái hullnak!
Hetediknek Dél
kavargó korbácsai zúgnak!
Nyolcadik a vizek atyja,
egek szakasztója!
Kilencedik legszilajabb:
világ roppantója!
Napszelek tüdeje!
Csillagok szülője!
Hijjj Szél!

Egyszerre küldd mindahányat!
Egyszerre küldd mindahányat!
Legyek nászát fúdd el!
Meleglő lég, gyúlj fel!
Gyomoknak kiszáradt karéját
kerékként kergesd körbe!
Jeges szálkáid gyújtsd fel!
Kavargó korbácsod gyújtsd fel!
Vizek támadatlan támadjanak!
Egek szakadatlan szakadjanak!
Világ-nagy roppanásban
szárnyaim süvítve táruljanak!
Karmaim csillagot karmoljanak!
Szemeimben fellegek ússzanak!
Villámok kússzanak!
Erőnek erejével táruljon
begyemnek belseje!
Helyet!

Helyet a tornádó-termeknek!
A felleg-tornácoknak söpörj helyet!
Helyet!
Hogy elnyeljen világok halmazát,
s röptemnek térüljön
száz-szárnyszegélyű galaxis-tér!
Hogy tollaimba szívjam
az élet ritmusát,
a közelgő csend
dérpalástját meglovallva!

AZ VOLT CSAK A NAP...

Az volt csak a nap,
a válaszok szűnni nem akartak.
Hidakon hintázott a fény,
és tág torokkal
téptünk ezred-mélyt.

Az volt csak az idő, az ám,
szárnyakon tollakká szálltunk,
kapuk mögé markoltunk,
s kipirulva kergettünk
minden szenvedélyt!

És az lesz majd csak az idő,
forgunk körbekélt kézzel.
Szédült tánc ez,
megveszett nyugalom,
a hústalan száguldás
lassú ünnepélye.

WI

UTAZÁS

Kapaszkodj fel az ősi szárnyra,
szellem szürke szárnyra,
távolságot habzsolóra,
a mélységet hántolóra!
A szárnyra!
Viszlek,
elviszlek tova.
Viszlát hegyek,
veled megyek,
erdők felett
a szelek otthonába,
tüzek tanyájába.
Ne félj, veled leszek,
az örvények forgó mámorában!

Szemünk, mint pára,
fonódik homályra.
Mélység, suttogó fényesség,
ismerjük régesrég,
mi ég.

Pikkelyek csikorgása, mint hárfa,
surrogó dallam kúszik a fákra.
Felleg-anyácska harmat-tejét,
fejtjük a kígyók havában.
Honnan e rőt báj?
E vérző vonzás?

Szárnyas ősvadon,
táncoló,
repdeső,
esendő,
hajnaleső,
süppedő!
Röptében lepke érinti arcunk,
karcolja hímporával.
Ráébredünk a homályra.
Fogd a kezem,
és kapaszkodj a szárnyba!

Nézd: szakadék jő,
Szemekben kéklő sziklás
partrettenet.
Csipkés a part,
fogak,
fogsora a földnek!

Nézd a fényt!
Szikrázó naptócsákat
a zizegő avarban!
Millió sárga képzet,
millió szikrázó madár,
millió varázsló szó,
alant bujdosó,
alagút végén moccanó
édes vad íz

Estében táruló
villám-mosta eső!
Erekből áradó
lebbenő erő!

Jöjj, és próbáld!
Jöjj, és próbáld!
Próbáld az erőt,
a végekből eredőt!
Próbáld az erőt,
a végekből eredőt!

Bordáimból lajtorját szőj!
Szárnyakká szőj engem,
sólyommá,
kutató, éhes vadásszá!
És megragadlak, kiragadlak.
Viszlek tovább, tovább, tovább!

Az Ősi szárnyra kapj fel!
Szellem szürke szárnyra!
A távolságot kapd el!
Boríts eget a mára!

Viszlát hegyek!
Erdők felett
veled megyek
a lángok házába,
csodák udvarába.

Jer!
A szárnyra kapj fel!
Jer!
A suttogó szárnyra!
Jer!
Vén szelek tollára,
Hangok tornácára!
Jer! Jer! Jer! Jer!

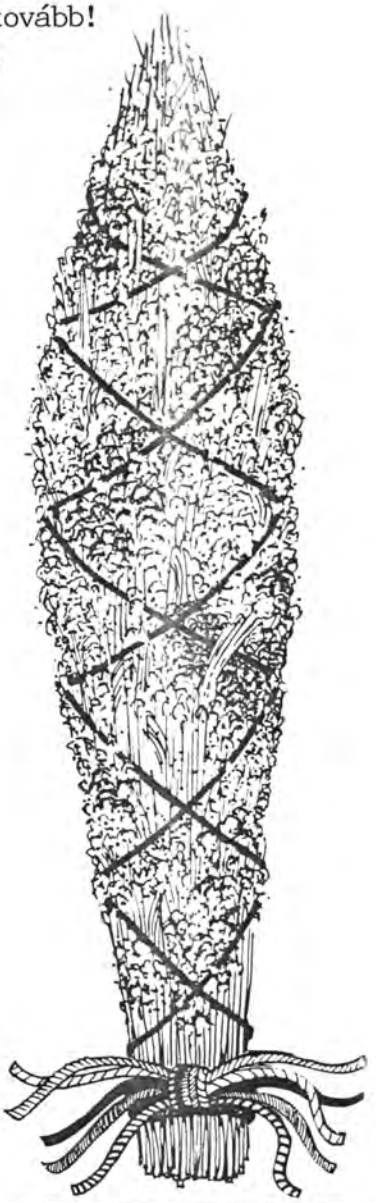

WI

HAJNAL - TESTVÉR

Ó jöjj barátom és nézd:
táncukat járják a fények,
az ének dühös zenévé égnek
és tűzről dalol az alkony hűvöse.

Hát jöjj, Hajnal - Testvér,
lássuk a vérünk mennyit ér,
az Ősrégi szó mit ígér,
mit regél, míg él!

Ezeréves vágyak,
évezredes születés.
Mozduló magok hullámzó hajtása.
Ezeréves vágyak,
évezredes születés.
Mozduló magok hintázó hajtása.

Hát jöjj Hajnal - Testvér,
kezünkben korlátlan tüzes hatalom,
magunkra gyújtjuk a testet
a léleknek tüzével,
lesújtunk magunkra
a születés élével!

Ezeréves vágyak,
évezredes születés,
mozduló magok hullámzó hajtása.
Ezeréves vágyak,
évezredes születés,
mozduló magok hintázó hajtása.

WI

ÉNEKELT LEMEZEKRŐL, KICSIT AZ ECM HANGZÁSRÓL, NA MEG A LITURGIKUS ZENÉRŐL (MINDEZT RÁÉRŐSEN)

Egy ideje kiveszett zenéim világából az elektronika, helyén űrt nem érzek, sőt, néha némi nosztalgiával gondolok azokra az időkre, amikor Vikár Sanyival fűrésszel gitároztunk. Népzenészként kezdtem, most tán oda térek vissza, talán a kornak van köze hozzá, talán nem, magam inkább a tradícióra szavaznék, ami i gencsak kezd kiveszni ebből a mi kurva szép ipari világunkból végképp, sajnos. Jó, jó, rátérek a tárgyra...

Az első énekes lemez:

AGNES BUEN GARNÅS: ROSENSFOLE / MEDIEVAL SONGS FROM NORWAY / 1988.

Agnes Buen Garnås norvég folkzenész-család sarja, énekes. Eddig nagyobb public itást csak két régebbi Garbarek anyagon kapott, bár azoknak a tipikus ECM anya goknak kevés köze van ehhez a középkori norvég dalokból összeállított etno-fol k, kevéssé improvizatív dalfűzérhez. Etno-folk: nem igazán vagyok kibékülve ez zel a mostanában meglehetősen divatos, ugyanakkor műfajilag behatárolhatatlanu l pontatlan kifejezéssel, a népzene fogalma meg eléggé le lett járatva az utób bi tíz év kaotikus népzenei dokumentációs tevékenységével...

A kíséret pusztán Garbarek (ütősök, szaxofon, szintetizátor), szerintem jo bban háttérben maradhatna, erősen poposít, gyengítve a tradícionális megszólal ásból fakadó nyers, balladai hangvételt... Meglepő volt, hogy az átfedés a fin n-ugor zenékkel jóval kisebb, mint az a dolog helyrajzi természetéből várható lett volna... Egyrészt kevésbé repetitív, a ritmusképletek bonyolultabbak (néh a gyanúsan Trilok Gurtusak), másrészt hangvételében lényegesen hűvösebb, medit atívabb. Felhajtottam néhány valódi norvég folk felvételt (UNESCO gyűjtés), ke ttőt a Rosensfole anyagából is, megnyugtató volt hallani, hogy nem az ECM-től

már oly sokszor tapasztalt "többet vesznek, ha kicsit felvizezzük" változattal van dolgom, hanem valóban a gyökerekből táplálkozó előadásmóddal. A dalok tema tikája kimerül a népköltészetben megszokott gondolatvilágban; ez volt az első kísérletem norvég szöveg fordítására, inkább nem is tenném közkinccsé... A lem ezt rövidke kíséret nélküli ének improvizáció indítja és zárja...

És itt megengednék magamnak egy rövidke gondolatfűzért, ha már többször is negatív előjellel említettem az ECM kiadó lemezeinek hangzását (írnék is majd róla hosszabban). Először is leszögezném, hogy nekem is elég sok régi ECM leme zem van (Keith Jarrett, Meredith Monk, Speciel Edition, John Scofield, L. Shan kar, stb). Annak idején a cég alapítási koncepciója többek között az volt, hog y az amerikai hullámmal, szemben a "jazz-piacon" tere legyen a kreatív európai ill. keleti zenélésnek, a más gyökerekből táplálkozó és olykor a jazz hagyomán yoktól meglehetősen eltérő improvizációs gyakorlatnak, hangszerkezelésnek, stb. Ez az első időszak nagyon szép volt, teli jobbnál jobb albummal, egyéni hangú anyagokkal. Aztán isten tudja hogy... jöttek az ámerikkaiak, a pénzcsinálás ké nyszere, a lélektelenül maníros, szarrákevert dzsessz-sznob zenék, és végül az a kurva szintetizátor, a romantikus vízfüggönnyel... '86-ban például Garbarek már a Sárga Tengeralattjárót is eljátszotta Debrecenben. Bassza meg, jól felid egesítettem magam, megyek inkább, enni adok a kutyának...

MÁS:

Vannak mindennapok, közhelyek, zsíroskenyér, villamosjegy, lóden, na meg a misztika. Magam részéről inkább a valósággal részegedem le, mert itten legaláb b láthat is valamit az ember, ha nem is volt zsetonja jegyre. Mindez persze ma rhaság. Erről ennyit, ez volt a második előhang.

LITURGY OF DOHÁNY STREET SYNAGOGUE /Chieh Cantor: Kovács Sándor / 1986. Ez a CD gyönyörű. Valódi egyházi zene, kiszakadva az intézményesített hit mind en kerete közül, tanulságtétel a lélek valódi önbizalma, az élethez való jog, Isten-kozmosz és ember előtt... felé.

Nincs elektronika (bár a szívem szakad meg a kolduló dobgépművészek szaksz ervezeti bizalmijának árváiért, de jó ideírni ismét, nincs elektronika), orgon a van és az a Dohány utcai egy nagyon jó hangszer, menj el, kagylózd meg, egy kiváló kórus van és egy olyan, de olyan kántor... KOvács Sándor megszólalásána k hitelességét egyszerűen képtelen vagyok bármilyen szóképpel érdemben visszaa dni... Tartás, szépség, tradíció és tragédia érlelte csoda... Annak, aki pedig idegenkedne a vallásos talajból gyökeredző művészettől; csak annyit tudnék mos t így hírtelenjében mondani, hogy egyrészt minden kreativitás emberi; másrészt egyes egyházi intézmények, rendszerek lehetnek egészségtelenek, de egy ember v alódi hite nem. Nna.

- Kolozsvári Attila Zoltán -

A MARSBÉLI KRÓNIKA fanzin sorozatot indít a budapesti és vidéki klubokról, szó rakozóhelyekről, koncerthelyiségekről. Céljaink, hogy az ember tudja milyen he lyek működnek városkájában; ha idegen helyen jársz ne unatkozz - tudd, hová ér demes elmenni; és ez a koncertszervezőknek is nagy segítséget nyújthat. Tehát kérünk, ha tudsz valami jó helyet írj róla pár sort, információkat, személyes véleményt. (Adatok: pontos cím, belépő, nyitvatartás, árak - sör,bor,szendvics, - milyen koncertek zajlanak elsősorban és mikor.) Ha emellé mellékelsz egy fel bélyegzett válaszborítékot, cserébe ingyen elküldjük a Marsbéli Krónika soro nkövetkező számát. Cím: ifj Baranyai István, Budapest 1193, Bem u. 27.

1978-'91-ig terjedő alternatív, punk, Beatrice felvételt tartalmazó, 500 darab ból álló egyedi kazettagyűjteményemet eladnám egyben! Árajánlat fejében listát küldök! Válaszborítékot küldj! Cím: Jank Endre, Ajka 8400, Móra F.u.4. fsz.10.

Glenn Branca

A "Freunde guter Musik", a jó zene baráti köre tizedik évfordulójára **Glenn Branca** bemutatta 9. szimfóniáját. Már kétszer járt Berlinben. Amikor annak ide jén megírta 4. szimfóniáját, nem talált volna itt szinpadot, tehát megalakult egy baráti kör, és nyitóbuliként a Loft kis dohos helyiségében zajlott a "New York Explosion" koncertsorozata. Tartották a kapcsolatot, öt évre rá tért viss za Branca ezidáig legismertebb darabjával, az "Ördögi kórus a menny kapujában" című 6. szimfóniájával. Idén, amikor megtudtam, hogy visszatér interjút kértem és azt gondoltam, a sajtó, rádió és Tv sorbanáll. De csak két interjú volt min dössze. Kora délután érkeztem a Podewilba, ott ültünk a kis kávézóban és beszé lgettünk.

A Parochial templom adott helyet az előadásnak, melynek alcíme "L'Eve Futu re (A jövő Évája); tökéletesen utánzott női androidalak Jean-Maria Viliers de L'Isle Adam fantasztikus regényében, amelyet Richard Calders dolgozott fel "De ad Girls" című sci-fi-jében, innen kölcsönözte Branca. A darab hagyományos nag yzenekarra íródott, a lassú ütemű egytételes darabot Christian von Börries vez ényletével a cseh Moravská Filharmonic Olomouc és nyolc szopránénekes kamarakó rusa adta elő. A darab lényege az egysíkúság, a hangzások hullámtalansága, nem történik benne semmi, nincs feszültsége. Én unalomnak interpretáltam és unatko ztam is. A közönség nagyrésze elhagyta a templomot. Én ottmaradtam, hátha rájö vök a titkára. De nem. Marad az interjú, azzal is mit kínlódtam. Branca piszmo g, a háttérben meg edénycsörömpölés. De a hangulat barátságos.

ML: Miről szól a 9. szimfónia?

GB: Nos, arról szól, amit leginkább el szeretnék érni a zenével; története sen egy ötletem, tíz vagy tizenkét éve szerettem volna ezt elérni a 2. szimfón iával, illetve minden darabommal, de eddig nem tudtam összehozni. Hosszú kínló dás volt, talán hét, vagy nyolc éve kezdtem megírni. Ugyanekkor együttdolgozom az együttesemmel, de az teljesen más zene.

ML: Mi adta az ötletet, hogy szopránhangot használj? Lesz-e szöveg?

GB: Nem, szöveg nem lesz, három íróval beszéltem erről, aztán világossá vá lt, hogy mégsem jó ötlet angol szöveget használni. Már az is nehéz, hogy szava kat úgy építsünk fel, hogy azok jól hangozzanak, nevetséges lenne a kórust ang olul énekeltetni. Amúgy sem használok szöveget, nem nagyon érdekel engem.

ML: Hogyan választottad ki ezt a zenekart?

GB: Nem én választottam ki. Matthias felhívott a Jó zene baráti körből és meghívott engem együttesemmel. A gitárokat, a hangos gitárokat természetesen! Én meg minden alkalommal, ha meghív engem valaki gitárdarabbal, visszakérdezek, kaphatnék-e helyette szimfónikus zenekart (nevet). Matthias azt válaszolta, ho gy igen. Ő rendezte le az Orchesztrát, kiderült, a legjobb zenekar, aki valaha játszotta szimfónikus zenémet.

ML: Csak egy hét volt, hogy együtt dolgoztatok?

GB: Igen, nagyon rövid idő volt, még annál is kevesebb. Előtte sem volt se mmi kapcsolatunk.

ML: És hogyan reagáltak?

GB: Izgultak. Nos, nem. Fel kell fognod, hogy ezeknek az embereknek egyetl en gondolatuk nap mint nap a hangszerük, a hangszerükön játszani. Megkapták az anyagot, könnyű volt nekik, nem volt semmi gond, a hangzás olyan lett, amilyen re megírtam, el tudták játszani, ők mindent el tudnak játszani. Nem tudom, ism ersz-e professzionális zenészeket, ők mindent el tudnak játszani. Hozzájön, ho gy nem írok szokatlan, vagy nehéz dolgokat, engem a hangzás érdekel. Története sen a darab nagyon könnyű. Ezt zenészeimmel együttdolgozva tanultam meg, egy k önnyebb darab néha sokkal jobban hangzik, mint egy nehéz munka.

ML: Úgy tűnik legalább tíz év kell, hogy egy-egy darabból felvétel készülj ön, miért?

GB: Igen, időbe telik, legalábbis, amíg megjelenik. Az Egyesült Államokban gondok vannak, ha szimfónikus zenekarról van szó. Olyan gondok, amik nem nagyo n fogják érdekelni az olvasóidat (nevet). Elsősorban szakszervezeti gondok mer ülnek fel, nagyon drága dologról van szó. Ez az oka, hogy a "The World Upside Down" csak Európában jelent meg. Történetesen David Byrne akarta megjelentetni a saját kiadójánál, az meg a Warner Bros.-nál van, nem lett belőle semmi, a ze nekart olyan sok pénz illeti, hogy nem volt érdekes.

ML: Milyen munkákkal foglalkozol most?

GB: Egy biztos terv van, egy darab gitárokra; lesz egy európai túrné febru árban, elsősorban Angliában, és eljövünk Európába is, még nem tudom pontosan h ová. Ezt a darabot kell megírnom most. Az igazság az, hogy nem nagyon érdekel ez a darab, perpillanat leginkább a zenekari művek izgatnak, és a fellépések s em mozgatnak meg (nevet).

ML: Mi lett a terveddel, hogy Beatles és Suicide dalokat dolgozol fel?

GB: Tehát erről hallottál?! Sohasem történt meg. A Suicide együttműködés 1 ett volna David Bowie-val. Nagy rajongója a zenémnek, nem ő hívott fel. Valaki olvasta, hogy neki tetszik a zeném, és elhatározták, hogy összehoznak bennünke t. Nem vagyok biztos benne, hogy megtörténik majd. Mivel nem David Bowie számr ól van szó, gondolom nem érdekli őt annyira (nevet). Pedig nagyon jó az a Suic ide dal, hosszú, fojtó, nagyon alkalmas zenekari átíratra, még erőteljesebbé 1 ehetne tenni az én zenémmel...

ML: Lesz-e még együttműködés filmzenéhez?

GB: Ez egyáltalán nem érdekel. Az egyetlen ok, hogy ezt a Peter Greenaway dolgot elvállaltam az volt, hogy nagyon szeretem Greenaway-t. A forgatókönyv csodálatos, de afilm amit csináltak belőle közel sem olyan érdekes, mint az eredeti terv. A producer fukar volt és sok egyéb gond merült fel. Wim Mertens nem is volt benne a produkcióban. Az történt, hogy a rendezőnek és a producernek nem tetszett a zeném, megtartottak egy keveset belőle, és aztán felkérték Wim Mertens-t. Nagyon csúnya történet. Nagyon nem szeretem a filmipart, nem való zeneszerzőnek. Pénzhajhászás az egész.

ML: Mikor tértél le a rockzene útjáról?

GB: Ez még nem történt meg. Közel vagyok hozzá, de még nem történt meg. Főleg a kritikusok gondolják azt, ha az ember befejez valamit és újat kezd, a múltról elfeledkezik. Én semmit nem felejtek el. Lehetséges, hogy mégegyszer írok egy rockszámot, szöveggel, énekkel, mindennel, nem nagyon valószínű, de lehetséges - ez egy extrém példa (nevet). Most más területen dolgozom és ezt izgalmasnak találom. Régen is érdekelt a kortárs komolyzene, Messiaen, Penderecki, és Ligeti. Őket hallgattam, de a Stones-t és a Kinks-et is. Minden egyszerre történt, mindenfajta zenét szeretek, ősi zenéket, népzenét, indiait, japánt, egyszerűen a zenét szeretem. Hosszú út volt, hogy felfedeztem a klasszikus zenét, nem volt része a neveltetésemnek, főleg a huszadik század klasszikus zenéje nem. Például Penderecki, aki sokkal keményebb zenét ír, ha most heavy metal-ról beszélnénk, annál keményebb zenét még nem hallottam. Bezsongtam amikor Led Zeppelin-t hallgattam, aztán felraktam Penderecki-t, és ő olyan mint a Led Zeppelin 1000 év múlva, sokkal feszültebb.

ML: Miként informálódsz a színtérről? Mi a véleményed a mai hardcore színtérről?

GB: Nem informálódom, de ha meghallok dolgokat... Alkalmanként Tv-t nézek, rádiót hallgatok, sok információt kapok a zenészeimtől, ha felbukkan egy jó együttes, ők közlik velem, megveszem a lemezt és meghallgatom. Ami a hardcore-t illeti rengeteg zenekar van, igen érdekes együttes a Fugazi, eredetivel kísérleteznek. Az USA-ban az történik, hogy most sok pénz van a buliban, el lehet adni. Az egyik zenész az együttesemben a Helmet-ben játszik. Egymilliódolláros szerződést kötöttek, ami (szünet) hihetetlen, hihetetlen hogy ilyen megtörténjék egy zenésszel, és ami még furcsább, van egy másik ürge a zenekaromban, akinek az együttese hasonló hangzású zenét csinál, mint a Helmet, és a cégek már licitálják egymást, világos már most, hogy több mint egymilliós szerződést kapnak. Szeretem a Helmetet, nem kétséges, hogy Page Hamilton nagyobb kockázatot vállalna, Page a barátom, nem mondhatok semmi rosszat róla, szerintem nem is veszi komolyan az egészet. Bezsebeli a pénzt, szerinted nem ezt tenné mindenki? És mégse árusítja ki magát, a jövőben azt fogja tenni, amit szeret. Például nagyon szereti John Coltrane-t, akit nem ismerne, ha csak Helmet-et hallgatna. Túl sok pénzről van szó. A pénz rontott el mindent.

ML: Ami engem illet, rengeteg zenészt ismerek, akik nem kapnak őrült pénzt.

GB: Rendben.

ML: Tíz, vagy tizenöt éve együtt vannak, és még mindíg nem jön be pénz!

GB: OK, rendben, de tíz éve senkinek sem volt belőle semmi pénze. A Black Flag százezer lemezt adott el - tíz évvel ezelőttről beszélünk - egy független lemezkiadónál, és mégse vásárolta fel egy mammut cég. Ilyesmi nem történt meg, mert a nagy cégek nem figyelték a hardcore színtért. Most mindenki ezt figyeli.

ML: Vissza a zenéhez: gitárokkal, vagy szimfónikuszenekarral foglalkozol mostanában többet?

GB: Egyszer ezzel, másszor azzal, de ezt meg akarom szüntetni, szeretnék egy szimfónikus zenekart, kettőt, hármat (nevet), öreg vagyok, csak megírni akarom a zenét, nem érdekel a túrnézás, az előadás, interjúk (nevet), otthon akarok maradni a lakásomban és zenét szerezni, ez minden.

ML: Akkor szögezzük le, mi a különbség a zenekari művek és a gitár-orchestra között?

GB: A gitárok lehetőségei behatároltak ahhoz a zenéhez, amit én akarok írni.Sokkal összetettebb zenét akarok szerezni, a gitárhangzás túl harsány. Egy egyszerű akkord gitáron nagyon tömören szól, és ez zajként hat, a mostani darab, amit ez a zenekar játszik nagyon finoman szólal meg és gyöngéden. Ha az együttesem ezt játszaná, totális kakofónia lenne, egyetlen zajból álló fal, képtelen lennél bármit megkülönböztetni, és ez egyszerűen nem érdekel már. Még adós vagyok egy gitárdarabbal, úgy érzem nem sikerült még megcsinálni a legjobbat. Meg aztán a hallásom is érzékenyebb lett.

Foto: D + Q

ML: Mit gondolsz arról, hogy sok zenész afféle hősként tisztel?
GB: Úgy látszik mindenkinek szüksége van valakire, akire felnézhet. Én Phi lip Glass-ra nézek fel. Jó ha van valaki, aki áttöri a gátakat, aki bebizonyít ja, hogy nem kell eladnod magad. Addig sötétség van, amíg valaki el nem indul. Ez fontos számomra, szeretem a zenét, szeretnék több embert látni, aki érdekes zenét készít. Nem szeretem az utánzatokat. Szerintem rendben van, hogy az embe rek stílusokban zenélnek, de ha ezeket kitágítják, érdekessé teszik, mint péld áula Fugazi (nevet), vagyis Fugazi (zártabban ejti ki), bocs, van egy kocsiker eskedőlánc New York-ban, amit Fugazi-nak hívnak, mindíg összezavarodok.

ML: Ezt nem tudtam...
GB: Rendben, mindegy, nem tudom már mit beszélek.

ML: Milyen zenei kontextusba helyeznéd magad?
GB: Arra gondolsz, hogyan kategorizálnám magam? Na nem, ezt én nem fogom m egtenni!

ML: Ez lenne az én feladatom, de nem akarom megtenni.
GB: (nevet).

ML: Szerinted a zene művészet, vagy drog, vagy használati eszköz, vagy önk ifejezés?
GB: Művészet és drog, és valami amire nap mint nap szükséged van. A zene í rtózatosan fontos. Szeretném ha minden zene meg lenne vonva a világtól, és min den zene, akkor rájönnének milyen hihetetlenül fontos az életünkben. Most az e mberek azt gondolják, egyszerű, akár a kaja.

ML: Statisztika szerint az embereknek a szerelem mellett zenére van szüksé gük leginkább.
GB: Sajnos előbb jön a Tv (nevet). Ez az igazság... A zene néhány esetben még a szerelemnél is jobban kell az embernek, rendszerint a zene az, amit az e mberek szeretet helyett kapnak.

ML: Milyen más művészeti ág érdekel? Például a festészet?
GB: Szeretem, de nem a színteret, beteggé tesz. Azért mert nem szeretem a gazdag embereket. De a művészet és az ipara teljesen eggyé olvadtak. Aki megve szi meghatározza milyen legyen a mű, és a művész olyannak akarja csinálni, aki é lesz. Gennyes dolog, az expresszionizmus szinte már nem létezik.

ML: És az irodalom?
GB: Szeretem a Cyberpunk-ot, a sci-fit, ez az igazi. Szeretem a poetikus fikciót. Oly sok fikció 19. századi, 19. századi gondolatokról, emberekről, él etmódról, sok modern fikció kevéssé szól a mai emberről. Szeretnék olyan ember ekről olvasni, mint amilyen én vagyok. Nem akarok nevetséges és unalmas 19. sz ázadi realitás-gondolatról olvasni. Sok könyvet ezzel adnak el. Az irodalom zö me olyan mint a Tv, és a cyberpunk most elkezdett az alternatív kultúráról írn i, és ezt nagyon szeretem.

ML: Mi táplálja a fantáziádat a zenében?
GB: Megszállott vagyok,egyszerűen megszállott. A munkámba hatalmas adagot befektettem magamból, és még ennél is többet.

ML: Érzelmi ember, vagy inkább intellektuális alkat vagy?
GB: Már a fejben van minden. Minden érzelmi dolgot megcsináltam, és ez nem vitt odáig, ahová szerettem volna. Ezért kell jobban megterveznem a munkámat.g ondolatilag. Fontos az érzelmiség is, talán később vissza tudom vinni még a ze némbe, de most óvatosabbnak kell lennem. Közel voltam ahhoz, hogy igazán jó ze nét készítsek, akkor sem állhatok le, ha mondjuk könyvet írnék szívesebben.

ML: Használod-e a csendet a zenédben?
GB: Nem használom. Nemkétséges, hogy a csend nagyon fontos, mint eszköz, d e nem gondolkozom úgy róla, mint mondjuk John Cage. Olyan eszköz, amit nem has ználnak úgy mint azt kellene, többször kellene hallgatnunk. A csenddel erősebb kijelentést tehetünk, megállsz(!), és utána folytatod, itt van ebben az inform áció. Rendszerint az együttesek krrrch-t csinálnak, egyenesen, sohasem állnak meg. A zenekarom merev, megállunk, elindulunk, sokszor.

ML: Brutálisan használtad a zajt, mi vonzott benne?
GB: Szeretem a hangzását, csodálatos zene, sajnálom, ha másoknak ez zaj, s zámomra nem, sohasem hallom zajnak. Soha nem tekintettem a zenémet negatív kif ejezésnek, és a Swans-t sem. A Swans olyanfajta realitást fejez ki, ami kivált ja belőlem az érzést: Istenem, köszönöm hogy van még itt valaki, aki úgy értel mezi a valóságot, ahogyan én.

ML: Számodra extázis a szereplés?
GB: Igen,abszolúte!

ML: Tudsz-e valamit kezdeni az extázis sámánisztikus hagyományával?
GB: Nos, bonyolult kérdés... Ami az adott pillanatban történik, az mindenk in keresztülfolyik, nem olyan valami, amit megkapsz, ha megtörténik, akkor min denkiszámára megtörténik. Fontos, hogy ilyen hatalmas erő ne kerüljön kapcsola tba manipulációval. Ez történik néhány hardcore zenével, meggyőzik az embereke t ideológiai álláspontjukról. Ekkor lesz ez veszedelmes, de ha a zenét csak ar ra használjuk, hogy érzéseket közvetítsünk, amikor azokat nem tudjuk szavakba foglalni, az valami más. Nem hiszek gurukban.

ML: A gyógyítás szempontja is ott van.
GB: Az én esetemben gyógyszer, próbák után, és a szinpadon kihányom a lelk em, megtisztulok, és ha a közönség is tud ebből profitálni, az rendben van. Pé ldául a Swans zenéje nagyon gyógyító, sok ember azt gondolja, hogy ez a zene n agyon egészségtelenül hangzik, pedig ellenkezőleg, ez gyógyszer.

ML: Kicsit hadd kérdezzek technikai dolgokról, azt írták manipulálod a han gszereket. A múltbeli darabokra gondolok.
GB: A gitárok hangolását változtattam meg, sok hangzást kipróbáltam, mert érdekelnek az új hangszerek és hangzások. A legegyszerűbb: leveszem a gitárról az összes húrt és olyanokat rakok fel, amilyet csak akarok, mert a gitár egy n agyon megmásítható hangolási szisztéma. Szinte mindenki ugyanazt használja, és az emberek azt hiszik nem lehet megváltoztatni, talán egy kicsit... De minden húrt lelehet venni és egyetlen hangjegyűt feltenni, és mindegyiket ugyanarra h angolni.

ML: Lesz a jövőben valami technikailag új, amit szívesen használnál?
GB: Először a zenekari dolgot szeretném lerendezni. Nos, egy csomó ötletem van. Szeretnék egy darabot nagyon különös hangszercsoportokra komponálni. Szer etem a keleti hangszereket és az otthon készített, "feltalált"-akat. Az USA-ba n egész színtér foglalkozik ezzel. Szeretem a féme s hangzásokat, a haranghango t. Az elektronikus hangzásra gondolva, én már megtettem, amit tudtam. A Sonic Youth sokkal érdekesebb dolgokat csinált már, én már túl régóta foglalkoztam e zzel, nem érdekel.

ML: Volt egy kis lemezkiadód, hozzákezdesz egy újhoz, vagy ez sem érdekel már?
GB: Ha valamit elkezdenék, az egy könyvkiadó lenne. Szeretem a politikai s cience fiction-t és a nagyon éles dolgokat, például a hardcore írásokat, amike t az USA-ban nem fognak kiadni, esetleg Angliában, és ott is nagyon kis körben. Ez érdekel és szórakoztat most engem, tudod oly kevés zenész van, aki érdekes lenne...

ML: Mi a véleményed a nem-kommerciális sajtóról? Mi a fontosabb számodra, egy interjú a Times-al, vagy egy interjú a Forced Exposure-el?
GB: A Times nagyon hatalmas, nem tudod kikerülni, az az igazság. Kétségtel en, hogy számomra a Forced Exposure érdekesebb, de ilyen a világ.

ML: Tehát mi a véleményed ezen utóbbiakról?
GB: Nézzél rám! Szeretnél- e a helyemben lenni? Vagy szeretnél gazdag lenn i?Nem tudom, hogy mit mondjak. Ha komolyan gondolod, hogy függetlenül akarsz d olgozni, tisztában kelle lenned vele, hogy sohasem fogsz pénzt keresni.

ML: És te keresel pénzt?
GB: Ó igen, nem mondom, hogy nem keresek, jól elvagyok, de a kommerciális

szintet sohasem érem el, talán ha hatvan éves leszek, de nem, most rendben vag yok. De szükség van bizonyos emberek segítségére, akiket érdekel a nem-kommerc iális színtér, tudod a legfurcsább helyekről jön a pénz. Na nem ömlik patakszerűen Hollywood-ból - ott a kommerciális színtérnek jól megy. Kérdezd meg Page Hamilton-t, ha itt jár, nem tudom beszélne-e pénzről, de ő most bizonyára hihetetlenül pénzes, és alig tett valamit. Az emberek nem azt teszik, amit tenniük kellene, ha megszállottak, igazán érdekeset akarnak csinálni életükben és nem csak pénzt keresni, ami különben is unalmas. Csakis az embereken múlik.

ML: A Fugazi-nak saját kiadója van és sikeres.

GB: Sikered természetesen lehet, nem ezt mondtam. Az úgynevezett alternatív színtér most különben is nagyon sikeres. De ha munkádban nem a történés tartalma mozgat, akkor nincs értelme, már az első percben sem komoly. Csezd meg, a z emberek ne utánozzanak semmit, csináljanak különlegeset, speciálisat!

ML: Van jövője a pénztől függetlenül dolgozni?

GB: Értem mit mondasz. Azt mondod az alternatív színtérnek még mindíg van jövője. Ami most nem-kommerciális, az valamikor az lesz, ha akkor még élek... (nevet). Nem volt ez kérdés olyan művészeknél, mint Van Gogh, senkit sem érdekelt, de a dolgok változnak, és mi majd figyeljük ezt a változást.

ML: Te optimista vagy, azt látom.

GB: Igen, az vagyok. Az az, a világ el van baszva, de ugyanakkor nem tehetek mást, mint optimistának lenni!

ML: Rendben, köszi.

- Elisa -

Glenn Branca munkái és diszkográfiája (válogatás):

Lemezek:
LESSON # 1, 12" (E-gitár) 1980, 99 Records; THE ASCENSION, LP (rock) 1981, 99 Records; ACOUSTIC PHENOMENA, 7" 1983, The Kunsthalle Bern; SYMPHONY # 3 GLORIA, LP/CD (E-gitár,percussion,más) 1983/93, Neutral, Crepuscule; SYMPHONY # 1 TONAL PLEXUS, kazetta,(11 E-gitár,brass,perc.),1983 Roir, Danceteria, 99 Records; MUSIC FOR EDMOND, 12", 1986, WG, Stuttgart Állami Színház programfüzetének mellléklete; SYMPHONY # 6,live LP, 1988, Fierce; SYMPHONY # 6 DEVIL CHOIRS AT THE GATES OF HEAVEN, LP/CD (10 E-gitár,bass,keyboard,perc.) 1989, Blast First; SYMPHONY # 2, LP/CD (E-gitár,perc.,más) Atavistic; THE WORLD UPSIDE DOWN, CD (szimfónikus zenekar) 1992, Crepuscule; THE BELLY OF AN ARCHITECT, CD (filmzene, szimfónikus zenekar) 1987, Crepuscule, Normal, Factory.

Válogatáslemezen:
"Faspeedelaybop" - Just Another Asshole # 5 LP,1981,Just Another Asshole;
"Bad Smell" - Who Are You Staring At Lp,1982,Giorno Poetry Systems;
"Interminate Activity Of Resultant Masses" - Dip In The Lake LP,1983,Crepuscule;
"Acoustic Phenomena (Introduction)" - All Guitars kazetta,1985, Tellus;
Kivonat a "Symphony # 6"-ből - An Unholy Montage 7",1989,Symphaty/Fierce;
"Third Movement" - The Devils Jukebox 7",1989, Blast First;

Theoretical Girls:
"U.S. Millie"/"You Got Me" 7",1978, Theoretical;
"U.S. Millie" - The Great NY Singles Scene,kazettaválogatás,1983, Roir;

The Static:
"My Relationship"/"Don't Let Me Stop You" 7",1979, Theoretical;
Live At Riverside Studios, kazetta, Audio Arts Of London.

Filmek és performance-ek, melyekben zenéjét használták:
The Alvin Ailey Company; Eric Bogosian (rendező); Peter Greenaway (rendező); The San Francisco Ballet; The Denver Ballet; The Philadelphia Dance Company; Netherlands Dance Theater; The Eugene Ballet; The Wooster Group; Laure Dean & The Joffrey Ballet; stb.

Díjak:
1983, CAPS; 1988, The National Endowment For The Arts.•

GÉNÉRIK VAPEUR

Nem kétséges, hogy a LA FURA DELS BAUS nem az egyetlen performance-csoport, akit ismer a nagyközönség. Ez alkalommal a francia akció-utcaszínház csoportró l lesz szó: GÉNÉRIK VAPEUR.

Marseille kikötőváros, nagy az afrikai befolyás, különböző népcsoportok ke verednek az egzotikus, dolgos piacokon. Sok a matróz, hazájuk széles e világ on... Nagy a bűnözés, durva a tájszólás, egész Franciaországban proletároknak tekintik a város lakóit. A marseille-i színtér jól kialakult, rengeteg együtte s alakult itt.

A GÉNÉRIK VAPEUR, a ROYAL DE LUXE és az ARCHAOS akció-színház társulatok m ellett a legismertebb, legfigyelemreméltóbb Franciaországban. 1983-ban alakult ak, és ma már 25 emberből áll a csoport. Van egy határozott mag, a többiek jön nek-mennek, mint a vándormadarak. Nem csak színészek alkotják; fényképészek, f estők, zenészek, írók, kézművesek, mechanikusok, a marseille-i vágóhíd csarnok ában vannak otthon.

Fő témájuk az utcai forgalom. Gépezetek és emberek népesítik be a nyílváno s tereket, utakat. Átalakítanak kocsikat, gépezeteket, szerszámokat, szövegeke t. A közönséget magukkal viszik, akik kénytelenek mozogni, ha figyelemmel akar ják követni az eseményeket, a show-t. Darabjaik politikai és társadalmi témákr ól szólnak, de nem feledkeznek meg az érzelmekről, a szatíráról, a nevetésről.

A nyári Trans Európa berlini fesztiválon két darabbal bénítottak meg egy-e gy berlini városrészt.

fotó: Leonardo

BIVOUAC

A rádió bemondja: 20 és 22 óra között az Orainenburgerstrasse le lesz zárv a egy tüntetés miatt. De nem tüntetésről van szó. A Tackeles utcájában a Génér ik Vapeur akciózik. Mozdonynak álcázott furgon gördül el a meglepett tömeg mel lett, a szerkezet tetején rockzenészek játszanak, megadva az alaphangulatot. Kékre festett alakok olajoshordókat gurítanak maguk előtt, néha dobálóznak is vele. Ködösítések, piros villámok, zaj, futás. Vigyázz! Ordító lárma, talán a forgalom mindennapjait idézi. Káosz az egész, de hát az Oktogon is káoszt jele nt. A hordókból piramist építenek, füst szivárog belőlük, ködbe borul minden, egy nagy sárga tábla fekete pontokkal villog. Láttál már tömegbalesetet az au tópályán?

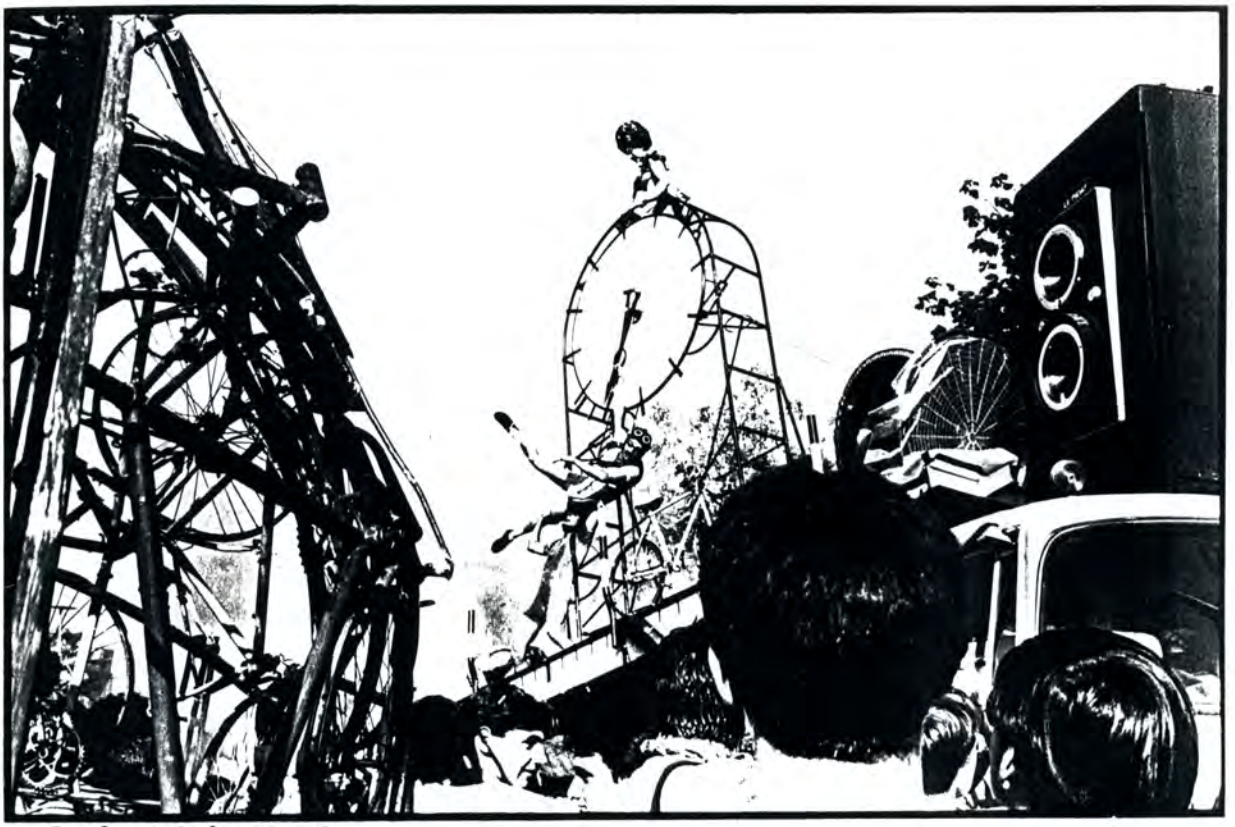

fotó: Sylvie Chasles

LA PETITE REINE - "TOUR DE FRANCE"

Július közepén zajlik a Tour De France, a Tv-ben láttam, amikor végigkapcs olgattam a csatornákat. Nem gondoltam volna, hogy én is résztveszek egyszer be nne. Az infolap tájékoztat: 1903 július elsején kezdődött az első Tour De Fran ce Villeneuve-Saint-George-ban. Azóta nemzeti mítosszá nőtte ki magát: az utc a hősei, a versenyláz, teljesítmény és díjazás; tisztelet és rajongás öleli kö rül. Générik Vapeur utánajárt a dolgoknak, kiderült, hogy a legendának magas á ra van. Egy-egy városnak rengeteg pénzébe kerül, hogy akár csak egy nap esemén yeit finanszírozzák. Ezért a csoport kidolgozott egy hasonló Tour De France-ot az eredetinél sokkal olcsóbb kivitelezésben, és amelyik város nem bírja kifize tni a valódi bicikliversenyt, őket kérheti fel.

A sportesemény kellékei ugyanazok: rendőrség, kísérőgárda, mentőkocsi, újs ágírók, a sárga trikó, tömeg, dopping, szomjúság, reklám, kerékcsere, éljenzés, drukk, a kislány és a virágcsokor a győztesnek. Így néz ki a sportolók élete.

Ez alkalommal a belváros. A Marx-Engels-Platz és a Brandenburgi kapu közt az útvonal. Futás, előzés, gyorsítás. Mármint nemcsak a bicikliző akciócsoport nak, aki elől elhalad egy kísérő kiskocsi, ahonnan egy ürge csak úgy ordibál.

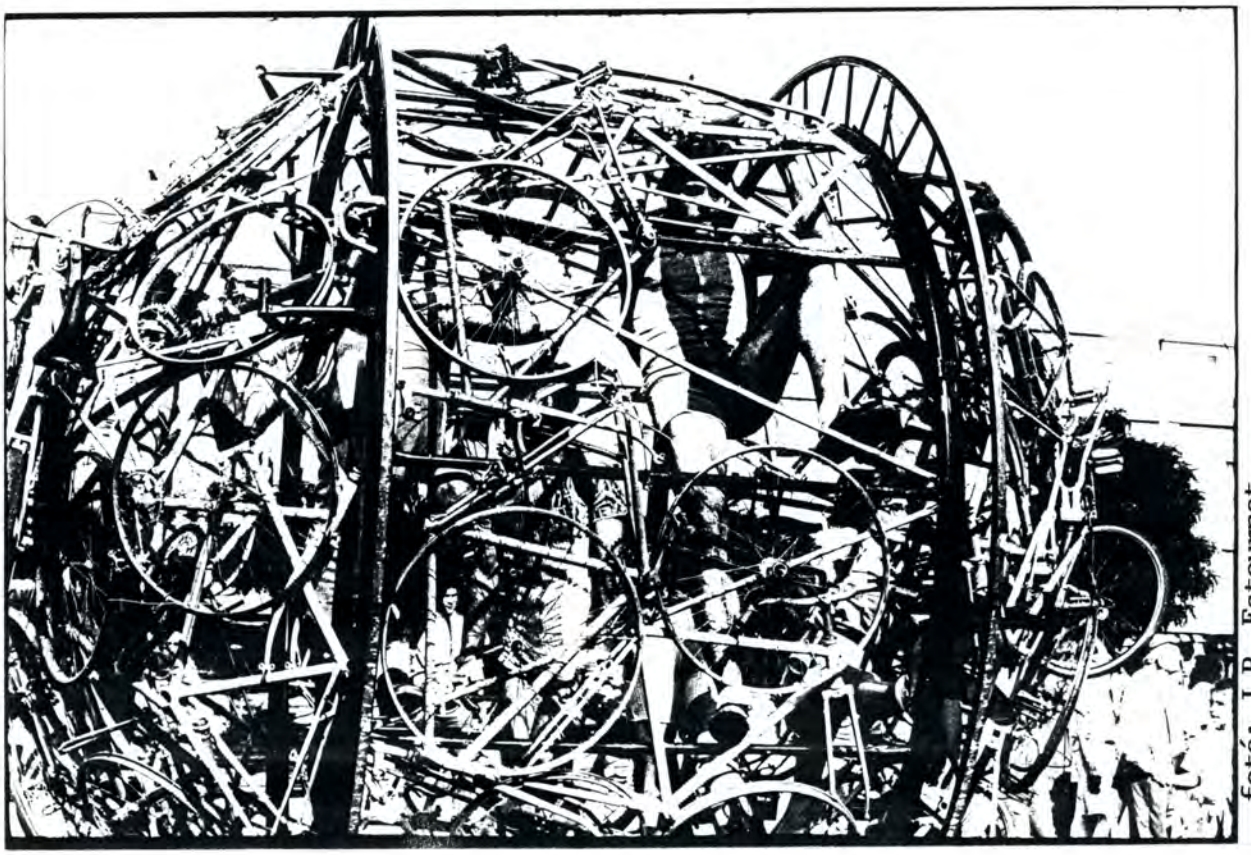

fotó: J.P. Estournet

Rajta hát, nekem is, nekünk is futnunk kell. Hárman is kezet fogunk, úgy rohan unk, el ne vesszünk a tömegben. A lárma is óriási, közeledik, távolodik, reklá mokat szórnak a lábunk elé. Rohanunk hát, hogy le ne maradjunk az eseményről. Láttatok már koncertet, mozgó koncertet, amelyet csak marathoni futással lehet követni? Lihegek. Két kilométeres táv biztos van ez, a zenekar ismét egy mozdo nyszerű busz tetején játszik. Integető széplányok, tüzijátékos hátvéd, puffog, csattan, robban. Egy forduló - díjosztás egy emelvényen; még egy forduló - azt án ott állunk egy csordában a nagy díjosztásnál. Ezt még el kell mesélnem. Egy ballonkabátos úr karonfogva vezeti hölgyét, aki csak úgy röfög: micsoda dolog ez, milyen színház ez, miért nincs emelvény a közönség számára, miért nem védi meg senki a lábtaposástól. Én meg csak nyújtózkodom, hogy lássak. Az est befej ezése nagy tüzijáték a Brandenburgi kapu fölött.

- Elisa -

Az alábbi CD-k sürgősen eladók 1350 Ft/db-ért: JIMI HENDRIX: The Singles Album(dupla), Hendrix in the West, Live at Winterland; BOB DYLAN: Gaslight tapes (kalóz,70 perc); JEFFERSON AIRPLANE: Take s off, Surrealistic Pillow, Volunteers, Crown of Creation; JEFFERSON STARSHIP: Red Octupus; THE D OORS: Crawling King Snakes(kalóz), Strange Days; THE CLASH: The Clash, London Calling, Give 'em E nough Rope, Combat Rock; THE VELVET UNDERGROUND AND NICO: Down For You is Up (kalóz); LOU REED: L ou Reed, Street Hassle, Rock n roll Animal, New Sensation, Mistrial, Legendary Hearts; LOU REED-JOHN CALE: Songs For Drella; B.A.L.L.: Bird(Period); BAD RELIGION: 80-85; BAD BRAINS: The Youth A re Getting Restless(koncert); BUFFALO TOM: Buffalo Tom; BIG BUTTER: Big Butter; BUTTHOLE SURFERS: Psychic Powerless...another Man's Sac; EINSTÜRZENDE NEUBAUTEN: Haus Der Luege; SOUL SIDE: Soon-Co me-Happy(70 perc); RANDOM KILLING: Welcome...; GORE: Lifelong Deadline(dupla); JELLO BIAFRA WITH D.O.A.: The Last Scream of the Missing Neighbours; LES THUGS: I.a.b.f.; TUMOR CIRCUS: Tumor Circu s; TERMINAL CITY RICOCHET (filmzene); NO MEANS NO: Wrong; JELLO BIAFRA WITH NO MEANS NO: The Sky is Falling and I want My Mommy; ALICE DONUT: Revenge Fantasies of the Impotent.
Érdeklődni: Dr Zsigmond Géza, Budapest 1086, Lujza u. 22. I/1. Telefon:1-1332126.

Kérlek hívj! Akkor is ha személyesen jössz, előtte telefonon szólj, légyszives!

DARK STAR headtrip

A **DARK STAR** interjú Wolfgang Reffert -el, a zenekar egyfőnyi legénységével ké szült 1993 nyarán. Faggatta:Elisa és Mis.

ML: Először meséld el a DARK STAR feláll ását, valamit az eddigi munkáról...
WR: A DARK STAR az én vagyok. Néhány rég ebbi számban egy barátom tasszusozott és az utolsó CD-n Götz Adler csatlakozott, mint gitáros. A következő albumon remélh etőleg sokkal több vendég játszik majd! 1988 végén kezdtem el a Dark Star-t, az első 50 perces kazetta '89-ben jelent m eg. Van egy kicsi, nagyon szerény stúdió m, itt produkálom az összes felvételt. Í gy teljes függetlenséget élvezek, időben és anyagilag is.

ML: Azt írtad, hogy nem adtok koncerteke t, mert túl komplikált lenne mozgatni a gépeket. Hogyan éred el a közönséget?
WR: Csak a stúdióban dolgozom, úgyhogy e ddig csupán recenziók, cikkek, interjúk jelentek meg; kis független rádióállomos okon keresztül érek el egy kis közönség et, aztán részt veszek néha egy-egy kaze tta kompiláción.

ML: A kritikák, amiket olvastam, főleg a z elektronikus zenék közé sorolnak be, mint például a Tangerine Dream. Mit gond olsz erről? Milyen kontextusba helyeznéd magad?
WR: Kedvelem a régi Tangerine Dream felv ételeket és természetesen az olyan együt teseket is , mint a NEU, vagy a KRAFTWER K, de én azt gondolom, hogy a Dark Star zenéjének befolyásai inkább a késői 70-e s, korai 80-as évek New Wave zenéje, ol yan együttesek, mint a Yello, Tuxedomoon, Snakefinger, Alien Sex Fiend, Cabaret Vo ltaire, stb. Azelőtt sok Pink Floyd-ot h allgattam, Genesist, Peter Gabrielt, Eno -t, King Crimson-t. Manapság nagyon külö nböző dolgokat, mint Mr Bungle, Wire, Th e Young Gods, Kong, Front 242, Faith No More, G.G.F.H., The Legendary Pink Dots, Bongwater, The Residents, Technogod, But thole Surfers, de a klasszikus indiai és arab zenét is,vagy Nusrat Ali Fateh Khan -t is.

ML: A Dark Star valamilyen ideológiai ok ból instrumentális?
WR: A Dark Star nem elvből instrumentáli s zene, hanem mert eddig nem találtatott megfelelő énekes/nő. A következő CD-n ta lán egy, vagy több vendégzenész közremű ködik majd. De én nem érzem ezt hiányoss ágnak, ellenkezőleg! Az instrumentális z enének egészen sajátos minősége és inten zitása van, amelyet nagyon értékelek. Jó példa erre a Kong és a Delerium!

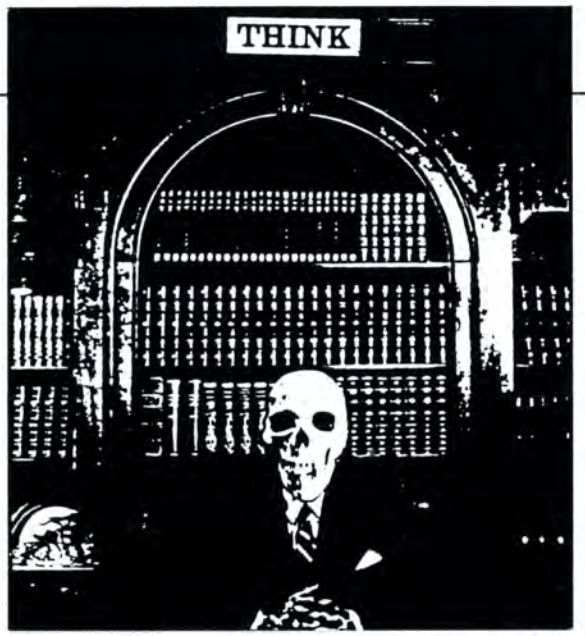

ML: Mesélj valamit a környezetedről. Miv el töltöd el idődet, miként kapcsolódi k ehhez a zenekar?
WR: Születésem óta Freiburg-ban élek, am ely egy a német viszonyokhoz képest nagy on kellemes kisváros (az ám, tele egyete mistákkal, és pillanatok alatt odaát vag y Svájcban, vagy Franciaországban-Elisa), Németországban átlagban a legmelegebb és titokban "Öko-főváros"-nak nevezik, 20 % a zöld-szavazó...
Tulajdonképpen minden, amit teszek zenév el kapcsolatos: van egy kis rádióműsorom egy kis nemkommerciális adónál (Radio Dr eyeckland); amennyire csak az időmből te lik a Dark Star-al foglalkozom. A fő meg élhetésemhez a pénzt, mint koncert és tú rnészervező, és mint szabad túrnémenedzs er teremtem elő.
Sajnos Freiburgban a zenei színtér - a l egtöbb kisvároshoz hasonlóan - nagyon pr ovinciális és inkább ártatlan hobbiszint en mozog, igen ritka kivételek az innova tívabb akciók.
Időközben viszont jó barátságokat alakít otam ki más városok és országok zenészei vel, akiket a jövőben majd gyakrabban me g is hívok a Dark Star felvételekhez. A zene adja a főforrást agyam és testem en ergiával való feltöltéséhez, a kikapcsol ódáshoz és az új ötletekhez. És sokszor segít jókedvem és kiegyensúlyozottságom megtartásában - főleg bizonyos drogokkal együtt...

ML: Mely más zenekarral érzel összetarto zást a német színtérről?
WR: Túrnévezető munkám miatt sok barátsá got tudtam kötni más együttesekkel és ze nészekkel, főleg más országokból; Németo rszágban inkább technikusokkal, mint zen ekarokkal van kapcsolatom, és csak kevés német zenekart hallgatok. Nem vagyok szí ntéri ember sem, ritkán járok koncertre.

ML: Milyen más kultúrális formák érdekel nek? El tudnál képzelni valamiféle össze kötést a zenéd és más művészeti ág közöt t?
WR: Szívesen olvasok, főleg pszichológia i/pszichedelikus könyveket, és Moebius k épregényeit; moziba már ritkábban járok. El tudnám képzelni, hogy filmzenét készí tsek (bizonyos fokig már most is ezt tes zem), talán valamikor alkalom adódik rá, de még nem léptem ez ügyben.

ML: Hogyan állsz hozzá a technológiai fe jlesztésekhez? Milyen technikai újításo kat kívánnál meg a munkádhoz?
WR: Nos szívesen mondanék magamének egy teljesen felszerelt 24 sávos digitális s túdiót és egy jó szemplert... A komputer ekkel való dolgozás lehetőségei sokoldal úak, de nem vagyok bennebiztos, hogy örö möm lenne abban, ha egy képernyő előtt ü lnék.
Szívesen barkácsolok a hangzáson, és ez továbbra is a régi analóg-szintetizátoro kon megy a legjobban. Jól talpon tudok m aradni a mostani - korlátozott - technik ai lehetőségeimmel; azért a következő na gyobb befektetésem egy jó szempler lesz.

ML: Melyik a legörömtelibb része a zenél ésnek?
WR: A legszebb pillanatok mindíg azok,ha egy új darabot megelégedésemre befejezte m és a keverés után először hallgatom vi ssza - és ha aztán másoktól is kapok vis szajelzést, akik szeretik és ad nekik va lamit a zene! •

DARK STAR Diszkográfia:

"Arrival Of The Masters Of Confusion" Kazetta 1989 (Failsafe Prod.)
"States Of Mind" Kazetta 1990 (Failsafe Prod.)
"No Sign Of Intelligent Life" Kazetta 1991 (Failsafe Prod.)
"Tanx For The Fish" Kazetta 1992 (Old Europa Cafe;válogatás az első három kazettából)
"Headtrip" CD 1992 (Failsafe Prod.)
(+ különböző felvételek válogatáskazettá kon, Európában és Amerikában: Irre Tapes, Techdance,Ensemble Vide,Pulse,stb.)

DARK STAR

Cím: Wolfgang Reffert, Kirchstrasse 26E, D-79100 Freiburg, Germany.

THE JESUS LIZARD

"Kicsi vagyok én ahhoz, hogy bárkit is megfélemlítsek."

A **Jesus Lizard** (Jézus Gyík) valójában nem egy alkoholgőzös pillanatban kov ácsolt istenverés, hanem egy valóban létező kis gyíkfajta neve, amely olyan gy orsan fut a vizen, hogy nem merül el...

A **Jesus Lizard** mint zenekar már nem fut ilyen gyorsan, ráérnek, és el is m erülnek. Zenéjük mint egy fuldoklás mindennapjaink - mindennapjaik mocsarában. Tény: valami olyat tudnak, mint igen kevesen, belédnyúlnak és belülről feszíte nek. A legjobb zenekaroknál is azt érezni, hogy nyomás alá helyezik a tested, ők azonban belédtöltekeznek, és onnan feszítenek neki a külvilág rideg falának amely persze nem akar befogadni. Több mint zseniálisak, egyediek és végtelenek, mert nem akarnak pózolni, azt eszik és isszák és lélegzik és mondják amit bárk i más. Ez így természetes.

fotók:Eric Nakamura

A történetüket röviden és egyszerűen el lehet mondani: Mac McNeilly a 86-b ól és a Phantom 309-ből jött; Duane Denison pedig a Cargo Cult-ból, nos én egy iket sem ismerem, bár a Cargo Cult-ot relikviának tartják.(A Touch N Go még mi ndíg terjeszti azt az albumot, amit kiadott tőlük, ha lesz valaha pénzetek, re ndeljétek meg, én is így teszek). Az viszont már kevésbé homályos, hogy a Scra tch Acid mit is művelt, ahonnan David Wm.Sims és David Yow jött. Bármennyire i s az volt akkor a favorit, ma így értékeli Yow: "A Scratch Acid furcsa volt sz ámomra, állandóan azon voltunk, hogy dalokat írjunk, Rey a gitáros és Brett a dobos meg nem értették meg egymást, így mindenkinek megnehezítették a dolgát. Most viszont nagyon jól kijövünk egymással. Ha valamelyikőnk meghalna, vagy ot thagyná a bandát, vége lenne. Nem hiszem, hogy bárkit is helyetteseíteni tudná nk."

A Scratch Acid után kis kitérőként létrejött a Rapeman, Steve Albini hamar kudarcba fulladt próbálkozása. Ebben játszott David Sims basszuson. El akarták

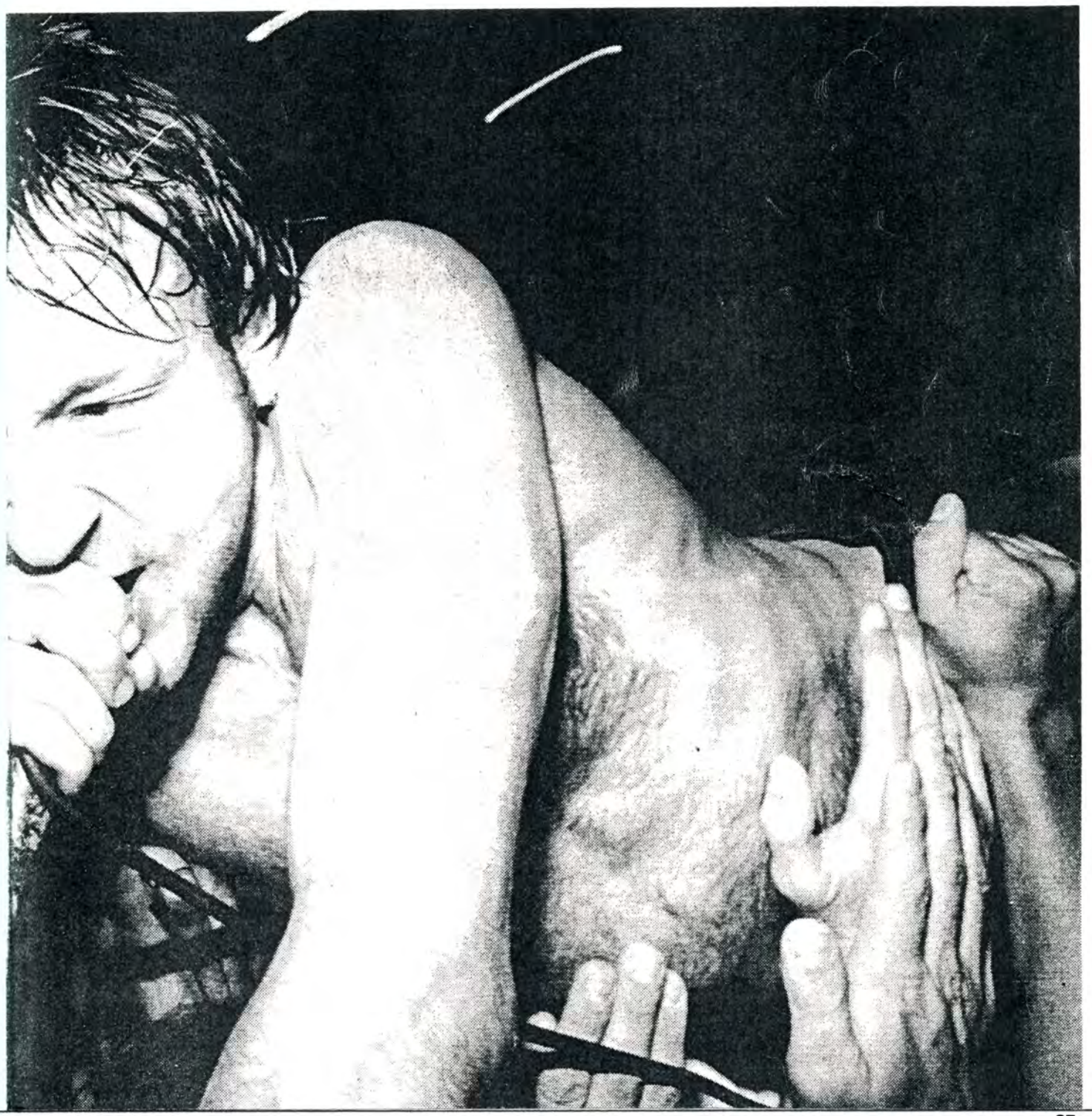

vinni a túrnéra Yow-t roadnak, de végül nem volt szükség rá, így elment szakácsnak. Amikor Austinban laktak hárman (Duane, David és Yow) próbálgattak, mert Duane-nak szabad bejárása volt egy stúdióba. Addig "baszkuráltak" néhány számot, hogy összehoztak belőle egy EP-t dobgéppel (Albini producálta persze), amit ma már nem igazán bírnak (kivéve a Bloody Mary-t, ezt játszák is koncerteken). A siker őket is meglepte, innen fordult komolyabbra a dolog, elcsábították dobosnak Mac-et.

Aztán lemezek, koncertek és túrnék, egyébként pedig épp azt csinálják, mint bárki más, ahogy mondtam. Például Yow kis piásüvegeket gyűjt, amik még tele vannak, ha meg nem itta azóta. Sims pedig kávéscsészékből halmozott fel egy vagonnal. Észjárásukra egy példa:

"- Az első EP-n még dobgépet használtunk.
- Én lényegesebb különbségre gondolok.
- Igen, egy másik szobában vettük fel."

Vagy:

"L.A. és Phoenix között volt egy szabadnapunk és Mac-el elmentünk Las Vegasba. Mac 250 dollárt nyert egy félkarú rablón a Caeser's Palace-ban.
- Nagyszerű.
- Igen.
- Nem volt koncert Las Vegasban?
- Nem, csak megálltunk. Ez a szülővárosom és már nem voltam ott 27 éve. Nem tudom, valaha tudnék-e ott nyaralni. Jófajta hely, de olyan mint egy csillogó Wc a sivatag közepén."

Vagy:

"Úgy gondolom L.A. egy kultúrális anomália. Nem igazán tudom mit jelent a kultúrális meg az anomália, de jól hangzott amikor mondtam."

Vagy:

"- Mit esztek az úton?
- Mit eszünk?
- Mit?
- Hát tudod próbálunk amilyen jókat csak lehet. Nem túl gyakran megyünk olyan szar helyre, mint a McDonalds. Kedvencem a mogyoró.
- Mogyoró?
- Ja, sok protein, sok zsír.
- Te töröd meg?
- Mindíg héjastól próbálom megvenni.
- Mit csináltok a héjával, szétdobáljátok?
- Általában az ajtóhoz dobáljuk, így amikor megállunk, ki lehet rugdalni, vagy zacskóba tenni és kidobni. Bár Mac kezd egyre rendetlenebb lenni, elszórja a mindenhová, az ágyba is,mondtam neki hogy ne csinálja, de azt hiszi vicces."

Koncertjeiken írtózatos energiák feszülnek. Yow nem is bírja sokáig, általában még az első számnál fejest ugrik a közönségbe. Csak akkor kattan be valami, ha rád, vagy a barátaidra; ekkor tudod, hogy ott bármi megtörténhet. A színpad előtt nyakig ér az ingovány, a hangulat ragacsosabb mint a keletlen tészta. Az ember úgy távozik, mint agy és gyomormosás után. Láttam fazonokat, akik hülyére vették, azt hitték vicc az egész, persze identitászavarba kerültek, amikor Yow fésülni kezdte őket a színpadról.

Ehhez egy sztori: "Zürich jó volt. Leugrottam a színpadról, de a tömeg szétnyílt, bevertem a fejem. Hagytak ott feküdni egy darabig, végül visszaraktak, legalább tíz percig tartott. A többiek már leálltak, a managerünk hívta a mentőt. A kórházban tértem magamhoz egy véres párnán, leborotvált karral. Még mindíg látszik a helye, ahol az inzulint bevezették. Egy hónapja volt és még mindíg olyan hülyén néz ki. Másnap tudtam meg milyen jó móka volt ott benn. John Atkins - ez az angol fiú, a létező legjobb túrnémanager - bekísért a kórházba és elmesélte miket hordtam össze. Életem legviccesebb éjszakája lehetett. Képzelj el az asztalon, amint a görög röntgenes fiúnak azt suttogom szerelmes hangon: Nagyon szép bajuszod van, igazán gyönyörű a bajszod. Sok cukor volt az inzulinban. Tréfán kívül, tényleg nagyot estem. Amíg a doktor vizsgált, folyton könyörögtem neki, hogy szopjon le, és amikor a lámpájával belenézett a fülembe, meg kérdeztem, látja-e az apró kis agyamat."

A Touch N Go-t tartják a világ legjobb kiadójának, úgyhogy nem igazán akar nak átmenni nagy céghez. Egyik túrnéjukon az Atlantic-től követte őket egy srá c, hogy szerződést kössön velük. Persze csak a buli csábításának engedtek és e gy "üzleti vacsorá"-nak: "Végül azt mondtam neki, hogy beszélhetünk. Említett egy lemezszerződést, mire én: Rendben van, ha adsz egymilliót - semmi költségv etési terv, semmi előleg, csak egy millió - akkor beszélhetünk. Ezek után ő és a főnöke elvittek minket vacsorázni, duma, meg ilyenek, és a végén: Köszönjük a vacsorát. Nagyon jóllaktunk."

Egyébként pedig utánozzák és lekoppintják az embereket. A kottaolvasás k épessége például lehetővé teszi, hogy a nagyközönség számára tök ismeretlen ze neszerzőktől lehessen nyúlni. Duane például egy csomó dolgot vett át Toru Tak amitsu-tól. Kinek mond ez a név valamit? "Dave Stinget, Elvist és Mikey Offe ndert utánozza. Jobb kérdés lenne, hogy kit nem utánoz."

"Az Extreme a múltkor felkérte Duane-t, hogy helyettesítse Nuno Bettencour t-ot. Próbáltak is, de aztán elküldték, mert nem volt hajlandó feketére lakkoz ni a lábujjkörmeit. Ráadásul Duane farkát nem találták elég hegyesnek és ők na gyon szerették Nuno-ét."

A lemezborítóikon (az első háromén) nagyon szép mellű lányok fotói látható k: "Dave S. ismerte a lányt Austinból. És ez a lány - az új, akit ő ismer... úgy értem Austinból, ahol David is lakik, a lány meg én ismerjük csak őt. Márh ogy ezt azújat. Csak David és a lány ismerik. Én nem is ismerem, és az egyetle n feltétele az volt a lánynak, hogy senki se tudjon róla. Meg kellett ígérnünk. A lemez borítója (Goat) egy képnek négyféle variációja, a lány csak nyaktól de rékig látszik, mindíg más megvilágításban. Egyszer kábelek szövik át, egyiktől bevadul az ember, a másikról nehéz megmondani micsoda, egy csomó szeggel csiná lták. A legjobbat egy szeméttelepen vették fel, fémek meg hasonlók, és olyan a hatása, mintha kifordították volna egy vágással a lány mellkasát. Jól néz ki. És a bőre nagyon sápadt. Olyan mint egy kiásott hulla, ami már egy hete halott legalább. Még ha a fényképezésről tudsz is valamit, akkor is megkérdezed, hát ezt meg hogyan csinálták? Amikor az egész ötlet felmerült, úgy voltam, hogy: ember kinek kell még a mell? De Dave szereti a melleket. Persze én is. De tudo d hogy van ez..."

És imádják a törpéket is: "Madisonban koncert után átmentünk egy étteremb e.Éppen fizettem, amikor bejön egy férfi, a felesége és törpe fiuk. Fiatal vol t, de biztos, hogy törpe. Megáll mögöttem, arccal a hátsómnak és én eleresztet tem egyet. Kuncogott. Mindnyájan nevettünk és jól végezve dolgunkat távoztunk. Londonban szintén egy étterem előcsarnokában jön felénk egy gyerek. Mondom Mac -nek: figyeld, elkapom. Ráirányítottam a seggem és bppfff, kieresztettem pont rá, ő meg elfutott. Talán csak ez a két alkalom volt, hogy valaha is fingottam."

"Egyszer a kanadai határnál összekeverték a papírjainkat a Tears For Fears -éval. Egy törpe rakosgatta az iratokat, és órákig tartott, amíg kibogarászta. A pultnál velünk szemben ült és iszonyú francia akcentussal beszélt. Hirtelen felállt és kisebb lett, mint amikor ült. Próbáltuk visszatartani a nevetésünke t, de hiába. Duane majd megszakadt tőle. Aztán kiderült, hogy nagyon rendes fi ckó a törpénk. Nem lett mérges, amikor kinevettük... Te! Te törpe! Ha ha ha! Nem neveltek fel a szüleid!"

Nincs is más hátra, minthogy közzétegyük a beceneveiket, nehogy bármi font os kimaradjon! "Van egy rakás becenevünk. Mac a 'Nevetős', a 'Leghangosabb Man ó', a 'Csodálkozó'. David a 'Négyhúros Napóleon', 'Kis Generális', az 'Öreg Si mms', a 'Diabló'. Duane a 'Fél-Nő', 'Ezüst Róka', a 'Mamlasz'. Én vagyok a 'Ko rpás', a 'Fejsze fejű', a 'Figyelő', a 'Hátborzongatóka', a 'Pici ember'."

Utóirat: 1993 szeptember 5., Szene Wien. Újból Bécsben Jesus Lizard koncer ten. A fentebb leírt élmények után egy évvel. Akárhogyan is - ki hiszi, ki nem - ha akkor letaglózott, majd elnyelt, most felemelt és kápráztatott. Szerzemén yeiket kicsit átgyúrva, megcsavarva és precíz fegyelemmel tálalták. Mármint a három instrumentum-kezelő! David Yow megint elszállt a fejek fölött megittasod ott áhítattal és konokul. (Csak soproni haver Pinyó ne akart volna folyton a f ejemre ugrani.) Az előadás csúcspillanata - és minden koncertek csúcspillanata - az volt, amikor a Zachariah-ban csődöt mondott a mikrofon, és Yow - a retten etes hangtengerben - akusztikusan énekelte a szöveget. Az agyam megnémult és a gerincem leforgyácsolódott.

Informatívan: Négy új számot játszottak, melyből kettő megjelent az új Las h című Maxin. Pá.

(szöveg: mis; fordítások: Bogi)

Diszkográfia:
LASH tripla 7"/CD/MC (Touch & Go)
LIAR LP/MC/CD (Touch & Go)
GOAT LP/CD/MC (Touch & Go)
HEAD LP (Touch & Go)
PURE MiniLP (Touch & Go)
HEAD/PURE CD (Touch & Go)
PUSS/On The Guilt CDsingle
(Nirvana-val közös,Touch & Go)
WHEELCHAIR EPIDEMIC 7" (Touch & Go)
MOUTHBREATHER 7" (Touch & Go)
CHROME 7" (Touch & Go)
GLADIATOR 7" (Southern/Touch & Go)
GLADIATOR 7" (Insipid)
'POP SONG' című szerzemény a:
Dope,Guns and Fucking in the Streets,Vol.7 válogatás 7"-en és CD-n (Amphetamine Reptile)

THE JESUS LIZARD
c/o Touch & Go Records
P.O.Box 25520
Chicago,IL 60625,USA.

Boilermaker

Nyugodt vagyok, már lehiggadtam
De még mindíg remegek
Miért? Miért én?
A szarban, ott maradt a légy a szarban
Húzza le a ragadós mocsok
Megtörve, meghajolva, kiszenvedve
A vihar mindjárt elsöpör
Benn a szarban, lenn a szarban
Tudod az milyen megfulladni?
Mi volt ez? Mi? Mi volt? Ez...
Minden olyan száraz itt belül
Aztán egy széllökés felkavarja a piszkot
és minden nyögéssel kiszakad belőlem
Egy barát akiben bíztam
Csak bámultam a hálószobaajtóra
Rugdaltam... berugdaltam
Milyen büszkén és szánalmasan sóhajtozva védekeztél
Különös, ahogy hazudoztál ott

Rabszolgahajó

Baszd meg már ezt az esőt
A körmeim felszakadtak
Ez meg nem akar elállni
Hólyagos sebeim mint puffadt dombok
Evezz tovább
Felpumpáltam a gyomrom sós vízzel
Próbáltam többet nyelni, de nem megy
Annyira tele vagyok
Láttam már, hogy ezt csinálja apám is, anyám is,
a húgom is, a bátyám is...

(Mivel nem szöveghűen fordítottam, nem ragaszkodom hozzá, hogy bárki is elfogadja variációimat. Nekem erről szól a JESUS LIZARD - Bogi.)

5 ÉVES AZ EGRI MÁS KLUB!

1994 márciusának utolsó hétvégéjén születésnapi rendezvénysorozatra kerül sor.
A MÁS KLUB címe: Eger, Széchenyi u. 16, Ifjúsági Ház.
Tel: 06 - 36 - 310 314.

Felhívás a magyarországi alternatív zenekarokhoz!

Amennyiben önköltségen el tudnának jönni(szállás,kaja biztosítva) az "igeterjesztés" céljából az **V. Erdélyi Diáktalálkozó**-ra vegyék fel a kapcsolatot velem.A találkozón 2-3000 ember hallgatja meg őket.Nagyon hálás,lelkes, elsősorban egyetemistákból áll a közönség. Cím: **Kelemen Attila**,3700 Oradea, P-TA Unirii 12 AP.8,Romania.

Guy Klucevsek

Bizony nem rockzenész az, aki hétfő reggel 10 órára kéret interjúra. Percr e pontosan betoppanok a Les Nations Hotel ebédlőjébe. Wolf Kampmann, aki nemcs ak a német NM! Messitsch főszerkesztője, hanem a 99 Records promóciós szakembe re is, elújságolja a legérdekesebb híreket. A hotelban nincs melegvíz, és a to alet is a folyosón. Nos egy hideg zuhany engem legalább rendbehozott volna. Íg y csak igyekszem levegőhöz jutni. Még van egy kis időm. Detlev Schilke a fotós néhány percet kér. Addig is pletykálkodunk. GUY KLUCEVSEK azt mondja, hogy ő n em dzsessz zenész. És azt is, hogy Bob Dylan előzenekaraként fog fellépni. Klu cevsek "A Kronos Quartet egy emberben"-nek nevezi magát.

Az ebéd előtti takarítás zajlik, miközben Guy Klucevsek-kel, a 46 éves szl ovák származású tangóharmónikással beszélgethetek. Íme itt az interjú szinte t eljes terjedelmében:

ML: Miként kerültél közel a zenéhez?
GK: Hmm, nos, amikor gyerek voltam, a Tv-ben láttam a tangóharmónikát. Az ötve nes években nőttem fel, akkor állandóan tangóharmónikás zene ment a Tv-ben. Iz galomba hozott ez a hatalmas hangszer, ahogy kinyílik, összezárul. Kértem az é desapámtól egyet ajándékba, amikor 5, vagy 6 éves lehettem. Így kezdődött mind en.
ML: Mit jelentett a zene akkor az életedben, és mit jelent ma?
GK: Akkor egyfajta gyerekkori fantázia volt, és csak mellékelfoglaltság, de am ikor idősebb lettem, egyre jobban része lett az életemnek. Az iskolában a legt öbb srác sportolt, focizott, vagy baseballt játszott, amíg én... nos én is spo rtoltam egy keveset, de engem valahogy jobban érdekelt a művészet. Aztán valah ogy része lettem a késői hatvanas évek ellenkultúrájának, akkor kb. húsz éves voltam, és a Californian Institute of the Arts diákja lettem, amely a művészet i ellenkultúra melegágyának számított. Akkor dőlt el bennem, hogy valahogyan e ből akarok megélni, ez az amit igazán csinálni akarok az életemben.
ML: Legtöbb fiatal gitározni akar, nem tangóharmónikán játszani...
GK: Ó, nézd én egy kicsit idősebb vagyok, 46 éves, és amikor felnőttem akkor a z volt a legnépszerűbb hangszer Amerikában. Az a nemzedék, amelyik a második v ilágháború előtt, alatt és után bevándorolt Európából, voltak csehek, németek, magyarok, bulgárok, szlovének és szlovákok - mind eljöttek amerikába, hogy dol gozhassanak az acélgyárakban és bányákban -, ők hozták magukkal a tangóharmóni kát. Tehát nagyon-nagyon népszerű hangszer volt. A Guy Lambargo Orchestra-ban volt tangóharmónika, és a Lawrence Well Orchestra-ban is, minden héten szerepe ltek a Tv-ben, koncerteztek, nagyon népszerűek voltak. De aztán megszületett a z első amerikai generáció (a bevándorlók gyerekei), és az első amerikai nemzed ék gyerekei megismerték a gitárt, az lett a hangszerük. Az utána jövő nemzedék ezzel nőtt fel, de a tangóharmónika nagyon népszerű volt, amikor gyerek voltam.
ML: Úgy tűnik továbbviszel egy hagyományt, pedig rendszerint az új nemzedék mi ndíg más akar lenni, mint a szülők.
GK: Nos, a tény, hogy tangóharmónikázom, az idősebbektől örököltem, de az a fa jta zene, amit - úgy döntöttem - játszok rajta, bizonyára reakció arra a zenér e, amit rendszerint játszanak. Amikor először hallgattam tangóharmónikát, nagy on gennyes, szentimentális zenét játszottak rajta, ami hányásra késztetett (ne vet), ha hallottam. De olyan zenestílust választottam, ami erre az ötvenes éve kbeli zenére reagált. Nehéz körülírni, ha nem voltál akkor ott, de én így rea gáltam!
ML: Talán egy kicsit furcsa kérdés, de milyen volt a gyerekkorod egy emigráns családban, egyszerre amerikainak és szlováknak lenni?
GK: Nos, nem édesapám, hanem édesapám nővére nevelt fel. Édesapám Amerikában s zületett, tehát ő már amerikai volt, de a nagynéném még Szlovákiában született, kisgyerekként jött át Amerikába, még beszélt szlovákul, mégis eléggé amerikai család volt. A közösség, ahol felnőttem, nagyon szlovák-amerikai volt, és én s oha nem gondoltam arra, hogy másként is lehetne. Például szlovák pikniket rend

eztünk, és szlovák klubokba jártunk a hétvégeken. Csak a highschool-ban eszmél tem rá, hogy vannak olasz gyerekek, és vannak feketék, néhány fekete és néhány zsidó gyerek volt, láttam, hogy más kultúrák is léteznek. Ezzel az erős szlová k-amerikai kötődéssel nőttem fel. Történetesen három hete halt meg a nagynéném, aki felnevelt engem; ezért hazatértem, és nagyon meglepett, hogy a közösség mé g mindíg nagyon erős azon a környéken. Az emberek, akik ottmaradtak, most menn ek nyugdíjba, és az őgyerekeik is nagyrészt ottmaradtak, tehát a közösség nagy on összetart.

ML: Két nyelven nőttél fel?

GK: Nem, sajnos senki nem tanított szlovákul. Elnézést.

ML: És a szlovák kultúra befolyásából mennyi él ma a zenédben?

GK: Nos, 15 éve semmi (mosolyog), 1972 és 1986 között egyáltalán semmi befolyá sa nem volt a zenémre. Én inkább a klasszikus avantgard hagyományából merített em, amely inkább nemzetközi nyelv. De 1986-tól a mai napig különböző dal- és t áncformákkal dolgoztam, amelyek a szlovák hagyományból származnak. Tudod a szl ovák-amerikai zene polkából és valczerből állt. Két polka darabot írtam 86 óta, ami nem sok, és írtam néhány valczert, de inkább a különböző kultúrák általáno s befolyása hatott rám, nem csak a szlovák.

Foto: Macioce

ML: Azt olvastam valahol, hogy kibéküItél a polkával, egyáltalán miért szakítottál vele? Miért hagytad abba ezt a zeneformát, úgy hogy újból fel kellett fedezned?
GK: Nos, amikor befejeztem az iskolát, zenei egyetemre akartam menni, és ha zenét akarsz tanulni az egyetemen, akkor klasszikus zenére kell szakosítanod magad. 1965-ben kerültem az egyetemre, nem nagyon respektálták a népzenéket, ez csak később kezdődött, a 70-es évek elején. A népzenét afféle alsóbb parasztzenének tekintették. És így történt, hogy a hátteremnek ezt az oldalát le kellett fednem amíg egyetemen voltam. Csak amikor befejeztem a tanulást és professzionális zenész lettem, kezdett érdekelni a világzene. A világzene néhány fajtájában tangóharmónikát használnak főhangszerként, és így a világzene iránti érdeklődésemen keresztül fedeztem fel újból.
ML: Szerinted a polka szórakozás? Vagy van-e valami üzenete? Az üzenet nem jó kifejezés erre, de mi a célja? A szórakoztatás?
GK: Oh, ez két kérdés. Az egyik a tangóharmónika, a másik a polka. Azt akarom modani, egész életemet azzal töltöttem, hogy megmutassam, a tangóharmónika többet tud, mint polkát játszani..Csak két polkát írtam 86 óta, tehát nem ezzel foglalkozom, de ez a "Polka From The Fringer" (Polka a peremen kívül) válogatás szórakozásra készült. Mást nem akartam vele kezdeni. Legyen szórakozás, de ugy anakkor számomra ez személyes projektum, hogy a hátterem részeit egyprojektumban összekössem. Viszont ha a tangóharmónikáról beszélünk, az egy egészen más kérdés. A tangóharmónika sok minden lehet. Gyakran hiszik azt, hogy csak szórakozásra alkalmas, de én igyekszem a szerepét más területekre is kibővíteni, hogy aztán mindenféle kifejezésre képes, amit csak kívánsz tőle.
ML: Ha ma este fellépsz, a produkció más lesz-e, mint lemezfelvételkor?
GK: Igen, teljesen más, a lemezen 12 zenésszel dolgoztam, volt hegedűs, csellista és szaxofonos, klarinét, inkább stúdióprojektum volt. Ha úgy gondoltam ennek a számnak jót tenne egy szaxofon, felhívtam valakit és szóltam neki: tudnál-e jönni játszani? Viszont ma este öt zenész lép föl, különböző hangszereken játszanak, de ez élő előadás. Néhány szólam kibővült és a zenekar sokasága nincs jelen, de több lesz az energia, mint lemezfelvételnél, igen!
ML: Csak polkákat játszotok, vagy mást is?
GK: Nem, csakis azokat. Mivel előbb volt a projektum, aztán lett csak lemez belőle, összegyűjtöttem 32 darabot, és vagy négy éve játszom őket, aztán kértek meg a lemezre.
ML: Hogyan készültek technikailag a felvételek?
GK: 24 sávos, analóg, digitális keverés.
ML: Tehát nem élő felvétel volt.
GK: Nem, élőben nem működött volna, mivel használtunk elektronikus és akusztikus hangszereket, hangokat.
ML: Mennyire fontosak a szövegek számodra?
GK: Van 32 szám, és csak nyolcnak van szövege, a többi instrumentális. Azt mondtam az embereknek, ha akarnak használhatnak szöveget, de én nem vagyok énekes, és eredetileg szóló darabokat kértem. Aztán felmerült az ötlet az együttessel, és néhány dalhoz szöveg került, mert tudták, hogy énekes is lesz az együttesben.
ML: Meg vagy elégedve a szövegekkel?
GK: Igen, nagyon különbözőek. Elliott Sharp szövege nagyon vicces és John King é valamifajta politikai darab, Bill Obrechté nagyon-nagyon parádés.
ML: És David Mahler verse?
GK: Oh, David Mahler? Régi jó barátom a Kaliforniai Művészeti Egyetemről. Szöveg arról szól, milyen Chicagóban felnőni és tangóharmónikaegyütteseket hallgatni, amikor még gyerek volt. Csodálatos színpadi performance, hisz a lemezen csak a szavak szerepelnek, de élőben más jelleget kap. Színházi jelenet, minden versszak másként mutatja be a hangszert, egyszer ott van egy doboz zsebkendő, aztán egy tangóharmónikaszerű pénztárca, és egy tangóharmónikaszerű japán lámpa, aztán van egy meglepetés az egyik versszakban, amit nem árulhatok el, de valamelyik ruhadarab szerepet játszik...
ML: Miként kerültél kapcsolatba ezekkel az emberekkel?
GK: Nos néhányukat még az egyetemről ismerem, például Peter Garland-ot és David Mahler-t, és aztán sokukat John Zorn Cobra projektumából, amelyikben játszottam. Innen ismerem Fred Frith-t, Elliott Sharp-ot, Anthony Colemann-t, ki volt

még benne? Christian Marcley, és néhányukkal találkoztam a new yorki művészkör ből: John King, Louis Vierk, és sokukat a klasszikus zenekapcsolataim révén is mertem meg, pl: Mary Ellen Childs és Mary Jane Leach. Tehát különböző zenei ak tivitásokon keresztül, amiben játszottam. Legtöbbjük személyes jóbarát, szeret nék összegyűjteni barátaimtól zenéket.
ML: És milyen volt velük együttdolgozni?
GK: Nem igazán dolgoztam ezekkel a zeneszerzőkkel. Ők megírták a darabokat szá momra, de utána tudod, kiműveltem őket az együttesemmel, soha nem játszottam a darabokat a zeneszerzőikkel, ennyi.
ML: Lehetséges, hogy ismét együttműködsz velük?
GK: Nos, Fred Frith épp most ír nekem egy szólódarabot, egy szóló-tangóharmóni kadarabot, és ezt sokan közülük megtették már, de nem polkák azok. Nos, igen l egtöbbjükkel szeretek együttdolgozni.
ML: Mi az ő véleményük a tangóharmónikáról?
GK: Fogalmam sincs (nevet).
ML: Soha sem kérdezted?
GK: Nem, soha. Nem számít nekem.
ML: Nem? Ami számomra érdekes kérdés: nagyon sokfajta zenét játszol, mindíg te ljesen önmagad tudsz maradni?
GK: Nos, remélhetőleg minden alkalommal. Tény az, ha saját zenémet írom meg, s zemélyiségem egyik részét eltakarom. Ha mások írnak zenét számomra, valami oly at fedeznek fel bennem, amiről nem tudtam, hogy ott van. És ha valakivel együt t játszom, mint pl. Bill Frisell-el, lehetőségem nyílik az improvizációra, ami t máskor nemigen teszek meg. Ha Laurie Anderson-al játszom, lehetőségem van, h ogy saját szerzeményeimből beievigyek valamit. Széles hátterem van és sok külö nböző zenét ismerek, nem hiszem, hogy bármelyik fontosabb lenne mint a másik. Szeretek szabadon mozogni, hol ezt, hol azt tenni.
ML: Tehát mindenben otthonosan érzed magad?
GK: Ha valamelyik projektumban nem érzem jól magam, akkor lemondom. Amiket vis zont elvállalok, kellemesek a számomra.
ML: Résztvettél egy Klezmer-Experimental-válogatáson.
GK: A "Haymish Groove"-ról beszélsz?
ML: Igen, mesélj erről.
GK: Rendben. Eric Bart egy bécsi producer - akit a Töne & Gegentöne Fesztiválr ól ismerek, ahol játszottam - szólt nekem, hogy készítenek egy válogatást zsid ó alternatív zenével, és hogy hozzá tudnék-e járulni valamivel. Néhány évvel e zelőtt a philadelphiai Zero Moving Company számára készítettem egy táncdarabot. Ezt a társulatot Helmuth Gottschild vezeti, aki történetesen német, Mary Wickm an-nel tanult, ő felhasználta ezeket a régi klezmerzenei felvételeket és én al akítottam át azokat tangóharmónikára, és szólót készítettem belőlük. Egyik dar abból készítettem a "Haymish Groove" számára egy svit-et.
ML: Mi a kapcsolat a tangóharmónika és klezmer között?
GK: A tangóharmónika része volt a klezmer hagyománynak, nem vagyok zsidó, ninc s is részem a zsidó hagyományokban, de természetszerűleg érdekelnek a tangóhar mónika együttesek, és sok klezmer zenekar falusi együttes volt, billentyűs han gszerként a tangóharmónika szolgált, mivel könnyen hordozható. Jobban része le tt a hagyománynak, mint a zongora.
ML: Hallottam, augusztusban játszol Bécsben...
GK: Az a Saalfelden fesztivál lesz, fellépek Bill Frisell együttesével, a "Hav e a Little Faith"című lemez anyagát játszuk, ami idén jelent meg. És játszotta m Laurie Anderson egy színházi darabjában, amitáprilisban Philadelhia-ban muta ttunk be egy színházi fesztiválon, az anyag jó része onnan van, és valamennyi az ő korábbi lemezeiből.Az együttesben Laurie énekel, billentyűzik és énekel, valamint hegedűl, van egy basszusgitáros Greg Cohen, aki Tom Waits együtesében játszik, aztán egy brazil dobos, Zerio Baptisto, a Paul Simon együttesből, és magam tangóharmónikázom. Tehát Laurie plusz egy trió.Csodálatos formáció.
ML: Lesz ebből lemezfelvétel?
GK: Ez csak egy élő performance eddig, gondolom ő szívesen felvenné, talán ősszel.
ML: És saját projektumok?
GK: Kettő is van. Kamarazenét írok hat zenészre egy amerikai társulatnak, a ne

vük Present Music. Mihelyt hazaérek a Laurie Anderson fellépésekről, Floridába kell mennem, hogy egy hétig dolgozzak velük. Aztán egy tánczenedarabba kezdek a new yorki David Dorfman Dance Company részére. Megkezdem a munkát miután haz aérek és az ősszel is azon dolgozunk.
ML: Hogy lehet az, hogy Japán kiadód van?
GK: Három éve megkértek Tokióban csináljak egy Polka From The Fringe együttest. Turo Takamitsu felhívott és elmondta, hogy csinál egy Music Today című fesztiv ált, persze, hogy beleegyeztem, hogy fellépjek ott. A japán Eve lemezcég ott v olt a koncerten, és nagyon tetszett nekik, levelet írtak és kérdezték, hogy fe lvenném-e nekik. Tehát ennek a koncertnek köszönhető.
ML: Tehát minden projektumra különböző lemezkiadóid vannak?
GK: Igen van egy szólólemezem egy amerikai kiadónál, egy másik szólóanyag egy német cégnél, és egy szerzői lemezem egy másik amerikai kiadónál, igen, bárki aki érdekelt ebben.
ML: Milyen nehézségek merülnek fel, hogy ennyi stílussal kötelezed el magad?
GK: Nem annyira bonyolult, inkább izgalmas. Nehézség pedig csak annyi, hogy ta lálni kell valakit, akit érdekel felvételt készíteni. Az amerikai cégeket most anában nemigen érdekli az alternatív zenék kiadása, ezért elég sokat Európában és Japánban kell dolgozni. Történetesen Japánban sem készül már annyi. Éveken keresztül semmit sem tudtam felvenni zenéimből, és most 1987 és 92 között lehe tőségem nyílt mindent felvenni, amit másnak írtam, és a sajátjaimat egészen 90 -ig. Így legalább katalogizálni tudtam őket, öt évre rá, hogy megírtam, teljes en magával sodort. Hosszú út volt, de végül is szalagra kerültek.
ML: Úgy tűnik most már boldogulsz, vagy nem az a benyomásod, hogy világszerte elismerik a munkádat?
GK: Nos, per pillanat világszerte recesszió van, és rendszerint az első dolog, amit bármelyik állam a háztartásából elvet, az a művészet. Nehézségekről beszé ltél, művészileg nincsenek nehézségek, de anyagilag (nevet) nehéz. Azt hittem, ha negyvenéves leszek könnyebb lesz, úgy is lett, aztán elmúltam 44 és világsz erte hanyatlás következett be, és mindannyiaunk munkája, amivel elismerést ker esünk..., olyan ez mintha elölről kéne kezdenünk, mivel sehol sincs pénz.
ML: Köszönöm a beszélgetést.
GK: Szívesen.

USArts
"Amerikai művészet a 20. században"
New York Now
"Polka From The Fringe"
Guy Klucevsek & Ain't Nothin' But A Polka Band
1993 június 20. Podewil
Guy Klucevsek: tangóharmónika, ének; David Garland: ének; John King: E-gitár, hegedű, ének; David Hofstra: basszgitár, tuba; Bill Ruyle: dob, marimba.

Találkozom Wolf Kampmannal, kezembe nyomja az új NM! Messitsch számot. Az egykori szocialista teremben több szintes emelvényen űlések fogadnak minket, m eglepetésünkre. Nem is rock-koncerten vagyok. Komoly a közönség, komoly arcot

vágnak, illedelmesek. Beszéddel nyit valaki, tán fontos ember. Az előadás két felvonásból áll. Klucevsek minden szám előtt elmond valamit a darabról, micsod a és ki,írta, egy kis anekdotát, lazítás, nevessünk, elvégre szórakozni jöttün k. Szidom magam, nem hoztam magammal a felvevőgépemet. A program változatos, h agyományosabb polka, felváltva különösebb számokkal, hol magával ragad, hol ás ítok, mert nem tetszik. Az egész légkörtől borsózik a hátam. Mintha iskolai au lában évzáró eseményt szenvednék végig, szüleim figyelő tekintete előtt.

Szerencsére van már-már pszichedelikus darab, na és Elliott Sharp "Happy C happy Polka"-jától padlón vagyok. Ennél ötletesebbet és viccesebbet ritkán hal lani. Van aztán énekeltesd-meg-a-közönséget is, néha előnyt jelent az utolsó s orban ülni. Hogy mi volt a meglepetés David Mahler számánál? Csak hárman volta k színpadon a második felvonás elején, fehér, rojtos ingben. A zene szalagról jön, ők csak imitálják, hogy játszanak, bohóckodnak, amivel végképp megtörik a jég. A tangóharmónika helyett a kellékeket húzigálják. A szöveg a pénztelenség ről szól, az üres pénztárcát lobogtatják, aztán könnyekről van szó, a zsebkend ő a kezükben. Az utolsó ing is rámegy? Előbb húzogatják, majd leveszik és eldo bják. Ott állnak fehér alsóingben, hát micsoda férfiak... Színpadra lép a másik két zenész is, szintén alsóingben. A közönség fetreng a röhögéstől.

Mégsem rock-koncert volt, bár kétkedve hagyom el a Podewil-t; Elliott Shar p darabja továbbra is a fülemben cseng. Akár táncolhatnék is. Polkát!

A számok szerzői: Steve Elson, Tom Cora, Joseph Kasinskas, Anthony Coleman, Daniel Goode, Nicolas Collins, Guy De Biévre, Robin Holcomb, Duke Ellington, Peter Garland, William Duckworth, Bobby Previte, Carl Finch, William Obrecht, John King, Arthur Stidfole, Philip Johnston, David Mahler, Elliott Sharp,stb.

- Elisa -

Különös Lemezkiadók

HEYDAY RECORDS

1988-ban alapították ezt a lemezkiadót, azzal az elhatározással, hogy betö mjenek egy rést. Nevezetesen azt, ami a tardícionális folk és a modern rock ze ne között van. Azoknak az embereknek akartak lemezeket csinálni, akik idegesen tekergetik a rádió keresőgombját a különböző állomások között, mert egyik zene sem tetszik nekik. Személy szerint én utálom az ilyenfajta hitvallást - mert m indíg valami nagyképűséget érzek benne - de elismerem, hogy a Heyday-nak valah ogy sikerült ezt megcsinálni. Néhány ismertebb név a palettájukról:

Penelope Houston, ez a szép szőke lány az amerikai alternatív zene egyik legna gyobb átváltozója. Az Avengers nevű punkbanda rekedt hangú énekeseként tűnt fe l. Őket tartották 1977 táján a legjobb san francisco-i punk zenekarnak, döbben etesen nyers és dühös zenét játszottak. Két számuk, a The American in Me és a We Are the One máig az amerikai punk zene himnuszainak számítanak. Az Avengers feloszlott, Penelope eltűnt egy időre, majd 1988-ban megjelent egy szólólemeze (Birdboys, Subterranean Records), amelyen finom, érzékeny folkdalokat énekelt. Második szólólemezét ezévben a Heyday adta ki, The Whole World címmel.

Ismert előadó volt az USA nyugati partvidékén Buck Naked, aki a Bare Bottom Boys kíséretében szokott fellépni. Meglehetősen furcsa öltözékét egy pár Weste rn csizma és egy Wc pumpa alkotta, különben igen jól énekelt, de csak 1992 nov emberéig, amikor is egy utcai verekedés során véletlenül lelőtték. Utolsó CD-j ét a Heyday publikálta.

Néhány további név a választékból: Flophouse, Barbara Mauning, Tempest, Club Foot Orchestra, Chris Cacavas.

Ron Gompertz, a Heyday alapítója és hangmérnöke újabban a virtuális audió területén is dolgozik, három-dimenziós hangokat tartalmazó CD-k előállítására vállalkozott. Első ilyen munkájuk 71 perces akusztikus utazás San Francisco ut cáin és klubjaiban, valóban döbbenetesen térhatású, ha fejhallgatón hallgatják.

Különben még az sem egészen mindegy, hogy milyen fejhallgatót használ az ember. Szerintük a világ legjobb fejhallgatója a Stax Lamdba Pro, de ajánlják még a Sony MDR V6 és a Sennheiser HD 250-et is.
(c/o Heyday Records, 2325 Third St. # 339, San Francisco, CA 94107, USA)

CLÓ IAR-CHONNACHTA TEO.

Ez egy ír lemezkiadó és természetesen népzenével foglalkozik. Az írekben h ihetetlenül erős a nemzeti érzés a dicső múltjuk iránti tisztelet. Írországban és még sok sok helyen, ahol írek élnek, a fiatalok nem diszkóba járnak, hanem népzenére táncolnak. A nemzeti kultúra ébrentartásában élenjáró művészek, mint Dolores Keane és John Faulkner, szinte nemzeti hősnek számítanak az írek szemé ben. A Cló Iar kiadót 1985-ben alapították, az első CD-t 1992-ben adták ki, ez Faulkner Nomads című lemeze volt. Az ezt követő válogatáson a szűkebb haza, Ch onamara legszebb dalait jelentették meg, amin 25 szerzemény, 74 percnyi gyönyö rű zene hallható.
(c/o Cló Iar-Chonnachta Teo., Indreabhán, Co.na Gaillimhe, Éire - Ireland)

WorryBird Disk

1991 nyarán egy újságcikk nagy port kavart az amerikai alternatív zene vil ágában. Írója Richie Unterberger az Option magazin szerkesztője azt fejtegette benne, hogy miért fejezi be saját elhatározásából a zenei újságírást, miért ha gyja ott az egyik legnépszerűbb amerikai zenei magazint, amelyet hat évi munká jával formált és alakított. A cikk lényege az volt, hogy Richie egyszerűen nem bírja tovább hallgatni a rossz zenéket, amelyek alternatív zene címen érkeztek az Option szerkesztőségébe. Megutálta az ismert együtteseket imitáló zenészek áradatát és azokat a lemezkiadókat - például a Wax Trax-ot -, amelyek lejáratt ák az alternatív zenét.

Sok igazság van abban, hogy a világ tele van önjelölt tehetségekkel, ami a z USA-ra különösen igaz.,a viszonylagos gazdaság és a nagyon egyszerű lemezkia dás miatt. Sok kis lemezgyár van, amely stílustalan imitációkat ad ki egymás u tán. Mindezt azért volt érdemes leírni, mert szerencsére vannak kivételek.

A WorryBird lemezkiadó, amely 1990-ben alakult Atlantában, valóban csak er edeti egyéniségekkel foglalkozik. Néhány név a listájukról: Plan 9, Subsonics, Magic Bone, Dirt, Snatch, Miss Murgatroid. Ez utóbbi név egy Alice Rose nevű f iatal lányt takar, aki tangóharmónikán játszik úgy, ahogy senki más előtte. Ne m jobban, nem rosszabbul - másképp.És ez ami alapvetően elvárható egy zenésztő l vagy egy együttestől, hogy önmagát adja, legyen egyénisége. A WorryBird mind en lemezén érezni ezt, ezért számít az én szememben különlegességnek.
(c/o WorryBird Disk, P.O.Box 95485, Atlanta, GA 30347, USA)

WorryBird Disk

photo by: Ralph Granich

MISS MURGATROID

for booking contact:
Miss Murgatroid
816 Fillmore
SF, CA 94117
(415)441-2205

WorryBird Disk
P.O. BOX 95485
Atlanta, Georgia 30347

COMPACT DISCS

EXPERIMENTAL INTERMEDIA FOUNDATION

New York a modern jazz és az experimentális zene városa. Nem véletlen, hog y itt működik az Experimental Intermedia Foundation, a kortárs experimentális művészek otthona. A 600 zenész munkáját összefogó alapítvány **XI** sorozatjelzéss el ad ki CD-ket, különleges hangszereken előadott döbbenetesen újszerű zenékke 1. 1993 áprilisában jelent meg egyik legérdekesebb lemezük, Ellen Fullman Body Music című lemeze. Fullman 13 éve építi különleges hangszerét, amelynek hossza több mint 20 méter és 80 húrja van. A hangsor eredetileg rezonáló szobornak ké szült, de felfedezve az újszerű hang érdekességét Fullman tökéletesíteni kezdt e. A hatalmas hangszer megszólaltatása speciális játéktechnikát kíván, egyszer re több zenész kezeli, akik mint pókok másznak a hatalmas húrozat felett. A CD valószínűleg alkalmatlan egy ilyen különleges rezonáló rendszer hangjának töké letes átvitelére, de a hallgatót így is hatalmába keríti az újszerű hangélmény. A XI sorozatban megjelent más CD-ken Lois V Vierk, David Behrman, Phil Niblock, és Mary Jane Leach hallható.
(c/o Experimental Intermedia, 224 Centre St., New York, NY 10013, USA)

- Radnai Rudolf -

CONTROLLED BLEEDING & SKIN CHAMBER

Az interjú **Paul Lemos**-al készült, a **Controlled Bleeding/Skin Chamber/**stb frontemberével 1993 júliusában. Aki kérdezett: Bognár Tamás és Mis.

ML: A Dry Lungs válogatásokon találkoztam először a Controlled Bleeding névvel, bár gondolom, nem ezek voltak az első akciók, mesélj a kezdetekről.
PL: A kezdet messze a Dry Lungs előtti időkbe nyúlik vissza. A Controlled Bleeding Bostonban alakult 1977-ben improvizációs trióként. 1979-ben New York-ban kezdtem újra egy fúziós jazz-noise bandával; majd 1983/84-ben kialakult a jelenlegi felállás. Abban az időben egyetlen célom volt, hogy kiordítsam a tüdőmet és olyan messzire kerüljek bármiféle zenei struktúrától, amennyire csak lehet. Ennek az eredménye volt a 'Knees & Bones' és a 'Body Samples' lemezek.

ML: Hogyan kapcsolódik össze a zene a személyes életeddel, vagy a teljes életedet a zene teszi ki?
PL: Nem, a zene már nem tölti ki annyira az életemet, mint valaha. Persze az érzelmi indíttatás még mindíg megvan, de most iskolában is tanítok és megházasodtam. Valójában a létezés sokkal több, mint a zenélés, mégsem tudnám elképzelni, hogy boldog lehetnék zenei tevékenység nélkül. Ez szükségszerű számomra, egyfajta hashajtó, ami segít megszabadulni az érzelmi málhámtól.

ML: A Controlled Bleeding-nek meglepően sok arca van, ha egymás mellé tesszük a 'Hog Floor'-t, a 'Golgotha'-t, vagy a 'Penetration'-t. Ennek az eklektikusságnak a zenei pályán belül van valami eszmei háttere, vagy különböző idők különböző hangjairól van szó?
PL: Igen, a Controlled Bleeding-nek sok különböző arca van, ami a 'Penetration' albumon jól hallható. A 'Hog Floor' zajai szóló tevékenységemet reprezentálják, ugyanez a helyzet az egyéb hangzás orientációjú kísérleteinkkel. Chris és én általában kemény, ritmikus zenét írunk, míg Joe-val levegősebb, énekkari zenét csinálunk. A C.B.-ben mindíg megvolt ez a hármasság - sosem terveztük meg előre; egyéni ízlésünk összevegyítése eredményezte ezt az eklektikusságot.

ML: Honnan jött az ötlet a golgotai misztérium megzenésítésére?
PL: A téma és a szövegek egyszerűen megfelelőnek tűntek a lemez zenei koncepciójához. Ez nem egy gondosan megtervezett szándék volt.

ML: A régebbi felvételek újrakiadása CD -n (pl a 'Body Samples', vagy a 'Hog Fl oor') miért vált aktuálissá?
PL: Szerintem jó dolog az öreg vinyleke t kiadni CD-n; így lehetővé válik számo mra, hogy kijavítsam a hibákat és jobb hangzást érjek el.

ML: Több közös manifesztumotok van péld ául az egyik legismertebb japán zajzene karral a Hijokaidan-al, milyen zenekaro kkal dolgoztok együtt, illetve milyen csoportok állnak közel hozzád?
PL: Nem érzek semmiféle hasonlóságot a Hijokaidan-al, hacsak azt nem, hogy min dketten elég régóta vagyunk a pályán. N em dolgozunk együtt más zenekarokkal. A kedvenc zenekaraim pedig: My Bloody Val entine, Sonic Youth, Un Drame Musical Instantane és King Crimson (Red, Larks Tongues, Islands, stb). Ezenkívül sok k lasszikus zenét hallgatok és nagyon kev és "kísérleti" zenét.

ML: A "Scrap Metal" (vagy "Scap Metal") még a tavalyi albumotokon is megjelenik, minden jel szerint nagy fontosságot tul ajdonítotok ennek a zenei kifejezési mó dnak. Honnan ered ez a műfaj?
PL: Az utolsó Scap Metal számunk az új Skin Chamber Cd-n ('Trial') található. A 25 perces darab az eddigiek összefogl alása. Az elnevezés nem fémekkel történ ő elnevezésre utal, hanem legelső felvé telünkre, amely egy válogatáskazettán j elent meg ugyanezen cím alatt. Ezek a n yers hangzású kísérletek az együttes le gkorábbi napjait idézik. Mindemellett é n folytatom ezirányú tevékenységemet, í gy manapság ez inkább szóló munkámat re prezentálja.

ML: Milyen megfontolásból jött létre a Skin Chamber, és mennyiben más, mint a Controlled Bleeding?
PL: Jelenleg a Skin Chamber a fő érdeke ltségem (Chris és én alkotjuk). Ez eg y teljesen organikus zene, gitár és lük tető dob alapon, ami teljesen különbözi k a C.B. féle világtól és számomra most sokkal izgalmasabb.

ML: Milyen témákkal foglalkoztok; szöve gmelléklettel eddig nem találkoztam.
PL: Sajnos a szövegek nincsenek kinyomt atva. Általában az emberben meglévő ket tősségről szólnak: egyrészt arról azerő ről, ami arra késztet minket, hogy alko ssunk egy Istent, higgyünk benne, keres sünk egy világot a mindennapi tapasztal áson túl, aztán a másik oldal az erőszа kos, kínzó, bestiális énünk, amit próbá lunk kontrollálni, de sosem sikerül. Ka pcsolatokról, konfliktusokról, emberi e llentmondásokról éneklünk.

ML: Innen Magyarországról nehéz belelát ni egy másik kontinens életébe. Milyen az az amerikai életforma,ami körülvesz benneteket, hogyan viszonyultok ehhez ?
PL: Nos úgy gondolom, körülményeink na gyban befolyásolják viselkedésünket és zenénket. A new york-i erőszak és életb ől való kiábrándultsága valóban egy siv árabb képet nyújt az emberiségről; ha v idéken laknék, vagy egy kis olasz falub an, nem lenne akkora a késztetés, hogy kiadjam magamból mindezt a vadságot.

ML: Milyen szellemi áramlatok hatottak rátok? Mi a véleményed a vallásról?
PL: Itt most nem kívánok különböző ideo lógiákba belebonyolódni. Ez túl bonyol ult és túl személyes. A vallás számomra egy túl erős ellenőrző rendszernek tűni k, hogy az embert megvédje a végső önpu sztítástól. Megtart minket egy morális szinten és megengedi a szegények és ki zsákmányoltak számára, hogy reményt tal áljanak. Hogy van-e igazság benne? Nos, én nem hiszek a hivatalos formai vallás ban, megvan a magam spirituális felfog ása!

ML: Mit gondolsz arról, hogy egyre ink ább kiveszőben vannak az indián kultúrá k hagyományai?
PL: Nem gondolok erre túl sokat, de val óban nagyon szomorú, hogy azokat az emb ereket, akik itt éltek évszázadokig, va gy talán évezredekig, kipusztították az európaiak. De szerintem ez a **szív** termé szete, ezek a dolgok szerte a világon m egtörténtek és újra meg újra megtörténn ek, és ez folytatódni fog, amíg a fajok fennmaradnak.

ML: Mi a véleményed a drogfogyasztásról?
PL: Nem érdekelnek a drogok és soha nem is érdekeltek. Chris azonban szereti az összes létező fajtát. Szüksége van ráju k, amely érzést én nem osztok, így nem vagyok az a személy, akivel a hasznossá gukról, vagy kárukról beszélni lehetne.

ML: Visszatérve a zenekarra, fogtok-e m ég olyan lemezeket készíteni, mint a ko rai alkotások, a 'Knees and Bones', vag y a 'Curd'?

PL: Azt hiszem elég hasonló lemezt csin áltunk. A japán koncert CD, a 'Bladder Bags & Interludes' olyasmi, mint a 'Kne es', a 'Drowning'. Az utolsó Cd-nk a Da rk Vinyl-nél a 'Curd'-hoz hasonlít a ze necsinálás módjában.

ML: Szoktatok túrnézni? Milyen fontossá got tulajdonítotok a koncerteknek?
PL: Nem, ritkán játszunk élőben, néhány szor túrnéztunk Európában, de általában fárasztó a koncertezés. Szeretünk élőbe n játszani, de ez mindíg aritmikus, kim erítő sorozat. Ez jó buli és fizikai pr óbatétel, de semmiképpen sem "kísérleti." Összességében a koncertezés nem olyan f ontos nekem.

ML: Mi a kedvenc filmed, zenéd és könyv ed?
PL: Filmek: Radírfej (Eraserhead), Salo, avagy Szodoma 120 napja, Cinema Paradis o, Számokba fojtva, Szoba kilátással, Mechanikus narancs.
Könyvek: Bűn és bűnhődés, Macbeth.
Zene: Penderecki, Schnittke, Arvo Pärt.

ML: Milyen alkat vagy, depressziós, vag y neurotikus inkább?
PL: Legjobb, ha olyasvalakit kérdezel, aki ismer engem, nem vagyok biztos benn e, hogy meg tudom magam ítélni. Ha a jö vőmmel kell szembenézni, akkor depressz iós vagyok, az utóbbi időben zsibbadtna k, tespedtnek, hülyének és lustának ére ztem magam. Naponta változik.

ML: Milyen munkákon dolgoztok jelenleg?
PL: A Controlled Bleeding-nek '94-ben l esz új lemeze, de konkrét terveink ninc senek. Joe és én kiadtunk egy CD-t 'Mus ic For Stolen Icons Pt II' címmel a ném et Artware kiadónál.
Én egy szóló Cd-n fogok dolgozni a köze ljövőben (garázs, káosz)... A Skin Chamb er harmadik lemeze pedig '94 tavaszára várható. •

Az illusztrációk Arthur Potter munkái.

DISZKOGRÁFIA:

CONTROLLED BLEEDING

Controlled Bleeding 7"
Lung Ties LP (Eksakt Records)
Knees & Bones LP (Psychout Rec)
Body Samples LP/CD (Dossier)
Curd LP/CD (Dossier)
Between Tides LP (Multimood)
Headcrack LP (Sterile)
Halved LP -közös a Maybe Mental zenekarral (Placebo)
Core LP (Subterranean)
Songs From The Drain LP
Music From Scourging Ground LP(Sub Rosa),CD(KK Rec)
Music From Gilded Chambers LP
Songs From The Gringing Wall 12"EP/CDs (Wax Trax)
Trudge LP/CS/CD (Wax Trax)
Songs From The Ashes CD (C'est La Mort)
Fodder Song 12"EP/CDs (Wax Trax)
Tides Of Heaven 7" (Dossier)
Joined At The Head 12"EP (Wax Trax)
Gag LP/CD (Materiali Sonori)
Hog Floor LP/CS/CD (Subterranean)
Plegm Bag Spattered CD(Dark Vinyl)
Skins & Skulls LP (Unclean)
Music For The Bored Crowd LP (Unclean)
Golgotha CD (Staalplaat/Soleilmoon)
Penetration CD (Third Mind)
Bladder Bags & Interludes CD (Vanilla Japan)
The Drowning CD (Dark Vinyl)

SKIN CHAMBER

Wound CD/MC (Roadrunner)
Trial CD/MC (Roadrunner)

PAUL LEMOS / JOE PAPA

Music For Stolen Icons 12"EP (Sub Rosa)
Music For Stolen Icons Part II.CD (Artware Audio)

PAUL LEMOS

Sludge LP (Dossier)
Phlegm Dive CD (Dossier)

contact: Paul Lemos, 54 Locust St, Massapequa, NY 11758, USA.

ARVO PÄRT

Arvo Pärt 1935-ben született Észtország Paide nevű városában. A tallini konzervatóriumban tanult komponálást, majd az észt rádiónál dolgozott, mint hangtechnikus 1958-tól 1967-ig. 1980-ban Bécsbe emigrált (Israelbe készült, de soha sem került oda), és miután a német akadémikus csereszolgálattól anyagi támogatást kapott, Nyugat-Berlinbe költözött, ahol '82 óta él.

Pärt munkásságát két külön fázisra lehet osztani. Korai munkái nagyobbrészt szeriális komponálásokból állnak. Ez a fázis 1968-ban a Credo-val ért véget. Az 1968 és '76 közötti átmeneti időszakban készült el a 3. Szinfónia.

A középkori zene alapos tanulmányozásával vette kezdetét az új alkotói fázis '76-ban. Ezen időszak kompozícióit,pl. a Fratres, a Tabula Rasa és az Arbos a skálák és triádok (hármashangzatok) egymást váltó és mégis stabil kombinációi jellemzik. Ezt nevezi Pärt "Tintinnabuli" stílusnak.

Az ECM New Series sorozatban megjelent négy új CD: Arbos; Passio; Misere; Tabula Rasa.

Idézetek Arvo Pärt-tól:

Zenémet a fehér fényhez tudnám hasonlítani, amely minden színt tartalmaz. Csak egy prizma képes egymástól elválasztani a színeket és azokat láthatóvá tenni; a prizma lenne a hallgató lelke.

Itt vagyok, egyedül a csenddel. Felfedeztem, hogy elég ha egyetlen hangot szépségesen eljátszanak. Ez az egy hang, vagy egy csendes 'beat', vagy acsend egy pillanata, vígasztal engem. Célkitűzésem mint zenész az, hogy a természeth ez illő hangokat válasszak, hajlamomhoz és belső teremhez illőt. A hangok közti árkokat és kapcsolatokat úgy választom ki, mint ahogy a piacon a gyümölcsök és zöldségek közt válogatnék.

Gyakran érzem azt a vágyat, hogy a zenében, a másodpercben mélyüljek el, leállítsam, és abban éljek mindörökké.

Mit ér egy hang? Egy szó? Felbecsülhetetlen folyam, amely elfolyik a fülünk mellett, hatással van az érzékszerveinkre. Gondosan figyelni minden hangra, minden szóra, minden mozgásra...

Zenémet csak feltételesen lehet tonálisként (hangnemiség) meghatározni. Nem hagyja magát a tonális zene klasszikus fogalmával azonosítani. Inkább beszélhetünk a dúr-moll hármashangzatok globális felhasználásáról.

A hármashangzatban a természetes tisztaságot, a lakonizmust és a jóhangzást találom megnyerőnek.

Ha a tonalitáshoz való visszatérés egyfajta divatjáról beszélünk, nem feledjethetjük el, hogy a divatok nem véletlenül keletkeznek.

Olyan ez, mint a ki és belégzés. Nem lehet mindíg csak belélegezni, kiléle gezni is kell.

Isten erősebb nálunk. A tonalitás is megkérdőjelezhetetlen erő. Az igazság egyszerű és a hozzá vezető út egyenes.

És ez az én zenémben a kifejezésmód állandóságában testesül meg. Mielőtt feltámadsz, meg kell halnod.

Mielőtt mondasz valamit, lehet, hogy hallgatnod kell.

A zeném mindíg azután keletkezik, hogy előtte hosszasan hallgattam, méghozzá a szó betű szerinti értelmében.

Ha hallgatásról beszélek, arra a "semmire" gondolok, amelyből Isten a világot teremtette.

Ezért, eszményi értelemben, a csend szent.

A csend nemcsak úgy egyszerűen adatott meg nekünk, hanem azért, hogy táplálkozzunk belőle. Ez a táplálék nem kevésbé értékes számunkra, mint a levegő.

Van egy szólás: levegőből és szeretetből élni. Mondanék erre egy változatot: ha szeretettel telve közeledünk a hallgatáshoz, akkor zene születhet.

A zeneszerzőnek gyakran nagyon sokáig kell erre a zenére várnia.

Ez a bensőséges várakozás éppen az a csend, amely olyan kedves nekem.+

Roman Brotbeck és Roland Wächter interjúja Arvo Pärt-al. -részlet:

- Ami az új munkáit a többi liturgikus munkáktól legszembetűnőbben megkülönbözteti, az a csend, a sok szünet. Azok a hangok, amelyek hiányoznak, tulajdonképpen sokkal fontosabbak, mint azok, amelyeket megkomponáltak.

AP: A csend mindíg is tökéletesebb, mint a zene. Csak meg kell tanulni ezt meghallani. Ez a fő gond. Minden tele van. Itt oly sok minden van a levegőben, hogy megsejteni is alig tudjuk. Hisz mi itt nem látunk angyalokat. De azok itt vannak. Itt állnak mellettem. Legtöbbször az emberek ezt nem látják; nem hallják, mi minden van a minket körülvevő csendben.

Amit a világból felfedezünk, az itt van. Ezek a törvények mindíg érvényesek. Hirtelen felfedezünk egyet és aztán azt mondjuk: aha, ez így van! De ez így volt mindíg is, Einstein előtt és Newton előtt is, már évezredek óta. Így van ez a zenével is. A zene itt van és ott van, és akkor valaki felbukkan, meghallja és felírja. Így van ez.

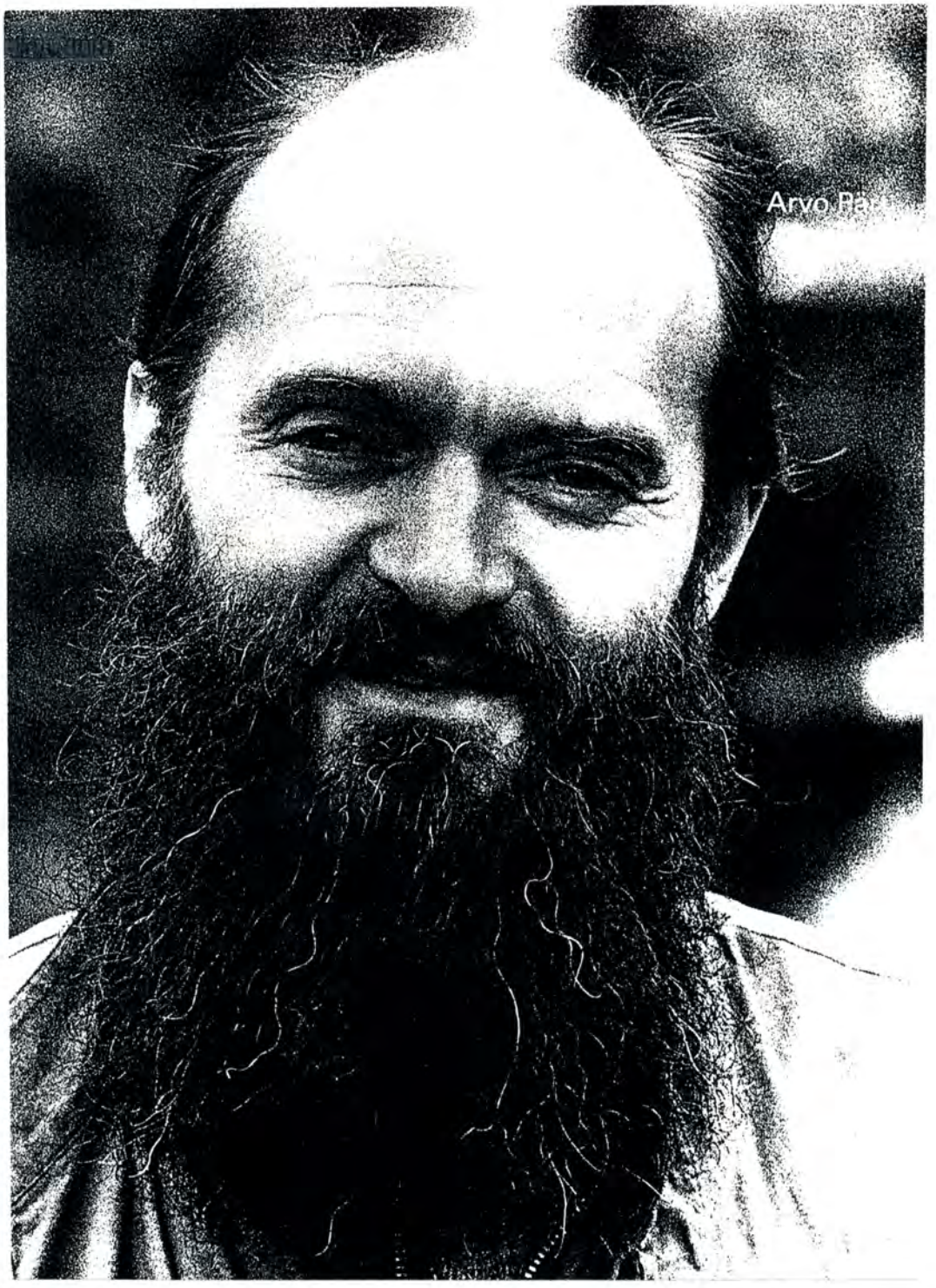

Gondolkodtam rajta, mit jelentenek ezek a szavak: "Pleni sunt coeli et terra majestatis tua" (kb: Az ég és a föld a te dicsőségeddel van tele). Tulajdonképpen ez az angyalok zenéje, amely mindíg létezik, amelyet Mozart meghallott és lejegyzett; az angyalok zenéje, amelyet a szent szerzetesek írtak le, és amit ma a templomban énekelnek. Ilyet az ember nem tud egyedül megalkotni. Amit képes megalkotni, azt már elég jól ismerjük, és ez nem elégít ki minket. A fő gond csak az: az ember csak nehezen tud ezekhez a szent törvényekhez hozzáférni, mert ő megváltoztatható és - főleg - mert tökéletlen. A törvények el vannak rejtve előle, mert nem tiszteletre méltó, nem érdemli meg, hogy tudjon róla, és azért is, hogy azokat ne tudja elárulni. De én azt hiszem, hogy a nagy komponistáknak van direkt hozzáférése ehhez a kincseskamrához. De ez a kérdés nem csak a művészetet illeti; ez egy globális kérdés. Tulajdonképpen e mögött a megváltásprobléma áll: meg kell halni, mielőtt feltámadhatunk.

- Tehát nem azt mondja: ezt a zenét én írtam, ez az én zeném; hanem azt mondja Bachoz hasonlóan: "Egy másik hatalom szolgája vagyok"?

AP: Én azt hiszem, hogy minden nagy komponista ezt így mondta volna. De hát néha - és sokszor - úgy tűnik (kimutat az ablakon), hogy itt hó van és lehet rajta járni. De talán ez csak a látszat, talán itt egy szakadék van, és hírtelen felfedezem, hogy gödör fölött állok és akkor mindennek vége...

Gavin Bryars szövege a Kortárs Zeneszerzők Lexikonjából:

A hallgatónak, aki először hallja az észt komponista Arvo Pärt zenéjét, meg kell bocsájtani, ha azt gondolja, hogy figyelmetlenül egy másik századba keveredett, vagy legalábbis egy másik, párhuzamos univerzumba transzportálták. Olyan egyszerre szigorú (egyszerű) és érzéki szépséggel bír, ami alig tűnik korunkbelinek. Mégis kevés kétség férhet hozzá, hogy az ő zenei kinyílvánulása a mostani zenében uralkodó új érzékenysége fejlődésének egyik legfontosabb ténye zője. Korai munkái, amiket szülőhazájában írt, még alig készítenek fel minket az efféle állításra. Néha meglepő és riasztó, hogy e kor szovjet zenéjének korlátai között - a szeriális és aleatórius technikák időről időre nehézséget okoztak a hatóságokkal szemben. De még atonális munkáiban is a tonalitás vonzását érezte. Például a második szinfónia ami szeriális, hirtelen tonális anyaggá robban (periódikus főmajor akkordok, A mollban való melódia és kíséret), és nem hangsorban szentesül meg. Más nehézségei támadtak a vallási utalásai következtében, főleg a Credo munkájából, azokkal a szavakkal: "Hiszek Jézus Krisztusban". Ebbe a darabba bejegyzett Bach-tól való idézetet is, az első Prelude (elő játék) (C mollban) a Well-Tempered Klavier-tól, társulva Gounod Ave Maria-val. Más alkalommal viszont az idézetek használata, pl a Kui Bach Oleks Mesiasi Pidanud (Ha Bach méhész lett volna)-ban humorérzékről tanúskodik, ami csak azok számára meglepő, akik sohasem találkoztak Pärt-al személyesen.

A legtöbb zene amit most Pärt-tól hallunk, a megkomponált csend hosszú idő tartamú szakasza utáni alkotói fázisból származik ('76 után), és a For Alina című zongoradarabbal ért véget. Ebben a darabban fedezte fel a hármas összhangzat elvét, amely a jövőjét vetítette elő. Ezt a technikát nevezi Tintinnabuli-nak. Ez a szó felidézi a harangzúgást, a harangok összetett, de gazdag zengzetes felhangjait, a minták fokozatos kibontakozását, ami a hangzás magját és ötletét tartalmazza, amely egyszerre statikus és mozgásban lévő. Mélyen tanulmányozta a középkori és reneszánsz zenét, főleg a Gregoriánus énekeket, a Notre Dame, Machaut, Ockeghem és Josquin iskolákat, és mélyen vallásos érzésekkel dolgozott, amely a keleti ortodox egyházban gyökerezik. Legkorábbi és legismertebb munkáját új stílusában (Fratres) elsőnek az észt Hortus Musicus zenekar adta elő. Ennek a darabnak több verziója létezik (néhányat Pärt nem engedélyezett) és két változata megjelent az ECM kiadónál, miután nyugatra költözött. (...)

Sok munkája mostanában vokális - vallási szövegekkel - kíséret nélkül, vagy szórványos, de pontosan kalkulált hangszerkísérettel. (...)

Azok a pillanatok, amelyek más komponistáknál csupán pillanatok lennének, alapvetően jelenvannak Pärt összes zenéjében. A zene kísérteties hatalma és szépsége, ami megmarad az emberekben még sokáig, miután az utolsó hang is rég elhalt.

Fordítások: Elisa, kivéve a $^{+}$-el jelölt szakaszt, melyet Hajnóczy Csaba magyarított.

Arvo Pärt munkái:

Szimfóniák:
Nekrolog/ Obituary,1959; Perpetuum Mobile OP 10,1963; Symphony No 1: Polyphonic, 1963; Collage von B.A.C.H.,1964; Pro et Contra,1966; Symphony No 2,1966; Symph ony No 3,1971; A Beekeeper,1976; Cantus in Memoriam Benjamin Britten,1977; Tab ula Rasa,1979; Spiegel im Spiegel,1980; Dreiklang Concerto,1981; Fratres,1983.

Kamara és instrumentális művek:
Sonatina No 1,1958; Partita,1958; Sonatina No 2,1958; Wind Quintet,1964; Diagr ams,1964; Musica Sillabica,1964; For Alina,1976; Pari Intervallo,1976; Trivium, 1976; Fratres,1977; Arbos,1977; Variations on Arinuschka's Recovery,1977; Spie gel im Spiegel,1978; Fratres,1980; Annum per Annum,1980; Pan Intervallo,1980; Arbos,198o; Pan Intervallo,1981; Fratres,1982; Sarah Was 91 Years Old,1983; Hy mn to a Great City,1984; Du-o-Du,1989; Walk On Mountains and in the Valleys,1989.

Vokális művek:
Our Garden,1958; The Stride of the World,1961; Solfeggio,1964; Credo,1968; Song for the Beloved,1973; Modus,1976; In Spe,1976; Missa Sillabica,1977; Cantate Do mino Canticum Novum,1977; Summa,1980; De Profundis,1981; St John Passion,1981; By the Rivers of Babylon,1984; Ein Wallfahrtslied,1984; Two Slavic Psalms: Lob et den Herrn (Psalm 117),Kindliche Ergebung (Psalm 131),1984; Es Sang für Lang en Jahren,1985; Stabat Mater,1985; Te Deum,1985; Dies Irae,1986; Miserere,1989; Magnificat,1989; Nun Eile Ich zu Euch,1989; Berliner Messe,1990; The Beatitudes, 1990; Two Antiphons,1990-1; Carol,1990-1.

JIM O'ROURKE

Jim O'Rourke először szülővárosában, Chicagóban lett ismert 1987-ben 18 év esen, mint az Elvis Messiahs alapítója. Kezdetben szólóban dolgozott, de hamar osan csatlakoztak hozzá zenészek a DePaul Egyetemről, ahol ő is komponálást ta nult. A zenekarra hamarosan felfigyelt a helyi, később az országos média is.Az együttes többször fellépett a new york-i zeneszerző Nicolas Collins kísérőzene karaként chicago-i koncertjei során.

1989-ben O'Rourke feloszlatta az együttest, hogy a komponálásra és szóló e lőadásaira koncentrálhasson. Ezek a performanszok felkeltették Dan Burke figye lmét, és felkérte O'Rourke-ot, csatlakozzon zenekarához, az Illusion Of Safety -hez. Ebben O'Rourke nemcsak session-zenészként vett részt, közreműködött a ze neszerzésben és a koncertezésben is.

1987 körül félretette az alap gitárhangzást - 6 éves kora óta gitározik -, és új megszólalásokkal kezdett kísérletezni. 1988-ban Derek Bailey (aki improv izációs gitárjátékáról ismert) hívta meg Angliába a Company fesztiválra. Itt t alálkozott és játszott együtt Henry Kaiser-el, Louis Moholo-val, Hugh Davies-e l, és olyan zenészekkel, akikkel már régebben is együtt dolgozott, Eddie Prevo st-al és Keith Rowe-al az AMM-ből, és Eugene Chadbourne-el. Kaiserrel való tal álkozása egy rendszeres duót eredményezett, melynek dokumentációja megjelent "Tommorow Knows Where You Live" címmel lemezen. Szintén hosszabb ideje dolgozi k együtt duóként a japán gitárossal K.Null-al, az ANP-ből és a Zeni Geva-ból.

1989-ben az angol David Jackman az Organum projektből felkérte, hogy csatl akozzon hozzá a következő album hangzásának kialakításához. Azóta O'Rourke szá mos Organum lemezen működött közre mint előadó és mint producer..

Eközben befejezte tanulmányait a DePaul Egyetemen. Erősen érdeklődött az e lektro-akusztikus zene iránt, egyesítve a tradícionális hangszereket, a konkré t zenét az elektronikus hangzással. Utolsó tanulmányi évében vette fel azokat a darabokat, amelyek első két szólóanyagának alapját képezték. Zenéit előadták már Hollandiában, Kanadában, Angliában, Németországban és szerte az USA-ban, e mellett ő is sokat koncertezik, fesztiválokon lép fel és túrnékat is bonyolít.

1991-ben a kölni Quiet Artworks megbízásából írt egy partitúrát, és a Rova szaxofon quartetnek egy másik darabot. Azóta is folyamatosan dolgozik Henry Ka iser-el, a HNAS zenekarral, az Organum-al és az Illusion Of Safety-vel.
(fordította: Bogi)

Diszkográfia:
Szólólemezek
Disengage DCD (Staalplaat)
Tamper CD (Extreme)
Remove The Need CD (Extreme)
Scend CD (Divided)
"Scan" a **Frontieres** CD-n (La Legende Des Voix)
The Ground Below Above Our Heads LP (Entenpfuhl)

Illusion Of Safety-vel
Cancer CD (Tesco Org.)
Historical CD (Staalplaat)
Probe CD (Staalplaat)

Henry Kaiser-el
Tommorow Knows Where You Live CD (Victo)

K.K. Null-al
New Kind of Water CD (Charnel House)

c/o **Jim O'Rourke**
4721 N. Odell
Harwood Hts,
IL 60656, USA

TERJESZTŐI
LISTA
NOVEMBER

Az általam megjelölt lemezeket az alábbi címre kérem továbbítani:

Név: _____

_____

_____

Cím: ☐☐☐

_____

_____

_____

A Novum Organum, e Terjesztői Lista elindításával egy olyan zenei világ bemutatását tűzte ki céljául, amely mindeddig elkerülte a hazai „alternatív" érdeklődésű közönség figyelmét. A Terjesztői Listánkon szereplő lemezek, ill. alkotók egyik sajátossága, hogy egységes irányzatként – stilisztikai sokrétűségük folytán – nem jelölhetők meg, ám hallgatásukkor, talán épp ezért nem érzékelhető az a fajta csömör, amely az ismert trendek esetében egy bizonyos mértékű „fogyasztás" után bekövetkezhet. A terjesztésre kerülő produkciók a formai jegyek igen széles skáláját vonultatják föl, így zenei gyökereiket keresve mindenképp meg kell említenünk a tradicionális germán, kelta népzenét, a kelet-ázsiai zenei hagyományt, az európai klasszikus zenét, valamint napjainkhoz közeledve: a repetitív zenét (Pl: John Cage), az ipari zene kísérleteit (Throbbing Gristle, Test Dept.), a '80-as évek néhány new wave előadóját (Joy Division, Gary Numan) és az ambiente zene képviselőt (Pl: Brian Eno).

Amennyiben az alábbi listán szereplő lemezek bármelyike felkeltette érdeklődésedet, a megrendelni kívánt CD-t, illetve CD-ket kijelölve, majd a listát kivágva juttasd el azt a NOE címére (1399 Budapest, Pf: 701/453). A szállítás 3 héten belül, postai utánvétellel történik. A kiadványok árai az ÁFA-t tartalmazzák. Vásárlóink, minden megrendelni kívánt CD-vel egyidejűleg, a NOE e tárgykörrel behatóan foglalkozó kiadványát, auomatikusan kézhez kapják aktuális megrendéseikhez. Terjesztői Listánk hozzávetőlegesen 150 CD-t tartalmaz.

Sokak számára az alábbi előadók nevei teljesen ismeretlenek. Ők közelebbről megismerkedhetnek e lemezekkel a Novum Organum-on keresztül (Tel: 149 7292), ill. a Hangjegybank (VI. ker. Andrássy út 61.), a Solaris és a Wave hanglemezboltokban.

A.C.T.U.S.: *A Way to the Empire of Strength and Order*	CD	1.450 Ft	☐
AIN SOPH: *Aurora*	CD	1.980 Ft	☐
COIL: *Stolen and Contaminated Songs*	CD	1.790 Ft	☐
CURRENT 93: *A csoport minden eddig megjelent lemeze*	CD	1.790 Ft	☐
CURRENT 93: *Emblems*	2CD	2.460 Ft	☐
CURRENT 93 / H.Ö.H.: *Island*	CD	1.790 Ft	☐
DEATH IN JUNE: *A zenekar miden eddig megjelent lemeze*	CD	1.790 Ft	☐
DEATH IN JUNE: *Something is Coming*	2CD	2.460 Ft	☐
DEUTSCH NEPAL: *Deflagration of Hell*	CD	1.790 Ft	☐
EDWARD KA SPELL: *Lyvv China Doll*	CD	1.790 Ft	☐
EVIL TWIN: *The Black Spot*	CD	1.790 Ft	☐
FIRE & ICE: *Gilded by the Sun*	CD	1.790 Ft	☐
HORTOBÁGYI LÁSZLÓ: *Traditional Music of Amygdala*	CD	1.790 Ft	☐
IN SLAUGHTER NATIVES: *Enter Now the World*	CD	1.790 Ft	☐
KONSTRUKTIVIST: *Forbidden*	CD	1.790 Ft	☐
LE SYNDYCAT: *Macisto Fuzztanz*	CD	1.790 Ft	☐
LIFE GARDEN: *Caught Between...*	CD	1.790 Ft	☐
NURSE WITH WOUND: *Miden eddig megjelent lemeze*	CD	1.790 Ft	☐
OMALA: *Relicon*	CD	1.790 Ft	☐
O YUKI CONJUGATE: *Undercurrents*	CD	1.790 Ft	☐
ORDO EQUITUM SOLIS: *Ordo Equitum Solis*	MCD	1.150 Ft	☐
PRIMORDIA: *The Gleaming Eye*	CD	1.790 Ft	☐
SIXTH COMM: *A zenekar miden eddig megjelent lemeze*	CD	1.790 Ft	☐
SOL INVICTUS: *Minden eddig megjelent lemeze*	CD	1.790 Ft	☐
STAPLETON/ WAKEFORD : *Revenge...*	CD	1.790 Ft	☐
STAPLETON/ TIBET 93 : *The Sadness of Things*	CD	1.790 Ft	☐
WAKEFORD, TONY: *La Croix*	CD	1.790 Ft	☐
WHITE STAINS: *Misantropotantra*	CD	1.790 Ft	☐

TROTTEL RECORDS

OUTLINE TROTTEL RECORDS

LEUKÉMIA - Közel a fejhajlító-géphez CD/MK. A Leukémia számomra az egyetlen igazán értékes és élvezetes valódi hardcore zenekar itthon (a hardcore kifejezés itt fedi az elképzelést és megvalósítást).Sőt túl is mutatnak azon! A váltások, hajlítások, tempótörések, a csodálatos összmunka - bár ha más is az eszköz és az eredmény - számomra a Trottel mellé állítja minőségben a Leukémiát. Az első kazettavváltozat (énekessel) hangzása messze elmarad a vadítóan erős koncertmegszólalásokhoz képest. A CD verzió instrumentálisan (egy-két kórusrészt meghagytak) és újrakeverve jelent meg, végre a megfelelő formában dokumentálva ezt a zseniális lemez anyagot! Hamarosan ez a változat újra megjelenik kazettán is.
-lábferdítőrác-

HISZTÉRIA - Ne fogd be a szád! MC
Középszerű, unalmas produkció, előző kazettáiknál is jóval gyengébb. Komolyan, ennél még a Toy Dolls is izgalmasabb, pedig az józan ésszel nézve lehetetlen.Hogy szövegmelléklet is van, még szörnyűbb.
-missefogjabe-

WEI WU WEI - Ablak egy tájra CD/MK
Az 1987-ben alakult zenekar most jelentette meg debütáns albumát. Nem kötődnek irányzatokhoz, a popzenén belül ugyan, de eredeti megszólalással és hangszerelésselt játszanak laza szerkezetű, szórakoztató zenét. A "jazz-pop" elnevezés maradt rajtuk az évek során, bár én a lemezen a dzsesszt nem igazán hallom sehol. Minden esetre megérdemelnék a kitűntetett figyelmet a médiáktól, a sok érdemtelenül és erőlködve futtatott popzenekar helyett.
-ajtótrác-

MONASTERY - Far From Christ MK
Death-metal Zalaegerszegről. Jól szóló, profi hangszerelés jellemzi, minden ízében életképes, legjobbak a meglassult részek. Nem jobbak és nem rosszabbak a műfaj többi (akár elismert) művelőjénél. Kár hogy a borítórajz (kereszt, aksztófa, kígyó) túlontúl sablonos.
-angyalmis-

LEUKÉMIA

TROTTEL RECORDS

PLASMA POOL - I. MK
A háromtagú Plasma Pool az egyik legizga lmasabb zenei törekvés hazánkban; a tech no-színtér legjobbjai a Liquid Limbs mel lett. Formailag a Skinny Puppy féle erőt eljes, lidércnyomásszerű hangulattal ter hes utat járják; tartalmilag pedig az ez oterikus tudományok, az okkultizmus hagy ományainak szellemében alkotnak. Közel é rzik magukhoz a különböző természeti val lásokat és a Napisten hitet. Ez a kazett a összefoglalása eddigi munkásságuknak (1991-93); négy stúdió- és három koncert felvételt tartalmaz. A második rész megj elenése decemberre várható.
-elsőésmásodikmis-

LIQUID LIMBS - Hydro Gixer MK
Az 1991-ben Miskolcon alakult - és jelen leg Budapesten működő - csoport olyan és zbontóan eltalált acid-technot csinál, a mi nemcsak hazánkban, de világszerte is ritka. Nem egyszerűen gombokat nyomogatn ak, hanem kétség kívül megkomponálják sz erzeményeiket, amelyek abszurd és velejé ig vidám atmoszférát teremtenek. Bár kiz árólag szintetizátorokon keresztül szóln ak, cseppet sem gépiesek. A nagyon jól s zóló kazetta egyenletesen magas színvona lából számomra a psychedelikusabb "Olcsó kecsegék" és a frenetikus "Jockey" jelen ti a csúcspontot.
-színrác-

ARCHBISHOP KEBAB - Beyond Ma Ken LP/CD
Debütáns lemezüknél is zaklatottabb etno -jazz-punk, amely néha már free-jazzbe h ajlik, csak azért, hogy aztán a legfülbe mászóbb reggae vagy punk ritmusokkal és szaxofon-szólamokkal haladjon tovább. Ig en, olyan ez mintha egy utat járnánk vég ig velük, életük, hitük, munkásságuk egy -egy állomását. És ezt a bemutatót - leg yenek bár a megénekelt témák akármilyen komolyak - roppant szórakoztatóan tálalj ák. Ezt a"kollázs"-szerű zenét nem tudja minden gyomor könnyen emészteni ,igen me ssze állnak a populáris fogásoktól,ezért bátran ajánlom a zenei izgalmakat kereső k figyelmébe.
-érsekrác-

LIQUID LIMBS

Cpg - Mindent Megeszünk MK (Post-Humus Vol.1) A legendás szegedi punkzenekar kü lönböző élő felvételeiből nyújt áttekint ést ez a dokumentum értékű kazetta. A mi nőség az akkori lehetőségeknek megfelelő, vagyis a lényeg nem ennek megkérdőjelezé sében rejlik (a hírestelésekkel ellenté tben a kiadás a zenekar beleegyezésével történt!). A Post-Humus sorozat célja, h ogy a 80-as években elhallgatott, ám mai szemmel is fontosnak vélt punkzenekarok felvételeit hozzáférhetővé tegye. Hamaro san megjelenik a **MARINA REVUE** kazetta.
-postmis-

DAWSON

TROTTEL RECORDS

DAWSON - Terminal Island LP

A punk-zene "skót-útja" ezen a lemezen igen látványosan domborodik ki. Nincs pillanatnyi megnyugvás, a hyperaktív pörgés örvény módjára nyeli el az ember minden ellenállási szándékát. A hangzás a punk eredeti hozzáállásának kiteljesedése; semmi monumentalitás, vagy pátosz, a gitárok vékonyan és zajosan szólnak és a basszussal együtt a disszonáns témákat helyezik előtérbe. A dob csörög-csattog és viharos tempókat diktál, az énekes pedig minduntalan közbekiabál. Az egyik legzseniálisabb punklemez, amit valaha készítettek, bár valószínűleg a punkok legnagyobb része ezt kétségbe vonja majd.

A Dawson 1988-ban alakult Glasgow-ban, két nagylemezük és egy 7"-es jelent meg a "Terminal Island" előtt. Kétszer kaptak meghívást a John Peel Session-be. Többször túrnéztak a The Ex-szel, NoMeansNo-val, Bad Brains-szel, stb. Az olyan fellépéseket szeretik igazán, amelyben nincs benne egyetlen üzletember keze sem (pl a The Ex túrné).

Őszintén hisznek a kétoldalú kommunikáció lehetőségében. A zenekaron belüli hierarchiát is igyekeznek a minimumra csökkenteni. Legtöbbre becsülik az alkotói szabadságot és a kreativitást, ha a kiadók és a terjesztők nem próbálnak beleszólni az anyagba és a "Ne fizess érte többet, mint..."-mentalitást semmibe venni.

"Nos, egyet értek, ez eléggé divatjamúlt, még a Crass sem dolgozik már így. Egyszerűen a józan ész diktálja, nem tudom megengedni magamnak, hogy 8 fontért váróljak meg egy lemezt, hogy várhatnám ezt el más embertől? Számomra ez egyértelmű."

A dalok szerzése általában a stúdióban történik, ahol megfelelő erre a környezet és az adottságok, de a Dawson sokkal inkább koncertzenekar, a szinpadon mindíg magabiztosak. "Szeretek az emberek előtt állni, és tenni a dolgom, minden a zenél és és az együttes is a kommunikáció eszköze az emberek felé. A lemez teljesen más művészet, ha élőben játszol, befolyásol a visszahatás. Aztán az élmény, hogy más városokban és országokban lépsz fel,és az, hogy néhány hétig össze vagy zárva egy kocsiban pár emberrel, ez nagyon erős hatás."

"Glasgow azért más, mert haveroknak játszunk, akiket ismerünk. Ha nem jó a produkció, ők észreveszik és megmondják. Szeretek Glasgow-ban játszani, bár idegörlőbb, mint máshol. Hollandiá teljesen más, foglaltházakban és közösségi centrumokban vannak a koncertek - biztos anyagi bukásra. De ezeket anyagilag támogatják, tehát a leglazább, és nagyon jól bánnak vele. Nem szeretem,ha pop-sztárként kezelnek, de ha dél-felé mozogsz Angliában, még emberszámba sem vesznek, persze vannak kivételek. Sok jó arc van, de sok helyen alsóbbrendű lény vagy, nem is fizetnek.Aztán mégy Hollandiába, ahol kaját adnak, társalognak veled, izgatja őket, amit csinálsz. Elképesztő hely, bár volt néhány nagyon különös koncertünk Angliában, Skóciában és Wales-ben is. Most ott tart a dolog, hogy örülünk, ha egy hetet koncertezünk évente Angliában és talán három-négy alkalommal Európában."

-mis & elisa-

TROTTEL DISTRIBUTION

Budapest, 1oll Hunyadi u. 4 HUNGARY

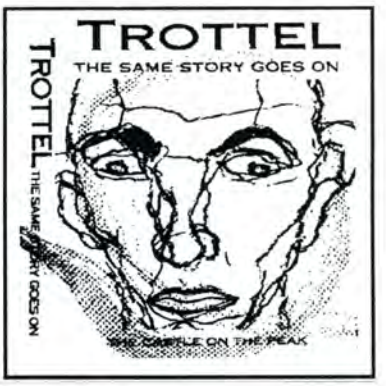

MEGJELENT !

A **TROTTEL Records**-nál a fentieken kívül eddig megjelent kiadványok:

TROTTEL The Same Story LP/CD/MK
The Final Salute CD/MK
Borderline Syndrome MK
Your Sincere Innocence MK
C.A.F.B. Ne bízz senkiben MK
PAJTÁS DALOLJUNK IV. (Prosectura,Hisztéria,Trottel,Leukémia,stb) MK
MARINA REVUE Sikoly a mából MK (Post-Humus II)
PROSECTURA Szép az élet? MK
Na már megint ez a... MK

Karácsony táján várható a **GHÁNIM TÖRTÉNETE** című CD/MK, négy magyar experimentá lis zenekar részvételével:Plasma Pool,Hideg Roncs,Anima,Egyesült Istenek.(!!!!) Ez a Magyarországon eddigi egyedülálló kiadvány mind tartalmában, mind pedig k ivitelezésében messze meghaladja a megszokott formákat és sablonokat, hogy enn ek lesz-e folytatása, az az általatok tanúsított érdeklődésen múlik! Csak remé lni merjük, hogy ez a vállalkozás nem fullad közönybe.
Ghánim Története az Ezeregyéjszaka egyik legszebb Meséje; amit alapul véve írt a négy zenekar egyenként 19 percnyi időtartamú szerzeményt, aminek eredménye e z a 76 perc hosszú CD, illetve dupla kazetta!

IMPORT LEMEZEK:
SUBHUMANS: From The Cradle CD; The Day The Country Died CD; Worlds Apart CD; Split Vision CD; Rats CD (mind 1000 Ft-ba kerül).
CULTURE SHOCK: All The Time CD (950 Ft)
CHUMBAWAMBA: SHHH CD (1300 Ft); Pictures Of... LP(900Ft); Never Mind The Bollots LP(900Ft); SHHH LP (900Ft); Slap LP(900Ft) CD(1400Ft); English Rebel Songs CD(1100Ft).
CRASS: Yes Sir I Will LP(900),CD(1200); Stations Of The Crass LP(900),CD(1200); Feeding Of The 5000 CD(900); Best Before LP(900),CD(1500); Peny's EnvyCD(1200).
NOMEANSNO: Live And Cuddly CD(1200); Why Do They Call Me Mr.Happy CD(1500); Mama CD (1300).
DOG FACED HERMANS: Hum Of Fly CD(1250).
FUGAZI: In On The Kill Taker CD(1420).
LARD: The Power Of Lard CD(900).
VICTIMS FAMILY: Voltage And Violets CD(1250).
THE EX/TOM CORA: Scrabbling At The Lock CD(1100); And The Weathermen CD(1250).
JACKDAW WITH CROWBAR: Hanging In The Balance LP(600).
ORSI LUCILLE: Due LP(600).
PASSIFLORA: Qualcosa LP(600).
TECHNOLOGYE DEL MOVIMENTO II CD(690) (experimentális válogatás)

TROTTEL RECORDS

BUDAPEST 1083
ILLÉS U. 18 fsz.3
HUNGARY
Fax : +3611381295

MUSICA MISTICA

Felvezető:

Kisebb becsvágyaim egyike, hogy Magyarországon eleddig viszonylag ismeretlen zenei csoportok megismeréséhez kapukat nyissak. Olyan csoportok ismerete felé, melyek a "rock-zene" különféle hajtásaikéntelhagyták a "könnyű-zene" egyébként nevetségesen komolytalan területeit.

A dologgal kapcsolatban azonban különösebb illúzióim nincsenek. Nagyon is tisztában vagyok vele, hogy e zenei kísérletek is csak látványos és hathatós ígéretek - általában -; s amennyiben valóban a szellem világa felé való irányulás történne bennük, feltehetőleg a közönség - e zenei világ közönsége - értelmezné ezeket egy alacsonyabb szinten, mint ahogy már most a megismerés kezdetének kezdetén is különböző jelek utalnak erre.

A bemutatáshoz vezető indíttatásom leginkább az, hogy a hazai információs korlátokat áttörjem annak értelmében, hogy bizonyságot nyerjen: Magyarország a kultúra vonatkozásaiban még meg sem próbált Európához csatlakozni - és egyáltalán nem azért, mert annak negatívumaival tisztában van.

Akinek nincs kiterjedő kultúrális figyelme, annak nagy valószínűséggel saját kultúrája - művészete, vallása, stb - sincsen...

Az 1990-es évek legelején néhány barátom "segítsége" révén lehetőségem nyílt arra, hogy az alternatív zenei világ azon csoportjait és alakjait viszonylag átfogó módon megismerhessem, kik modern zenei formák megnyílvánulásaiban ősi és régi kultuszok, rituálék szellemisége és külsőségei felé, vallások és kultúrák felé, a transzcendencia, de legalábbis annak okkult természetű alsóbb régiói felé orientálódnak - látszólag vagy komolyabban. Ezen irányultságú,formák és stílusok sokaságában megszólaló, egymástól általában függetlenül működő előadók gyűjteménye e bemutató.

A "zenei misztika" kifejezést és fogalmat találom rájuk nézve viszonylag korrekt gyűjtőfogalomnak. Mivel az ezotéria és a metafizika még jelzőként is egy roppant magas/mély - művészeti keretek között nem igazán tisztán megnyílvánuló - szellemi irányultság végső "szintje", a misztika fogalmában találtam meg azt a kettősséget, amely a legmegfelelőbb lehet.

Susan Boulet

A fogalmak újabb lealacsonyítása nélkül ez utalhat megfelelően arra az okkult más-állapotra, mely a zene és szövegek nyomán általában megelevenedhet, kisebb részt pedig biztosíthatja azoknak az alkotóknak helyét is, ki a "misztika" eredeti értelmének (mystés = beavatott) beteljesítése felé tartanak.

E zenei világ felszínes történeti ismertetése és az ismertebb alkotók rövid bemutatása korábban már megtörtént (Második Látás No 9, 52.o.-61.o.). A legtávolabb álljon tőlem azonban az a "New Age-mentalitás", mely kellően mélységes (tradícionális) irányelvek nélkül minden olyan művészeti formát pontatlanul "magasztal", melyben a természetfeletti irányultság a legprimitívebb szinten is megjelenik. Tudva azt, hogy a Sötét Kornak megfelelően a jövőbeli potenciális hallgatóság nagy valószínűséggel nem valóban spirituális szempontok alapján fog szelektálni (egy erőteljesebb zenei forma kontroll nélkül ragadja el; s ezt nem is sajnálja) az alkotók rövid ismertetését úgy szeretném adni, hogy egy - alapvető miheztartás végetti - hierarchikus sorrendet állítok az információ-szomj viszonylagos kiszolgálása mellett.

Az első fejezet tartalmazná azt az orientációt, mely a legelmélyültebb,a leginkább tradícionálisnak mondható, vagyis szellemileg a legmegfelelőbben és legradikálisabban irányul a Természetfeletti felé. A Szellem szabad "természetének" megfelelően - számomra - ezek a legfinomabb és legsokoldalúbb alkotások. A bemutató alkotóinak "szellemi" színvonalát jelzi egyben, hogy ide csak egyetlen csoportot sorolok.

A második fejezet - egység, szakasz - szintén színvonalas és még erőteljesen spirituális indíttatású művészi megnyílvánulásokat tartalmaz, itt azonban már különböző szellemi kérdések és esztétikai hiányosságok is megjelennek.

A harmadik egység spirituálisan nem pontosan és főként nem radikálisan megszólaló, ám művészileg még mindíg nagyon színvonalas alkotókat és produkciókat takar.

A negyedik szakasz erőteljesen mágikus és szellemi látszatot keltő csoportokat fed, de velük kapcsolatban e téren már rendkívül sok ellenvetés felvethető. A művészet szempontjából azonban ezek is erőteljes megnyílvánulások.

Az ötödik fejezet zenekarai nagyon radikális individumokat takarnak, itt azonban már erős szellemi devalvációt és álspiritualitást kell felfedezni annak ellenére, hogy e csoportok zeneileg roppant kedveltek.

A hatodik szakasz elviekben gyengültebb és populárisabb zenekarok felsorolása.

A hetedik egység kétségtelenül "témánkba" sorolható, ám gyenge elvi tudatosságot reprezentáló, művészileg is középszint alatti csoportokat tartalmaz.

I.

CURRENT 93. A Malaysiában született, később dél-mongóliai buddhista kolostorban nevelkedett David Michael Bounting "Tibet" ('Chimed Sangsrgyas) zenekara. Alapvetően minden megnyílvánulásában religiózus művészet, a vallás tradícionális, vagyis szellemileg aktív és - magasabb szintjein - mágikusan aktív értelmezésének megfelelően. A szövegek és a művészi megnyilatkozások indíttatásai elsősorban a vajrayāna-buddhizmus, a gnósztikus-kereszténység és a manicheizmus felfogásaival

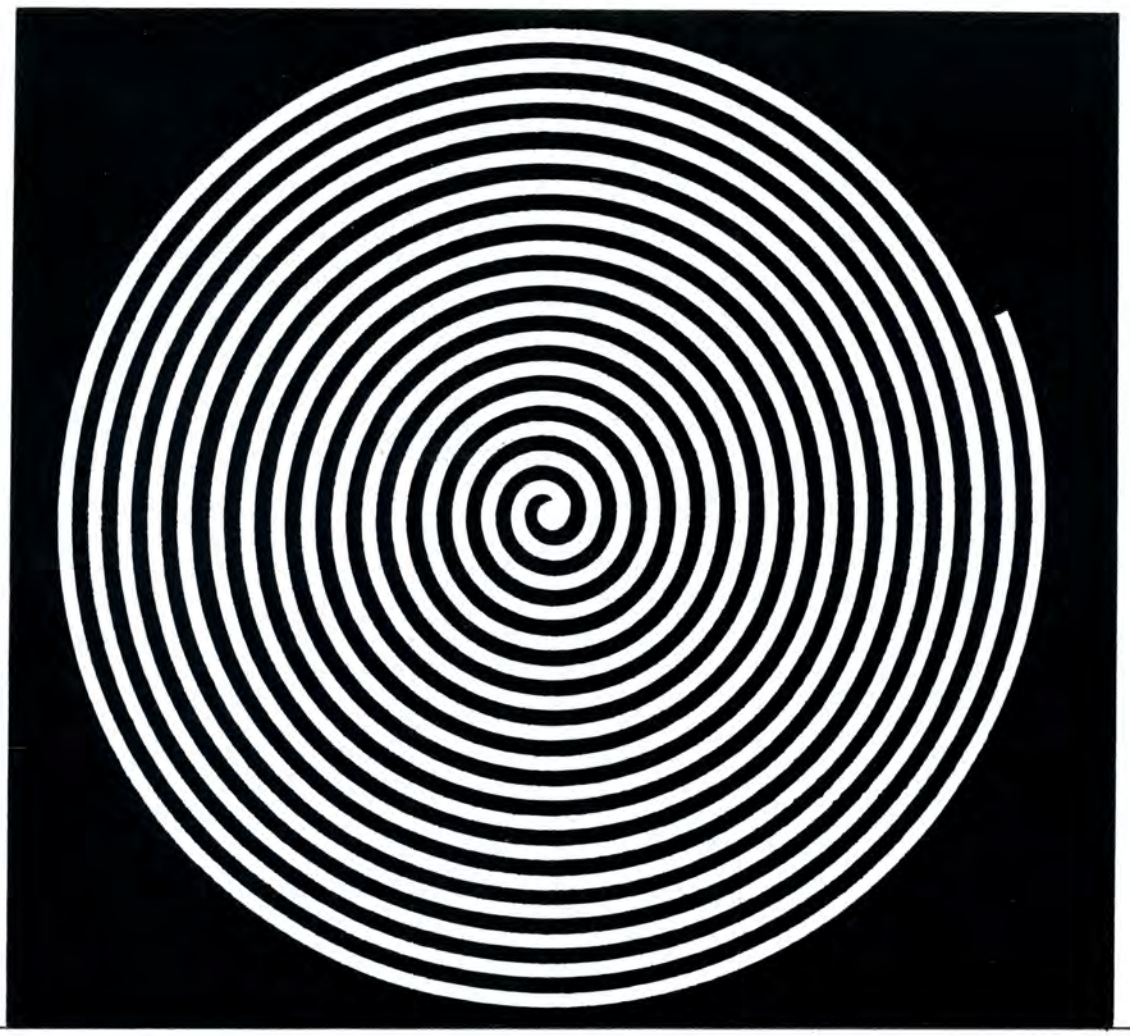

körvonalazhatók - de megjelenik a nyugati-mágia, az észak-európai hagyomány és a történelmi kereszténység szellemisége is. Ha nem a művészetek világában találkozta m volna alkotásaikkal, valószínűleg több szellemi karakterű kérdésben szembe kell ene helyezkedni velük, a művészeti világ azonban meglehetősen régen hordozott mag ával utoljára ilyen spirituális mélysége ket. (Metafizikai szempontból, a David T ibet által gyakorolt Laya-yōga és mudēvi -operációkkal kapcsolatos, a sahasrāra-padmačakra mélységeiben jelentkező ǰada-samādhi veszélyhelyzeteivel kapcsolatban vethető fel hatalmas problematika-kör. A tudatkioltódásnak e veszélye azonban írá sunk további szereplőinél már messzemenő en alacsonyabb szinteken felvetődik.) Mi ndezek mellett a Current 93 egy artiszti kus szinten is talán a legszínvonalasabb műveket hagyta maga mögött.

Diszkográfia:

Live At Bar Maldoror (LP/CD); Dogs Blood Rising (LP/CD); Nature Unveiled (LP/CD); In Menstrual Night (LP/CD); Christ And T he Pale Queens Mighty In Sorrow (LP/CD); Imperium (LP/CD); Dawn (LP/CD); Swastikas For Noddy (LP/CD); Crooked Crosses For T he Nodding God (CD); Island (LP/CD);Earth Covers Earth (MLP/CD); Horsey (LP); As The World Is Disappears (CD); Thunder Pe rfect Mind (2LP/CD); Hitler As Kalkī(CD); Looney Runes (MLP/MCD); Live At Frankfurt Sound Depot (CD); The Sadness Of Things (CD); Crowleymass (Maxi); Ekki Er Allt Gull (Maxi); Happy Birthday (Maxi); Lash tal (Maxi); Faith's Favourites (Maxi); Red Face Of God (Maxi); Emblems (2CD); The Death Of The Corn (3LP); Lēx Tāliōnis (3LP Boxset); Nylon Covering Body Smothe ring (kazetta); megjelentek különböző vá logatáslemezeken is: Nightmare Culture; The Fight Is On; Myths; The Portable Alt amont, stb.

Néhány értékes produkciót mint kiadó jel entettek meg: The Venerable 'Chi. Med Ri g.' Dzin Lama Rinpoche: Tantric rnyingma Chant Of Tibet (LP); Sveinbjörn Beintein sson: Eddukvádi (LP/CD); Harry Oldfield: Crystal (LP/CD); Shirley Collins: Founta in Of Snow (CD); Comus: First Utterance (CD); Diana Rogerson: Beastings (CD).

II.

DEATH IN JUNE. David Tibet és a Death In June vezetője, Douglas Pearce között fen nálló mély elv-baráti kapcsolat ellenére úgy gondolom, a Tradícióhoz való viszony nak megfelelően "egy fejezetnyi különbsé g" választja el egymástól a Current 93 é s a D.I.J. által tükrözött spirituális m élységeket. A Death In June korai (1981-1984) lemezei még nem jelentenek különös ebb szellemi mélységeket. Minden zenei e rényük ellenére egyszerűen jobboldali sz ellemiségű lemezek, s ennek megfelelően szellemiek. Mind művészi, mind szellemi-poétikai tekintetben a Nada! című lemezü k hozott komolyabb változást, majd a Dav id Tibet-tel kötött barátság és elmélyül és nyomán az ezt követő lemezek. Ezekben sikerült Douglas P.-nek önálló zenei nye lvet teremtenie, mely megfelelően tudja közvetíteni az általa választott megvaló sítási utakat és szellemi irányulásokat. Balladisztikus akusztikusgitárok, megfel elően használt effektek, jellegzetes éne khang, melyben a Hermetika, a "Balkéz Ta ntra" és a Runa-mágia különböző aspektus ai jelennek meg,lírai köntösbe burkolva.

Diszkográfia:

Heaven Street (Maxi); State Laughter/Holy Water (7"); The Guilty Have No Pride (LP); Burial (LP); She Said Destroy (7"); Nada! (LP/CD); Born Again (Maxi); Come Before Christ And Murder Love/Torture By Roses (7"/Maxi); The World That Summer (2LP); Lesson 1: Misanthropy (LP); To Drown A Rose (Maxi); Brown Book (LP); 93 Dead Su nwheels (LP/CD); The Corn Years (CD);The Wall Of Sacrifice (LP/CD); The Guilty

Have No Past (CD); 1888 (EP); Cathedral Of Tears (CD); Östenbräun (2 kazetta); But, What Ends When The Symbols Shatter? (LP/CD); Paradise Rising (Maxi); Something Is Coming (2CD); Cathedral Of Tears (Maxi); Live In Japan (LP); Calling (Maxi); Reincarnation (LP); Oh, How Laughed (CD); Night And Fog (LP); Flowers Of Autumn (LP); Live At Frankfurt Sound Depot (CD); válogatáslemezek: From Torture To Conscience; Sacred War; stb.

Néhány érdekes produkciót, mint kiadó jelentettek meg: Boyd Rice And Friends: Music, Martinis And Misanthropy (LP/CD); Somewhere In Europe: Gestures (CD); Fire And Ice: Gilded By The Sun (CD).
A Death In June-ban Douglas P. mellett a következő személyek dolgoztak: Patrick Leagas, Tony Wakeford, Richard Butler, David Tibet, Andrea James, Gary Carey, Rose McDowall, John Balance, Jan O', Ian Read, Bee, Boyd Rice, Nikolas Schreck, Simon Norris, James Mannox, Campbell Finley.

AIN SOPH. Különböző fiktív neveket használó (Eliana, Forenovis, Stavrogin, Corrado, Von Sebbotendorf, Spectrum, stb.) római zenekara; feltehetően két állandóan feltűnő személy (Crucifige, Claud.E.D.I.) vezetése alatt. A középkori "eszményi-" és "halálköltészet" nyomdokai mellett szintetizátor-"zaj" és műdal hangzású produkciókat készítettek. Valószínűleg evoliánus szellemiséget takar.
Diszkográfia:
Ain Soph (kazetta/CD); Ars Regia (kaetta/CD); Exarphcomanantabitom (LP); Kshatriya (LP); Simulacra (kazetta); Aurora (CD); továbbá különböző válogatásokon való részvétel: De Arte Moriendi, The Beast 666 And The Archangels Of Sex, Mjölnír, stb.

AUTOPSIA. Saját elhatározásai szerint a Tradíciók által "Önvaló"-ként és "Önmaga m"-ként meghatározott Lényeg látásának/t udásának zenekara. A zenei megszólalást tekintve szintetizátor-"zaj" és effekt-k ollázs zene. Eredetileg jugoszláviaiak (szerbek), ma Prágában élnek. Nagyon szi mpatikusan "minden" információt visszafo gnak személyükkel kapcsolatban, a kevés információkban azonban felszínre tör sze llemiségük. "Éjfélre egy sebes anya világra hozza e ragyogó csillagot. E természetfeletti pillanatban testvérünkként szólítjuk Istent." Az Autopsia szellemisége az eddig felsorolt zenekarokhoz hasonlóan szintén arisztokratikus és "abszolút mértékben individualista". A tagok egy alkalommal a következőképpen nevezték meg magukat: R.Milankovič (szintetizátorok,grafikák), I.N Cognito (vokálok,ütősök,fúvósok), Z.Sakulski (ütősök), I.Vlatkovič (producer), Josef Ahmed (teoretikus,propagandista).
Diszkográfia:
Death Is The Mother Of Beauty (MCD); Palladium (CD); Wound (CD); The Birth Of The Crystal Power (CD); In Vivo (kazetta); The Knife (Maxi); Requiem Pour Un Empire (Maxi); The Silence Of The Lamb(Maxi).

VASILISK. Egy ősi zenei "reprodukciót" kínáló, kiváló zenei képességű, megfelelő zenei hátteret felmutató japán csoport. Tomo Kuwahara (ütősök,afrikai fúvósok,szintetizátorok,hangok), Yukio Nagoshi (ütősök,billentyűsök,húroshangszerek,hangok) és Ghiaki Kuwahara (látvány) együtteseként. Szellemi irányulásuk valószínűleg az ősi hinduizmus és a mágia megemlítésével körvonalazható.
Diszkográfia:
Whirung Dervishes (LP); Mk Waju (LP); Acqua (LP); Liberation And Ecstasy (CD).

SOL INVICTUS. Tony Wakeford zenekara. A Death In June-hoz és a Current 93-hez hasonlóan önálló zenei nyelv megteremtője, balladisztikus észak-európai zenei hagyományok nyomán. Egyidejűleg dallamos és monoton akusztikusgitárjáték pontosan használt effektekkel. Egyidejű energikusság gal és sztoicizmussal. Elviekben mithraizmussal, kelta és germán "pogányság"-gal és - kissé kétségesen - a modern mágia-szemlélet elemeivel.
Diszkográfia:
Against The Modern World (MLP); In The Jaws Of The Serpent (LP); Lex Talionis (3LP Boxset/CD); Fields (Maxi); Abattoirs Of Love (7"); Looking For Europa (Maxi); Sol Veritas Lux (CD); Trees In Winter(LP/CD); The Killing Tide (CD); Let Us Prey (CD); King And Queen (CD); The Revenge Of The Selfish Sheelfish (CD);La Croix (CD).

OMALA. Az egyik legkiválóbb szintetizátor-zene. Svéd multidimenzionális művészeti csoport - video és elektronikus zene használatával. Michael Euburg filozófiai - filozófia feletti filozófiai - koncepcióját M. Tegnér, A.Karperyd és P. Padoan önti művészeti megfogalmazásba.
Diszkográfia:
So God Damn Boring (LP); Relics (LP);This Turpitude (LP); Elephant Magnetic Author (LP); Germ (LP); Relicon (CD).

COIL. A Coil-t bennem sokáig a kétértelműség és a megfejthetetlen titok látszata övezte. Művészileg néhol szimfónikus zenei magasságok (Cardinal Points című dalukra különös tekintettel), másutt pedig valami abszurd és fals perverz tragikum. Szellemi vonatkozásokban megjelentek a tibeti bon-tradíciókra való utalások, s ez a "megfejthetetlen titkot" csak fokozta. Évek során lepleződött csak le az az ene hátterében húzódó modern "mentalitás" mely kontrollálatlanul olyan veszélyekre való modern "kitárulkozást" jelent, mellyel az asztrálisan megbetegedett mai ember, számára egyébként érthetetlen ősi beavatási utakra csap le. (A Coil esetében ez a "Sötét Nap misztériumra" és a Bon vagy Bőn "balkéz útjaira" irányult nagyrészt.) Dr.László András mindezzel kapcsolatban egy előadásán az álbeavatást képviselő irányzatok egyik nagy csoportját úgy tételezte, hogy olyan praxissal dolgoznak, "amely praxis érvényes praxis, csak nem a mai ember számára, hanem egy ötszáz évvel ezelőtt élt, beavatáson átment, mondjuk tibeti számára." Ötszáz évvel ezelőtt élt, beavatáson átment és tibeti számára...
A Coil esetét csak bonyolítja, hogy végtelenül favorizálják Aleister Crowley személyét, valamint az a tény, hogy művészileg egyébként roppant értékes produkciók

ról van náluk szó. Kizárólag ez utóbbi t
ény miatt kerültek írásunk elejére. A sz
ellemi irányulás egyébként úgy gondolom
John Balance vezetésével halad, ehhez mé
g homoszexuális partnere, a Throbbing Gr
istle és a Psychic TV egykori tagja, Pet
er "Sleazy" Christopherson is csak "aszi
sztál". Láthatjuk így, hogy a Coil milye
n benső kapcsolatban áll a világban végb
emenő tragédiával. Mindezekkel együtt új
raértékelve, művészi színvonala miatt, a
kár már hallgatható is. "Ez a világ itt
körülöttünk, mint Baader mondja, nem az
eredeti teremtés, hanem annak összetört
alakja. Ezért a legszebb itt a tragikus
sors és a rom."
Diszkográfia:
Scatology (LP/CD); Horse Rotorvator (LP/
CD); Gold Is The Metal (CD); Love's Secr
et Domain (LP/CD); Stolen And Contaminat
ed Songs (CD); How To Destroy Angels (Ma
xi/CD); Hellraiser (EP/MCD); The Snow(Ma
xi/MCD); Windowpane (Maxi); The Anal Sta
ircase (Maxi); Tainted Love (Maxi); Unna
tural History (CD); Transparent (kazetta)

ORDO EQUITUM SOLIS. A Nap-Lovasok Rendjé-
nek nevezett csoport egy férfi (Deaclamo)
és egy nő (Leithana) produkciója. Zenei
hangjuk két irányba ágazik el, egyrészt
sikerült megteremteniük egy csodálatos k
éső-középkori megszólalást, másrészt ped
ig olasz társukhoz, az Ain Soph-hoz haso
nlóan egy szintetizátorokból táplálkozó
félelmetes és ködös szférát. Szellemileg
az asztrológia felé való orientációról é
s"pogány életérzésekről" sikerült lenyom
atot hagyniuk. Kritikaként vethető fel v
elük szemben a panteitmusban húzódó vesz
élyek lehetősége.
Diszkográfia:
Solstitii Temporis Sensus (CD); Animi Ae
gritudo (LP/CD); Ordo Equitum Solis(MCD).

NURSE WITH WOUND. Napjaink legradikálisabb és legszínvonalasabb zaj-zenei csoportja Steven Stapleton egyszemélyes "zenekara", akit a Current 93 második állandó tagjaként ismerhettünk meg, s akinek döntő szerepe van a korai Current-lemezek formai nagyszerűségeben, valamint a későbbiek hangzásában. Kiváló hangmérnök és hangtechnikus, aki a modern nyugati mágia a trantikus buddhizmus és a mantrák-tanának (Sabda-yoga) szellemi hátterével hangtechnikai tapasztalatait és kísérleteit viszi hanglemezekre. A Nurse With Wound lemezei lenyűgöző és gyilkos zaj és hang gyűjtemények, kollázsok és montázsok.Fel kell vetni azonban a tradícionalitás és a technika egyeztetésének veszélyeit.

Diszkográfia:
Insect And Individual Silenced (kazetta); Nylon Covering Body Smothering (kaz.);Automating Vol.1. (kaz.); Automating Vol.2. (kaz.); Chanle Meeting On A Dissecting Table (kaz./CD); Spiral Insana (kaz./LP); Ostraneine 1913 (kaz./LP); Homotopy To Marie (kaz./CD); With Hafler Trio (kaz); Brained By Fallen Masonary (Maxi); Coolo orta Moon (LP); Gyllensköld Gejerstram And/At Rydbergs (LP); Brained/Gyllensköld (CD); Soliloquy For Lilith Pts 5 & 6(LP); The Sisters Of Pataphysics (LP); Alas The Madonna Does Not Function (LP); A Sucked Orange (LP/CD); A Missing Sense (LP);Live At Bar Maldoror (CD); Sylvie And Babs Hi-Fi Companion (LP/CD); To The Quiet Men From A Tiny Girl (CD); Merzbild Schwet (LP); Creackines (LP); Soresucker (Maxi); Crank (7"); Steel Dream March (7"); Lex Talionis (3LP Boxset); 150 Murerous Passions (CD); The Revenge Of The Selfish Shellfish (CD); The Sadness Of Things (CD); Beastings (CD); Sugar Fish Drink (CD); Thunder Perfect Mind (CD); Alien (7").

SIXTH COMM. "Patrick Leagas O'Kill angol-ír és német vérből született, fiatal kora óta önként fegyelmezi életvitelét. Nagy híve és képviselője annak, hogy a tudat kontrollálja a fizikai testet és annak teljesítményét... O'Kill alapítótagja volt a vitatott Death In June csoportnak. Most mint Sixth Comm dolgozik, és társával Krisan Gurr-ral a független Kenaz kiadót vezeti. Zenei munkálatain kívül O'Kill lelkes természetjáró és természetvédő. Tartalékos katonaként szolgál és oktató a hadsereg zárt egységének harci tevékenységére specializálódva, Anglia és Európa titkosrendőrségével és kiképzőivel együtt." "A Kenaz jelenpillanatban többnyire egy lemezkiadó, de a jövőben tevékenységünk könyvek kiadását és publikálását tartalmazná, valamint speciális termékek korlátozott számú megjelentetését - úgy mint: ékszerek, képeslapok, pólók és mágikus kellékek."
A Sixth Comm a spirituális hordozók tekintetében az észak-európai mágikus és sámánisztikus módszerek elkötelezettje, zenei tekintetben pedig a Death In June Nada! című lemezének zeneiségét folytatja, művészileg kicsit talán unalmasan.
Diszkográfia:
Morthogenesis (MLP/CD); Turn Of The Wheel (CD); A Nothing Life (kaz.); Archive 1. (CD); Archive 2. (CD); Winter Sadness(4LP Boxset); Content With Blood (kaz/LP/CD);

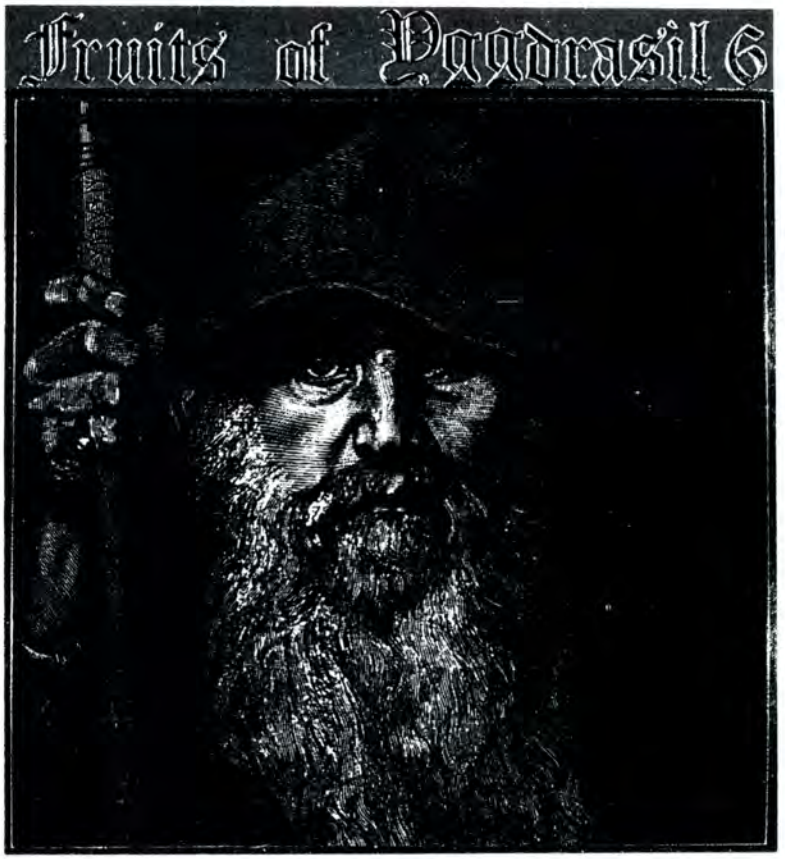

The Coming Of F.(LP); Lamb 1.(CD); To Burn That Cries (LP/Video); Asylum (kaz/ LP/CD); Grey Years (CD); Demise (CD); Control (EP/CD); Paradise Calling (CD); Autumn Leaves (kaz/LP/CD); Interdiction (kaz/LP/CD); Dragondix (kaz/LP/CD);Curse Of Ignorance (kaz/LP/CD); Serpent Tears (CD); Klimax (CD); Mammon (CD); Rapture (CD); Nature Decline Live 1985 (CD).
Elvi kérdések felvetődése mellett a Sixth Comm erényeit gyarapítja, hogy kiváló pr odukciókat készített Észak-Európa egyik legszínvonalasabb mai Runa-Mesterével, Freya Aswynn-nal: Fruits Of Yggdrasil (kaz/LP/CD); Seething (kaz/LP/CD);Songs Of Yggdrasil (CD).

III.

ZONE. Chris Brandick és Andrew Cadmore k apcsolatából született zene és zenekar A ngliából. "A Szeretet, Élet és Fény Szük ségének kreatív egyesülése" vallások, fi lozófiák és kultúrák ismerete nyomán. A lelkiséget tekintve szuggesztíven, s tal án nem túlságosan lealacsonyítva, egyéni elképzeléseiknek megfelelően közvetítik ezeket.
Diszkográfia:
Born Of Fire (CD); Sword Of The Sun(CD).

GERSTEIN. Olasz csoport, zeneileg különö s tekintettel zongorára építkezve. Mélye n közvetített szomorúság pontosan nem kö rvonalazható szellemiséggel, de az érzés ek jelentékeny és egyedi ábrázolásával.
Diszkográfia:
Hang The D-Evil (kaz.); Lie In Her Grave (kaz.); Plhegmaticus (kaz.); La Pomata Delle Femmine (kaz.).

DEAD CAN DANCE. A zenekar részletesebb b emutatása ha nem is pontos fogalmi keret ek között, de már megtörtént (Második Lá tás No 9, 38-42.o.). Fontosnak tartom az onban, hogy minden "köztudatbakerülésük" ellenére foglalják el pontos helyüket eb ben az írásban is. Valóban nem radikális an és nem módszeresen természetfeletti i rányultságú zenekarról van szó, de azt a szintet, amely az általános irodalmi köz tudatban "metafizikai", vagy netán "ezot erikus" jelzőt kap általában megközelíti. Múlt és jelen lelki kapcsolatfelvételébe n zenei erényeik vitathatatlanok.
Diszkográfia:
Dead Can Dance (LP/CD); The Garden Of The Arcane Delights (EP); Spleen And Ideal(LP /CD); Within The Realm Of A Dying Sun(LP/ CD); Serpent's Egg (LP/CD); Aion (LP/CD); A Passage In Time (CD);Into The Labyrinth (LP/CD).

VOX. Kifejezetten képzett zenészekből ál ló nemzetközi csoport Vladimir Ivanhoff vezetésével. Két alkotásuk készült eddig, mindkettő régi zenei művek újabb interpr etációja, anélkül, hogy azok eredeti han gkészletéből egyetlen hangot is elvettek volna. 1990-ben Diadema (kaz./CD) című l emezükön Hildegard von Bingen középkori dalműveit, 1992-ben From Spain To Spain (kaz./CD) című művükön pedig a késő közé pkor Spanyolországának, spanyol, arab és észak-afrikai kereszteződésből született dalait szólaltatták meg.

POPOL VUH. A maja-kicse indiánok Szent K önyvének nevét fölvett előadó egyetlen b elga zenészt takar, ki komoly- és kortár s-zenei előképzettségét a tradícionális zenék regresszívebb formái felé való ori entációra fordította. (Korábban a Vox Po puli! elnevezés is az ő zenei kísérletei t takarta.)
Válogatott diszkográfia:
Half Dead Ganja Music (kaz.); Ebat Spiri tuels (kaz.); Burn Baby (Maxi).

O YUKI CONJUGATE. Annak a 90-es években született zenei gyakorlatnak legmuzikáli sabb képviselője, mely már jóval összete ttebben - és felszínes hallgatásban elkü löníthetetlenül - ötvözi az elektronikus zene sajátságaiban különböző zenei hagyo mányok motívumait és hangszereit. C.Elli ott, R.Horberry, T.Horberry és A.Hulme r észéről ez az egyébként meglehetősen két séges gyakorlat sikerültnek tűnhet.
Diszkográfia:
Scene In Mirage (kaz.); Peyote (CD); Undercurrents / In Dark Water (CD); Perip heral Vision (Video).

IV.

ZONE VOID. Ausztrál csoport Ülex Xane sz ellemi vezetésével. Egyedülálló zeneiség et képvisel Belső-Ázsia, Hátsó-India és az óceániai szigetvilág zenéihez hasonló formával. Zeneileg nagyon ajánlott; spir ituálisan bizonytalan és még nem pontosa n "feltérképezett".
Diszkográfia:
Wu-Nien Void Music (kaz.); továbbá Daath című daluk a The Lamp Of The Invisible L ight című válogatás CD-n.

NON / BOYD RICE. Az amerikai Boyd Rice-t egészen fiatal kora óta kiterjedt filozófiai érdeklődés és ezzel kapcsolatban álló művészeti kísérletek jellemezték. A z 1980-as évek legelejéről az un. Indusztriális Kultúra egyik legnagyobb alakja, kezdetben NON néven, majd saját nevén jelentette meg produkcióit. Szélső-jobboldali nézetei azzal a benső önpusztítási úttal állnak kapcsolatban, mely a személy felszámolásán keresztül az "Üresség" megvalósítását tűzi ki céljául. Nihilista és mizantrópikus koncepciói azonban úgy tűnnek nem feltétlenül felelnek meg az "Üresség" tradícionális megvalósítási-irányelveinek. A modern zenei világban Douglas P. mellett ő képviseli leginkább a személy heroikus felszámolásának útját, de bizonyos jelek arra utalnak, hogy ez egyiküknél sem teljesen adekvát módon valósul meg. (Mindezek ellenére nem önmagában "erőszakossága", "gyilkolási ösztöne", s zubjektívizmusa és sajátos sátánizmusa az, amely elítélendő.) Mindezekkel összefüggésben, talán ő az a személy, aki a legmegpróbáltatóbb "zenei" formákat alkotta, noha újabban másjellegű megszólalási formákat is alkotott. (Ő az, akitől a Walt Disney-vel szembeni "ellenforradalom" művészeti megnyílvánulásai származnak.)
Válogatott diszkográfia:
Physical Evidence (LP/CD); Toxique Lost (LP); Sick Tour (CD); Blood And Fame(LP/CD); Boyd Rice (LP/CD); Easy Listening For The Hard Of Hearing (LP); Easy Listening For Iron Youth (CD); Music, Martinis And Misanthropy (LP/CD); In The Shadow Of The Sword (CD).

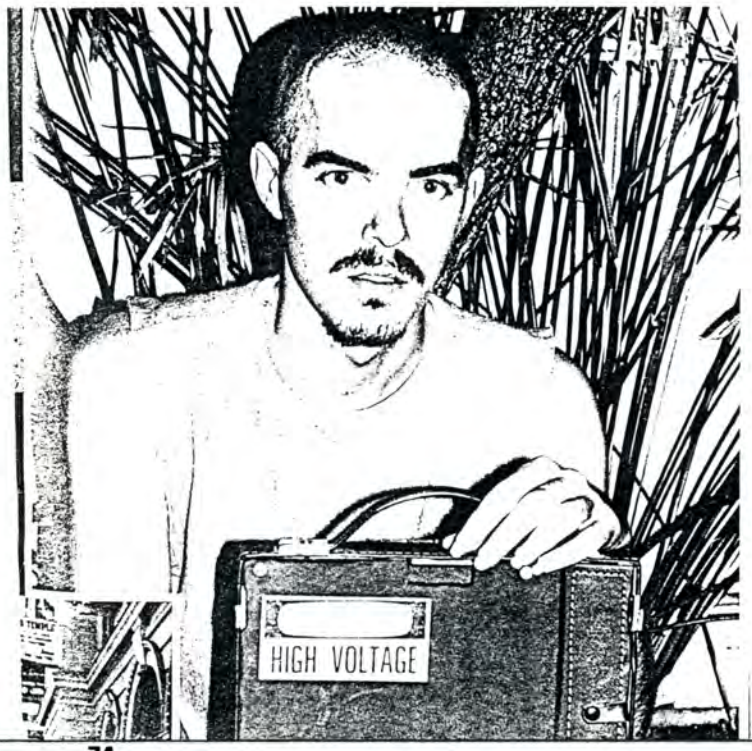

SIGILLUM S. Paolo Bandera és Eraldo Bernocchi elképzeléseihez kötődő olasz zenekar - általában kettejükből állva, időnként másokkal kiegészülve. Formai szempontokból nagyon jelentős megszólalásokat alakítottak ki maguknak, de ezeknek a közönségesen ritkán átélt, feloldásban aktív szféráknak a megjelenítése valószínűleg szellemi és mágikus eltévelyedésüknek a lenyomata. A Sleep Chamber és Nocturnal Emissions elnevezésű csoportok mellett például eminens szerepük van a tantrizmus külsőségek szerinti alacsonyrendű értelmezésének elterjesztésében. Zeneileg azonban tapasztalatok szerzése miatt ezek ellenére is fontosnak tartjuk munkásságukat.
Diszkográfia:
Simulacra (kaz); Klimax Axis (kaz);Studs And Divinity (kaz); Es Database Chronology (kaz); Boudoir Philosophy (LP); Hallucinated Moisture Of Synaptic Slaughterhouse (LP); Bardo Thos-Grol (kaz/CD);Dispersion: Sliced Carrions And Pixel Handcuffs (CD); Cybertrantick Philosophy (CD); Bedscanner Philosophy (CD); Hetero Morphonics (CD); Live Assault (CD); Atom!(CD); Helix Parasites (CD); Mutilated Terrorism (EP); Future Eros Channels (Maxi);Terror Auto-Obstetrics (Maxi); Order Of The Gas (Video); Autosymbolistick Configuration (Video).

RADIO WEREWOLF. Az 1980-as évek közepétől a "kortárs" művészeti életben már láthatóan megnőtt azoknak a csoportoknak száma akik az okkultizmus és a spiritualizmus területeiről un. negatív erők felé orientálódtak. Valószínűleg az a pillanat

ez, mikor a modern embert csak a démoni erők felől való érdeklődés tudja kimozdí tani általános nemgondolkodásából és sem mittevéséből. E folyamatok egyfelől köve tkezményeiket tekintve végtelenül negatí vak, kisebb részt azonban magasabb színv onalú alkotók esetében feltárhatják azok at az ősi misztériumokat, melyek csak a világi konvenciók felől negatívak, egyéb ként e "negatív" erők "megismerésével" u gyanazt a liberációt biztosíthatják, min t az un pozitív és általános spirituális megvalósítási utak. Erre az esély persze végtelenül csekély és e folyamatok ma sz inte minden esetben teljesen negatívak. Viszonylag szellemi - viszonylag - megfo galmazást adott azonban e tekintetben Anton Sandorn La-Vey az amerikai Church Of Satan elnevezésű szervezet vezetője. A "Vérfarkas Rádió" elnevezésű zenekart az ő lánya Zeena La-Vey alapította társá val, Nicolas Schreck-kel. A lycantrópist a csoport szellemileg zavaros ugyan, s m űvészileg sem túl színvonalas, mégis úgy tűnik vannak pozitív sajátosságai.
Diszkográfia:
Bring Me The Head Of Geraldo Rivera (EP); Witchcraft (Maxi); The Lightning In The Sun (EP); Nicholas Schreck Vs. Wally Geo rge (kaz); The Fiery Summons (LP/CD);Love Conquers All (CD); Songs For The End Of The World (CD).

23 SKIDOO. F.Häaman és a Turnbull testvé rek kapcsolatából, különféle rítusok alk almával keletkezett zajok és hangok felv ételeit adták ki produkciókként. A "Zene i Misztika" csoportjai közül időben az e lső jelentősebb csoportok egyike. A rítu sok autentikus megvalósítási utakat jelö lnek, a művészi lenyomatra kevésbé konce ntrálva. Egykori megszólalásuk (1982-83) a tibeti iskolák zeneiségét idézi.
Diszkográfia:
Tearing Up The Plans (Maxi); G.I.(Maxi); The Culling Is Coming (kaz/CD).

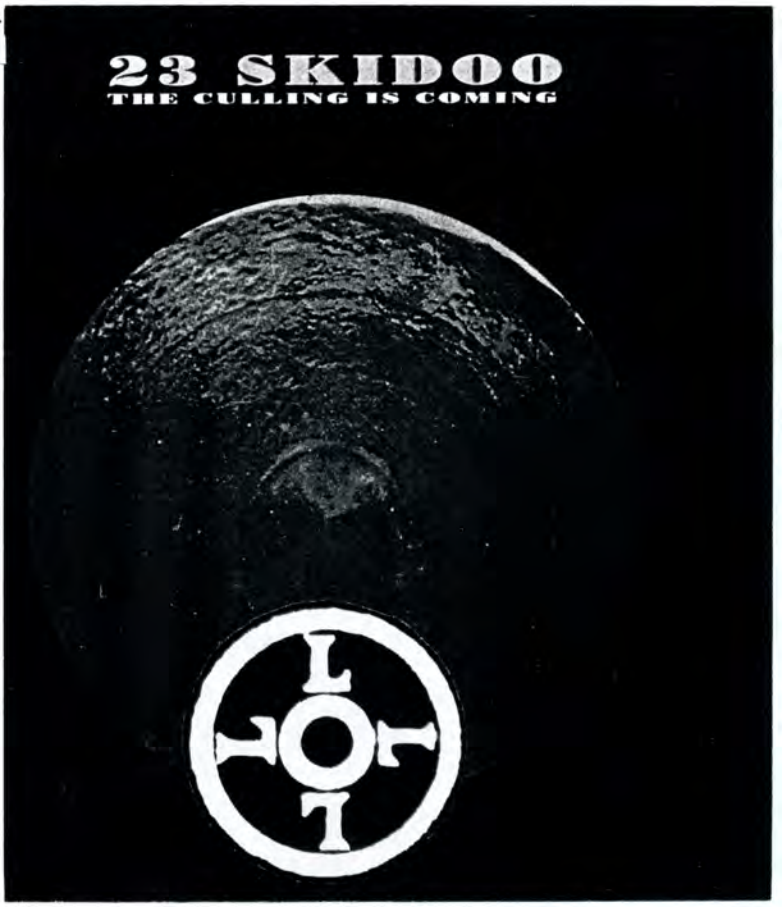

DISSECTING TABLE. Ichiro Tsuji egyszemél yes zenekara. Szellemileg nem fogalmaz m eg semmit, erénye viszont, hogy elektron ikus zenéjének erejével valamennyire "fo galmat" nyerhetünk az eredeti japán virt us külső "tüzéről".
Diszkográfia:
Life And Death (CD).

ZERO KAMA. Ismeretlen felállású, erőtelj esen - és úgy tűnik komolyabb szellemi s zínvonalon - mágikus irányultságú csopor t. A 23 Skidoo-hoz hasonlóan a "Zenei Mi sztika" kibomlását megelőző időkből való csoport, a L.A.Y.L.A.H. Antirecords kiad ó köreiből.
Diszkográfia:
The Secret Eye Of L.A.Y.L.A.H. (CD).

IN SLAUGHTER NATIVES. A Dissecting Table -hez hasonlóan erőteljes, elektronikus (techno) és egyszemélyes project. A svéd J. Havukainen szintén kevés figyelmet fo rdít a pontosan megfogalmazott szellemi lenyomatra, zeneileg azonban színvonalas és az egyik "legapokaliptikusabb" megszó lalások egyikét hívta életre. (Zeneileg párhuzamba állítható a hazai Actus csopo rt első lemezének anyagával.) Sajnálatos hogy alkotásai egyre kevésbé hathatós és színvonalas sort alkotnak.
Diszkográfia:
In Slaughter Natives (CD); Enter Now The World (CD); Sacrosants Bleed (CD).

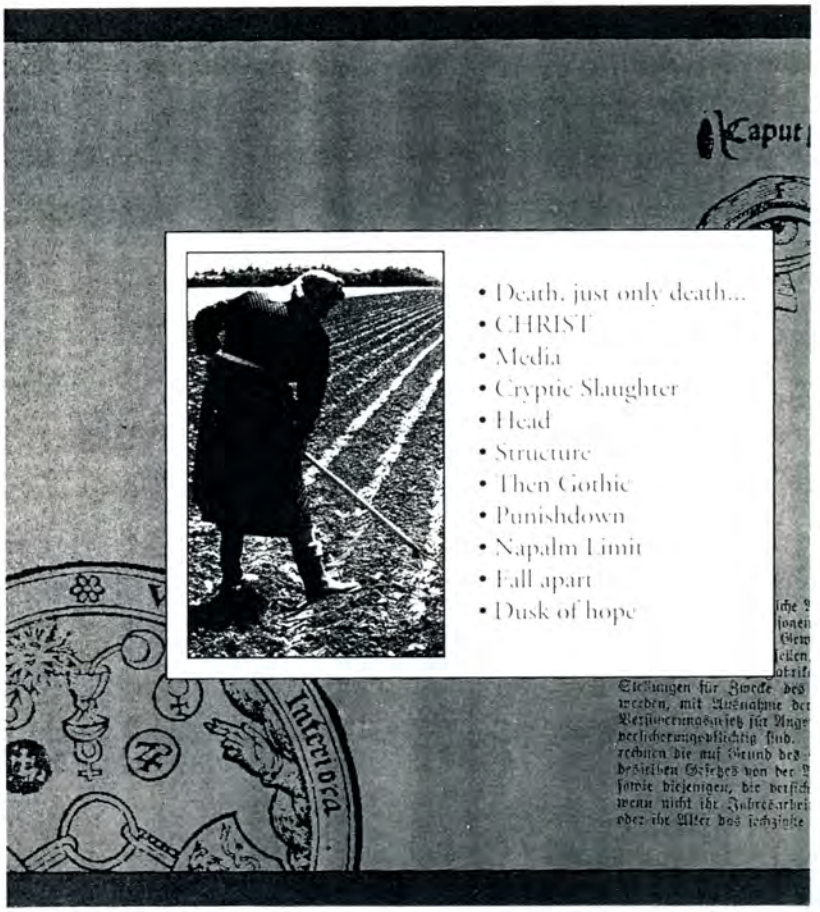

MENTAL MEASURETECH. Nyugat-német csoport Rose Kasseckert, Will I Stasch és D.A.R. P.A. felállásban. Rose és Will I nevéhez fűződik például a Cthulhu Records kiadói tevékenysége, mely az Ain Soph, az Autop sia, vagy a Zone Void csoportokat vezett e be a nyugati zenei világba. Saját zene karuk szellemileg némileg visszafogott, színvonalas "szintetizátor-megszólalású" trió.
Diszkográfia:
Songs From Neuropa (kaz/CD).

MEMORANDUM. MORTHOND. MENTAL DESTRUCTION. Az In Slaughter Natives-hez hasonlóan di namikus elektronikus "szintetizátor-zené t" játszó svéd együttesek. Probléma, hog y nem a törekvéseken, hanem a negatív vi lági folyamatok individuális zenei ábráz olásán van a hangsúly. A Morthond zenéje egyedi abból a szempontból, hogy egészen lassú elektronikus zene; a Mental Destru ction keresztény beállítottságú kemény "post-industrial"; a Memorandum pedig e kettő közötti - talán legszínvonalasabb - zeneiséget képvisel.

Diszkográfiák:
MEMORANDUM: Ichor (Maxi);Aux Morts(LP).
MORTHOND: Death Time (kaz); This Crying Age (CD); Spindrift (CD).
MENTAL DESTRUCTION: When Madness Strikes (kaz); The Intensity Of Darkness (CD).

V.

Áttekintésünk e részéhez érkezve a "mérleg nyelve" is átbillent. Függetlenül attól, hogy az ezután következő előadók művészileg mennyire tekinthetők jelentősnek, úgy gondolom ők már túllépték azt a határt, amely még "megengedhető" volt a vallás, vagy a tágabb értelembe vett "spiritualitás" tekintetében. Több eddig ismertetett csoportnál is felvethető lett volna az "áltradícionalitás" "jelzője", az ezekután következőknél azonban ez szinte már nemcsak biztos, hanem "természetes" is, ráadásul néhány különböző sajátosság révén az "ellentradícionalitás" kategória is jogosult lehet. Számos eddig bemutatott csoport (O Yuki Conjugate, In Slaughter Natives, Vox, Morthond, Mental Destruction) sem képviselt - művészi értékein túl - különösebb szellemi nívót, e zenekarokkal kapcsolatban azonban talán még helytálló a "jóhiszemű" kifejezés. Az **V.** szakasz csoportjainál azonban a "spirituális aktivitás" miatt bizonyos tévedések felerősödéséről kell említést tenni. Ezek többesetben annak a deviációnak az elemeiként állnak fenn, mely a világban megmásítja a vallás, a spiritualitás, a mágia, vagy az okkultizmus eredeti normáit és szerepét. (Azoknál az együttesek nél ahol ez a vonás nem ilyen kiélezett - főként a **VI.** és **VII.** szakaszban -,ott pedig művészi igénytelenségről és hiányosságokról lehet beszélni.)

LUSTMORD. Az SPK produkcióin több alkalommal közreműködő Brian Lustmord csoportja. 1990-ben "ars-poetica-ját" a következőképpen öltötte szimbólumokba: "Amint a könyvek égetnek / s a sötétség sajátos jellege hull / férfiak szíveit ragadva meg, csontokat emésztve fel / amint egy megdermedt csillag hívja / az omladozó bálványokat / a tűz és jég / hideg szentélye felett / mélyen az alapkőben / már itt is vagyok". A Lustmord 1980-ban alakult, korábban az "indusztriális" zene jellemvonásainak megfelelve, később egyéni szintetizátor megszólalást magára öltve. Vonzódást érzékeltet Tibet buddhista vallását megelőző bon-tradíció mai értelmezése és különböző okkultisztikumok felé.
Diszkográfia:
Lustmordekay (kaz); First (LP); A Document Of Early Accoustic (CD); Heresy (CD); Monstrous Soul (CD);Paradise Disowned(CD)

CHRIS AND COSEY. (További neveken: CTI és TGT.) Ami a Throbbing Gristle munkásságát zenei berkekben is egyáltalán eladhatóvá tette, az valószínűleg Chris Carter -nek volt köszönhető. A T.G. női tagjával, a Mozart opera nevét magáravett Cosey Fanny Tutti-val együttmaradva hívták életre duójukat. Zenei szempontból - mint a modern világ "elektronikus szintetizátor

zenéjét" használó, de azt kifinomultan t álaló csoport - jelentősnek mondhatók. Korai lemezeik még a 80-as évek eleji in dusztriális zenéből táplálkoztak, később azonban a tánczene felé tendáltak - még ezt is több esetben nívósan. "Szellemile g" azonban szinte jelentéktelenek, a New Age mentalitásának egy kissé okkultiszti kusabb változatát követik.
Ajánlott diszkográfia:
Collectiv 1-4 (CD-k); Allothropy (CD); Trust (CD); Pagan Tango (CD).

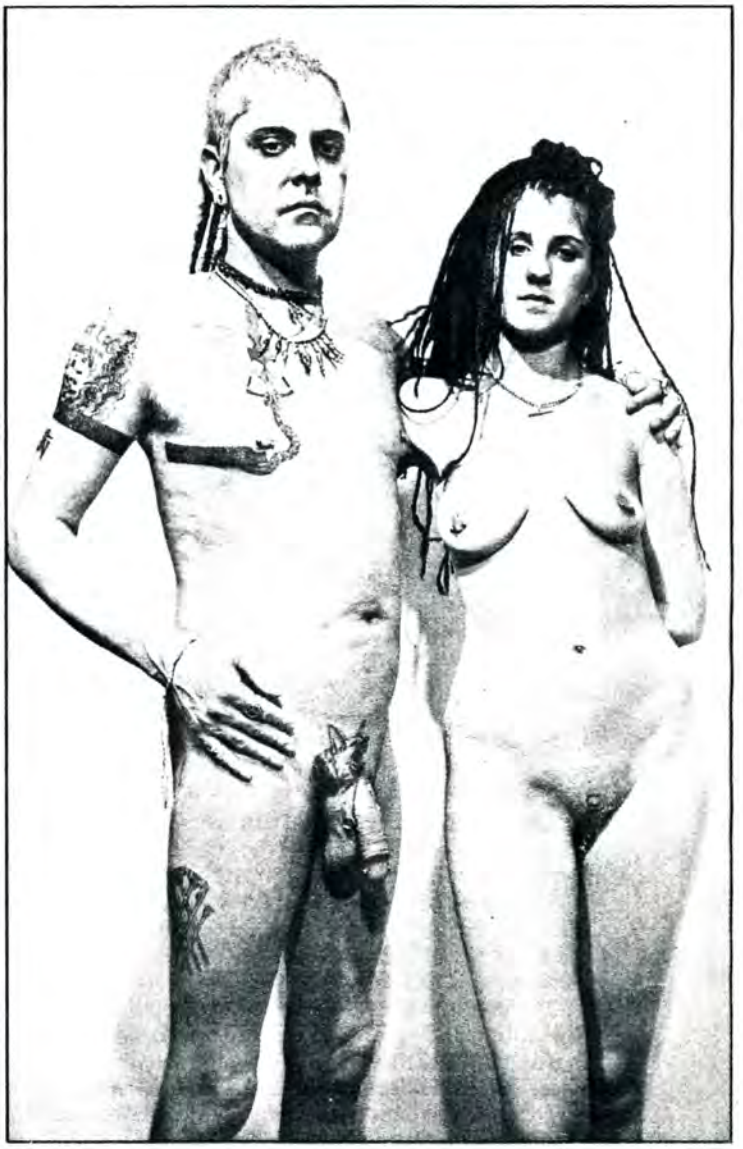

PSYCHIC TV. A "Zenei Misztikába" sorolha tó csoportok egykoron legaktívabb és "út törő" formációja. A Throbbing Gristle eg ykori vezetője, a magát Aleister Crowley reinkarnációjának hírdető Genesis P.Orri dge alapította a T.G. másik tagjával Pe ter Christopherson-nal. A 80-as évek fol yamán saját lemezkiadót (Temple Records), könyvkiadót (Temple Press/Temple Books) és egy politikai keretek között is megsz ólaló, időközben nagy hírnévre szert tet t okkult-mágikus szervezetet (Temple Of Psychick Youth) is alapított. Ma ezeknek a szervezeteknek már alközpontjai vannak világszerte - noha Genesis P.Orridge-t k orábbi társai közül mindenki elhagyta, a Psychic TV-ben is már csak felesége Paul a Orridge kíséri az alapítótagok közül. Minden esetleges művészi érdem ellenére fel kell vetni, hogy valószínűsíthető a Psychic Television munkássága mögött egy olyan szabadkőműves manipuláció, mely Ge nesis P.Orridge "mágikus" és okkultiszti kus munkásságát - és tévedéseit - haszná lja fel terveihez. E tervek lényege a má gia és spiritualitás adekvát és autentik us útjainak megrontása, s hígított formá ban való népszerűsítése, az emberek közö tti határok és kategóriák "szabadossági elveken" keresztüli elmosása. MIndezek f üggvényében - mivel P.Orridge mindezeket valóban táplálni tűnik - minden művészi érdem és spirituális mélység - melyeket a PTV relatíve valóban képviselt - másod lagos kell hogy legyen.
Ajánlott diszkográfia:
Dream Less Sweet (LP/CD); Live In Reykja vik (LP); Allegory And Self (LP/CD); Mouth Of The Night (LP/CD);Kondole -Dead Cat (LP).

WHITE STAINS. Fiatal svéd csoport, kelle mes gitárzenéjük mögött fokozott okkult érdeklődéssel, elsősorban Crowley, másod sorban pedig Genesis P.Orridge inspirált ságával.
Diszkográfia:
Dreams Shall Flesh (CD); Live At Stockho lm (CD); The Somewhat Lost Horizon (CD).

Z'EV. A 80-as évek eleji Industrial Cult ure művészeti mozgalmában feltűnt alak. A Kabbala hagyományainak elkötelezett hí ve. Lemezei kísérleti zaj-zörej-zeneként értékelhetőek, melyek nem egyértelműen h ozhatók összefüggésbe a Kabbala által me gkívánt mentalitással. Z'EV-et általában ütőhangszerjátékosként szokták elkönyvel ni.
Válogatott diszkográfia:
50 Gates (kaz); Schönste Muziek (LP); Bust This (LP); My Favorite Things (LP); Opus 3 (CD); One Foot In The Grave(2CD); PTV 3 néven közreműködés a Psychic TV-ve 1: Direction Ov Travel (CD).

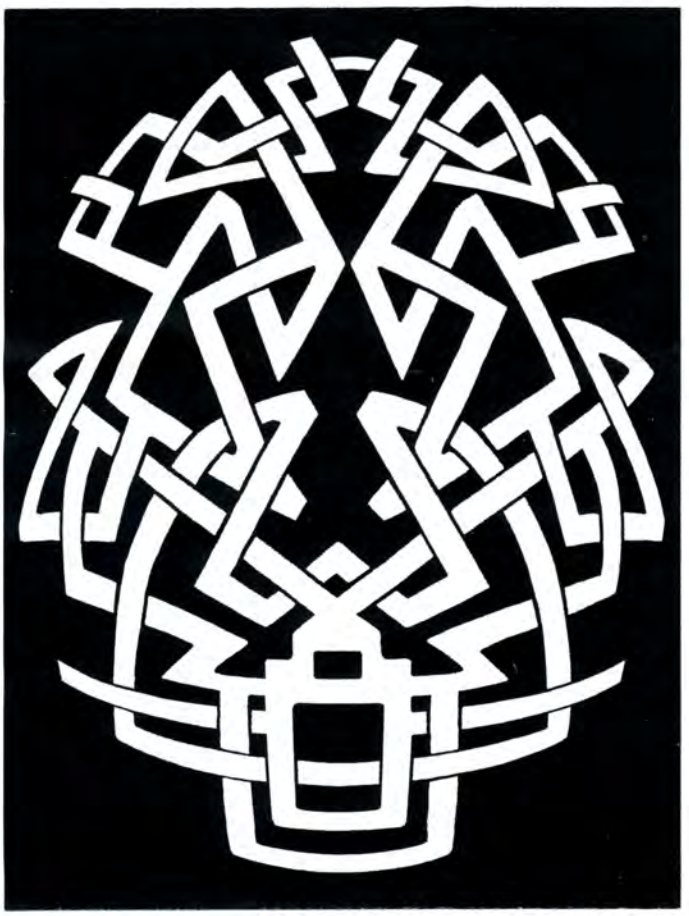

MONTE CAZAZZA. Amerikai kortársművész, k inek az extrém külsőségek felé való vonz ódása révén, vélemyényem szerint hatalma s negatív szerepe van abban, hogy a kult uszokat, rituálékat és egyéb spirituális aktusokat gyökereiktől megfosztva, puszt án mint "érdekest" és "extrát" mutassák be a modern embereknek - ráadásul hordoz óként még látszólag sem megfelelő, deval vált, individuális, kortárs művészeti kö ntösben.
Válogatott diszkográfia:
The Worst Of Monte Cazazza (CD).

RAKSHA MANCHAM. Zeneileg sokszínű - gitá rok alkalmazásától egészen szintetizátor ok és különféle hangkeltő eszközök haszn álatáig - belga zenekar, a tibeti buddhi zmus vallásos meggyőződésében. "Komolysá guk" lehetőségét akkor játszották el elő ttem amikor az "Om Mani Padme Hum" szent mantráját lemezretették.
Diszkográfia:
Far From The Eyes Of The World (LP);Ten-Dzony Ma-Mi (LP); Phyidar (CD).

SLEEP CHAMBER. Amerikai négyes a modern mágia aktív gyakorlásában és művészeti t ükröztetésében. Tagok John Zewizz (vokál, fúvóshangszerek,hegedű) vezetésével: Jon athan Briley (vokál,ütősök), Arthur PW (szintetizátorok), Lawrence Van Horn (gi tárok).
Válogatott diszkográfia:
Satanic Sanction (LP/VHS); Sexmagick Rit ual (LP/CD); Sirkle Zero (CD); Sleep, Or Forever Hold Your Piece (kaz/LP/CD);Secr ets Ov 23 (CD); Sacred And Surreal (LP); Babylon (LP); Symphony Sexualis (CD); Siamese Succubi (CD).

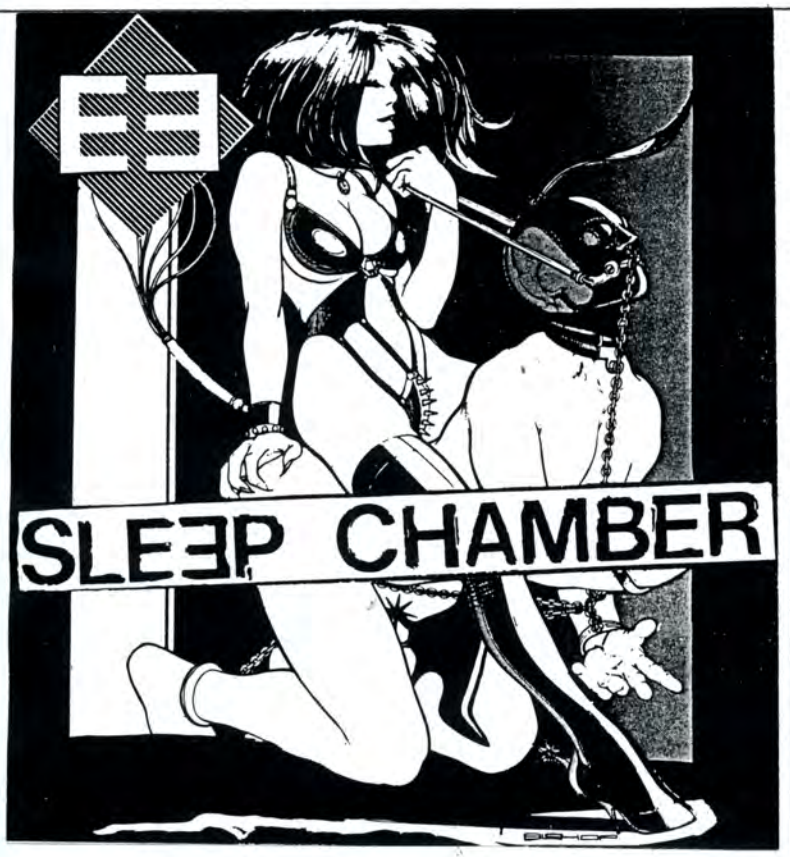

CRASH WORSHIP ADRV. Többtagú amerikai cs oport; zeneileg főként a legkülönfélébb ütőhangszerekre építkeznek és azokat ösz tönösen szólaltatják meg, atraktív előad ásmód közepette. Leginkább Evola néhány szava jut velük kapcsolatban eszembe: "Pantheista alapon álló, naturalista és primitivista regressziók". Ő sem pozitív értelemben használta e szavakat. (Ettől függetlenül persze e csoport a magyar VHK "zenei" tevékenységét messze és több szinten felülmúlja.)
Válogatott diszkográfia:
Pillar Of Fire (Maxi); The Science Of Ec stasy (kaz); Espontaneo (CD);Asesinos(CD)

NOCTURNAL EMISSIONS. Az a Nigel Ayears v ezette angol csoport, melynek talán egyi k legnagyobb nyílvános szerepe van a tan trizmus lejáratásában, vulgarizálásában, objektivizálásában és művészetekbe való negatív értelmű integrálásában. Zenei me gszólalásuk palettája így az érzékek, in dulatok és ösztönök elszabadításának meg felelően az insztiktív zajzenétől egésze n a primitív diszkóig terjed.
Válogatott diszkográfia:
Invocation Of The Best Of God (CD);Stone face (CD); Tissue Of Lies - Revised (CD); The World Is My Womb (LP).

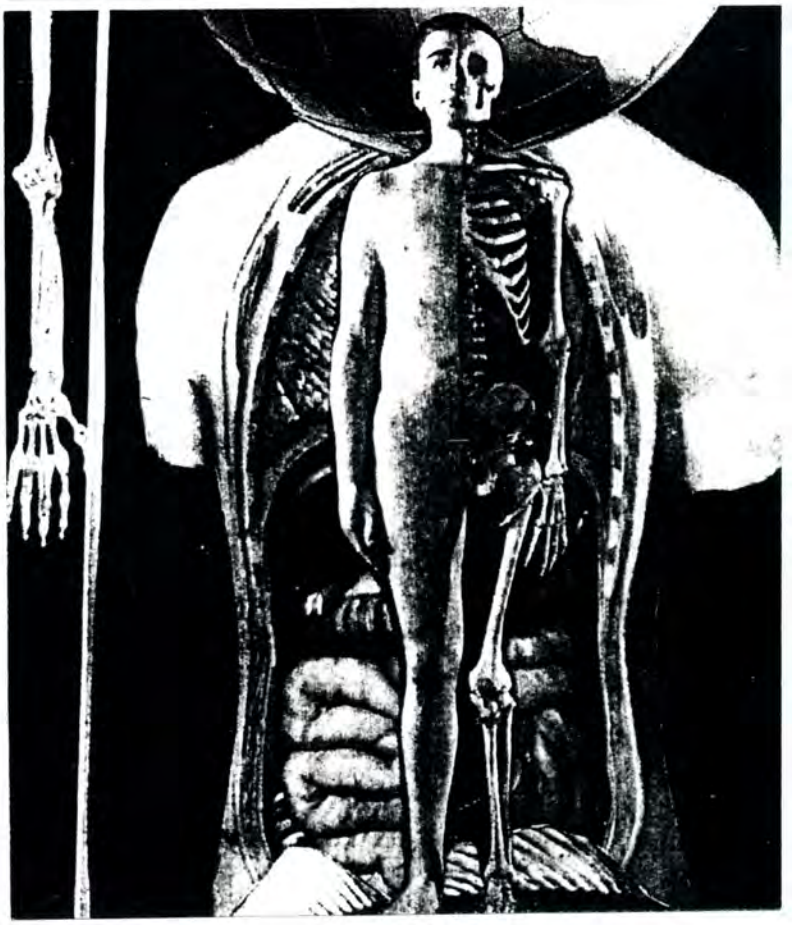

VI.
SWANS. CHRISTIAN DEATH. FIELDS OF THE NEPHILIM. Mindhárom zenekar közönségeseb b indíttatású zenehallgatású körökben is jól ismert. Komolyabb spirituális el nem kötelezettségük, s művészetükben megjele nő sztereotípiák ellenére azonban értéke t képvisel, az az alapvetően pusztán érz elmi indíttatású és individuális Teológi kum felé való irányulás, mely az általán os szinteket azért meghaladja, s művészi leg is értékelhető formákat ölt. A Swans -nál ez alapvetően érzelmi indíttatású é s minimális szellemi irányú tájékozódáss al egészül ki - viszont hármójuk közül a legszuggesztívebb megszólalást nyújtják.

A Christian Death okkult érdeklődése miatt kultúrális és okkult témák felszínén meglepően tájékozódott; az egykori Fields Of The Nephilim pedig énekese (Carl McCoy) révén a modern mágia (Austin Osman Spare) által lenyűgözött. Szenvelgő dark-wave dalszövegek közé rejtette a "spirituális megvalósítás" érzelmi természetű "alapproblémáit". Hármójuk közül azonban egyikük sem tévesztette meg azzal közönségét, hogy magát szellemi karakterű zene karnak híresztelte volna.

Ajánlott diszkográfiák:
SWANS: Children Of God (2LP/CD); Feel God Now (2LP/CD); Love Of Life (CD).
CHRISTIAN DEATH: Ashes (EP/CD); Catastrophe Ballet (LP/CD).
FIELDS OF THE NEPHILIM: Nephilim (LP/CD).

Nyílvánvaló, hogy minden valamireval ó művész találkozik a természet és Természetfeletti, vagy az ember és Isten problematikájával, s ezt valamennyire meg is jeleníti. A modern "könnyű-zene" területén a következő alkotók, ha e kérdéskörnek nem is teljesen elkötelezve, de az átlagosnál még valamennyivel több hangot adtak: HIS NAME IS ALIVE, CINDYTALK, ATARAXIA, EDWARD KA-SPEL, DANZIG/GLENN DANZIG, VAN DER GRAAF GENERATOR, AMON DÜÜL, CAPTAIN BEEFHEART.

E csoportok még egy nagyon minimális szinten - és köztudatbantartást képviselnek az ilyen irányú zenei területeken - szemben bizonyos "sátánista" metal csoportokkal, vagy olyanokkal, mint a LEATHER STRIP és DIAMANDA GALAS, ill. bizonyos "meditációkhoz használandó" New Age produkciók.

VII.

'ZOVIET FRANCE. Konkrét információkat tekintve számomra ismeretlen csoport. Az alkotásokat nézve inkább művészeti karakterű, valószínűleg a különféle kultúrák szeretete inspirálja őket. Zenei világuk teljesen sajátos, hozzávetőlegesen a Vox Populi!-hoz és az O Yuki Conjugate-hez hasonlítható.
Válogatott diszkográfia:
Just An Illusion (CD); Shadow, Thief Of The Sun (CD); Eostre (CD); Garista (CD); Hessian (CD); Norsch (CD); Shouting At The Ground (CD).

ALLERSEELEN. Aorta néven Bécsben, hosszabb-rövidebb időközönként kis füzetek jelennek meg a legkülönfélébb "misztika vonatkozású" kultúrális-művészeti jelensége knek szentelve egy-egy számot. A német-angol nyelven készülő füzetek annak a Kadmon nevű fiatalembernek a munkái, aki az Allerseelen csoportot alkotja. Az Aorta füzetek minden érdekessége, s az Allerseelen tematikai sokszínűsége ellenére úgy tűnik Kadmon mégsem tudott igazán átütő művészetet alkotni.
Válogatott diszkográfia:
Autdaruta (kaz); Desaster (kaz);Lacrima Christi (kaz); Morgenrote (kaz);Requiem (kaz); Schwarter Rab (kaz); Blut Und Blite (kaz).

PHALLUS DEI. Egylemezes - Pontifex Maximus (CD) - német trió. Úgy gondolom különösebb lelki-szellemi meggyőződés nélkül, innen-onnan átvett "koncepcióval". Zenei leg a szintetizátor technikai lehetősége inek kihasználásánál nem igen tettek többet - még akkor sem ha sikeres lemezről van szó. (Az együttes alapítója az egyko ri Unclean kiadó vezetője Oliver Strahl, zeneszerzője pedig a Mental Measuretechből ismert D.A.R.P.A.) (E cikk elkészülte óta megjelent újabb albumuk Cyberflesh címmel -szerk.)

MUSLIMGAUZE. Nem rendelkezem alkotói mivoltukat érintő konkrét információkkal.Elsősorban politikai indíttatást lehet feltételezni, sajnálatos módon az arab-világ szeretete nem kap komolyabb kultúrális -vallási alátámasztást. Amennyire ismerem zeneileg sem jelentősek, ütőhangszerekre és a ritmusok intenzitására építik megszólalásukat.
Válogatott diszkográfia:
Iran (CD); Uzi (LP/CD); Abu Nidal (LP); Bhutto (CD); Blinded Horses (LP);Buddhist On Fire (LP); The United States Of Islam (CD).

HAFLER TRIO. Andrew McKenzie destruktív zajzenéje. Nem, hogy pusztán nem jelenik meg benne az a "szellemi attitűd", mely a zajzenét esetleg legitimmé teheti, hanem valószínűleg egy okkultista pusztító szándékot is magábanrejt.
Válogatott diszkográfia:
Dislocation (kaz/CD); Ignotium Per Ignotius (CD); Kill The King (CD); Fuck (CD); Redintegrate (CD); A Thirsty Fish (CD); Kuklos (CD); Masturbatorium (CD).

Bemutatónk e fejezetébe tartozónak tartom az alábbi zenekarokat - akik szintén nem törekszenek egy pontos koncepció-tükrözésre és megfogalmazásra, ill. művészileg szintén jelentéktelennek tekinthetőek: HYBRIDS, SHA 261, ASMUS TIETCHENS, LE SYNDICAT, KAPOTTE MUZIEK.

Ismeretek híjján nem tudok beszélni néhány további, feltétel nélkül írásunkba sorolható előadóról. Noha nagy valószínűséggel egyetlen olyan sem kerülne ki közülük, akit mondjuk legalább második fejezetünkbe sorolhatnánk, a teljesség kedvéért azonban érdemes lehet tanulmányozni a következőket: SOLMANIA, SOLAR LODGE, THULE, LA DEVIATION, ARCHON SATANI, A KIND OF CTHULHU, DOG AS MASTER, WOMEN OF SS, BLACKHOUSE, WHITEHOUSE, MYNOX LAYH, ATILLA AND THE HUNS, BOOK OF WISDOM, MYSTERIOUS ART, HUNTING LODGE, VIDNA OBMANA, STEVEN BROWN, ROBERT WYATT, JOHN DUNCAN, LA SONORITÉ JAUNE, SELFS WITHOUT SHEELS, JOSÉ FERREIRA, ODE FILIPICA,CRONIOMANTAL.

Magyarországon a "Zenei Misztika" behatárolhatóságába a következő hazai művészek/csoportok sorolhatók: A.C.T.U.S., HORTOBÁGYI LÁSZLÓ (GAYAN UTTEJAK MANDAL SOCIETY), LAUTREC, SCIVIAS, EGYESÜLT ISTENEK, HIDEG RONCS, PLASMA POOL.

A legutóbbi időkben "kiemelkedő" produkciókra a következő előadók esetében lehetünk (Az alábbiak úgy hozzávetőlegesen a második-harmadik szakaszba behelyezhetők valószínűleg; ezt csak információk hiján nem tettük meg.): DEUX FILLES, PEOPLE LIKE US, ABRAXAS, NIGHTMARE LODGE, SOMEWHERE IN EUROPE, ORAL CONSTITUTION, DEUTSCH NEPAL, PRIMORDIA, REPTILICUS, LUCIANO DARI, SORROW, THE DAYS OF THE MOON, EVIL TWIN, BLOOD AXIS, FIRE AND ICE, MAGICK LANTERN CYCLE.

Ők talán az előttünk álló évek csoportjai lesznek, bár az idő valószínűleg jóval igénytelenebbeket ébreszt rá, hogy bizonyos dolgokkal kezdjenek el foglalkozni...

Az a - ha - minimálisan is, de valamennyire örvendő hang, amit néhány évvel ezelőtt az e témában tett, említett első írásomban ("Zenei Misztikusok") használtam, nem volt megfelelő. Valóban: az itt bemutatott csoportok esetében ténylegesen történt némi orientáció az emberi lét igazán lényeges kérdéskörei felé - amit más művészek "szeretnek" figyelembe sem venni. Több esetben egészen kiváló zenei formák is születtek. Talán elmondható az is, hogy valamennyire megvalósultak olyan igazán aktuális konceptuális művészeti tevékenységek, melyek figyelme a lemezborítókat is, az azokon szereplő írásokat, szövegeket, fotókat is koncepcióba illő, esztétikus és több esetben "egészen mély" szimbólikus szintre emelte. E formációknak sikerült megtörni - saját kis kiadók, terjesztők létrehozásával - a monopol helyzetben lévő, elképzeléstelen és üzleti indíttatású nagy kiadók, hanglemezboltok tevékenységét is.

Fontosabb azonban az ezeken túl már régóta meglehetősen időszerű, komolyabb, és "rejtettebb", de meghatározóbb szinten végbement és végbemenő "események" felé fordítani tekintetünket:

"Nem mondhatjuk többé, hogy a modern időkből hiányzika természetfeletti. Minden fajtában és változatban megjelenik, és a nagy baj ma nem a materializmus, a szcientizmus, hanem a fékeveszett spiritualizmus. Az igazi természetfeletti felismerésének azonban ez mitsem használ. A misztika mindenre rátelepszik, befészkeli magát az én sötét régióiba, vagy az értelem centrumába, amelyet kiűz területéről. Minden téren késznek mutatkoznak a misztika visszaállítására, kivéve ott, ahol helye van: az isteni rendben."
(Henri Massis, 1927.)

"A 'hétköznapi élet' hitvány biztonságát, amelyet elválaszthatatlanul kísér a materializmus, ettől fogva komoly veszélyek fenyegetik, ...és ennek a biztonságnak csalóka volta egyre több ember előtt fog lelepleződni. De vajon miféle előny származhat ebből a felismerésből, ha e kiábrándulás egyetlen eredménye az, hogy az ember azonnal áldozatul esik egy másik csalásnak, amely immár minden szempontból rosszabb és veszélyesebb, minthogy sokkal átfogóbb és sokkal alapvetőbb következményeket von maga után?"
(René Guénon, 1945.)

Korunk eseményeit tekintve a materializmus nagyrészt kétségtelenül beteljesítette negatív történeti szerepét. Nem szabad azonban senkinek sem olyasmit gondo

lnia, hogy "ezután már csak jobb jöhet". Minden külső látszat ellenére végtelenül és felfokozottan rosszabb fog jönni. A t ársadalmi és kultúrális folyamatok mögöt t a "materializmus" és "materialista" ko ncepciók mögé bújt erők elsőrendű szerep e az volt - és az is -, hogy az egyes em ber kizárólag "megmerevedve" és "megkövü lve" érezze magát relatív biztonságban. "Bezárva", "elhaltan" és individuálisan. Törvényszerű az a "kitörés", melyet egy idő után az ember ezen állapotából eszkö zölni akar. Mivel azonban egészen eddig a "biztosra", a kézzelfoghatóra és a "me gkövültre" támaszkodott, "alapstátuszát" képtelen egy "feloldott", egy "hígitott", egy bizonyos szempontból "univerzálódóbb" átmeneti állapotban fenntartani. Mivel e leddig egy "másra" támaszkodott, ott hol e "más" ideiglenesen nagyon is sok, képt elen Önmaga maradni. Ez a felbomlás foly amatának rövid anatómiája. E felbomlás p edig leginkább az okkultisztikumok felé való nyitásban gyorsul meg. Ma - a jövőb en pedig még fokozottabban - ez a Nirván a állapotával teljesen ellentétes előjel ű megsemmisülés - mely a halálban teljes edik be - a legáltalánosabb felszín mögö tti "történési folyamat".

Mindez a művészetek formai világában is reprezentálódik. Mint Buji Ferenc Gu énon-fordításában nagyon éleslátóan rámu tatott, a materializálódás folyamatával teljesen egyenlő értékű az a "metallizác ió", amely a modern zene berkeiben végbe ment. Ez a zene először "csak" "rock"(sz ikla) volt, majd egyre fokozatosan "mere vedett", materializálódott, majd a betel jesedés előjeleként "kövült", majd "féme sedett". (rock, kemény-rock, metal, heav y-metal). Majd különböző "materializálód ások", "merevedések", "kövülések", "féme sedések" és "gyorsulásokon" keresztül eg észen a primitív sátánizmusban "teljesed ett be" (trash-metal, speed-metal, black-death-,doom-metal). Mivel egy bizonyos i dő után a "gyorsulás" és a "materializál ódás" fokozása elképzelhetetlen e folyam atok további negatív kibomlását a szinte tizátorok használatában látom. Ez immár a "materializmus" utáni felbomlási és hí gulási folyamatokhoz tartozik. A szintet izátorok bizonyos megszólalási módjai, un."színei" eleve egy olyan szférát tudn ak életre kelteni, melynek ál-misztérioz usságában az én és én-tudat a személyi á télésnek megfelelően teljesen "el tud ve szni" és "meg is semmisül" -az átélő szá mára. (Érdemes megfigyelni, hogy bizonyo s egykori heavy-metal szerzők milyen elő szeretettel készítenek újabban "szinteti zátor-lemezeket" - például: Glenn Danzig, Nik Turner.)

Már csak e negatív folyamatok tovább i kibomlásához tartozik az, hogy a 80-as évektől újabban mindez a vallás, a miszt ika, az okkultizmus, vagy rosszabb esetb en a mágia szent hagyományának képét (ál képét) ölti magára.

Az általam "Zenei Misztika" elnevezé sen prolongált csoportokban e negatív in dividuális és kollektív világfolyamatoka t éltem át. Ilyen értelemben lehet értel me a velük való foglalkozásnak.

Hogy mi a helyzet azokkal, akik eset leg valóban értéket képviselnek e formác iók közül? Az érték semmi esetre nem egy objektív, izoláltságban lévő, és külső d olog. Az egyéni átélésben és megismerésb en tárul fel, lesz valósággá, de ebből k izuhanva normális körülmények között nem tartozik igazán valósnak. Mert az Ember "már mint személyiség is kiemelkedik a d olgok és elemek misztikus lelkének és az indifferenciált 'kozmicitás'-nak a világ ából. Az hogy a fizikai dolgokat világos an, objektíven, nyersen körvonalazva lát ja, valamint a pontos és logikailag össz efüggő gondolkozásának tapasztalása már

majdnem valamiféle katarzist, és ettől a világtól való liberációt jelentenek, min den horizontbeli és lehetőségbeli korlát ellenére ami ezekből egyidejűleg következik. (Báró G.C.A. Evola, 1949.)

A művészeti sokszínűség és sokfélesé g e bemutatójával szerettem volna felvet ni azt a teljesen valós tényt, hogy a ma i ember elszakadt az állandó és következetes gondolkozástól, és hajlamos e fonto s terület hiányát bizonytalan és zavaros érzelmek felfokozásával helyettesíteni.

Az itt tárgyalt produkciókban kifeje zésre jutó fizikai világtól való elfordu lási szándék így a legtöbb esetben nem p ozitív. Nem a fizikai világ fölé, hanem azok alá, vagy a "két világ" közé eső te rületek felé vezet.

Azok a művészeti egyesülések melyekr e ez nem igaz, szintén nem mondhatjuk, h ogy követhetőek.

Megállapítható tehát, hogy talán a v ilág legjelentősebb zenei krízisábrázolá sairól olvashattunk itt, de az ábrázolt világkrízis magukat az előadókat sem kím éli. E művészeti megfogalmazások nem tud ták teljesen egyértelműen megjeleníteni azokat az ősi, vallási, vagy spirituális módszereket, mellyel néhány kivételes eg yén a végitélet folyamatai ellenére igaz án önmaga, vagyis Isten lehetősége felé vezetheti magát. Ez az egyetemes metafiz ikai Tradíció csak néhány külső vonatkoz ásában bukkant fel, az is ritkán.

"Az ember nem emelkedik fel sehová, és nem egyesül semmivel és nem esik önki vületbe. Ott marad ahol van, és Önmaga l esz. A "vidya" (látás, tudás, éberség) n em misztikus tapasztalat."

Írta és fordította: "La - La - La"

CURRENT 93:
Intenciók a Dog's Blood Rising c. lemez hallgatásához

Egy Hajó Árbóca /Mezítelenség / A Ló Vezetője / Vetni / Női Lélek / Eltaposni / Egy Szamár / Egy Kohó / Istenes / Átdöfés / Megkötés / Keserű / Kettészakadás / Csontok Sebhely együtt / Sápadtságban / Megtörés / Hasítás / Egyhelybenmaradás / Semmiségbehaladás / Romlásbahaladó Nedvesség / Elmerülések Reszketésben / Lehúzni / Rettegésbe / Por / Nyugalom / Örvénylés / Fenséges Körülmetélés / Magány / Elhagyatottság / Kecske-Pásztor / Porráörlés / Lankadás / Elhalványulás / Sarló / Föld Sodort Felfelé / Vagy Vízáradat Fordított meg / Hegy Vetett Le / Rostálás Szenvedéllyel / Megtörtséged / Azok Kik Sikoltanak / Egy / Hosszú / Drwan / Kiáltás / A Néma Oroszlán / Reszketés / Meddőséged / A Hétköznap Pusztítója / Húsnak Halála / Egy Csúszó Mozgással Mozgatók / Fullasztás Által Pusztítók / Füstös Lélegzet / A Szenvedésthozók / A Hús-Meztelen / Azok Kik Visszafelé Mozdulnak / Fénylés Iszonyatosan / Mint Egy Féreg / Reszketés Iszonyú Módon / Félrevezetők / Mindenség az Egyben / Kettő az Egyben / Nihil Est / Nihil Est / Nihil Est / Nihil Est / Nihil Est.

"Minden előrehalad és kifelétart,
Semmi összeomlás,
Pedig meghalni más annál
Mit bárki is feltételez,
És szerencsés."
(Walt Whitman)

"Ahogy Vetsz, úgy Aratsz, és Aratás Ideje jön."

CURRENT 93:
Izland

Agyamban
Kormányát vesztett hajók
Épsége
Egyideje és egyideje
Egyideje és egyideje
Egyideje
És egyideje
Annyira sok csend
Süketítve füleinket
Annyira sok ürességet
Tartja fel mozdulatainkat
Elveszve a földön
És elveszve az égben
Körülöttem üres glóbuszom
Törött tollak
Elakadt szavaim
És senki sem beszél ekkor
Óh, senki sem mosolyog
És semmi lépés
Megtörten hóban
A Nap kimutatja fogait
Ime:
Egy: hajót kívánok építeni
Kettő: nem kívánok zászlóként szállni
Három, három, három
Isten három szerepe
Így három: próbára kívánom tenni magam
Négy: pedig remény a halálért

DEATH IN JUNE:
Könnyek Katedrálisa

Egy Ember Halála

Megfulladt!
Kötődéseink szemfedelében
Hol az Idealizmus háborúi
Természetünk Keserű Angyalaiig
Dúltak és Elvesztek

Ahol Árnyunk Könnyekben hull le
Kövekbe tűnik a hangokká vált Idő
Ahol Árnyunk Könnyekben hull le
Kövekbe tűnik a hangokká vált Idő

Angyalok megfagyott lélegzetéről suttog a Halál
Lecsap Deres Szárnyuk által
Egy Hóhér Csókja
Egy Hóhér Ölelése

Ahol Árnyunk Könnyekben hull le
Kövekbe tűnik a hangokká vált Idő
Ahol Árnyunk Könnyekben hull le
Kövekbe tűnik a hangokká vált Idő

Érintés Gyaláz

De mi Szentségtelenítünk meg egy érintést!
És Érintés Gyaláz
Hajózva az esti árban
Melynek fénye és szomorúsága
Gyengén és gyengén Termő
Gyengén és gyengén Termő

Az Érzés e Háborúja
Korunk Végzete
Záporoz megnyitva és nedvesen
Halálunk Szemöldökéig
A Világtól taszítva el
Saját Kétségbeesésünk által
Vággyal Égve
Az Igaz Csalás

Felajánlással
Akarattal
A Tisztaság így tisztultságával
Elveszettség az Éjszakában
Ahol minden Álom
Minden Reménnyel
Vagy valaki másban
Van Elárulva

A Szenvedély
Az Áhitat
A Tudás
A Semmi
A Visszhangok
A Nevek
A Szomorúság
A Vád

Újra Égni

Az Üdvösség
Barna Gyöngye
Mélység
A Farkas e búvóhelyében

Méltóság és Magány
Álhatatosságom jutalma
Testem Ereje
Az Értelmem Ereje
Örömteli Örömök - Múló Pillanatok
Mindíg csak a Hitvány fajta

Ezek az álmok: Én-Imák
És a Rémálmok: Én-Szeretet
E kettő együtt: hogy Soha ne Múljon el
Külön-külön: Színessé tett Vér-Szeretet

Ezek az Álmok: Én-Imák
És a Rémálmok: Én-Szeretet
E kettő együtt: hogy Soha ne Múljon el
Külön-külön: befedett Vér-Szeretet

Vér Diadal

Vér Diadal
Átható és Áthatott
Jézus Ragyogtat engem?

Hús Függönyei
Korlát a Fájdalomban
Jézus Rabul ejt engem

Nyirkosság és Öreg Por
Torkomban
Jézus Üvöltet engem

Igen, Mi Köpünk!
Színtelen történetedkor
Jézus Véreztet bennünket

Vér Diadal... Mély Meghajlottság a Sarokban
Átható és Áthatott... Mária fénytelen Vetése
Jézus Ragyogtat engem?

Vér Diadal
Vér Diadal
Loki meghagyja, hogy Csillanjak fel

Hurrá!

Könnyek Katedrálisa

A Könnyek e Katedrálisában
Szétszakítjuk Szívedet
Az Emóció darabjaival
És csak Álmok tudják kiváltani Életed
Hol csak Álmok ismerik el Életed
Eláraszt engem Semmivel
De, semmi és semmi

Sohasem ezelőtt az Izgalom előtt, ez Minta
Sohasem ezelőtt a Látás előtt, ez Üdvözülés
És sohasem Újra, ez Elmúlás és ez Jövő

De nem tudom igazán
Mit csináltam rosszul
Viszont sohasem Térünk Vissza
Oda hol Elvesztünk

Megbújik Az Eltávozások Között

Tiszteld a Pengét!
Egy Végső Zarándoklat az Életbe
Barátok valóban kevesen vannak
Egy Igazság lesz
Egy Igazság lesz
Egy Akarat lesz Megtorpanássá - ellenséged
Álmaid Virágzásának Tisztítása
Egy Fehér Maszk lehull
És üvölti:

"Megbúvik az Eltávozások között"

AUTOPSIA:
Poláris Látomás

Utoljára az ÉN-LÁTÁSA következett: egy fehér lovon
Vágtázva, vérrel befröcskölve,
Színtelen volt, még ajkai is,
Mint Halál az Apokalipsziskor.

És királyi koronát viselt,
S markában jogar ragyogott,
Valamint homlokán a következő jegyeket láttam,
"ISTEN VAGYOK, ÉS KIRÁLY, ÉS TÖRVÉNY!"

Pompával gyülekeztek érkezéséig,
Fegyverrel felruházva, mint vér és tűz,
A felbérelt gyilkosok, kik énekelték,
"ISTEN VAGY, ÉS TÖRVÉNY, ÉS KIRÁLY!"

Ügyvédek és papok, egy zagyva tömeg,
Földfelé hajtották sápadt homlokukat,
És nem elég hangos rossz imaként,
Suttogva - Törvény vagy és Isten.
Viszont egy hatalmas csoport körös-körül,
Dübörgéssel rázza meg a földet,
Hullámzik minden véres kard,
Uruk szolgálatára.

Mindannyian egy emberként kiáltották
"TE VAGY A KIRÁLY, ÉS ISTEN, ÉS ÚR,
ÉN-LÁTÁS, NEKED HÓDOLUNK,
MEGSZENTELVE NEVED MOST!"

A Halál Csatamező-fennsík, mely kezdettől létezik: ki uralja ezt, uralja az em beri lelkeket. Ki uralja a Halált, a Hatalmat kezeiben tartja. A Halál a végső szélsőség. Kinek ez rendelkezésre áll megszabadulásához, Önmaga a végső szélső ségnél; mindenhez kapcsolódik, képes bármivé válni, a teljes hatalmat testesíti meg. A művészet közeli kapcsolatban áll a Halállal. A HALÁL A SZÉPSÉG SZÜLŐANYJA.

VASILISK:
Ismeret

Ismert, hogy a világ tetőtől talpig egy tükör,
Minden atomjában száz tündöklő Nap van.
Ha felhasítod egyetlen vízcsepp szívét,
Száz tiszta óceán bukkan ki belőle.
Ha tüzetesen megvizsgálsz minden egyes homokszemet,
Ezer Ádám válik láthatóvá.
Tagjaiban egy szúnyog elefánt,
Kvalifitásaiban egy esőcsepp Nílus.
A gabonaszem szíve egyenlő száz aratással,
Egyetlen kölesmag szívében egy világ marad.
Egy szúnyog szárnyában az Élet óceánja.
A szem pupillájában a Menny.
Bár a szív gabonaszeme az, mi kicsivé lesz
Mindkét világ Urának egy állomása ez, az abban való maradásban.

A Nem-lét egy tükör, a világ egy tükörkép, és az ember
Szeme a tükörképnek, melyben minden személy rejtőzik.
Te vagy a szeme a tükörképnek, és Ő a szem Fénye.
Ki látta valaha a szemet, melyen keresztül minden dolog látható?

A világ egy emberré vált, és az ember egy világ.
Nincs tisztább értelmezés ennél.
Mikor jól tekintesz a tárgy eredetére,
Ő azonnal látható, látó szem és látható dolog.
A szent tradíció nyilatkoztatta ki ezt,
És "Szem vagy fül **nélkül**" szemlélteti.

FIELDS OF THE NEPHILIM:
Utolsó Kijárat Az Elveszettnek

Feladnád-e életed élvezetét, hogy engem láss?
Fáj-e, ha azt akarom, hogy maradj?
Egy másik időben végigsimítom hajad,
Sumér ködfátyolban sumér földek burkolnak.
Hol szeretők sirattak csak fájdalom maradt.
Rendezzük el a szíveket a teremben egymás alá
Végig a falon, hézagokkal közöttük.
Arcok jelennek meg és tűnnek el hajnalra,
Közeledünk; látom már az ajtót.
Közeledünk; egyre-egyre, s mégis alig.
Cthulhu szólít: "Örökké fennmarad, örökké fennmarad".
Keresni fogod majd, s ez hosszú ideig tart.
Vedd ami a sorsod, örök és vágy.
Elfeledhetem-e az arcok mosolyát?
Közeledünk; látom az ajtót megint.
Közeledünk; egyre-egyre, vagy csak a semmi int?
Utoljára nyílt most
Utolsó kijárat az elveszettnek
Lehet, hogy most utoljára
S az lesz érték, mi elveszett.

MUSICA MISTICA

HANGZÓANYAG RECENZIÓ

TARAF DE HAIDOUKS: Musique Des Tziganes De Roumanie CD (Cram World,Crammed Discs,43 rue General Patton,1050 Brussels,Belgium) 10 román cigány zenész játszik román cigány zenét.De hogy! Olyan belső,emészthetetlen tűz égeti őket,amit talán még sohasem hallottam - népzenésztől sem! A román cigány zene különben is virtuóz,hyperaktív alapokra épül,de ez itt 10 zenész (14-től 72 évesig)tol mácsolásában különösen kicsúcsosodik.A követhetetlen cimbalom és lüktető nagybőgő nagyszerű gerincet biztosít a sodró,lendületes hegedűknek és furulyának (a két tangóharmónika is leginkább a ritmust szolgálja).Erős balkáni,különösen bulgár befolyások érezhetők. De ezek csak józanul leírt,tényszerű szavak,amelyeknek a legcsekélyebb köze sincs a Taraf De Haidouks lényegéhez; mert ezek a zenészek révületben játszanak,szavakkal le nem írható extatikus zenét,amely az ősi,autentikus népzenék sajátja.És nem is csoda,hogy nem önthető szavakba,hiszen az ember azért zenél - legalábbis eredendően -,hogy olyan életérzést,világlátást,gondolatokat és érzelmeket közvetítsen a zene által,amik verbálisan nem kifejezhetőek. A Taraf De Haidouks pontosan ezt teszi,és ezzel majdhogy párját ritkítja.A "Balada Conducatorolui"-nál mely Ceasescu diktátorról szóló ballada - amelyben a 70 éves Nicolae Neacsu énekel - még életemben nem hallottam megrázóbb erejű dalt! -folkrác-

ATHEN RYE: Nature Of The Game CD (Opus Productions,11-14 289 Rutherford Rd.,S.,Ontario,Brampton L6W 3R9,Canada) Breathing life into a song takes a special breed of art... ezzel a sorral kezdődik a hattagú Athen Rye első Cd-je.Valóban nem könnyű életet lehelni egy dalba - sokan próbálkoznak ezzel... és keveseknek sikerül.Az Athen Rye számait hallgatva az első gondolatom az,hogy ilyen lemezeket kéne kiadnia a nagy lemezgyáraknak.A zeneszerző,gitáros Keith Thompson kitűnően énekel, és nagyon jó a hangszerelés.A zenekart Excelites néven is emlegetik odahaza Guelph-ben,mivel fellépéseiken kizárólag az alkoholmentes Molson Excel sört fogyasztják.Több ajánlatot kaptak már nagy lemezgyáraktól,de ők a szakmai függetlenséget többre becsülik a pénznél.Stílusuk talán a romantikus rock kategóriába sorolható,a CD-n lévő hat szám között két lassúbb,balladai szám van,a többi gyors ritmusú. Jó lenne még hallani ezekről a fiúkról. -Radnai Rudolf-

JOHN VOIGT: Outsider Bass CD (Moonfood Records,PO Box 1109,Astor Sta.,Boston,MA 02123,USA) Az improvizált zene pihentet!Nem kell figyelnünk ismert dallamokat és nem hasonlítgatjuk a hallott zenét az emlékeinkben élő hangokhoz.Ezen a CD-n többsávos felvétellel rögzítve nagybőgő hangok hallhatók.A kilenc szám címe tökéletesen érthetetlen földi halandó számára;a zenéről pedig nehéz mit írni,az ilyet hallani kell.A belső lemezborító segít megérteni ezt a rendkívül nyitott művészt.Eszerint a hallható improvizáció kedvelt zenék visszatükrözése.Az ihletők: Charles Parker, Bartók Béla,a kék egyiptomi istennők és Wendy O'Williams.Utóbbi megidézése lehetett a legnehezebb,Voigt egyszerre öt bőgőn játszott úgy,hogy előttük ugrált,és mellesleg énekelt.Ez az egyik legjobb zene,amit életemben hallottam.Voigt minden egyes CD borítót kézzel festett ki. -Radnai Rudolf-

STAALPLAAT - Azon olvasóink figyelmébe ajánljuk az amszterdami székhelyű kiadó lem ezeit, akiknek szándékukban áll figyelemmel kísérni a kortárs művészet - napjainkb an talán leginkább - innovatív produktumait. A Staalplaat 1982 óta működik. Első k iadványuk a Laibach: Through the Occupied Netherlands című kazettája volt. Ezt köv etően ők gondozták a Test Department, az Esplendor Geometrico, a Throbbing Gristle sok-sok,ma már történelemnek számító felvételét. Kiadói filozófiájuk: a napi művés zeti divattól független - vagy azt egy lépéssel megelőző - produkciók gondozása és minél magasabb minőségi színvonalon történő megjelentetése. A Staalplaat által jeg yzett felvételek egyik ismérve, hogy szinte képtelenség stíluskategóriák közé szor ítani a kiadványokat. A megjelentetett felvételek olykor erőteljes ipari-zenei bef olyásokról tanúskodnak,olykor a legjobb elektronikus vagy repetitív zenei hagyomán yokat követik,néhány lemezük pedig kifejezetten ambient fogantatású. A gyakorta ko rlátozott példányszámban megjelenő kiadványok zenei tartalmát rendkívül impulzív m ódon egészítik ki a művészi kivitelezésű borítók. Külön szerencse,hogy mostmár nem kell Amsterdamig utaznia az érdeklődőknek, a Staalplaat kiadványait itthon a Novum Organum Europe terjeszti! A Staalplaat címe: Po Box 11453, 1001 GL Amsterdam, The Netherlands. Tel: 31 - 20 - 625 4176, Fax: 31 - 20 - 620 3570. -NOE-

A Staalplaat megjelentette HORTOBÁGYI LÁSZLÓ (ANNALES OF GAYAN UTTEJAK SOCIETY): Transreplica Meccano című albumát CD-n a megfelelő formai kivitelben. Ez Hortobágy i első lemezanyaga, amelyet itthon LP-n 1989-ben a Hungaropop, 1993-ban a Novum Or ganum, és kazettán a Bahia publikált.

BRUME: No Thing CD (Staalplaat) A lemez egy ségei nem számokra,szerzeményekre,vagy téte lekre,hanem "block"-okra osztottak,szám sze rint 7-re.És minden ilyen blokk jól elkülön ül egymástól.Ennek egyik oka lehet,hogy a Brume semmi elektronikát nem hív segítségül csakis eredeti hangszereket,és önmaga készí tette instrumentumokat használ,minden szerz eményben másfélét. Inspirációja lehet a kül önböző népzenék szeretete;az ethno-indusztr iális jelző mondvacsináltnak tűnik,de a Bru me zenéjére nincs jobb kifejezés.Hagyomány és modern forma emelkedik magas szintre eze kben a kompozíciókban.A No Thing lemeznek a z utóbbi évek kimagasló produkciói között a helye. -rácdolog-

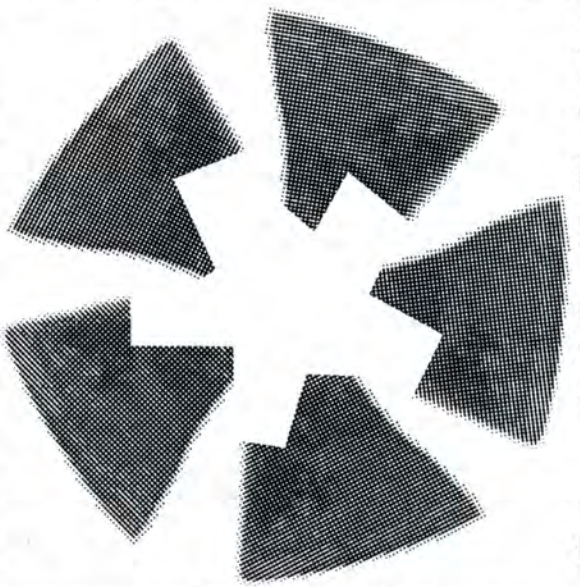

O YUKI CONJUGATE: Undercurrents In Dark Water CD (Staalplaat) "Sötét víz sodrása a latt"; igen az O Yuki Conjugate eléri ezt a hangulatot. Vidna Obmana mellett az am bient indíttatású zene legjobb mai képviselői. Az "ambient" nem szigorú műfaji meg kötöttségként értendő; ethno és rituális zenei befolyások alatt állnak. Másik albu muk, a Peyote-hoz hasonlóan a választott témának megfelelő atmoszférát teremtenek. Képeket vetítenek és filmeket forgatnak, de nem elénk, hanem bennünk. Ez az atmosz féra betölti minden porcikánkat, nem egészen ideillő (de kifejező) szóval: virtuál is hatást érnek el. Talán egy dél-amerikai dzsungelfolyó mélyén járunk, a víz csod álatos akusztikája rituális dobokat és fúvóshangszerek hangját erősíti fel... kápr ázatos utazás.A CD gyűjteménye 1986-ban, 87-ben és 92-ben készült felvételeknek. -vízfölöttmis-

SDREAMINGS: Jo Truman CD (Staalplaat) A Sdreamings szerzeményei elsősorban énekhan gra, női énekhangra és lélegzetre(!) épülnek. Néhány más hangszer: ütősök,elektron ikus eszközök,zongora,szinte csak a "háttérből figyeli" az eseményeket. Emberi han g hangszerként kezelve olyan fontosságot kap,mint Meredith Monk, Diamanda Galas,va gy Christian Wolz esetében. Ez a kifejezési forma roppant önfegyelmet és nagy bels ő koncentrációt igényel,amelynek itt Josephine Unity Truman (kompozíciók,szöveg,én ek,zongora és didgeridoo) nincs híján. Ezek a dalok fantasztikus kifejezői az embe ri hang végtelen variációs lehetőségének, a szív, az agy és a lélek erejének. És e mellett csodálatos zene. -hangosrác-

Insomnia,Vol. 1. V/A 2CD(Staalplaat) Ezt a dupla válogatást 1987-ben jelentette meg kazetta formában az amerikai We Never Sleep, amely zenekar is egyben,egy felvétellel szerepelnek a kompiláción. Digitálisan átkeverve,dupla CD formában publikálta a Staalplaat. Zenei jellege széles skálán mozog,felölelve az indusztriális/experimentális műfajok szinte valamennyi megnyílvánulását. Az ismertebb nevek: Maybe Mental, Bourbonese Qualk,Savage Republic,Blackhumour,Helios Creed (aki itt még erősen akkor felbomló zenekara,a Chrome zeneiségét folytatta) mellett olyan számomra is meretlenek vannak jelen,mint: Greater Than One,Systems Collapse,The Haters,The Amnesia Quartet,Monochrome Bleu,Banned Production,Human Head Transplant,Dive Forbate, Soul Merchants,Unknown és Architects Office. A színvonal végig egyenletes és több év távlatából nézve is izgalmas, a produkciók cseppet sem koptak meg; sem hangzásban,sem zenei kivitelezésben. Ajánlom azoknak is,akik most ismerkednek az indusztriális (és post-indusztriális) műfajokkal, gazdag és átfogó képet nyerhetnek ezekről a törekvésekről az Insomnia kompiláció által. -volumis-

NOCTURNAL EMISSIONS: Blasphemous Rumours CD (Staalplaat) Egy újabb meghökkentő (és a mi szegényes lehetőségekhez szokott szemünknek felettébb szokatlan) Staalplaat dizájn! A CD egy (CD méretű) dombornyomású kerek fémdobozban egy infólap és néhány deka asztalisó társaságában hever! A Nocturnal Emissions - "mellesleg" - egyik legjobb albumáról van szó, amely három tételből áll. A végtelennek tűnő szerzemények a minimal zenék struktúrája szerint építkezik, minden hangsor egy kicsit eltér az előzőtől, vagy ha nem, akkor új hangok lépnek be. A Nocturnal Emissions (itt Nigel Ayers és Charlotte Bill) már rég megszabadult az olyan sallangoktól, mint például a dobgép használata. Itt szintetizátor és sampler hangminták (óra-hangok,számítógépzajok) és talán eredeti hangszerek - de valószínűbb hogy autentikus népi instrumentumok hangmintái - alkotják a zenét,amely gyakran rituális (tibeti) hatást kelt. Tradíció és modern forma nagyszerű találkozása egy reményteljes pontban. -missions-

DEUTSCH NEPAL: Deflagration Of Hell CD (Staalplaat) Ez a lemez jó példa a Staalplaat ötletes és egyéni dizájnjaira;a helyére illesztett CD és az átlátszó tálca alatti kép együttesen a Himalája vonulatait láttatja. Deutsch és Nepal,ez a szókapcsolat valószínüleg jelzés arra,hogy földrajzi hovatartozás nem lehet akadálya a tisztánlátásnak,az ősi hagyományok megismerésének.Ezt példázza a zene is,amely éppúgy gyökerezik az európai repetitív zenében,mint ahogyan táplálkozik különböző kultúrák rituális és népzenéiből.Mindez egy időtálló és "harmónikus" egységgé áll össze.A monoton,főleg ritmusokból építkező szerzemények ugyan 8-10 percig tartanak,de ezt észre sem vesszük,az idő más jelleget ölt és mi könnyen a csapdájába esünk. -ráctibet-

ZOVIET FRANCE: Just An Illusion CD (Staalplaat) A Staalplaat eddig talán legismertebb dizájn-különlegessége (amely ötletet már le is nyúltak azóta) a Zoviet France fából készült, szivardobozt utánzó CD tokja.Egy behelyezett és nyomtatott falapocska tárolja az információkat (mint megtudtam ezt a lemezt elsősorban ez a dizájn "adta" el). A három évvel ezelőtti album a Zoviet France különböző kultúrák és ethno zenék iránti vonzalmát demonstrálja. Az album egy része a legszélesebben értelmezett ethnók montázsaiból,egymásra rétegezéseiből, és torzításaiból, vagyis saját elképzeléseikhez való "igazításokból" áll. A zenekar másik arculata sokkal inkább szintetizátor-zene/zajkollázs, ambient és indusztriális hatások lenyomata. Képi hasonlattal: utazás cseppkőbarlangokban, sivatagban és a sztratoszférában. Természetesen a Zoviet France említett két jellege nem különül el élesen, egymásba mosódik és simul, szinte "természetes" egységet alkotva. Remélem nem én vagyok az egyetlen,aki nem szobadísznek használja ezt a nagyszerű albumot. -valósmis-

GREGORY WHITEHEAD: The Pleasure Of Ruins And Other Castaways CD (Staalplaat) A borító egy nagyon szép fotó egy leégett ház berendezésének maradványairól.Persze csak akkor tudjuk igazán csodálni a tűz munkáját,ha ez nem velünk történik meg. Gregory Whitehead valóságos hangművész, elsősorban az emberi hang variációs lehető ségeiben van elszállva (dolgozik rádióknak, stúdióknak, hangjátékokat, hangdokumen tumokat készít,ill. rendez), és zajokban. Az album kompozíciói is ilyen hangjátéko k, nagy részük analóg zajjal aláfestett monológ, párbeszéd, illetve szavakból,mond atokból, szóló hangokból vágott kollázs. Néhány szerzemény alapját középkori egyhá zi énekek, liturgikus kántálások adják. Az ezeket szabdaló és elnémító zajok és ip ari zörejkollázsok időn és korokon kívül helyezik a lemez "létsíkját" amely egyed iségével meglepetéseket okozhat a vájtfülű hallgatóknak is. Az album 1983 és 1990 közötti felvételekből ad válogatást. -hidegfej-

ETANT DONNES: L'autre Rive / Le Sens Positif 2 CD (Staalplaat) Az Etant Donnes nem egyszerűen csak egy zenekar, hanem performansz csoport,amelynél a zenei oldal egye nértékű a produkció teátrális részével. Olyannyira, hogy lemezen is érdemes megjel entetni. Az Etant Donnes zenéje roppant hatásos hang-kollázs, amely egyrészt megle pő minőségű naturális zajokból (vízcsobogás,madárcsicsergés,mezők zajai), emberi h angokból: suttogások, nyögések, elfojtott és felszínre törő üvöltések (illetve eze k ritmikus vágása) és szintetizátor (gépi) eredetű sivításokból, csattanásokból ál lnak. Mindez együtt - kristálytiszta felvételi minőségének is köszönhetően - egyed ülálló vizuális "látvánnyá" áll össze: a személyes jelenlét, a történésekben való részvétel illúzióját kelti. Az Etant Donnes napjaink egyik legizgalmasabb kortárs művészeti csoportja; zene, színház, költészet és film emelkedik náluk olyan szintr e, amelyet a kor - abszolút fogyasztóvá süllyedt - embere csak nehezen képes befog adni. A dupla album megnyerő, az Etant Donnes-hez méltó csomagolásban jelent meg: egy 64 oldalas - színes fotókat,szövegeket,cikkeket tartalmazó - vörös bőrkötésű könyv egyik-egyik borítótáblájába rejtették a CD-ket,amelyeket a vásárlónak magána k kell kivágnia... -duplamis-

ILLUSION OF SAFETY: Probe CD (Staalplaat) A CD vékony fatokba csúsztatva jelent me g, nyílását egy papír-játék 10 márkás zárja le. A borítóra minimális információt n yomtattak rá, az mindenesetre kiderül,hogy Dan Burke mellett Jim O'Rourke alkotja itt a zenekart. Az Illusion Of Safety mindíg is hajlamos volt a kísérteties, úszká ló zajok tengerében elmerülni, itt azonban valószínűleg O'Rourke hatására mindez k izárólagossá válik. A "Biztonság Illúziója" más albumairól ismert erős ritmusú ind usztriális-"techno"-k eltűntek. A Probe négy verziója az ambient és konkrét zenék varázsában fürdik egy órán át. Nagyon távoli szintetizátor-"csendélet" alig érzéke lhető robajokkal párosul,amelynek hatására idegborzoló,nyugtalan érzés keríti hata lmába a hallgatót, főleg ha 10 perc után (miután már kissé elengedve magunkat kény elmesen ráhelyezkedtünk a zenére) éles,bántó és nagyon hangos zajok (zajok visszaf elé) hasítják a teret. Valahogy így képzelem el,ha az ember egy hajó fedélzetén fe kszik félálomban a gépház felett és a gépház fel akar robbanni. És aztán kiderül, hogy a félálom valójában kóma... Ez az album a modern kortárs zene egyik legkiélez ettebb remeke. -bizonytalanmis- (Utóirat: A legfrappánsabb és legeredetibb ötletű póló,ami életemben láttam, az Illusion Of Safety-hez fűződik. Egy fotó van rajta, amin egy erkélyen álló csoport döbbenten figyeli, ahogyan egy égő ember zuhan le a mélybe. A szöveg: "A Biztonság Illúziója megadja neked ezt a borzongató érzést.")

STRAFE FR: Moor CD (Staalplaat) A Strafe FR-ről éppoly nehéz írni,mint a legtöbb Recommended Records féle (mert abszolút az ő arculatukba vág) produktumról. A Stra fe FR albumát akár számonként elemezhetnénk, eklektikusságára jellemző,hogy a húsz szám, húsz különböző jelleget mutat, annak ellenére, hogy a szerzemények közbeikta tott szünet nélkül folynak egymásba. És természetesen a használt instrumentumok is ilyen széles skálán mozognak (gitárok,zongora,hegedű,kínai cimbalom,templomi orgon a,dobok,basszus,énekhang,cselló és'satöbbi). A düsseldorfi zenekar célja más nem l ehet,minthogy minden zenében lenyomatukat hagyják,illetve, hogy minden zenének meg mutassák a fonákját is, és hogy hogyan lehet szétszabdalni,felrobbantani, és keres zttűz alá venni ezeket a műfajokat. Zenei terrorizmus! Ha holnap felkelek és a CD-játszóm döglöttnek tetteti magát, tudni fogom ki a bűnös. -istenveletekmondjarác-

DEAD CAN DANCE: Into The Labyrinth CD (4AD) Három év telt el az Aion óta,és az új lemez en érezni ezt;mintha sok belső tehertől len nének szabadabbak,a hangzás is ennek megfel elő,bár semmivel sem kommerciálisabb,inkább "könnyebb" és sokoldalúbb és valószínűleg s zélesebb közönségréteget érintő. Ezért figy elve az ellenséges-démonikus tendenciákat,a Dead Can Dance-t is divat lesz pellengérre húzni... Ezt a lemezt már csak ketten,Lisa és Brendan,vendégzenészek segítsége nélkül vette fel a világ több stúdiójában.A hagyom ányos Dead Can Dance-sound repetitív és tör ök-arab zenei elemekkel gazdagodott.Kár hog y ebben a hamis és értelmetlen vádaskodások tól terhes világban alig van esélyük,hogy e lőítéletektől mentes hallgatókhoz jussanak el,akit pusztán a zene szeretete és a megis merés vágya vezérel. -élvetáncolómihály-

MAEROR TRI: Subliminal Forces MK (Tonspur Tape); **Yearning For The Secrets Of Nature** MK (Fool's Paradise Records); **Multiple Persona lity Disorder** CD (Staalplaat) Maeror Tri c/o Stefan Knappe,Fasanenstr.11,26789 Leer,Germ. Nem pontosan meghatározható színek és formá k pszichikai effektusokká állnak össze.A Ma eror Tri nem úgy építi fel zenéjét,mint a l egtöbb együttes - nem nyújt kikapcsolódást, szórakozást,nem használnak melódiát,sőt egy általán megszokott zenei hangot.A mélybe ny úlnak,a felszín,a jégkéreg alá,a víztükör a lá,az agykéreg alá,a lélek mélyére;még fel nem térképezett területeket boncolnak.Egy ú gynevezett "titkos-hangzás"-al kísérletezne k,amely felületes zenehallgatással nem érth ető,ill. nem érhető el.A történések és bels ő folyamatok rejtettek,melyek csak bizonyos helyzetben (alapállásban) jelennek meg.Gyak orlatban ajánlatos fejhallgatóval,egy medit atívabb-relaxált állapotban,lehetőleg este hallgatni,hogy minél kevesebb külső tényező hathasson ránk.A Maeror Tri fantasztikus di menziókba kalauzol el bennünket,a legeslegj obb zenék egyike. (A Multiple Personality D isorder egy betegség,amelyben a betegnek tö bb,néha akár száz különböző egyénisége is l ehet,amelyek váratlanul válthatják egymást. Egy pillanat alatt megváltozhat az anyanyel ve,a kora,vagy akár a neme is.Általában oly an emberek betegsége,akiket nagyon durván b ántalmaztak egész gyerekkorukban.Aki többet tud a betegségről,jelezze a zenekar felé.) -egészségmis-

BILLIGER ALS TURNSCHUHE,DER L'AGE D'OR SAMPLER V/A CD (L'age D'or,Neue Gröningerst r.10,2000 Hamburg,Germany) Több mint 70 perces,16 zenekaros válogatás a német terü letről.A L'age D'or ezen belül is a gitárzenékre állt rá,széles skálát ölelve fel, neo-beat,rave,pszichedelikus-rock'n'roll,sub-pop.Kiemelkedik a tömegből a Carnival Of Souls,a Der Schwarze Kanal, Kolossale Jugend, Die Gants, M.B.F.A. featuring Das Neue Brot, és a Wendelin. -válogatottrác-

SLEEP CHAMBER: Spellbound Submission CD; **Sexmagick Ritual** CD; **Symphony Sexualis** CD; **Siamese Succubi** CD; **Sleep Or Forever Hold Your Piece** CD; **Sins Ov Obsession** CD
(FÜNF UND VIERZIG Records, Schmiedetwiete 6,23898 Labenz,Germany)

A Sleep Chamber-t nyugodtan tekinthetjük John Zewizz személyes zenekarának,rajta kívül a "tagság" állandóan változik. Őket is elérte a "minden lemezt újrakiadni CD-n" szindróma,mint minden nevesebb régi keletű indusztrial együttest.A Sleep Chamber csak temetőkben fotóztatja magát,különleges síremlékek,kripták,szobrok társaságában;minden bizonnyal ezzel is hangsúlyozandó okkult-mágikus hozzáállásukat.A rájuk gyakorolt inspirációk közül elől áll a szexmágia (Crowley-től Genesis P.Orridge-ig,akivel a barátság tény,de Zewizz nem tagja a Temple Ov Psychic Youth-nak);és a szado-mazochisztikus képregények.Ezenkívül a cyberpunk kultusz (kezdve a Blade Runner-től), Salvadore Dali prózai írásai,Hittler/Himmler művei,stb.A legtöbb misztikus zenekarhoz hasonlóan ők is elvetik a fasizmus vádját. Az előítéletek miatt nem mindíg zökkenőmentes az együttműködés, például a nyomdával, amelyik megtagadta a zenekar lemezborítóinak kinyomtatását pornográfia vádjával. A rádióállomások pedig bojkottálták lemezeik sugárzását nőellenesség indokával. "Megtagadom,hogy olyan emberekkel kössek kompromisszumot,akik szexualitásukban konzervatívok" -Zewizz.

A Sleep Chamber,bár sokan a gótikus vonulatba helyezik,nem rock-együttes.Sokkal inkább a régi indusztrial hangzásból merít (Throbbing Gristle,Cabaret Voltaire),de teljességgel egyéni jelleget alakított ki,mely két fő zenei arculattal bír. Albumaik közül a Siamese Succubi,a Sins Ov Obsession és a Sleep Or Forever Hold Your Piece "nyugodtabb",ritmusközpontú,heroikus indusztrial-techno,kísérteties és váratlan zajokkal terhelve. A Spellbound Submission monoton fúvósbetéteivel emlékeztet leginkább a Throbbing Gristle által használt effektekre,bár a Sleep Chamber sűrű,szexuális atmoszférája egészen más irányba tereli a megvalósulást.A szövegek érthetőségének fontosságát jelzi,hogy az éneket a legritkábban torzítják,világos érthetőségére hangsúlyt fektetnek. Középkori mágikus rituálék hangulata és a kibernetikus korszak zenei eszközei olvadnak itt kifejező egésszé.

A Sleep Chamber másik zenei jellegét reprezentálják a Symphony Sexualis és a Sexmagick Ritual albumok,amelyek az előzőekben tárgyaltaknál sokkal inkább kísérletezőbbek,rituális jellegűek. A Symphony Sexualis egyetlen 48 perces szerzeményből álló "pokolbéli" utazás,feloldás nélküli szintetizátor-zajkollázs,melynek végighallgatása bár kitartást igényel,különleges élménnyel ajándékozza meg a hallgatót.A Sexmagick Ritual összetettebb zenei szerkezetet mutat,a démonikus hangzás fúvósbetétekkel,csengettyűkkel,fojtott lüktetésekkel,effektezett emberi hangokkal egészül ki. A Sleep Chamber talán legjobb pillanatait sűríti. -mélymihály-

THE VISION: Dubrevision CD; **Politoxicomania** CD
GRACY & MYSTIC DAN: Low Budget CD
DUNKELZIFFER: In The Night CD
Jump Up! Vontinental Reggae,Raggamuffin & Style Music Vol.1 V/A CD (Fünf Und Vierzig Records) A kiadó egyik fő profilja (az indusztrial mellett) a reggae,illetve a reggae széles értelmezése. Erre rögtön példa a 9 tagú Dunkelziffer,amely a reggae lágyabb,melódikusabb ágát képviseli,néha dzsessz-betétekkel fűszerezve.Náluk a popularitás megengedett,mert sohasem megy a minőség rovására és nem válik kommersszé; és mert megengednek maguknak 13 perces ("retrospection"),fúvósokkal tarkított,táncra invitáló műfaji kavalkádot is. A Gracy & Mystic Dan duó,valamint a The Vision hagyományos reggae-t játszik, de míg Gracy & Mystic Dan teljességgel autentikus módon,addig a The Vision jócskán pop és new wave elemekkel megtűzdelve,ami nem is csoda,hiszen fehér,német zenészek alkotják a csoportot.A Durevision album viszont elsősorban pszichedelikus dub-reggae felvételeiket gyűjti egybe (1985-'90) és magasan a legizgalmasabb az öt tárgyalt lemez közül. A Jump Up! - mint alcíme tökéletesen jelzi - reggae,raggamuffin és ezekhez közelálló stílusok gyűjteménye (és mint ilyen a legvadabb raggamuffintól a "techno"-reggae-ig és a soul-diszkó-pop-ig terjed) 10 résztvevő közreműködésével: Jah B,Mamasaid,Ruff P.,Exile,Ikee Largo,Jamaica Papa Curvin,Bass Culture,Thalanee & Mark Questian,Mighty V.,A Turntable. -rác M-

BOURBONESE QUALK: My Government Is My Soul CD (Fünf Und Vierzig Records) A nálunk is járt Bourbonese Qualk itt három tagú: Miles Miles gitár és szaxofon,Simon Crab ének és elektronika,és Owen Rossiter dob felállásban játszik.Ez a ritka tehetséges zenekar itt sokoldalúsága minden arcát megmutatja.Bizarr,technologizált,ám mélyen emberi zenei világukban elsődlegesen a techno és indusztriális elemek a meghatározóak,mégis igen messze állnak minden ilyen irányultságú zenekartól. Mintha a hangszereket a dzsungelben szólaltatnák meg, vagy ha dél-amerikai őslakosokat, ill. tibeti szerzeteseket tanítanánk meg a használatukra,akkor érhetnénk el valami hasonló hatást.Az ambient és rituális zene találkozása például a "Murmur" című szerzeménynben,a modern kísérleti zenékben is ritka mélységekig jut. A Bourbonese Qualk különleges csemege, vétek kihagyni. -ráchang-

KLANGKRIEG

KLANGKRIEG: Klangkrieg CD (FünfUndVierzig) Post-indusztriális zaj-zörej zene,amelyet a hamburgi Thalia színházban is bemutattak.Olyan zaj-kollázs zenekarokhoz hasonlítható, mint a Hafler Trio,vagy a Syllyk.Egyrészt hangulatfestő kísérleti-színházi zene,másrészt különböző hangszínű,eredetű és időtartamú zajok többféle zenei struktúra szerinti kompozíciója,amelyben az emberi hang is effektt,ill."hangszer" szerepet tölt be.A kiadó talán legszebben kivitelezett és egyik legi nvenciózusabb kiadványa a Klangkrieg lemeze. -békemis-

MAX GOLDT: Nirgendwo Fichtenkreuzschnäbel,Überall Fichtenkreuzschnäbel CD
FOYER DES ARTS: Die Unfaehigkeit Zu Fruehstuecken CD (Fünf Und Vierzig Records) Max Goldt,mint szólólemezének hangzása mutatja a 80-as évek elejéről ragadhatott itt,de hogy a meghatározó zenei befolyások akkor érték,az bizonyos;a Der Plan (kicsit a Residents is) és globálisan a neue deutsche welle hatása tagadhatatlan.A hangszerek "idiotikus" játszadozása,a slágerízű melódiák,a szándékosan primitív dobgép, az előtérbe helyezett szövegmondás ill. éneklés jellegzetes fogások.A "Gestern Erst..." például a gyászzenének,a Casio beépített programjának és az ipari zörejeknek a kínzó vegyülete. A Foyer Des Arts - Max Goldt és Gerd Pasemann duója - az előzőhöz hasonló tematikájú és "kiszerelésű",de nagyobb teret enged a kísérletezésnek és a gitárhasználatnak,és persze jóval eklektikusabb.A túlnyomórészt melankólikus dalok a dzsessztől a new wave-ig ölelik fel a zenei törekvéseket.Ez természetesen negatívumként,de pozitívumként is felfogható. Ki ki dönthet. -újmishullám-

SCHNITZLER & THOMASIUS: Tolling Toggle CD (Fünf Und Vierzig Records) A Tolling Tog gle az első megjelent produktuma egy hosszan tartó "kelet-nyugati (német) barátság nak két művész Conrad Schnitzler és Jörg Thomasius között. Conrad sokoldalúságára jellemző,hogy dolgozott Joseph Beuys fluxus-művésszel és Tangerine Dream-el,írt zenéket filmekhez,videókhoz,a rádió és Tv felkérésére is. Thomasius autodidakta zenész,az improvizatív zenében van otthon,több albuma megjelent,'86 és '89 között a Das Freie Orchester zenekar tagja volt. A Tolling Toggle mintegy lepárlata a két zenész tehetségének.Elsődlegesen komputer keltette hangok érvényesülnek (digitális és analóg) ebben a rendkívül szuggesztív elektronikus kortárs-kísérleti zenében.A hangminták széles skálán mozognak: természetes zajok,elektronikus ütések és zörejek, indusztriális zajok, ambient indíttatású szintetizátorzene. -mis&béla-

SKIN CHAMBER: Trial CD (Roadrunner Rec.) Paul Lemos: gitár,basszus,ének,elektronika, és Chris Moriarty: ének,ütősök,sampler felállású zenekara. A Godflesh/Scorn/Entombed féle crush-core náluk teljesedik ki és jut el a végpontig,ami itt az abszolút nulla fok tájékán keresendő.Minden kín,belső pokol felszabadítása,pillanatnyi feloldás nélkül.Ez az a zene,amely teljes, tonnás súlyával üli meg az ember lelkét,nyolc végeérhetetlen számon keresztül,amikor is "megütközünk" a "Swallowing Scap Metal" 25 percével! A Trial, előző Wound című lemezhez képest egy síkban mozog,minth a egy szerzemény több tételét hallanánk. Ismerkedjetek meg vele. Csak bátran! -bőrrác-

CONSOLIDATED: Play More Music CD (Nettwerk) A legeslegjobb fehér hip hop zenekar elsősorban politikai (nem éppen tömören fogalmazott) agitációiról híres,épp ezért gyakran éri őket a vád,hogy a zene háttérbe szorul náluk.Az új lemezen ha lehet persze még több a szöveg,viszont jócskán "bekeményítettek",még a gitárok is előkerültek.És rávágtak a lemezre koncertbeszólásokat,közönséggel folytatott párbeszédeket, és egy hölgy izgatott bekiabálását,hogy: ne pofázzatok annyit,játszatok több zenét! Sajnos az album nem éri el korábbi lemezük, a Friendly Fascism színvonalát,pusztán a zenei oldalt tekintve. -játszom-

ACTUS: A Way To The Empire Of Strength And Order CD (Novum Organum) Az ACTUS (a Látásban már többször tárgyalt) debütáns lemezének újramegjelentetése a megfelelő formai kivitelben CD-n,egy a lemez szellemi és zenei egészéhez igazodó szerzeménnyel ("Decay") megtoldva. A lemezhez hasonlóan ez is 777 példányban jelent meg domborny omású díszdobozban,átlátszó belsejű CD tokban és hat nyelvű(!) szövegkönyv kíséretében. Különös tekintettel ajánlom minden olyan kultúrára szomjazó figyelmébe ezt a z izgalmas,őshagyományból táplálkozó,itthon szinte egyedülálló zenekart,aki megcsömörlött a hagyományos "rock-zenei" kínálattól. -egyút-

DAKOTA: The Nexxt Step CD (Aus Lauter Liebe, Grosse Johannisstr.15,2000 Hamburg,Germany) Amikor az ember rövid idő alatt nagyon sok új zenét hallgat,elveszítheti a viszonyítási alapot.A Dakota-nál erre nincs is semmi szükség,megnyugtattak,hogy mindíg van új lehetőség - minden erőlködés nélkül is -,a Dakota lemezének szívből tudtam örülni.A zenakart három fiú alkotja,ének/billentyűk,dob és basszus felállásban - és a legkisebb mértékben sem hiányzik a gitár.A korai pszichedelikus zenék legjobb tradíciói kapnak hangsúlyt naturális hangminták és rituálék tükrében;az ének visszafogott már-már suttogó,a szintetizátor elnyújtott tibeti fúvósokat és fuvolát idéz.Ez a magába burkolózó tónus jellemző az egész lemez atmoszférájára,ami valószínűleg annak köszönhető,hogy fejhallgató mikrofonnal rögzítették,így azzal is érdemes meghallgatni,hogy maradéktalanul érvényre juthasson az eredeti elképzelés. -sziú mis-

PETER OGI: Songs MK (BAHIA Music,Budapest 1075,Síp u.7 II.9/a;Hungary,Tel/Fax:36-1-115 9910.)Peter Ogi popzenéje nagyon eklektikus és pozitív.Eklektikussága - amely alatt értem a hagyományos popzenét,a 80-as évek new wave zenéjét,ethno befolyásokat (rai,balkáni) - éppúgy előnye,mint hátránya;mert egyik összetevője sem tud igazán érvényre jutni,így a legjobb pillanatok is hamar feledésbe merülnek,és ez igazán nagy kár. Persze ez csak az én kekeckedésem,a kommerciális szintéren joggal és meg érdemelten befuthatna. -mi'song-

KINOPUSKIN: Aha Oe Feii MK (Bahia Music) Sokat fejlődtek első lemezük óta,kiemelesre érdemes a legjobb funky-kat idéző töretlen basszus-játék,és néhány szám közötti poénos szövegbetét.De zenei és szövegi világuk cseppet sem tudott tovább lépni a 80-as évekből hagyományozódott tipikus magyar underground/alternatív életérzéstől és kifejezésmódtól. -ahá,megvagyrác!-

A Bahia Music (szerves részvételük következtében) folyamatosan jelentet meg 80-as évekbeli,mérföldkőnek számító és hatásaiban jelentős underground zenekarok archív felvételeit kazettán;aminek leginkább dokumentációs céljait és értékeit tartom fontosnak. A **BALATON: 1985. 04. 27** című koncertkazettája minőségét tekintve kifogástalan (és valamennyi fontos szám szerepel rajta),bár hangulata kissé steril;mondhatni túl "pontosan" és "precízen" játszanak itt,belső tűz nélkül. A **KONTROLL CSOPORT: Őskontroll** kazettája 1981 januári archív felvételeket tartalmaz,leginkább kevésbé ismert számokat (az akkori stúdiókörülményeknek megfelelő "amatőr" technikai minőségben);és olyan felvételeket is,amelyek a későbbi stúdió és koncertszalagokból lettek ismertek,de nem kaptak helyet a **KONTROLL CSOPORT: 1983** című kazettáján;ami az az évben készült munkákból lett összeállítva,és lényegesen jobb minőségű az Ős-Kontrollnál. (Ez az a demó,ami talán a zenekar legismertebb,közkézenforgó és annak idején agyonmásolt felvételeit dokumentálja.)
A Bahia megjelentette kazettán **HORTOBÁGYI LÁSZLÓ** első két lemezanyagát,amelyek az utóbbi évek"agyonhallgatása"(elhallgatása) után bővebb publikációhoz jutottak,bár így is az az érzésem,hogy a médiák méltánytalanul mellőzik,és közel sem jut el a közönséghez megfelelő mértékben. **ANNALES OF GAYAN UTTEJAK SOCIETY: Transreplica Meccano** első albumot 1989-ben kiadta a Hungaropop,majd 1993-ban a Novum Organum LP-n,(megfelelő csomagolásban),júliusban CD-n a holland Staalplaat (-és kazettán a Bahia Music). A második albumot - **Traditional Music Of Amygdala** - a Bahia mellett (még 1991-ben és CD-n) a német Erdenklang Musicverlag publikálta.Erről a lemezről a Hortobágyi Lászlóról szóló tanulmányban íródott egy hosszabb ismertető a Második Látás 10-es számában. -misdokument-

LACA,JONY,KOKO,WAHORN: Edd Meg A Fényt CD (Bahia Music) Már majdnem Bizottság.És éppen olyan jó is mint a Bizottság,frenetikus élvezet. És ezt nem a legenda iránti tisztelet mondatja velem,mert ilyen érzés nincs bennem.A nyolcvanas évek langyos underground felmelegítései között az övék talán az egyetlen hiteles utórezgés.És még csak nem is tűnik utórezgésnek,mintha a harmadik albumot hallanánk,csak a tér-idő valamely gonosz tréfája következtében elrohant közben majd egy évtized;és ők csipkerózsika álmukból ébredve a kor divatjaival - szerencsére - mit sem törődve teszik a dolgukat.Úgy szórakoztatnak,ahogyan csak ők tudnak: brutálisan. "Edd meg a fényt ha nem világít." "Élvezz és imádkozz / a lényegi nem látható, a lényegi nem változó / istencucc a hasadon / benéznek a lábad közé." -mis,rác-

KAMPEC DOLORES: Tű Fokán CD (Bahia Music) Néha nehéz megtalálni a kifejezést annak leírására,hogy érzékeltessük,egy zenekar albumról albumra egyre jobb,egyre szembetűnőbben jobb.És ez még nehezebb akkor,ha már az előző lemezt hittük a csúcsteljesítménynek,és az új pillanatok alatt megingat ebben és elnyeli minden hozzáértés-hitünkből származó önbizalmunkat. Nos a Kampec Dolores új lemeze éppen ilyen,sőt - néha a legegyszerűbb jelző a legkézenfekvőbb - nagyon jó! Nagyon jó a hangzás,a hangszerelés,a hangszeres játék,az ének,a szövegek,és természetesen maguk a dalok.Az, hogy a The Ex-et juttatja eszembe úgy igaz,hogy a The Ex és a Kampec Dolores egészen más alapokról és indíttatásról mintha ugyanoda jutna el,vagy legalábbis egy képzeletbeli - és tág - pontban találkozna (hogy aztán ki-ki saját útját követve tovább haladjon). -miskésélén-

Az alábbi 10 lemezismertető a Bahia Music import CD kínálatából ad áttekintést.

THE EX/TOM CORA: And The Weathermen Shrug Their Shoulders CD (Ex Music/RecRec) A kemény gitárzaj-viharokat sokkal megfontoltabb és visszafogottabb - mondhatni emocionálisabb - hangzás váltotta fel,ami nem jelenti azt,hogy erejüket vesztették volna. Sőt ezekkel az érzelmi telítődésekkel csak gazdagodtak,amiben nagy szerepe van Tom Cora csellós közreműködésének és hatásának.A nagyobb ívű "melódiák" mellett előszeretettel használnak apró zörejeket,zajokat,csettintéseket,kolompokat;több szám kezdődik ezeknek a kollázsával,lassan kibontakoztatva az adott témát. -r/m-

FAUST: Seventy One Minutes Of... CD (ReR Megacorp.) 1971 és '75 között készült felvételek,két albumot (Munic & Elsewhere/Return of a Legend és Faust Party Three) és kislemezeket tartalmaz. Soha nem fogok rájönni,miért maradt ez a zenekar szinte teljes illegalitásban és nem vált ismertebbé (mint például a pszichedelikus alapzenekarnak tartott Hawkwind,vagy az indusztrial/experimental-rock ősének tekintett Can) Ami a legszembetűnőbb,hogy a Faust semmiben sem marad el kortársaitól,és hogy 20 éve megcsinálta azt,amivel a legtöbb mai kísérleti-rock zenekar kérkedik. -percrác-

FRED FRITH: Helter Skelter CD (RecRecMusic) Színházi darab,amely a Toursky társulat számára készült 1990-ben;a zenét Fred Frith szerezte,a szövegét pedig Francois-Michel Pesenti írta. Fred egy olyan zenekart vezényel ahol szaxofonok,szintetizátorok,gitárok,harmónika,egyhúros bendzsó,dobok,rádió,hangszalagok adják a zűrös és kaotikus,ám rendkívül élvezetes atmoszférát.Mintha dzsesszkoncertet,kortárszenei előadást,utcai zenéket,színházi muzsikát,operaelőadást,és színházi próbákat sűrítenének egyetlen mindezt felölelő és magába nyelő monumentális előadássá. Egyfajta érzelmi felismeréssel leszünk általa gazdagabbak. -ráczűr-

EUGENE CHADBOURNE: Strings CD; **Songs** CD (Intakt Records) Az egyik albumon húros hangszere, a másikon pedig a hangja játssza a főszerepet (ez persze nem egészen igaz) úgy jelöli őket,hogy: My New Life Nr 35,illetve Nr 36. El sem tudom képzelni ezt a mérhetetlen felkészültséget, hiszen mindent a szájára tud venni és az amit a szájára vesz,hiteles marad.Emellett játékosan formabontó,és bárhogy is elröpül vele a féktelen jókedv,mindíg visszatalál,de csak rövid időre,a következő poénig.Saját szerzemények mellett olyan előadóktól dolgoz fel,mint Willie Nelson,Phil Ochs (a Knock On The Door csodálatos dal írója),Duke Ellington,Sony Rollins,John Coltrane,stb. -pengetőmis-

FRED FRITH/TIM HODGKINSON: Live Improvisations CD (Woof/Megaphone Records) Fred Frith nem szorul különösebb bemutatásra,Tim Hodgkinson-t pedig mostanában a God-ban betöltött szerepe miatt dícséri a világ;ő ezen a lemezen billentyűkön,alt szaxofonon és klarinéton játszik;Frith pedig gitáron,hegedűn és a hangján. A felvételek 1990-ben készültek négy különböző koncerten.A zene teljes egészében improvizatív,váratlan megoldásokkal,hangulatváltásokkal operál.Izgalmas végighallgatni,bár azt hiszem élőben nagyobb élményt nyújthat,mint lemezről. -élőmis-

NO SECRETS IN THE FAMILY: Kleinzeit CD (RecRec) Bizarr elegye a rockműfajoknak.A Beefheart/Zappa féle abszurd rock leszármazottai (erős a hasonlóság az Ápolókkal is) Blues,jazz és free-rock,néhol punkos lendülettel.A 80-as évek eleji neue deutsche welle zenekarok voltak ilyen harsányan képtelenek és viccesek. -családomisrác-

BOB OSTERTAG: Attention Span CD (RecRec) Bob Ostertag csak és kizárólag samplert h asznál,illetve hangmintákat gyúr át a felismerhetetlenségig (Burns Like Fire lemez e erre a legjobb példa). Az Attention Span két részre oszlik,a "Slam Dunk" (1-27. szám)-ban John Zorn működik közre alt szaxofonon.A rövid fél és egyperces számok e gy végletessé fokozott idegrángást idéznek,elképesztő tempóban tolulnak egymásra a hangok,számítógépcincogások,embertelen zajok,és mivel ennyire a túlhajtott improvi záció (káosz) a célja,kifejezetten izgalmas kiszámíthatatlanságában. Valamivel nyu godtabb a "Sleepless" című fejezet (27-32.szám),ahol a partner Fred Frith,aki gitá ron játszik;finomab és visszafogottabb ugyan,ám ez is teljes egészében improviz atív. -ésjóaz-

TENKO: At The Top Of Mt.Brocken CD (RecRec) Tenko énekel és gitározik - és minden számban mások közreműködnek (összesen 11-en) a legkülönfélébb instrumentumokon:ütő sök,basszus,zongora,szaxofon,hangszalagok,éssokegyébhangkeltő. A szűrreális-disszo náns-improvizatív és nyughatatlan dalok ilyen címekre hallgatnak: If I...,Dodo,Car diogram,The Last Angel,Bolero Hyperbolic,stb. -mankó-

NEGATÍVLAND: Free CD (Seeland) Minden bizonnyal nem viselte meg a zenekart a U2 bo trány túlságosan,legalábbis az új album megátalkodottsága ezt mutatja.Az ötletekbő l sosem fogynak ki,a montázsok (amik állnak:diszkóból,kantriból,híradásrészletekbő l,reklámszlogenekből,rádiójátékokból,show-műsorokból,egyéb unalomig ismert elemből) új dimenziót teremtenek,a végeredmény harsányan irónikus és roppant szórakoztató.A lemez címét úgy ragasztották a borítóra UV zöld színnel,hogy az ("free") reklámkia dvány benyomását keltse.És persze nem átallották feltűntetni,kitől mit nyúltak.Neg atívland rajongók véleménye szerint az új lemez visszafogottabb azért a korábbiakn ál. -pólusrác-

MECCA: Civil Kong Smasher 12" (Voice Of Shade,PO Box 972,London SE24 OPD,UK) Lelem ényesen hangszerelt és nem könnyen kiismerhető pszichedelikus-diszkó.Bár a Mecca v alódi arculata egészen más,sokkal inkább kortárs-rock orientált.A maxi anyagát egy etlen (a címadó) szám négy verziója alkotja,amelyek sokkal inkább egy dzsungel mél yi,mintsem nagyvárosi diszkó hangulatát idézik.Talán így játszana a Hawkwind acid-house-t. -egyenmis??-

OIL IN THE EYE: Cockeyed CD (Energy Records Box 1506,S-221 01 Lound,Sweden) Számomra ők a legízletesebbek a kiadó'termékei'közül,ak iket megismertem (a többesszám nem helyénva ló,az Oil In The Eye-t,egyszemélyben Manuel Puyo angol fiú alkotja). Analóg szintetizát or-hangképek,ipari ütközések,minimális és t orz emberi hang,gépek által manipulálva,sűr ű ritmusok és bizarr melódiák a Front 242 é s a Kraftwerk ismeretében.Nálam felsorakozo tt a legtehetségesebbek mellé (Clock DVA,At trition).Szép a lemez kivitele is,kár hogy nincs mód színesben visszaadni. -misej-

ELEGANT MACHINERY: Degraded Faces CD (Energy) Egészen egyszerű és közérthető techn o-pop.Olyannyira,hogy semmi olyat nem csinálnak,amit a Depeche Mode már meg ne csi nált volna a 80-as évek első felében + némi darkos körítés. -mmis-

POUPPÉE FABRIKK: Betrayal CD (Energy) Gyors,punk lendületű dance-techno (cyber-tra sh),minimális eszközökkel: ének és szintetizátor/dobgép.Szinte csak a kalapáló rit musra szorítkoznak,effekt-szerű szinti és nehéz gitárakkordokkal.A Die Krupps féle utat járják. -rácc-

INSIDE TREATMENT: Underneath My Purple Shades CD (Energy Records) A techno ma már ugyanúgy része a zenei színtereknek,mint a rockműfajok.Az Inside T. hozzá is nyúl a rockhoz,a csoport mindkét tagja énekel is,egyikük hangja akár gy 'new york hc' z enekarban is megállná a helyét,a "Born To Loose" egy hardcore válogatásra is ráker ülhetne.Ezen felül leginkább a psycho-technot kedvelik,zenéjük a FLA és a Thrill K ill Kult között mozdul. -R.M.1.-

NOUVELLES LECTURES COSMOPOLITES (NLC): Vestiges CD (L'encyclopedie Des Tenebres,14 rue Grandval,54000 Nancy,France) Az NLC a francia kísérleti-zenei színtér jeles ké pviselője.Hárman alkotják, Julien Ash,Alleia és Angustere.Szintetizátorokat,sample rt,rádiót,szalagokat használva a montázsokhoz,amelyek a zörejkollázsoktól,rádióhul lámoktól üveghangokon át tömény,monoton és ritmikus zajokig, néha fehér zajig terj ednek. A CD előzőleg megjelent kazetták (Schizolithe" és "Kriegstrom") anyagából l ett összeválogatva.Valamennyi NLC albumot ugyanez a kiadó publikálta. -emies-

TREPONEM PAL: Excess And Overdrive CD (Roadrunner Rec) Bármilyen hihetetlen is,ezz el az új albummal több szinten múlták felül magukat.Előző lemezük óta két tag kics erélődött (azaz még kettő,legalábbis élőben,ahol csak egy gitárossal ,de szintetiz átorossal kiegészülve léptek fel), a lemez producere pedig Franz Freichler (Young Gods) volt. Az anyag olyan masszív erővel szól,ami legfeljebb csak élőben jellemző a zenekarokra;és emellett kristálytisztán,és olyan akusztikával,mintha ezt is lega lább a Pompei-i körszínházban vették volna fel. Ez a lemez saját ritmusára hangolj a a szívet.A Voivod,a Godflesh és a Ministry mentalitásának ütköztetése.Bárki is t alálta ki az "indusztrial-metal" jelzőt,csakis erre a lemezre érthette! Az év egyi k legjobb alkotása! -pálmihály-

WHITE STAINS: Dreams Shall Flesh CD (Psychick Release PcP,PO Box 26067,10041 Stock holm,Sweden) Nagyon fülbemászó,gótikus és'space' elemeket használó gitár(pop)zene, a modern nyugati mágia bűvöletében.A témák ellenére nyugodt,lebegős atmoszférájú, erősen az angolszász gitárzenei hagyomány befolyása alat.Ezaló1 a lemezt záró "Bur ning Flame Of Comfort" indusztriális színezetű szintetizátorzeneje a kivétel,mely Andrew McKenzie (Hafler Trio,Clock DVA) szerzeménye. -kicsitsötétmis-

G.O.L.D.: Magic Power CD (Psychick Release) Hagyományos rockzene,a GOLD (a borító ezüstben pompázik) nem lép túl egyetlen hanggal sem az Iggy Pop féle garázsrockon. (Annak is a 70-es évek végi,80-as évek első felének periódusán). És számomra egy h anggal sem érdekesebb Iggy-nél. -platinamis-

Swedish Exotica, Volume Three V/A CD (Psychick Release PcP) Svéd gitárzenei válogá tás.A kiadó a Temple Ov Psychick Youth féle okkult irányultságú,ezért nem értem az album tematikáját,hogyan illeszkednek ehhez egészen szokványos (Iggy Pop féle) roc k and roll zenekarok,mint pl. a G.O.L.D. Két kiemelkedő produkció a White Stains "In Gold and Blue"-ja és a Union Carbide Productions "Transaction" című szerzemény e. -egzaltmis-

EISENVATER: Eisenvater CD

EISENVATER: Eisenvater CD (We Bite Europe, Gönninger Str.3,72793 Pfullingen,Germany) Nem elírás,egyik lemezüknek sincs címe (és kiadási év sincs feltüntetve rajtuk).Az Eis envater rettentő,vad és féktelen indusztria l-grind-metal-core zenekar,semmi lankadás é s báj,csak a rideg,sötét gitárvihar.Szélsős égekben utaznak,előfordul,hogy egy négyperc es számban több a téma és tempóváltás,mint egy átlagos hardcore-metal zenekar egész le mezén;aztán tíz percig néhány monoton hango t,vagy egy riffet ismételnek rendíthetetlen ül.Az énekes minden harmadik számba üvölt b ele kannibál hangján,amitől a talpunk odara gad a padlóhoz.És az Eisenvater éppen olyan jó,amilyen beteges.Márpedig nagyon az. -apámrác-

DEAD TECH 3 - New Music From Japan V/A CD (Charnel House Production) 9 új japán zenek ar egy albumon.A lemezt indító **RUINS** mintha meg akarná támadni jó ízlésünket és tűrőképességünket;de az utánuk következő **SPACE STREAKINGS** már ezzel nem elégszik meg,alapjaban ingatja meg elbizakodottságunkat,hogy bennünket már nem érhet meglepetés (mint a Victims Family ezerrel,Casio-diszkóval megspékelve),pedig ezen a lemezen ez sűrűn előfordul.A **DAIHAKASE** a különféle ütősök (japán nagy dob,gong,bongó) és az orgona segítségével kalauzol a nyugati zenéktől távoli régiókba. A **COPASS GRINDERZ**,az **AVALANCH** és a **FUN HOUSE** a Touch & Go kiadó profiljába vágó garázs-noise-rock művelői,nem kevesebb átéléssel amerikai rokonaiknál.Az **IXA-WUD** és a **TENO KANSHIYOKU** a Ruins/Space Streakings féle abszurd-free-noise-jazz-core szakavatott el követői,a fáradtság legkisebb jele nélkül futva le a néhány perces játékidőt."Mester-hóhéri" fogással a végére szerkesztették a **ZENI GEVA** egy nyolc perces,kegyetlen koncertfelvételét: "You Suck!",hát tényleg! -m3-

TRANCE: Automatism CD;**Guitar Noise EP** 7", (Charnel House Production,PO Box 170277,San Francisco,CA 94117-0277,USA) A Trance Mason Jones egyszemélyes zenekara (ő a Charnel House főnöke is),csak koncerteken Működnek közre barátai,a "Live at Olive's" 1&2-ben Elden M. billentyűkön és bendzsón,a "Live at Kaleidoscope"-ban Rob Wortman gitáron és Elden M.énekkel. A Trance sokoldalú indusztriális zenekar, a nyújtott-torzított gitárviharon és feedback hangzásokon,a ritmikus zajkollázsokon át a lebegő misztikus hangulatokig.Több kazetta után jelent meg ez a CD,minden bizonnyal összefoglalása az eddigi munkásságnak - válogatás "íze" van,nem ad egységes koncepciót. A Guitar Noise két felvétele,a "Monk on Fire" és a "Live at the Heinz Club" szóló gitár improvizációk,melyek önmagukban is képesek telített hangzást elérni. Feszült tömény zaj-ami csak kicsalható egy gitárból. -automism-

PIGFACE: Fook CD (Invisible,PO Box 16008, Chicago,IL 60616,USA) A Pigface harmadik albumára érett be igazán,olyan szinten,hogy bizony semmivel sem marad alatta az őt alkotó zenészek állandó zenekarainál.A "szupergroup" itt 18 zenészt számlál,olyan zenekarokból,mint a Revolting Cocks,Skinny Puppy,Flour,Silverfish,KMFDM,stb.A talán legmeghatározóbb itt is Martin Atkins.A Fook hangzása és szerkezete az erős ritmusok ellenére kevésbé dobcentrikus (az első két albumnál) és olyan frenetikus számokat sorakoztat,mint az "Alles Ist Mine","Insemination","Hips,Tits,Lips,Power!",stb.Semmiképpen se hagyjátok ki ezt az albumot! -disznórác-

SZEMZŐ TIBOR: Ain't Nothing But A Little Bit Of Music For Moving Pictures CD; **The Conscience** CD (Balázs Béla Foundation,Budapest 1026,Pasaréti út 122,Hungary) Bizony nem vagyunk elkényeztetve magyar kortárs-kísérleti szerzők lemezeivel,bár e z legkevésbé a szerzőkön múlik. Hortobágyi munkássága mellett nagyon fontosnak és izgalmasnak látom Szemzőét,bár szellemileg egészen mást képviselnek.De ha már az ö sszehasonlításnál járunk,ami közös: a kortárs zenei műfajokban (ambient-től az ind usztrialig) való jártasság és a különböző kultúrák iránti vonzalom,illetve ezek az onos szintre emelésének szándéka. Az Ain't Nothing albumon a Snapshot From The Isl and (néhány **éve** megjelent) lemez zeneiségének kibontása,továbbgondolása hallható (balkáni,indiai ethnobefolyások kíséretében). A The Conscience egészen más elgondo láson alapul.Alcíme: "Narratív kamaradarab";a három mű P.G.Havlicek,Rabbi Akiba/Er dély Miklós és Hajas Tibor szövegére készült,melyek közül az első Philip Glass/ Michael Nyman hatását jelzi,míg a második"nagyzenekari"kortárs jazz kísérlet,az ut olsó pedig gyerekhanggal kísért ütősökre,basszusra és hegedűre írt kamaramű. -()-

SUNROW: A Nap Hevében MK (S.P.A. Product,Veszprém 8200,Március 15.u.4/d) Szokatlan próbálkozás,mert szokatlan a magyar underground hagyományokat összeházasítani a pr ogresszív metallal ("Visszatáncolnék") és a jazz-core ("A lét alsó lépcsőin") töre kvésekkel.És a Sunrow mindezt meglepően jól,kreatívan és nagy odafigyeléssel - a s zövegekre is súlyt fektetve - dolgozza ki. Egyetlen negatív kitétel (de ez talán a z összes itthoni felvételre áll) a "magyar hagyományoknak" megfelelő gyenge keveré s és stúdiómunka,ami bár tiszta,de erőtlen és távoli,mintha a szomszéd szobában sz ólna. -hátjó-

Trans Europa,Volume 2 V/A CD (150 BPM Records,Cod Tuxedo AG,Steinnauserstr.21,CH-6330 Cham,Switzerland) Látványos dizájnú "svájci-olasz techno kompiláció"-lént jel zett válogatás.Ez alól rögtön kibújik az Ordo Equitum Solis,mert angol nemzetiségű és közel sem techno. Rajtuk kívül a szintén misztikus irányultságú Black Rose és a lemezt záró Kirlian Kamera a legmegnyerőbb. De a technozenekarok (ezt a fogalmat i gyekeztek a szerkesztők szerencsére a lehető legtágabban értelmezni) is legelőnyös ebb arcukat mutatják. A figyelemreméltóak: Technogods, Swamp Terrorists, Al Comet, The Bel-Am és a Deo Cadaver. A Young Gods két koncertfelvétellel szerepel (amelyek rajta vannak stúdiólemezeiken),de nem hiszem,hogy ez nagyban növeli hírnevüket,leg feljebb a lemez eladási statisztikáját. A Trans Europa mindennel együtt izgalmas é s változatos elektronikus-zenei kompiláció,érdemes odafigyelni rá. -európábabele-

LES BERRTAS: Nekropolis CD
TRIAL: Zero Feeling CD
PROJECT PITCHFORK: Souls Island CD (Hypnobeat) A Hypnobeat a technoláz közepette i gyekszik színvonalas,egyedi produkciókat megjelentetni,több-kevesebb sikerrel.A Tr ial és a Les Berrtas esetében - bár igyekezetük szembetűnő - sajnos a "kevesebb si ker" a jellemző,ezt a muzsikát a Skinny Puppy (és mások) már több éve és jobban me gcsinálta. A Project Pitchfork hangsúlyozottan szintetizátorközpontú,nagyívű melód ikus vokálokra és erős ritmusokra építő gótikus techno-ja izgalmas színfolt,nem a német techno vonal,sokkal inkább az angol Attrition és az In The Nursery nyomdokai n halad (figyelemreméltó zeneiséggel). -les rác-

From Hypnotic To Hypersonic V/A 2XCD (Hyperium) A Hyperium kiadói tevékenységének két arculatát reprezentálja ez a ritka szép kivitelű dupla CD válogatás.Az első al bum a repertoárból a ma már oly divatos misztikus (vagy csak misztikus színezetű) és új-dark zenekarokat sorakoztatja (Dark Orange,Stoa,The Days Of The Moon,Black T ape For A Blue Girl,stb); míg a második CD a Hypnobeat szekció-néven kiadott elsős ősorban különféle technozenekarok kompilációja (Second Voice,Project Pitchfork,Tri al,Pig,Mynox Layh,stb). Elsősorban minőségi (formai) pozitívumok miatt ajánlom,és mert széleskörű és átfogó képet ad ezekről a törekvésekről. -fromráctomis-

RISE AND FALL OF A DECADE: Noisy But Empty CD (Singleko Rec./Hyperium) Leginkább e gy szomorkás szerelmesvers jut eszembe - nem idézem - ezalatt a melankólikus zene alatt.Heroikus dobok,szimfóniákat idéző szintetizátor,akusztikus és sodró lendület ű elektromos gitárok,depresszív férfi és női ének,zongora,stb.Bármennyire is szere tnék átlényegülni vele,nem igazán sikerül.Egy-két valóban nagyszerű pillanattól el tekintve ezt a fajta zenét az In The Nursery,vagy a Lycia jobban csinálja.-erendem-

2ND VOICE: Celebrate Our Death MCD (Hyperium) Hagyományos és középszerű gótikus-techno,nagyívű (Sisters Of Mercy-s) dallamvezetéssel,sablonos szintetizátorelemekkel. 4 számot tartalmaz a lemez,melyből három a címadó szerzemény mix-verziója.-mixis-

DAVID MELLOR: The Days Of The Moon CD (Hyperium,PO Box 100561,D-8560,Lauf,Germany) David Mellor - az Evil Twin és a Sol Invictus tagja - szólóalbuma gazdag tárháza,mondhatni összegzése a mai experimentális-zenei törekvéseknek.Egyrészt "sötét" atmoszférájú szintetizátorzene (az ambient-től a hangkollázsokig),másrészt balladisztikus akusztikus-gitár zene (a megszólaltatásáról gondoskodik Tony Wakeford). Egy biztos,a borítón található használati utasítás első felét nem fogadom meg: "Kérlek ezt a CD-t csak egyszer hallgasd meg egy sötét szobában". -többszörmis-

JIM O'ROURKE / SYLLYK: Frontieres? CD (La Legende Des Voix,21 rue du 8 mai 1945, 37270 Montlouis,France) A Syllyk nyitja egy 13 perces és zárja három,összesen harminc perces szerzeménnyel ezt a szép dizájnú -újrapaírra nyomott,négyoldalas színes bookletet tartalmazó CD-t.Zenéjük a post-indusztriális zajzenékből és a huszadik századi kortárs komolyzenéből (konkrét zene,ambient) táplálkozik. Jim O'Rourke egyetlen 32 perces műve is ezen az úton jár,bár sokkal visszafogottabb, távoli,alig hallható zajokat,vissza-vissza térő ütéseket,lépések neszét,zenélő órát használ különös és expresszív kompozíciójához. -m/r-

THE ENIRE VIFS: Lordre Par Le Bruit CD (La Legende Des Voix) Az Entre Vifs a Le Syndicat "páncél-beat" zenekar zaj-projektje. 4 tételre osztott 63 perc hosszú zajkollázs. Precízen vágott,jól elkülöníthető hangforrásokból áll,szinte másodpercenként snittekkel.Robban sikít,sistereg,fűrészel,üvölt, ssszs, pubbff,krrrr,zszszs,dzzzz,arrgh,wuummmmzz... -bennemis-

BLACK TAPE FOR A BLUE GIRL: This Lush Garden Within CD;
LYCIA: A Day In The Stark Corner CD (Projekt PO Box 1591 Garden Groove,CA 92642-1591,USA) A Project Records - mint előzőleg a "From Across This Grayland No3" válogatás kapcsán már szóltunk róla - a mai hipnotikus,miszti kus indíttatású,"új dark" vonulat egyik reprezentáns kiadója,nagy hangsúlyt fektetve a tartalmi minőségre és az ennek megfelelő egyedi kivitelezésekre. A Black Tape For A Blue Girl bookletjét például pauszpapírba csomagolták(rányomtatva a lemezcímet),amely még sejtelmesebbé teszi a borítófotó hangulatát; ők valahol az O Yuki Conjugate és az Ordo Equitum Solis között helyezkednek el zeneileg.Meghatározó szerep jut valamennyi alkotójának,a balladisztikus akusztikus-gitároknak,a lágy-melódikus női és férfi éneknek, és a természetközeli hangokból építkező szintetizátornak.A Black Tape For A Blue Girl a beteljesedett álmok virágoskertje.
A Lycia is majd' minden tekintetben ezt az utat járja,ők egy kicsit közelebb állnak - de csak a gitár erőteljesebb használata következtében - a hagyományosabb "dark" vonalhoz. Ez természetesen nem értékítélet,az egyenletes színvonalú és csodálatos szépségű lemez a Black Tape For A Blue Girl albumával együtt hozzájárul ahhoz,hogy betegségektől fertőzött világunk - ha csak egy-egy órára is jobbá és emberibbé legyen. -feketerác-

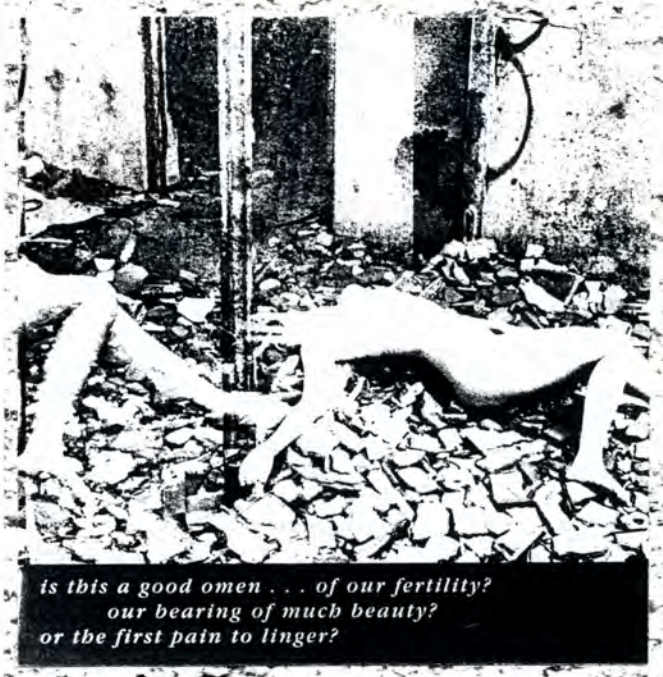

FLUCHTWEG: Fluchtweg CD (Fluxus) Egészen jellegzetes német punk-rock,kb azon a szinten,mint a Skeptiker (és az összes többi),szaxofon betétekkel.Két számnál többet egyvégtében meghallgatni nem tudtam. -bocs,de mér?-

GARY THOMAS: Gaia's Dream CD (Aquarius International Music,Box 400168,80701 Münich,Germany) Gary Thomas ausztrál zenész 'didgeridoo'-n játszik (egy kb 10-15 cm átmérőjű,nem egészen egy méter hosszú cső;ha jól emlékszem Herzog:Ahol a Zöldhangyák álmodnak című filmjében megszólaltatják);de nem csupán "szórakoztatás" céljából,terápiára is használja.Előszeretettel játszik szerte a világon hátrányos helyzetű,autista,süket(!)és vak gyerekeknek.A lemezen társa Hossam Ramzy kairói származású virtuóz dobjátékos (elsősorban kézidobokon játszik,és több világsztár kérte már fel közreműködésre:Peter Gabriel, Sting,Bob Geldof,stb). Kettejük munkájából született ez rendkívül szuggesztív és izgalmas album,amely rég elfeledett húrokat pendít meg az ember lelke mélyén.Időutazás,mely a technikai civillizációtól távoli múltba röpít;olyan napkelte részesei lehetünk,amelyet sem füst,sem gépek zaja nem zavar meg,csak az ébredező természet hangjai. -földrác-

NATIVE GROUND: One Fine Mama CD (Aquarius Music/Raven,PO Box 2034,Red Bank,New Jersey,07701,USA) Három zenész alkotja a csoportot, szokatlan hangszereket használva: Gary Thomas: didgeridoo, Gordy Ryan: djembe,jun-jun,moktak,bell (valamennyi ütősha ngszer) és Al Schackman: klasszikus és elektronikus gitár és balafon. A Gaia's Dream-hez hasonló indíttatású album,a gitárt leszámítva,melynek túlontúl művi és "new-age"-es hangzása időnként elrontja a didgeridoo és a dobok csodálatos összhatását; kiemeli természetközeli szférájából és egy steril stúdióatmoszférát teremt; a didgeridoo-nak többször csak háttérszerepet szánnak. Katarzis helyett "csak" kellemes benyomást kelt. -bizonymis-

MERCURY 4ºF: The Sexy Set (live) MK; **...From Arlanda To Heathrow** MK (Chris Sigdell, Freiburgerstr.7,CH-4057 Basel,Switzerland) A Mercury 4ºF ott folytatja,ahol a Flipper abbahagyta (és már sosem tudja újra kezdeni). Zenéjük poroszkáló,lassú noise rock,egyszerű riffekre épül,szerzeményeik túl hosszúak - éppen ezért igen hatásosak; énekesük mély smirgliszerű hangja jótékony fűszer hozzá.Magukon viselik a Butthole Surfers és a Skullflower jegyeit is,de a leggátlástalanabb mozzanatokat ragadják ki ezekből a zenei világokból (az én nagy nagy gyönyörűségemre).Koncertjeik szilajságára jellemző,hogy minden soronkövetkező szám hosszabb és lassúbb az előzőnél a tetőpont egyben az abszolút mélypont is - rideg tűz. -franrejt-

SUPERNOVA: Supernova MK (Splatter Promotion,PO Box 568,CH-4005 Basel,Switzerland) Egy dobos lány (aki a samplert is kezeli) Regina,és két gitáros Manuel és Daniel alkotja a zenekart,melynek formai kivitele leginkább a baseli Vision kiadó arculatába vág.A különleges ízű ritmusokra (Regina gépi precizitással,és nagy fantáziával kezeli az ütősöket,melynek hangszíne számonként változik) sikító-vékony,acél hideg és zajos gitárok rakódnak,ének semmi.A korai indusztrial (elektronikus) zenét - közel sem techno - ötvözik a noise-rockkkal;az eredmény több mint kielégítő. -novam-

DESIGNER: Gratis MK (DR Tapes 006) A Shatter 3/4-ed része (negyedik negyede hozta létre a Mercury 4ºF-et).Ők is erősen a Flipper-noise-ban szállnak.Hosszú,monoton szerzeményeik erősen emlékeztetnek mind a Shatter-re,mind a Mercury-ra,bár kevésbé lassúak és pusztítóak,de még így is magasan kiemelkednek a post-hardcore tömegből. -úgyajómisikeee-

ELEKTRIC MUSIC: Crosstalk MCD; **Esperanto** CD (SPV Records,PO Box 1147,D-30531 Hannover, Germany) Az Elektric Music minden tekintetben a Kraftwerk utódja.Bartos és Schult duóban szerkeszti cyber-acid-post-Kraftwerk nótáit,amik abszolút életképesek és roppant módon szórakoztatóak.Az Esperanto album tökéletesen szerkesztett és felépített korrajz. Két tematikus egységből áll.A "Tv" és a "Show Business" című számok tökéletesen vázolják a jelzett témákat,bugyuta szövegismétlésekkel és dallamvezetéssel,közérthető alaprítmussal.A "Kissing The Machine" az abszolút mélypont,Andy McCluskey hangja és a túlontúl melódikus részek a német típusú popfesztiválokat és tévéjátékokat idézi.Innen jócskán változik az album arculata,a "Lifestyle" még csak átvezető szerepet tölt be,de a "Crosstalk" már egy vad kibernetikus vízió,amely tökéletes kibontakoztatást nyer az "Information","Esperanto" és "Overdrive" című szerzeményekben. Az Elektric Music a cyberpunk/virtual reality komputerművészet(vízió) megnyílvánulása zenében.Ahogy a Kraftwerk hatott a Clock DVA-ra,ez most mintha fordítva történne,harmónikus visszacsatolással. A nagylemezre is rátehették volna bonusként (a Crosstalk maxiról) a "Baby Come Back" diszkóátdolgozást - feloldásként,és hogy a lemez ne kört,hanem spirált írjon le. -villanyis-

MAIN: Firmament MCD
THE HAIR & SKIN TRADING COMPANY: Go Round MCD (SPV GmbH/Beggars Banquet)
Mindkét "Loop-utód" zenekar a korábbi albumaikon megkezdett utat folytatja.A Main-ből már minden hajlam kiveszett,hogy hagyományos karakterű számokat készítsen.Elektronikus és feedback(gitáreffekt) kollázsaik zajos kísérletek (zörejek,gerjedések,samplerzajok).A "Firmament" négy variációját tartalmazza a maxilemez.
A Hair & Skin EP négy szerzeménye a csoport négy különböző arculatát mutatja.A "Cymbals" rádióhullámok által keltett zajokat gyűjt egybe,a "Go Round" és a "Deeps" jellegzetes,az első lemezről már ismert "hangulattartományban" utazik,az "Amine" viszont valami új,el és lefojtott pszichedelikus csapda.Mintha a hangfalak elé különleges szűrőket helyeznénk,amelyek meghatározhatatlan ritmusban és hullámokban engednék át a zenét.Egy biztos: jobb,mint a drogok,és ugye itt kezdődik a zene ereje. -fénymis-

THE HAIR & SKIN TRADING COMPANY: Over Valence CD (SPV GmbH/Beggars Banquet)
Bármennyire is jó lemez volt a "Jo In Nine G Hell",az új album messze túllépi.Az ehhez képest egy síkban mozgott (egy gondolati síkban),csak néha tekintve ki más dimenziókba. Az Over Valence viszont a rockzenét egészen új tartományokkal gazdagítja.A szerzeményeket váratlanul meg-meg tördelik,foszlányokra tépik,mintha egy heves vihar befolyásolná,hogy mit halljunk (hyperszónikus lehet az a "vihar").Az album utolsó néhány száma "feedback-őrület"-be torkollik,húsbavágó hipnotikus zajok nyelik el ellenállásunk utolsó morzsáit is.A Hair & Skin képes átformálni hallásunkat és értékítéletünket. -sötétmis-

ROBERT FORSTER: Calling From A Country Phone CD (SPV GmbH/Beggars Banquet) Az elülső borítón reggeli-homályos tengerpart és Robert Forster alternatív-pózol.A hátsó borítón alkonyi tenger hullámzik,vagy reggeli napba fényképezés- ez meg elcsépelt. A zene is az,és unalmas,erre mondják,hogy olyan kis laza-kellemes gitárzene.De ami ért én nem bírom,lehet,hogy te aki olvasod és háborogsz,pont erre izgulsz,úgyhogy ne hallgass rám! (Persze úgyse hiszem,hogy most beteggé izgulod magad,amiért nincs a birtokodban.)-nehívjfelmis-

TERMINAL POWER COMPANY: Red Skin Eclipse CD; **Juggernaut** MCD (SPV GmbH/Beggars Banquet) A T.P.C. hangzása friss,és megnyerően telített,a cyber techno és a masszív,nehéz gitárhangzás az uralkodó.Előbbiben Adrian Sherwood "hanggyáros" lehetett segítségükre,utóbbiban pedig Justin Broadrick 'Godflesh' - persze szigorúan csak mint producerek;a Terminal Power Company zenéje önmagában is megállja a helyét,jóval túllépi az egyszerű technozenekarok szinvonalát;kreatívan és mellesleg roppant élvezetesen használják az elektronikát.A "Splinterpsyche"-ban például bombasztikus egységgé forr nyers gitárhang,sűrű ritmusszekció,melódikus ének és zongora(szintetizátor)játék.A FLA és a Godflesh egy fedél alatt. -gyengemis-

BUBBLEGUM RIDE: La La La (SPV GmbH) Ez tényleg abszolút rágógumi-zene,amolyan jó kis nirvánás-ramónszos-szónikus lálálá-zás,tökéletes egy jó kis hülye cliphez.De jaj mi történik,ez csak romlik a későbbiekben,átmegy bitliszbe.Ilyet mer írni az infólapjuk: "technicolor-psychedelic-band" Később még megengednek maguknak a nyitóhoz hasonlatos nótát (bocsánat,de vagy négy számot szeretek erről az ócsárolt lemezről) stop. -dúdúdú-

RADIAL SPANGLE: Ice Cream Headache CD (SPV GmbH/Beggars Banquet) Nagyon eltalált pszichedelikus zene a Mercury Rev és Psychedelic Furs konfúziójaként.Fülbemászó és nem fekszi meg a gyomrot.Ennek ellenére élvezhető muzsika;városi trip,éjszakai fények,élveteg tekintetek világa,flesh-ek utáni hajsza,drogoktól terhes atmoszféra. A Sonic Youth tortalapra kenve... Mi pedig könnyen elveszhetünk ebben az émelyítően ragacsos szemfényvesztésben. -mismostköszöninem-

PSYCHE: 69 Minutes Of History(Best Of) CD; **Insomnia Theatre-Unveiling The Secret** CD (SPV GmbH) Hat album összegzése ez a hosszú - izgalmasnak semmiképpen sem nevezhető - lemez. Techno-pop-dance;hozzá kell tenni,hogy semmivel sem gyengébbek az éppen menő szinti-pop sztároknál.Sőt,a dalok rafináltabban szerkesztettek,szokatlan montázsokkal,funky-betétekkel tarkítottak,csak ne lennének ilyen rettentő hosszúak a számok. Az új lemez lényegesebben jobb benyomást keltett bennem (igen,itt nem az üzleti szándék lehetett a vezérelv),több "kísérletezést" engednek meg,amitől persze még popzene marad.Egészen pontosan: 80-as évek eleji new wave elemeket magába nyelő popzene techno köntösben. -pozitúrarác-

LEGACY OF SOUND(featuring Meja): Happy MCD (SPV GmbH/Direkt Effect) Umm-ca-damm,umm-ca-damm,umm-ca-damm... Kilátástalanul útálatos diszkó.Elkövettem azt,amit egy lelkiismeretes kritikus sohasem tesz meg: nem hallgattam végig!,de hát ha egy lemez Dr Alban remix-el kezdődik... (és ez később is vissza-vissza tér!). -undokrác-

MERCURY REV: Lego My Ego/Yerself Is Steam 2CD; **The Hum Is Coming From Her** MCD; **Mom** CD; **Something For Joey** MCD. (SPV/Beggars Banquet) Nem egészen két év alatt öt lemez! A Mercury Rev pályafutása nem egészen komolyan indult,afféle együtt-zenélgetési baráti társulatként.Tagjai sem laknak egy helyen - és Amerika nagy... Így hallottam róluk először: A Butthole Surfers és a Pink Floyd Ummagumma-jának vetülete.Engem jobban emlékeztet a Ween sorsának alakulására,ahogy lemezről lemezre fáradhatatlanul rombolják amit addig felépítettek;kibogozzák a legtartósabbnak tűnő csomókat és ahogy lecsupaszítják az egyszerű megoldásokat is (amitől persze még bonyolultabb lesz) az gyönyörű!A fenti lemezek közül mindenképpen a Mom a csúcspont zagyvának tűnő tisztaságával,egyszerre lágy és karcos pszichedeliájával.A Mercury Rev roppant tehetséges,ezért szertelenül játékos is - ha komolyan venné magát értelmetlenné válna,remélem sohasem teszik.Lábuk a romokban,fejük az éterben. -misküriver-

SCANNING Vol 1 (Electronic Cover Versions) V/A CD (SPV GmbH)
COORDINATE 01 V/A CD (Dossier Records) Mindkét válogatás CD az elektronikus/techno hullámot lovagolja meg. A Coordinate 01 az acid világába vezet,ezt több mint 70 percen át teszi.A producer Mike Balch és Bill Leeb (FLA),súlyos pszichedeliától terhes acid zenészeket terelt össze,az Intermix-ben maga Leeb és Fulber játszik,aztán David Goettel A Duck néven (a Skinny Puppy tájékáról),és rajtuk kívül még tizenkét (nem Grammy díj váromány os) tevékenykedik a megalázásunkon (Blackland,Sect,Mc 2, Philty,Mr Fist,Digital White Noise,Ithakrash,X Drone,Tensor,DV 8R,Downtime)teljes sikerrel.
A Scanning Vol 1 ugyancsak igen hosszan próbálja figyelmünket ébren tartani,vajmi kevés sikerrel.13 német zenekar (Ebm,ghotic-techno,acid-house,stb) feldolgozásokat játszik,teljes erőbedobással,de - talán a szerkesztés hibája - kissé unalmasan.Két szerzemény csípett nyakon,a Plastic Noise Experience: Why című eszelős,idegbeteg r ángása,és a The Product: You Really Got Me (Kinks) átdolgozása. -jómisnek?-

HOLY HOUSE (featuring Jens Lissat): The Power Of Love MCD (SPV GmbH/Animalized) Három számos acid-house maxi,magán viseli a műfaj valamennyi sajátosságát,viszont semmi sallang,erőltetett érzelmesség;elszántan halad egy hideg (acélkék) közegben. Remekül táncolható,és szerencsére instrumentális. -misházparti-

FLIPPER: American Grafishy CD (SPV GmbH/Def American/Beggars Banquet) Jaj,hogy is mondjam? Az ember nehezen találja a szavakat egy poraiból feltámadt zenekar esetében.Főleg ha az valamikor a kedvencei közé tartozott...És a Flipper a legkedvesebbek egyike volt számomra.Most sok-sok év elteltével ott folytatják,ahol a 80-as évek közepén abbahagyták,végül is minden stimmel,a meglassult tempóval botorkáló zajos szerzemények,a kivehetetlen gitártémák,az egyszerű ritmusok,a dallamtalan melódiák a kiugró ének.Sajnos Bruce Loose sohasem tudja pótolni az elhalálozott Shatter egyediségét.Annak,aki pedig most ismeri meg a Flippert,nem hiszem,hogy túl sokat jelenthet ez a zene.Nosztalgikus énem azt mondja:kár,pedig minden bizonnyal jól van ez így;és én sem fogom agyonhallgatni,mint a régi kazettákat. -elérzékenyülünk,mis?-

THE BRANDOS: Anna Lee MCD (SPV GmbH/Crisis Records) Laza szerkezetű country-rock,minden ízében hétköznapi és erőtlen megszólalású (ez a címadó szám).A második szerzemény,a "Paddy On The Turnpike" tradícionális téma,a bevezetőnél összehasonlíthatatlanul erőteljesebb,és könnyen megforgatja az embert.Beleolvad az "Exit 57" című s zámba,amely tagadhatatlanul Walkabouts-os.A zárónóta a bevezetőt idézi,bár akusztikussága sokkal megnyerőbb.Egyszóval tábortűzi mulatsághoz kiváló. -bendzsórác-

CAM PROJECT: The Riot CD (SPV GmbH) Minden bizonnyal megirígyelhették a U2 nagy-nagy sikerét és megkísérelték a bőrükbe bújni (hiszen hihető-e,hogy valakiből szinte hangról-hangra ugyanúgy buknak ki az ötletek,mint egy - véletlenül - roppant sikeres zenekarból?). Nem tudom eldönteni,hogy ezt komolyan gondolják,vagy tisztában vannak vele,hogy blődli? A plágiumot egyébként mesterien követik el. -elhisszük?-

DIMPLE MINDS: Die Besten Trinken Aus CD (SPV GmbH/Steamhammer) Ez vicc! Csak zudnám miért kell ekkorát bűnhődnöm,hogy a Dimple Minds-ot végighallgassam (végül is nem kényszerít erre senki).Öreg,megfáradt hard'n'heavy rock'n'roll,német szöveggel. Óva intek minden egészséges zenerajongót,hogy akárcsak meg is jegyezze ezt a nevet épp elég bűn nyomtatva látni. -mindentelkellviselnemmis??-

HOLGER CZUKAY: Moving Pictures CD (SPV GmbH) A Can már 1969-től építgette legendáját,Holger Czukay pedig már ennek előtte is zenével foglalkozott.Így már érthető honnan az a feszültség,ami ezt a csodálatos albumot létrehozta.Ez a lebegő atmoszféra egy szűrreális film,egy belső film képeit pergeti.Elnyújtott hangjai "Utazásra" invitálnak a tudat mélyrétegeibe,vagy az űrbe,ahonnan szintén magunkra tekinthetünk vissza.A Moving Pictures-t értelmetlen boncolgatni - hangokkal való tudatos játék,amely messze került minden "rock-sablon"-tól.Holger Czukay talán legszebb alkotása. -miképesfele-

SOLSTICE: Solstice CD (SPV GmbH/Steamhammer) Death/thrash metal,tele tempó váltásokkal,kiállásokkal,duplázóval,hörgéssel,szólókkal,mindennel ami a death metalhoz kell. Jó a stúdiómunka,csak én unom a lemezt,mert pont olyan mint az összes többi. -hörögjrác-

SUPREME LOVE GODS: Supreme Love Gods CD (SPV GmbH/Def American/Beggars Banquet) Rockzenei tradíciók reményteli találkozása.A 60-as évek pszichedelikus atmoszférája,a 70-es évek progresszív rockja,a new wave könnyedsége,a dark wave depressziója, és a house lüktetése mind elfér egy szűk fedél alatt,és még csak nem is sántít. A Jesus and Mary Chain és Church bizarr és simogató popzenéje kap egy töltést,ki tudja honnan... Pop-zene is lehet értékes,ha teljes átéléssel csinálják. -szeretetrác-

NON-FICTION: In The Know CD (SPV GmbH/Steamhammer) Lassú,nehéz rockzene,mély tónusú gitárrral és karakteres,kiemelt basszussal.Minden ízében a Black Sabbath-ot juttatja eszembe (nos:hangtól-hangig).De mégsem válik elcsépeltté,szerencsére buta szólókat sem raknak bele - az énekes kevésbé izgalmas hangjától eltekintve - jó rockl emez. -igenmis-

SOVETSKOE FOTO: Sex CD (SPV/Rebel Records) A Sovetskoe Foto kaméleon zenekar,tökéletesen tud alkalmazkodni a lemezein éppen közre működő vendégzenészekhez.Első albumán John Zorn és Fred Frith,a másodikon Arto Lindsay és Foetus,most Bern Nix és Zeena Parkins gyúrják és foltozzák a zenekar arcát.Bármenny ire is igyekszik "noise"-os lenni,a Sex az eddigi legkonvencionálisabb lemezük(értsd:kevésbé mer kísérletezni,és egy síkban mozog) A Sonic Youth/Babes In Toyland/Hole hármasával írható körül leginkább.Nagyon kellemesen és jól szóló pozitív rockhangzás,igyekszik"elszállni",de én többet és mást reméltem. -mistmikorfotózzavalaki?-

BUFFALO TOM: Big Red Letter Day CD; **Sodajerk** MCD (SPV GmbH/Beggars Banquet) Amilyen erős és pozitív underground popzene lehetne a Buffalo Tom,sajnos éppannyira nem az.A gitárok túl erőtlenek,az ének túlontúl nyálas.A neo-beat is megfeneklett azon a ponton,ahol néhány éve elkezdődött.Mindettől eltekintve a Buffalo Tom új lemeze korrekt munka és szép kivitelezésű a borítója.Talán esti mese helyett... -nem'tom, mis!-

The Best Of GARY NUMAN,1978-1983 2CD (SPV GmbH/Beggars Banquet) Numan neve már fogalommá vált működése éveiben.Az "electro-post punk-pop fenomén"-nak becézett zenész életében is bekövetkezett a nosztalgia (a dupla válogatás életművének legjavából albumokból,kislemezekből ad áttekintést 144 percen át).Talán ezzel a kompilációval és elsősorban sikerszámának a "Cars"-nak friss acid-mixével történik a feltámasztás.Nosztalgiának még elmegy (bár jócskán kopott az évtized során),de hogy a technofanok kajálják-e majd,az már kétséges.Persze minden megfelelően adagolt reklám és pénz kérdése. -hitetlenmis-

SWELL: Room To Think MCD (SPV GmbH/Beggars Banquet) Az agytompító és teljesen megkülönböztethetetlen post-beat gitárzenék töretlen inváziója közepette felüdülés a Swell.Pontosan ugyanazt csinálják,amit az összes ilyen irányultságú zenekar (szeretne),csak nekik sikerül is egy rokonszenves,egyszerre érces és pszichedelikusan lágy,ropogós frissességtől illatozó muzsikát - hallható erőlködés nélkül összehozniuk. A "Life's Great" például több mint jó. -natessékmis-

IVISIBLE LIMITS: Violence CD (SPV GmbH/Fun Factory) Jól hangszerelt és kevert popzene,némi wave beütéssel.Mintha az ABBA-t a modern technoval fűszereznénk.Vérfagyasztóan fülbemászó - nem mintha ez negatívum lenne -,kár hogy a zene közel sincs összhangban énekesnőjük kellemes hangjával.Csak ne játszanák el az "Imagine"-t,és föl eg kétszer ne! (És harmadjára "Imagination" álca alatt!) -kommersz:rác-

FUGAZI: In On The Kill Taker CD (Dischord, 3819 Beecher Street NW,Washington DC,20007-1802,USA) A Fugazi meg merte tenni - lemeze i eddigi tendenciáitól homlokegyenest elfor dulva -,hogy vadabb legyen mint bármikor ed dig.A szerzemények gyilkos erővel szólalnak meg és legtöbbjük a Fugazitól szokatlan,gyo rs tempót diktál;mintha a lírikus részekre is csak ennek kihangsúlyozása miatt lenne s zükség.Roppant szimpatikus a visszafogott d izájn is,a halovány színű borítófotó,amire apró betűvel mindössze a zenekar nevét gépe lték.Az átlátszó belső tálca alatt egy kité pett iskolai füzetlap részletének reprodukc iója látható,amire számtalanszor - valószín űleg büntetésként - ráírták: "Nem hazudok t öbbé".Hogy ki volt közülük a'rossz' kisfiú, az mellékes,a lényeg,hogy a Fugazi újra val ami nagyot és alapvetőt alkotott! -ésén?-

DOPPELWIRKUNG: 'E' MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen TapeLabel,Alex Frick,Postfach 1131, 73277 Owen,Germany) Érdekes elektronikus hangzást hoz létre Michael Wurzer é s Siegmar Fricke (az ő nevével gyakran találkozhatunk kazettakiadók listáin,nagyon termékeny és eredeti).Az elektronikus eszközök ellenére mindvégig emberi síkon mar adnak,leginkább analóg szintetizátorokkal dolgoznak.Olyan tájfestészet,ahol ecset helyett hangszereket használnak. Közelebb állnak a 70-es évekbeli elektronikus-psz ichedelikus zenei törekvésekhez,mint a mai technóhoz. -nemantiembermis-

DIE STUNDE NULL: Untitled I MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) Kéttagú indusztriá lis zenekar, basszus,elektronikák,akusztikus és elektronikus dobok és emberi hang felhasználásával.Egyikük,Alex, aki a kiadót magát is működteti. Zajok,zörejek,átús zó,kiismerhetetlen hangminták alkotják ezt a rituális hangvételű kollázst.Valószín űleg az ipari világ nyomorúságát ábrázolják,ezért ez a rideg forma.De mindíg tiszt ában vannak vele,hogy a dolog struktúrája mit bír el. -misII-

FUNGUS & TONGUE: The Stomach Of Moon MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) Öt tagú ipari-zaj zenekar Angliából.Bénító és kísérteties hangzása megnevezhetetlen félelm eket kelt.Hosszú,fojtott,végtelenített nyögések,sercegések,távoli morajlások,szófo szlányok,párbeszédek,"fekete-fehér" hanghullámba ágyazva.Elég csak elképzelni ezze l az erősen vizuális zenével egy filmet,és máris megfagy bennem minden testfolyadé k.Ritka hatásos hangkollázs,mérhetetlen (tébolyult) fájdalommal teli;mégis lehetet len kikapcsolni. -m&r-

DIDI: My Way MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) Didi egymaga készíti (írja,előadj a,keveri,stb) elektronikus zenéjét (amihez hangját Petra adja);mely a legjobb "ősi" elektronikus zenei hagyományokat ötvözi modern eszközökkel.Körülbelül annyira tech no,mint a Bourbonese Qualk,vagy a Legendary Pink Dots.A hangsúlyt a rejtett melódi ákra,a pszichedeliára,a többrétegű tartalomra helyezi,amiáltal minden hallgatásnál (lelkiállapottól függően) más-más jelentés kerül előtérbe. -mimi,s-

THE CONSPIRACY: The Inside:Story MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) Az infolap sz erint új felfedezés Angliából.Amit csinálnak,az viszont igen régi keletű gitárzene. A 60-as évek lírikus,balladisztikus.pre-punk pszichedelikus rockját (beat) idézi. Egy-két feldolgozás is helyet kapott a kazettán: John Cale,Neil Young,Beatles.Néhá ny számtól eltekintve az én szívemet nem érintette meg,az a néhány is a többi függ vényében értendő. -beatmis-

KONSTRUKTIONEN DER NATUR, Vol II. V/A MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) 17 zenek ar 22 felvétele,többnyire olyan zenekarokból lett összeállítva,akiktől hosszabb an yagot nem terjeszt a kiadó.Legtöbbjük kísérleti-indusztriális csoport,de elektroni kus és gitárzenék is képviseltetnek.Néhány név a sorból: Lo!,Sabotage,A F Traumvel t,De Fabriek,Protoplasm,Autumn,Sub,stb. A kiadó várja zenekarok jelentkezését a K. D.N. válogatásokra,ezeket a beérkezett anyagok minőségétől függően folyamatosan je lenteti meg. -műrác-

((INFECTED) WOUND)-Ein Experiment - Winterdeutsch MK (Neuzeitliche Tonkonstruktion en) Az indusztriális zene hagyományaiból éppúgy merít,mint az ambient,és egyéb kor társ-kísérleti zenékből. Minimal ütősök,távoli-kísérteties robajok,tördezett szava k,zörejek, mindezek egy szűrreális "képcsarnok" hangulatát vetítik. Megfoghatatlan mint azok a kísérleti filmzenék,amelyek leginkább a "nem hallható" tartományban fe jtik ki hatásukat.Persze ezt a filmet elég ha magunk forgatjuk le, kamerák nélkül. -((rác)mis)(.)-

AUTUMN: IV MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen)Nagyon meggyőző és gyönyörűséges pop zenekar,teátrális hangzással.A kazettakivitelezés a hozzá tartozó szövegkönyvvel, méltó kiegészítése a zenének,amely ha szabad hasonlattal élek,az olasz Ataraxia né met megfelelője.Megnyerő tisztasággal és emelkedettséggel ível át korokon és kultú rákon.Egyaránt merít a latin hagyományokból és a német kultúrkörből,de nem utasítj a el az angolszász rockzenét sem. Ez a kifejezésmód érzékletesen és hitelesen közv etíti érzéseiket és világnézetüket. -ImisIV-

A F TRAUMWELT: Stille MK (Neuzeitliche Tonkonstruktionen) Az elektronikus hangfest észetben munkálkodnak.Szintetizátor-space hangzás és az álmok lebegésének zenei me gjelenítésén fáradoznak.Hosszú monoton,ám fokozatosan átalakuló szerzeményeik köze l állnak a minimalista kifejezésekhez.A szerzemények gyorsan peregnek,mint egy fek ete-fehér dokumentumfilm kockái,amely a század első felében létezett háztömbnyi sz ámítógépek,telexközpontok működését ábrázolja,a gépek között futkározó és vigyorgó munkásokkal.Ezek a képek hol szűrreálissá gyorsulnak,hol hipnotikusan meglassulnak. -r r mis-

TRAUMA: Fractal 1 CD (Machinery) A Trauma a This Digital Ocean-hoz hasonlóan a dark-tec hno műfajában alkot,de szerencsére nem esik bele azokba a csapdákba,amikbe a T.D.O.igen, nem a gótikus zenék paneljeiből építkezik,é s a "techno" sem a buta,agytalan tekerés ná luk.Kibernetikus "mélyűri" atmoszférát tere mtenek,nem elsősorban a ritmusok,hanem az e lektronika kreatív felhasználására helyezik a hangsúlyt,felfogásban és kivitelezésben r okon a Clock DVA-val,bár kevésbé hideg és "látványos" szellemiségű. -látványrác-

CUBANATE: Body Burn MCD; **Antimatter** CD (Dynamica,c/o Modern Music,Kurfürstenstr.23 ,10785 Berlin,Germany) A Machinery és a Noi se International metal-kiadó új közös próbá lkozása a Dynamica label,amely ennek megfel elő profilú zenekarokat propagál.A Cubanate a techno és a metal ütköztetése valahol fél úton.Sötét elektronikus úsztatások vezetik be a nehéz-fémes gitárt,a torzított éneket, a jellegzetes techno-ritmusokat.Nem tudnak túllépni azonban a Ministry és Skinny Puppy jellegzetes "építőkockáinak" lenyúlásánál. Miért kellett új kiadót alapítani,ahogy az Oomph!,úgy a Cubanate is belefért volna a M achinery profiljába. -ésráctesteis-

NEW MIND: Fractured CD (Machinery) Magán hordozza a Skinny Puppy "trend" valamenny i sajátosságát;az erőteljesen lüktető indusztriális ritmusokat,a torzított éneket, a sűrű hangkollázsok használatát. Bár a hsonlóság,illetve "átfedés" több mint nyíl vánvaló,az album ennek ellenére hallgatható,és szövevényes formai megoldásokban ga zdag,mindenképpen a kiadó egyik legsikerültebb produkciója. -régiagyúrác-

HOW TO USE MACHINERY II. V/A CD (Machinery) A tavalyi maxiválogatás második része 65 percbe sűríti a kiadó zenekarainak legjobbnak ítélt pillanatait.Az első részt a z egyik legjobb techno-kompilációnak tartottam,és ez sem nagyon marad alatta.Remek ül szerkesztett,változatos képet mutató összegzés,remek kedvcsináló (az már más ké rdés,hogy némelyik csoporttól elég is ez az egy-két szám).A résztvevők:Snog,Dance Or Die,Oomph!,The Forbidden Dee Jays,This Digital Ocean,D.N.S.,Trauma,And One,The Swamp Terrorists,Paranoid,Dark Side Of Berlin. -komplikáltmis-

OOMPH!: Breathtaker MCD (Machinery) Klasszikus EBM alapokon nyugszik,magával húzó ének és telt,nehéz gitár egészíti ki a lendületes ritmusszekciót.A német technohag yományok és a Ministry találkozása egy reményteli pontban (reményteli is marad).Ké t szerzemény két-két mix verziója hallható a maxin. -miishh!-

PARANOID: Sweat Blood & Tears CD (Machinery Records,c/o Modern Music,Kurfürstenstrasse 23,D-10785 Berlin,Germany) A klasszikus tán c-techno (helyesebb itt az electric body mu sic kifejezés) örökösei,a felmenők:Front242 Nitzer Ebb,stb.Amit csinálnak azt teljes od aadással és intenzitással,ahogy a techno dö mpinget látom,Németországban ma legalább ak kora ebben a műfajban is a túltermelés,mint a hardcore-ban.Vajon mekkora az a közönség, amelyik képes ezt elnyelni? -miskérdés-

AND ONE: Spot CD (Machinery) A Daf,Krupps ifjú követője az And One.Bár náluk a Daf féle ridegséget erős melódia-centrikusság váltotta fel,acides és "nagyzenekari" szinetetizátorbetétekkel.Az And One valójában popzenekar,de a szó minden ocsmány f eelingje nélkül.Néhány érdekes közreműködő (némelyik biztosan sampler segítségével) Ofra Haza (34 éves),Sanela Radosavljevic (10 éves), Adolf Hauf (84 éves),Little Mi llov (6 éves),stb.A CD poénja,hogy a borítónfeltűntetett 11 szám után 29 szer 4 má sodperc csend következik,és végül negyvenegyedik-ként felcsendül egy bonus-dal. -miskettő-

SYNTEC: P.U.P.P.E.T.S.!... MCD (Machinery) Ipari tánc techno a Kraftwerk és a FLA bűvöletében (a maxi törzsanyaga egyébként megtalálható a Jung Machines válogatás C D-n is).Gondolom az ifjú duó reménykedik,ha akkora sikert nem is aratnak,mint péld aképeik,de rajongókra azért számítanak.Ez biztos menni fog,de a "gettóból" - amit ők is öntudatlanul ápolnak - sosem fognak kitörni. -ifjrácszinti-

THIS DIGITAL OCEAN: Digital Mysticism CD (Machinery) Misztikus hangvételű,elektron ikus és indusztriális elemekkel operáló,emócionális atmoszférájú "dark" tánczene. Gyökereiket a Joy Division-nél és a Sisters Of Mercy-nél kereshetjük (és persze so k EBM-et hallgathattak). Addig minden oké az ír fiúk körül,amíg úgy nem döntenek,h ogy énekelni is kellene már... -tengernyimis-

12 lemez a TWIN CITY IMPORTS terjesztőcégtől (1263 Donohue Ave W.,St Paul,MN 55104, USA)

BULKHEAD: Plunk CD (Sonic Bubblegum) Rágógumizene a most divatos melódikus és "szó nikus" sablonok terhe alatt (bár ők már 1987-ben is ezt csinálták).Épp befférnének az SST istállójába,he nem lenne így is épp elég dolguk. -először-

THE GLORY BOX: This Is The Glory Box Compilation CD (Shock) Összefoglalása az ausz trál zenekar eddigi pályafutásának,kis és nagylemezekből válogatva (89 és 91 között válogatva).A Boys Next Door óta hagyományai vannak Ausztráliában a melódikus git árzenének,a Glory Box mégis közelebb áll az angol vonalhoz,a Mega City 4 féle popz enéhez.Kár hogy hiányzik belőle minden szín és az "izgalom" csírája is. -másodszor-

SUPERCHUNK: Hit Self-Destruct MCD (Hippy Knight Records) Érces és dallamos punk-ro ck'n'roll-post beat.Lebegés és zajongás a Mega City 4,a Hüsker Dü és a Sonic Youth után "szabadon".Lelkes és nem fekszi meg a gyomrot. -harmadszor-

PIPE: Ball Peen MCD (Sonic Bubblegum) 6 számos minilemez,13 perc játékidővel;és eg y perccel sem kellene tovább tartania. Mintha egy egész Nirvana/Nation Of Ullysses lemezt végighallgattam volna.Persze nem is rosszabb az említetteknél. -negyedszer-

TESCO VEE'S HATE POLICE: Gonzo-Hate-Vibe CD (Staple Gun Records) Tesco Vee ős amer ikai punker,és ezt meg is mutatja,vagyis pont ugyanazt csinálja,mint a Meatmen ide jén.Zenéje valahol a Dead Kennedys és GG Allin között leledz,egyébként pedig minde nt a szájára vesz,ami csak eszébe jut,és nem finomkodik a jelzőkkel.Néhol elmenne, csak ne lenne olyan bunkó hangja. -ötödször-

SET IT ON FIRE V/A CD (Dog Meat) Több kiadó zenekaraiból lett válogatva az album, ügyelve,hogy a gitárzene fogalmát át nehágja senki sem.Szerencsére a sok középszer ű produkció közé becsúsztak olyan zenekarok is,mint a Honeymoon Killers,Walking Se eds,Sugar Shack és a Laughing Hyenas.Tűrhető még a Monomen és a Mudhoney,bár ez cs ak az átlag függvényében igaz. -hatodszor-

GUZZARD: Guzzard 7" (Project A-Bomb Records,PO Box 4233,Industrial Station,St Paul MN 55104,USA) Ez az a lendület,ami sokakra ráférne.Egyszerűen felépített noise-roc k,szaggatott gitárjátékkal,csattogós dobbal.Énekesük egészen természetesen (kieres ztve) használja a hangját,egyszóval minden a helyén ahhoz,hogy később még hallhass unk róluk. -hetedszer-

MOTHER'S DAY: Mother's Day 2X7" (Project A-Bomb) A Jonestown mellett a kiadó legjo bbjai,talán közelebb állnak az amerikai noise-rock vonalhoz,de fantáziájuk sokat e nged nekik és túlfűtöttek,akár egy rakéta.Energiájukat ügyesen tudják hasznosítani. Andalító nyári délutánon garantáltan unaloműző ez a groteszk elemeket is használó remek csoport. -nyolcadszor-

THE SUNSET STRIP: Scrape It Out MCD (Dog Meat) Ezt a Dinosaur Jr féle dallamos git árzenét ügyesen színesíti a szaxofon.Bár a gitár ércesen szól,az összhatásból erős en levon a nyögve-nyelős ének.Az nem létezik,hogy Ausztráliában nincs senkinek fan táziája,vagy ötlete... Bár úgy látszik ügyesen nyúlni (lopni) is nehéz.Vagy nem er re megy ki a bicikli? Akkor mire? (Bár az utolsó 12 perces számban nagyon igyekezn ek agyongyötörni a gitárt, mondanom sem kell,életben marad.) -kilencedszer-

BABY ASTRONAUTS: All The Pancakes You Can Eat...Plus Bacon (Pig Fat) CD (Big Money Inc.) 30 számos CD,a felvételek 1986 nyarán történtek.Laza szerkezetű rockzene,sűr íti magába a Celibate Rifles féle post punk-ot,a bluest,a garázs noise-t,a gitár p op-ot,némi pszichedeliát.Kár hogy ez a mixtúra nagyon széteső,hamar unalomba fulla d,csak részletekben sikerült végighallgatnom.A néhány erősebb nótából össze kellet t volna állítani egy EP-t,talán mindenki jobban járna. -tizedszer-

77 LUSCIOUS BABES: Hex 7"
RIGHTS OF THE ACCUSED: Rights Of The Accused 7" (Big Money) Mindkét zenekar a tipi kus amerikai gitárzenéből táplálkozik; a 77 Luscious Babes némi psychodeliát is vi sz bele,ami előnyére válik,bár a megszokott mederben marad. De még mindíg életképe sebb a Rights Of...-nél,ami abszolút másodvonalbeli,langyos rockzene. Mindkét kép es lemez (képregényfigurákat ábrázoló) kivitele érdekesebb tartalmuknál.-tizenegys zer,tizenkétszerstop-

VIDNA OBMANA: Ending Mirage CD (N.D. Magazine, PO Box 4144,Austin,Texas 78765,USA) Az Ending Mirage egy trilógia harmadik darabja a belga zeneszerzőtől Vidna Obmanatól. Az első kettő,a "Passage In Beauty" és a "Shadowing In Sorrow" a belga The Decade Collection-nél jelent meg (és nagyon sajnálom,hogy nem ismerem). A talán legszebb atmoszférikus,változó hangulatokat festő ambient zene,amit valaha hallottam. Nyolc pillanat hosszú percekké való nyújtása,összesen több,mint egy órán át. Utazás tavaszi szellő hátán,nyugodt vizek felett és alatt,erdei tisztások,barlangok táján. Ez a természetközeli hangzás önmagában relaxáló és gyógyító hatású. Vidna Obmana-n kívül csak Brian Eno és az O Yuki Conjugate munkáit ismerem,amely ilyen mélységekig tud eljutni. -relaxmis-

PBK: Macrophage/The Toil And The Reap CD (N.D. Magazine) A CD két külön munkát tartalmaz,a "Macrophage"-t és a "The Toil And The Reap"-et. Feszes, pszichedelikus hatású(kísérleti filmzenére emlékeztető) zajkollázs. Mintha egy vászon előtt ülnénk, amelyen háromdimenziós képek peregnek gyors egymásutánban,néha a legváratlanabb pillanatokban (a legváratlanabb zajok következtében) éterből jövő rádióhullámok hasítanak át érzékeinken. Olyan zene,amely befolyásolni tudja a pillanatnyi kedélyállapotunkat. -m/r-

KONG: Phlegm CD (Dreamtime,PO Box 17,Dewsbury,West Yorkshire WF12 8AA,UK) A Kong az instrumentális rock csúcspontja,úgy emelkedik ki a mezőnyből,akár egy óceáni tűzhányó.Forró,megingathatatlan és leginkább pozitív kisugárzása érzékelhető. A Phlegm a Kong második albuma,amely formai és tartalmi tökély. Formai: a keverés hibátlan - ami nem csoda, tagjai a Kong előtt évekig stúdiózenészek voltak.Eszközök:gitár/sampler,basszus,gitár, dob/dobgép.A négy fiú élőben előszeretettel lép fel kvadrofónban (mintahogy a szavakkal nehezen leírható Tilos az A-beli előadás mutatta) négyen a terem négy sarkában helyezkednek el. Tartalmi: számaik akár hónapokig is készülnek,mert munkamódszerük,hogy minden olyan ötletet azonnal kigyomlálnak,ami a leghalványabban is emlékezteti őket valami már hallott dologra. A Kong tényleg egyedül áll! -neméppflegmarác-

HEAD YOUR MIND V/A MK/CD (Dreamtime/Peaceville, PO Box 17,Dewsbury,West Yorkshire WF12 8AA,UK) 50 évvel ezelőtt fedezte fel az LSD-t Albert Hoffman.Erről az "acid-ünnepről" sokan és sokféleképpen emlékeztek meg szerte a világon; a Dreamtime Records egy zseniális kompilációt publikált a témával kapcsolatban.A résztvevő zenekarok széles skáláját ölelik fel a mai modern zenei palettának; techno,crush-core,acid-rock,elektronikus pszichedelia,stb. A zenekarok: Ship Of Fools,Hybryds,Tekton MC, G.G.F.H.,Kong,Drug Free America,Sonic Violence és Minister Of Noise. Igazán egyetlen csoportot sem tudok kiemelni,mert a produkciók egyvalamiben közösek:a megvalósítás minősége magas művészi szinten történt,és ami igen fontos, hogy az "utazáshoz" nincs szükség LSD-re,épp elég maga a zene. -aszemembenisfej-

SHIP OF FOOLS: Visions MK/CD (Dreamtime/Peaceville) A Ship Of Fools-ban nevével ellentétben semmi beteges nincsen;inkább olyan mint egy gyógytea,jóságosan szétárad a testben és melegít.Az acid rock (a Hawkwind után) a 80-as évek kísérleti zenéivel megtermékenyülve jelenik meg náluk.Az összes instrumentum szerepe egyaránt fontos,a gitár,a szintetizátor és az ütősök masszív,de fátyolos alapot adnak (ritka gyönyörűség a megfoghatatlan és át-át suhanó furulya hangja.A legerőteljesebb szerzemény az "L=SD^2",amely a Head Your Mind kompiláción is szerepel. -misbolondos-

BUTTHOLE SURFERS: Independent Worm Saloon CD (Capitol/EMI) A legjobb pillanataikat hordták össze egy órában.Kiforgatott,agyonhajszolt rocksablonok,szemét gitárszólók gyönyörű ál-lírák. Mesteri album és ugye ilyen zenészektől ez nem is csoda. Ha van zene ami gyomorforgató és hányásra késztet,a "Clean It Up" az! -seggfejrác-

MIRANDA SEX GARDEN: Suspira CD (Mute)
A három,eddig madrigálokat éneklő leány itt két fiúval,egy dobossal és egy gitárossal k iegészülve csinálta meg azt a lemezt,amit i gazán vártam tőlük tehetségüket ismerve.A l eányok hangja éppoly szép és magával ragadó mint eddig,és ehhez nagyszerűen párosul a s odró lendületű (a Swans Love of Life hangzá sát idéző) gitár-dob játék. Valami szokatla n gyermeki és naív báj lengi át a hangulatá t,mintha a 16-17. századból csöppentek voln a bele a computer-korba. -nemi,s.rác-

THE BALANESCU QUARTET: Possessed CD (Mute)
Alexandr Balanescu a Michael Nyman Band vez ető hegedűse - leginkább a Greenaway filmek ből ismert;az egész Balanescu Quartet pedig a Jarman filmek zenéiben közreműködött már néhányszor, egyszóval az angol kortárs komo lyzenei élet kimagasló csoportja.Az albumon helyet kapott 5 Kraftwerk átdolgozás (Robot s,Model,Autobahn,Computer Love,Pocket Calcu lator) amelyek különleges játéktechnikát kí vántak meg a zenészektől és persze nemigen maradnak alatta az eredetieknek; egy David Byrne feldolgozás,és három saját (Balanescu) szerzemény.Leginkább a Nyman féle zeneisége t képviselik,legkiemelkedőbb - itt ez a kij elentés nagyon szubjektív - a "Want Me" cím ű mű,amelyben közreműködik a Miranda Sex Ga rden női madrigál trió. -autorrác-

WIRE: 1985-1990, The A List CD (Mute Records/Intercord,Aixheimerstr.26,D-70619 Stu ttgart,Germany) Ezt az összeállítást nem a lemezcég agyalta ki,hanem az együttes m egkérte ismerőseit,barátait(zenészek,művészek,road-ok,stb)és a pontozásukból alaku lt ki egy A lista.Élén a második lemezről való "Ahead",követi a "Kidney Bingos" ki slemez,a harmadik helyen az "A Serious Of Snakes".Az A-List első 16 száma találhat ó itt,a többi csak fel van tűntetve.Nekem csökkenő helyezéssel egyre jobban tetsze nek a számok,talán azért is,mert engem nem köt össze semmi a 70-es évek végétől ze nélő értelmiségi punkokkal. -Elisa-

FORTRAN 5: Time To Dream MCD (Mute) Nagyon fifikás acid-house,a jól ismert sablono kat piszok jól forgatják és nagy "szakmai" könyedséggel idomítják céljaiknak megf elelően. A 14 perces "Fruit Of the Spirit Mix"-ben mutatják meg igazán tehetségüke t. Jean Michael Jarre,a Cabaret Voltaire és egy dub reggae zenekar nyújt itt egymá snak baráti jobbot. Kár,hogy a rádió-tv nem az ilyen zenekarok után kapkod két kéz zel! -rácöt-

LANDFILL: Sunset Hills 7" (Plumb Rec.,1085 Commonwealth Av. 215,Boston,MA 02215, USA) A 60-as évek punk előtti punkjának hangzása egyesül a mai divatos zajos gitár trenddel.A dallamok nagyon kellemesek,probléma nélkül betöltik a fülkagylót,és ter mészetesen könnyen emésztődnek.Jó tánczene. -hányincsmis?-

EINSTÜRZENDE NEUBAUTEN: Tabula Rasa CD (Mute Records/Rough Trade-Our Choice)Tiszta lap. Nos a Neubauten jól választotta ezt a címet.Bízvást állíthatom új fejezetet nyitott a zenekar életében - rájuk is fért már,hogy hangzásukat megtisztítsák azoktól az "indusztriális-panelektől",amik egy évtized alatt rakódtak rájuk és bizonyára már nagy terhet jelentettek.Csak így születhettek meg olyan számok,mint a "Blume" és a "Sie",melyet a szimfónikus betét emel naggyá. De azért megőrízték elszántságukat és az erős ritmusok szeretetét ("Wüste").Kiemelkedően jó album. -misfejezet-

LAIBACH: Kapital (Mute) A Laibach ezen a dupla lemez játékidejű albumon több mint sikerrel lépett túl önmagán,illetve önnön korlátain.Számos olyan színnel gazdagodott,ami talán előrelátható volt,ám nehezen elképzelhető.Zseniálisan találkozik és ütközik (hogy aztán eggyé simuljon) a már megszokott Laibach hangzás (heroikus ritmusok,wágneri opera) az acid-techno,a hip hop,a zaj-zörej zene és a Kraftwerk féle minimal elektro-pop.Szenzációs album,a Laibach pályafutásának egyik csúcspontja. -bolsevik-

GODFLESH: Pure CD (Earache Records,PO Box 144,Nottingham, NG3 4GE,UK) 80 perces tömény megmerítkezés a Godflesh poklában,tekintet nélkül a körülményekre,minden időben és minden helyzetben eléri célját: elsodor,felnyársal,velük szemben nincs helye szenvtelen ellenállásnak,úgyis megtörik.A Pure felsorakoztatja mindazt a fogást és tapasztalatot, amit a Godflesh tud,a halál-technótól a földrengésszerű crush-coreig.Olyan csúcspillanatok,mint a "Spite","Mothra","Predominance" és a még innen is kimagasló "Baby Blue Eyes" ritkán adatnak meg egy zenekar életében;a lemezt a "Pure II" húszperces,agy és lélektisztító feedback fal zárja. -mishÚs-

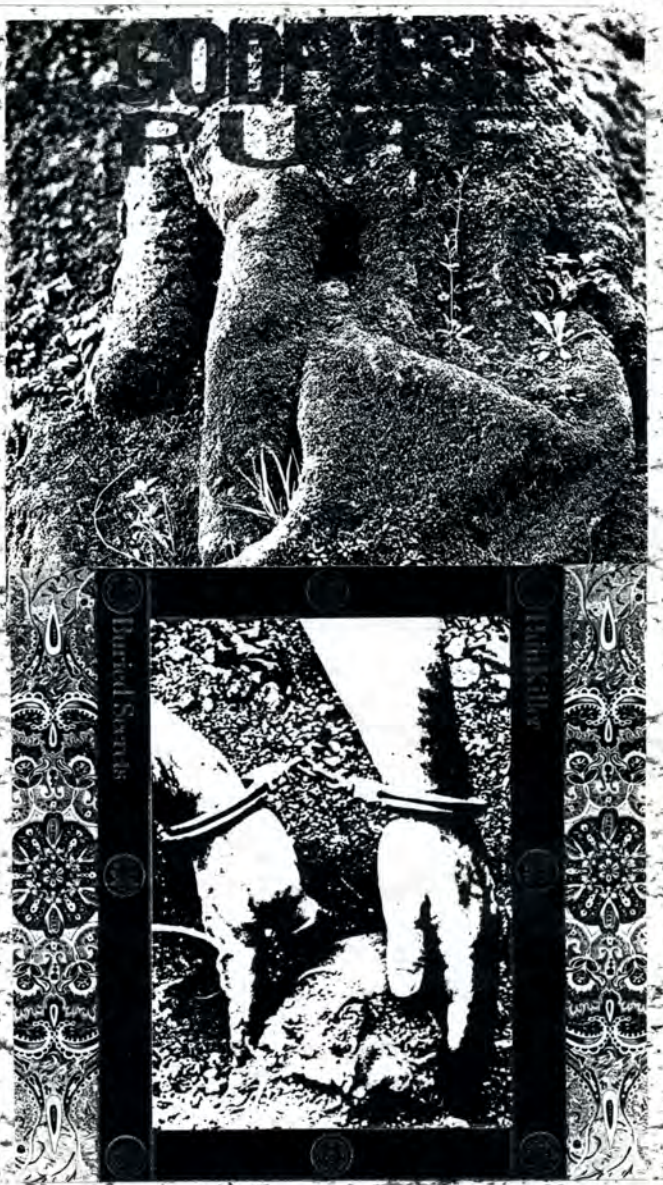

PAINKILLER: Guts Of A Virgin CD; **Buried Secrets** CD (Earache) Az első Painkiller lemez előre megfontolt szándékú - improvizáció John Zorn szaxofon-gyilkos (ugye:a jazz valódi művelője)elkapta az éppen New Yorkban üdülgető Mick Harris (ex-Napalm Death,Scorn) dobos szügyét,és Bill Laswell basszistával (producer,miegyéb) kiegészülve hat órán át improvizáltak egy stúdióban,amiből aztán összevágták ezt a rettenetes 25 percet,amelyet minden vérbeli ZENErajongónak bátran ajánlok. A Buried Secrets 27 perce már - de csak egy árnyalattal - visszafogottabb,szellősebb,lineárisabb szerkezetű,ám nem kevésbé gyilkos erejű és hatású.Olyan elmélyült szerzemények is hallhatók,mint a "Blackhole Dub" vagy a "Buried Secrets" és a "The Toll",amiben hármójukon kívül játszik Justin Broadrick(hol nem játszik)gitáron.Kiemelném a két lemez kivételes szépségű dizájnját is. -mis-

Naive V/A CD (Earache) Az Earache úgymond progresszív profiljából ad ízelítőt,hét zenekar két-két felvételét tartalmazva. Az általam már ismert zenekarok (Fudge Tunnel,Scorn,Painkiller) feletti megelégedésem mellett nem kevés örömet okozott a Pitch Shifter felfedezése,mely a Godflesh legjobb pillanatait sűríti "Decontruction" című szerzeményében.A Clutch és a Sleep csak az erős mezőny miatt sikkad el kissé, bár utóbbi erős pszichedelikus hatásokat mutató core-zenéje reményekre jogosít. Az OLD pedig akkor izgalmas igazán,ha a komplett lemezanyag kerül terítékre.A válogatás csak ismertető jellege miatt érdekes,az összes felvétel megtalálható a zenekarok albumain. -dörzsöltrác-

SCORN: Vae Solis CD; **Colossus** CD.(Earache)
LULL: Dreamt About Dreaming CD (Sentrax Productions,105 Hacourt Road,Forest Fields, Nottingham,NG7 6PX,UK) A Scorn Vae Solis album a rockzene azon útját járja,amelyet a Godflesh már jól kitaposott;ők úgy ikertestvérek,hogy egy pillanatra sem téveszthetők össze,ha úgy tetszik a gyújtópont, a mag azonos,kivitelezésben hasonlatként a Swans is szóba jöhet.De ezt csak valamiféle képalkotásként említem. A marathoni hosszúságú album második fejezete már felvonultat "műfajidegen" pszicho-techno és post-indusztriális zajzenei tendenciákat is.Itt még Mick Harris és N.J.Bullen mellett Justin Broadrick is közreműködik - valamennyi gitárt ő játszott fel. A Colossus albumon már csak a két alaptag játszik és a hangzás is jócskán változott;a gitár és a dobhang jóval szenvtelenebb,több a különböző ütőshangszer,beleértve a dobgépet is,és a sampler.Bármilyen kiváló is a korábbi lemez,úgy érzem a Scorn ezzel az új albummal nyerte el egyedi formáját,kifejezésmódjuk - mint például a szépséges "Sunstroke",vagy a "Little Angel" számban igen eltávolodott a rockzenétől.Ebben közrejátszhatott az is,hogy Mick Harris mindeközben aktívan működteti egyszemélyes zenekarát a LULL-t,amely a Scorn legelszálltabb pillanatait idéző misztikus hangulatú "szintetizátor"-zene.Távoli morajlások,szférikus nyögések,gépi csobogások,ipari hangfoszlányok, démonikus és tudatalatti víziók töltik be a teret.Az album legkiemelkedőbb szerzeménye a festői "Time",melynek fenséges pillanatai titkokat tárnak fel előttünk,ha megfelelő módon közelítünk hozzá. -solismisdreaming-

OLD: Lo Flux Tube CD (Earache)Az Old szövegeiben a remény kap hangot,míg zenéjük a skizofrén őrület megátalkodott példája. Meggyőződésem,hogy ilyen fergetegesen még nem kezdődött lemez.A három tag: Jason Everman basszgitáros,aki úgy kezeli hangszerét,mintha azt propeller hajtaná, Jimmy Platkin a nyirkos-rideg gitárt,a zajokat és a dobgépet koordinálja és Alan Dubin magas fejhangon visít és meglepő,hogy még szöveget is énekel.A jazz-core és a crush-core találkozása,jobban mondva gigászi küzdelme,ami csak lázálomban képzelhető el idegösszeroppanás nélkül.Nem is tudom mit mondhatnék még,amivel jobban érzékeltethetném ezt az egyedülálló zenét.Inkább semmit. -rácfi-

FUDGE TUNNEL: Creep Diets CD (Earache) Debütáns lemezük egy erőszakos és írgalmatlan síkban mozgott,amit piszok jól csináltak;első pillantásra azt hittem,hogy az új album ugyanannak az elképzelésnek egy második,újat nem hozó fejezete. Nos nem,egészen másról van szó.Mintha az eltelt két év alatt kevesebb frusztráció érte volna őket.Sokkal lazábban,könnyebben,szinte játékosan zenélnek - ez vonatkozik a számok struktúrájára és hangzására is -,megőrízve a szilaj,fiatalos lendületet.Már azt is megengedik maguknak,hogy ne folyamatosan dörögjenek a gitárok,hiszen a "csend" is lehet éppoly beszédes... -

NINE INCH NAILS: Fixed CD (TVT Rec./Island Bmg) MInden szerzeményt átkevertettek olyan hozzáértőkkel,mint Foetus,T.Reznor,Chris Venna és a Coil.És pont ez kellett a Nine Inch Nails-nek,ez a frissesség,bizarrság,ritmustörések,mellbevágó zajok,energikusság,ami jócskán hiányzott eddig belőlük.Még szerencse,hogy előbb-utóbb rátalált erre a megoldásra. -körömvirág-

ENTOMBED: Wolverine Blues CD (Earache) Az Entombed az a zenekar,amelyik közel sinc
s tisztában értékeivel, magát a Carcass-Obituary vonalhoz sorolja,illetve azzal ro
konítja. Pedig az egyszerű death-thrash-tekerést rég - még az első lemezzel - magu
k mögött tudták. A gyors részek feszesek és húzósak és közelebb állnak a hardcore-
hoz,mint a metalhoz; a lassúak pedig a **Fudge Tunnel/Skin Chamber** poklát idézik. Mi
lesz akkor vajon ha tudatosul bennük,hogy ők egy igenis jó zenekar? Meghasonulás,
vagy még erősebb munkakedv? De el ne árulja nekik senki,hadd jöjjenek rá maguktól!
-méghogyblúz-

VOIVOD: The Outer Limits CD (MCA) Azt hitte
m,az Angel Rat a Voivod pályájának vége,de
legalábbis egy korszak lezárása.És ez igaz
is,de mint kiderült egy új korszak nyitánya
is egyben;az Angel Rat-el megkezdett út kic
sit vadabb,de szerves folytatása;tiszta és
roppant intelligens pszichedelikus rockleme
z.A szövegi hátteret ezúttal az UFO téma ad
ja,melyhez a borítórajzot (a századeleji sc
i-fi fanzinek arculatát idézi),és az illusz
trációkat a Voivod szellemi atyja Michel La
ngevin dobos készítette.Az Angel Rat után e
ltávozott basszgitárosuk,itt Pierre St-Jean
stúdiózenész helyettesíti.Az elképesztően m
agas színvonalból persze szemet szúr a "The
Lost Machine" Pink Floyd feldolgozás,és a
17 perces "Jack Luminous".A Voivod igazán a
z a zenekar,akiről csak tényeket lehet sora
koztatni,zenéjük érzékeltetésére az én tehe
tségem mindenképpen kevés (bár szerintem bá
rkié!).De, a "Le Point Noir"-nál szebb Voiv
od szám még nem született...!!! -rácaflojd-

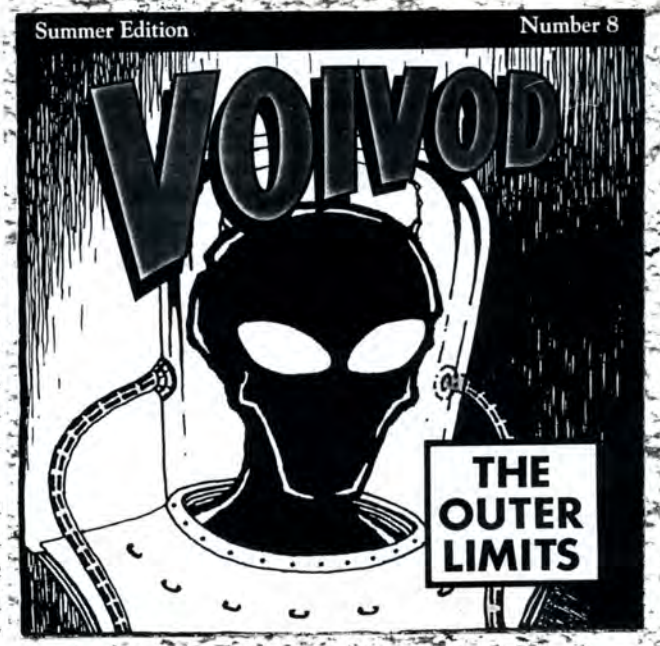

Faraway So Close filmzene CD (EMI/Electrola) Wim Wenders Berlin Felett az Ég-jének
folytatása.Lassan megszokjuk a nagy rockelőadókat filmjeiben. Az itt már fel sem t
űnő (és igen középszerű) Nick Cave mellett szerepel a U2,Lou Reed,The House Of Lov
e,Simon Bonney,Herbert Grönemeyer, a U2 Johnny Cash-el és Laurie Anderson. Sajnos
Laurie Anderson kivételével egyik sztár sem tudott túllépni saját szilárd korlátai
n. Viszont a Laurent Petitgand által írt "valódi filmzene" nagyon jó,így az utolsó
félóra élvezhető. Ez is valami. -valami's-

WOODOO MUZAK: Teenage Beetles / RWA: L'amour Des Bétes split CD (Amanita) Mindkét
francia zenekar hasonló koncepcióval dolgozik,dzsessz-core és noise hatások alatt
(a Victims Family és a Sonic Youth kereszteződése) közel a skót anarcho punk zenei
és ideológiai vonalához. A témák erősen kötődnek a gasztronómiához,az RWA például
meggyőződéses vegetariánus. Két szerzeményt,a "La Punaise 1"-et és a "La Punaise2"
-őt együtt játssza a két zenekar. -múzik-

KNOCHEN GIRL: Gammler Und Bulimie CD (What's So Funny About) A "fun-indusztrial" z
enekar új albuma eklektikusabb az előzőnél; zajzenekarok "hordaléka" a Neubauten-t
ől a Cop Shoot Cop-ig. Zagyva montázs,amelynek hangzása egy demó szintjét üti meg,
bár erős a gyanúm,hogy úgy ahogy van szándékos.Mintha bekapcsolt Tv és rádió előtt
játszanának. Amit itt leírtam,az nem minősítés,csak tényközlés.A Knochen Girl új a
lbuma lényegesen jobb az előzőnél,izgalmas és mulattató képet ad az őt körülvevő v
ilágról,de csak egészében végighallgatva juthat ez érvényre! -lányosmis-

MLADA FRONTA: My Visions MK (Tribal Production;c/o Omega fanzine) A Mlada Fronta a
gótikus zene új hullámának képviselője,amely egyrészt magán hordozza a korai dark
wave zenekarok jegyeit (Joy Division,Sisters Of M.),de az új misztikus zenéktől ha
gyja magát megtermékenyíteni (In The Nursery,Death Ih June),és a 70-es évekbeli sz
intetizátort használó acid-rock zenék lenyomatait is felismerhetjük. Ez így túl zű
rösnek hangzik,de ne valami giccses mixtúrára gondoljunk,a Mlada Fronta műfaján be
lül sajátos zenei nyelvet dolgozott ki,melyben az említett hatások csak termékenyí
tő befolyásként értendőek.Tehetségük biztató a jövőre nézve. -front67-

The Dreams That Could Awake V/A MK (Exprel,Cyril Adam,63 Quai Boissy d'Anglas, 78380 Bougival,France) Nemzetközi experimentális válogatás video dobozba helyezve egy A/5-ös füzetmelléklettel - 19 zenekar részvételével.Nagy részük francia (Spiri tus Naevus,Westland,M Nomized,Slushy,Sha 261,stb),a többiek a négy égtáj irányából, Yximalloo Japánból,Hideg Roncs Magyarországról,Axiome Belgiumból,stb.A válogatás a legkülönfélébb modern zenei kísérletekből ad áttekintést mindenféle stilisztikai m egkötöttség nélkül,elsősorban kevésbé ismert,eddig főleg kazettákat publikált zene karokat bemutatva.A durva zajzenéktől a szintetizátor,ill. minimal zenékig és a no ise rockig terjed a skála.A színvonal végig egyenletes,a produkciók jó képet nyújt anak ezekről a friss törekvésekről,melyek éber tudatállapotban engednek betekinten i idegen álmokba és dimenziókba.A kazetta mellé jár egy rágógumi belsejű nyalóka i s,hogy tényleg el ne szenderedjünk. -éberrác-

Fis Comp Six V/A MK (Fis,PO Box 2267,W.Mersea,Colchester,CO5 8HF,UK) A Fis Tapes punk és experimentális kazettaválogatásokat jelentet meg.Ez a szalag a "The Dreams That Could Awake"-hoz hasonlóan a különféle post-indusztriális zenékből válogat 11 zenekar közreműködésével: Godwin D.J.Potts,Hideg Roncs,Hypnoskull,E.D.F.,Boy Rapes Boy,Ectoplasmic Embryo Experience,Skull Cum Dura,Hex Minora,Factor X,The Drama Asy lum,Kreeds.A kompilációk folyamatosan jelennek meg,amikre várják zenekarok jelentk ezését. -roncsmis-

STONE GLASS STEEL: Industrial Meditation CD (Type Token Rec.,1211 Arlington Place,Warre nsburg,MO 64093,USA) A lemez címe röviden é s tökéletesen definiálja a tartalmát.A tört énés leginkább két síkban zajlik,egy miszti kus,szintetizátorok keltette atmoszférikus háttér előtt kísérteties zajok,az ipari kor rémísztő zörejei és erőteljes ritmusok jelz ik a szív és lélekromboló valóságot.A moder n kor válságának "felszólalói" között kieme lkedik a Stone Glass Steel, a zenei megvaló sítás náluk igen magas és nem utolsó sorban élvezhető fokot ér el! -ipari?rác-

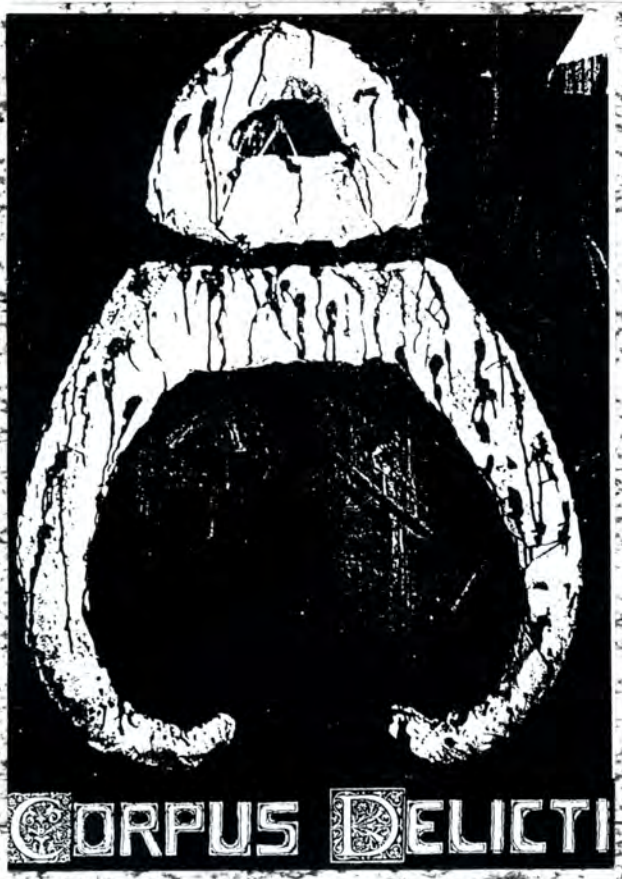

CORPUS DELICTI: Twilight CD (New Disc/Corpu s Delicti,Roma,43 Bis A Bd.Stalingrad,06300 Nice,France) Telített hangzású gótikus rock zenekar a Bauhaus,Christian Death,korai Dea th In June nyomdokain. Semmiben nem tér el útjuk nagy elődeikétől,sőt nem is igen dúsí tják semmi sajátos ízzel,talán annyival,hog y egyformábbak a számaik,bár így is nagyon kellemes az összkép,és nem túl megrázóan de presszív. -negatívrác?-

FLEISCHMANN:Fleischwolf CD (Noise/Fluxus) A három tagú német Fleischmann a modern han gzású hardcore-metal reprezentáns zenekara, szinte minden ízében a Leukémiát idézi benn em,némileg lassúbb kiadásban.Körülbelül min den harmadik számban énekelnek (bár ezért i s kár,mert azonnal középszerűvé teszik ezt a remek rockzenét). -mischmmnn-

PALO ALTO: Grands Succédanés MCD (Organic,10 rue Blériot,38100 Grenoble,France) Ez a 20 perces post-indusztriális alkotás a konkrét és az ambient zene,valamint a kül önböző ethno-zenék jegyeit hordozza,erős hangsúllyal az ütősökre és a fúvósokra.Le ginkább a Recommended Records vonalába illenék bele. Kiemelésre érdemes a borító-d izájn: egy ősi ábrával rajzolt kő fényképe. -miscd-

IMMINENT STARVATION: Emergency Provision MK (Oliver Moreau,11 rue Raymond Lebleux, 1428 Lillois,Belgium) A ritmikus zaj dimenziója;torz,monoton műveleteket végző gép ekre emlékeztető zajok,minden bizonnyal samplerből,és hangszalagról,némileg Boyd R ice korai munkáit és a Dive-ot idézi.Az időnként közzékevert szövegfoszlányok nemh ogy oldanák,de még ridegebbé teszik ezt a roppant erőteljes,ritka hatásos "bőrleny úzó" zajkollázst.Különös tekintettel ajánlom a post-indusztriális zene híveinek Ol ivier Moreau szólómunkáját(ő egyébként az Axiome tagja). -kazettamis-

THE BITTS: The Bitts MK (Veresegyház 2112,Kinizsi u.18,Hungary) A kazetta hagyomán yos szintetizátorzenével indul,amelynek csak bevezetőszerepe lehet,mert a továbbia kban groteszk elektro-jazz-techno (Casioba épített program) pop-new wave-ba rohann ak bele. Ha ma filmesítenék meg a Keménykalap és Krumpliorr-t,valószínűleg ilyen l enne a zenéje. Azt értem,miért írták rá,hogy "legjobb ha megőrülsz!",de hogy miért "hangosan hallgasd!",az nem világos,attól még nem fogok megőrülni,ha eddig nem sik erült. -mitts-

UNITED GODS: Daath MK (Kecskés Péter,Budapest 1114,Kanizsai u.22,Hungary) Az Egyes ült Istenek azon kevés hazai zenekarok egyike,aki a zenei misztika területén alkot. Zenéjükben a zajok,ill. a zajkollázsok az elsődlegesek.Zajokat,különböző hangokat, már meglévő régebbi felvételeket montázsolnak eggyé több rétegben,így a végeredmén y több jelentéstartalommal bír.A Daath leginkább a Hafler Trio,Lustmord zenélési m ódját idézi bennem,bár ezt a "belső",nem hallható csatornára értve;a Daath valódi meghallgatása,ill."meghallása" nagy koncentrációt igényel. -egymis-

COPERNICUS: Null CD (Nevermore,PO Box 170150,Brooklyn,NY 11217,USA) Copernicus nag ydarab,nagytorkú,hosszú fehér hajú énekes;rendezett sorokba szedett - leginkább sz avak,hangok egymásutánjából álló - szövegeit üvölti,énekli,elbeszéli,suttogja,vart yogja,de leginkább erőteljes orgánuma miatt: harsog. Mögötte változatos hangorgia: bárdzsessz trombita,inprovizatív zongorajáték,háttérénekesek,ambient szintetizátor zene,csörgők,csengettyűk,basszus,gitárok és dobok.Fantasztikus hatású kavalkád,kép i hasonlattal: dramatikus árnyjáték. -zérómis-

SILVERFISH: Organ Fan CD (Creation Records) Szerencsére a Silverfish is fejlődésképes z enekar,vagyis fokozni képes intenzitását al bumról albumra.Ebben a hangzás-szélesítésbe n itt erős szerep juthatott (és jutott) Foe tus-nak,aki a lemez hangzásáért felelős pro ducer,kisebb részben zeneszerző és hangszer es közreműködő is volt.A Silverfish zenéje olyan,mintha az ember drótkefével mosdana,f ájdalmas és józanító.És Leslie Rankine hang ja még mindíg a legjobb. -aranyrácbéka-

MUTTER: Du Bist Nicht Mein Bruder CD (What' s So Funny About) A booklet rajzai akár egy expresszionista képregény kockái is lehetné nek. A Mutter zenéje nehéz,lassú görgeteg, fontos a hangzás,amely a korai Swans-t hely ezi egy pszichedelikus közegbe;az énekes ny újtottan,üvöltve "suttog",a basszus inkább csak a testtel érzékelhető,a gitár kásás-fé mes hangja a síron túlról érkezik,a dob ped ig mintha mindentől független életet élne, mégis kínosan precíz.A Mutter a német rock kiemelkedő színfoltja. -anyámmis-

SLO I.R.P. 1/92. V/A CD (Kersnikova 4,61000 Ljubljana,Slovenija) Az egykori Skuč Forum új néven,de változatlan koncepcióval működik: szervez,kiad,koordinál, szekciókra osztva munkáját. Ez a válogatás album illusztrációja a mai szlovén zenei színtérnek,az aktív alternatív (punktól a technóig) zenekarokat gyűjti egybe.A 19 zenekar közül az igazán figyelemre méltó a Regoč, a Strelnikoff és Demolition Group; kisebb mértékben a 2227 és a Borghesia. -mis R.Á.C.-

ATARAXIA: Arazzi MK (Energeia) Az Ataraxia előző kazettája óta megfogyatkozott,már csak hárman alkotják,közülük is Vittorio és Francesca az igazán tevékeny és sokoldalú,ők szólaltatják meg az összes hangszert (amelyek sokszor háttérbe szorulnak Francesca hangja mellett). A hangzás is változott,jobban érvényesülnek klasszikus zenei hatások,a dalok énekcentrikusak és jóval melankólikusabb atmoszférájúak.A kazetta legszebb pillanatait az "Émeraude" folkos akusztikusgitár és fuvola kettőse nyújtja. -mihali-

THE LONE WOLVES: Wart 7" (Mond Estéreo Single/Lone Wolves,220 Central Park South,New York,NY 10019 APT.11-G,USA) New York elembertelenedett világában ők még talpon tudnak maradni,figyelni egymásra is -nem prédaként. És ezt tükrözi zenéjük is:melódikus,ám húzós rock and roll garázsrock.Sajnos ez a két szám igen kevés,hogy behatóbb képet kapjak, de egy másik kislemezt és egy kazettát útközben elnyelt a posta.Handbone basszusgitáros(a képen) szavaival:"Valahol egy pstás csokit zabál,mialatt hallgatja a lenyúlt lemezeket!" Valahogy így lehet... -bárányrác-

STRANGER THAN FICTION: Gnaw CD/MK (Merkin Rec.,S.T.F.,PO Box 455,Sykesville,MD 21784, USA) Szigorú és elborult tekintetű fickók, s mivel a szemük sem áll jól,ezért nagyon jó rocklemezt csináltak,ami felöleli a rockt örekvéseket King Crimson-tól a Dead Kennedys-ig.Ez utóbbiakat nem én,hanem az infólap mondja.Meg,hogy Kramer a producerük a Butthole Surfers-el,a Gwar-al és Alice Donut-al dolgozott együtt(mindezt vastag betűvel mondja).És mindezen hátráltató tények ellenére a lemez nagyon jó,habzik,fintorog,csicsereg és zajong,ugra-bugrál,elrepít és énekesük hangja tényleg tiszta Biafra (és még ennek ellenére is nagyon jó a lemez). -ténymis-

PRIVATE EROTICA; CD (A Lasting Impressions Music,1592 Union St,SF,CA 94123,USA)
CYBORGASM; CD (Algorithm,2325 Third St.,SF,CA 94107,USA)
Ha a gépek hangjai,az ipari zajok zenének számítanak,akkor az emberi test hangjai is zene.A két CD egy újnak kikiáltott felvételi technikával (3-Dimensional Audio) készült.Valahogy úgy,hogy egy 'műfaj' füleibe betettek két szuperérzékeny mikrofont,és az egész szerkezetet befektették az ágyba.Ezután csak a hangforrás kelett,a felizgult,élvező ember,illetve emberek minden variációban.A Privat Erotica számainak a címe egyúttal a felállást is megadja:Laura,Daniel, Cindy & Stephan,Richard & Wayne,Julie & Jennifer.Az embert a különlegességek lepik meg,engem a Richard & Wayne szám,ilyet még nem hallottam,igaz,hogy nem is hiányzott.
A borítókon lévő utasítás szerint a CD-ket fejhallgatóval és csukott szemmel kell hallgatni.Ha az ember szót fogad,a hangélmény tényleg plasztikus,alattunk suhog a lepedő,jobbról halljuk a tompa nyögést és balról fröccsen, aminek fröccsennie kell. A két Cd között a sok hasonlóság ellenére alapvető különbségek is vannak.A legfontosabb az,hogy a Privat Erotica valóban természetesnek hat,míg a Cyborgasm érezhetően rendezett felvételeket tartalmaz,megírt és valóban erotikus szövegekkel és néha egész kellemes kisérőzenével. -Radnai Rudolf-

HEX MINORA: Hex Minora MK (BV1,7 Buddleia Close,Ipswich,Suffola,IP2 OXG,UK) A korai indusztriális zenekarokat (pl.Whitehouse) idéző produkció.Elsődlegesen elektronikus effektekre,erősen torzított gitárhangokra és női énekhangra (ez is inkább effektszerepet tölt be) támaszkodik.Zajos,reménytelenül kiúttalan a hangzása (mondhatnám negatív erőket szabadít fel) elsődleges eszköze monotoneitása,ebben némileg rokon Boyd Rice korai munkáival.Az ideológiai háttere előttem homályos,a borító szexuságokból ollózott csak meztelen nők fotóinak montázsa. -misorra-

Crohinga Well presents: The Myths Of The Ghandarva: WOBBLE JAGGLE JIGGLE: Surrealistic Clocktower 2XMK (Crohinga Well,PB 22,1730 Asse, Belgium) A Crohinga Well pszichedelikus magazin kazettasorozatot indított ilyen irányultságú zenekarok felvételeiből,szép kivitelű video-dobozba zárva,a hozzátartozó információs füzettel. Az első darab a Wobble Jaggle Jiggle két kazettája,az "Overflowing Bowl Of Green Jelly" és a "Rockadelic Reefer". Mintha nem is egy zenekart hallanánk,hanem egy kompilációt,vagy egy acid,ill. underground rockkkal foglalkozó film betétdalait.A csoport első kazettája 90-ben jelent meg,mégis mintha 20 éves felvételeket fülelnénk,mondjuk az MC5 tolmácsolásában,bár a W.J.J. semmiképpen sem gyengébb őseinél. -reálmis?-

MISSED IN DIARY: Remember When 7" (Eye Records,PO Box 20401,Detroit,MI 48220,USA) A post punk melódikussága keveredik egyfajta sötét atmoszférával (gótikus vonal)és a korai pszichedelikus zenék hangzásával.A gitár és a'szőnyeg-szerű' szintetizátor pillanatonként megtévesztésig a Hawkwind-ot idézi.Az ének lágy és megnyerően soksz ínű tónusa abszolút illeszkedik a zene egészéhez,amely magasan kiemelkedik a hasonló mai gitárzenei törekvésekből. -rácbanse-

LIQUID FAMILY: Telefon MK (David Kuzy,4119 Rosalia Place 1,Pittsburgh,PA 15207,USA) Mind elképzeléseiben és kivitelezésében (vokálok,gitártémák,ritmusok,váltások és a hangzás) a garázszenék és a punk-rock hagyományos jeleit viseli magán.Egy két szám (pl a címadó) a késő 80-as évek punkzenei hangzását tükrözi. -kőfej-

MONSTER MAGNET: Superjudge CD (A&M Rec.) Bármennyire magasztalt is az új lemez,sajnos mégsem éri el a zseniális Spine Of God album szintjét (és valószínűleg soha nem is fogják elérni). kivéve talán két szerzeményt,az indító "Cyclops Revolution"-t és a záró "Black Ballon"-t.-rémrác-

FLAGRUM: In Hoc Signo Moriar MK (Budapest 1123,Győri út 14,Hungary) A crush-core egyetlen hazai képviselői.A kazetta 6,szinte mérnöki precízitással kimunkált szerzeményt tartalmaz.A gitárok jéghideg,fekete,mégis pszichedelikusan húzós falat alkotnak,ezt ostromolja kitartó erővel a folyamatosan pörgő dob,amelynek ritmusképletei egy széttört "egyenlet" alkotói.A Flagrum reménytelenebb,mint a Swans,mert nem a végpontot keresi,hanem a pillanatot,amely minduntalan kicsúszik kezük közül.A pillanatot,amelyet igyekeznek végtelenre nyújtani.Tökéletes instrumentális zene,de hiszen felesleges is lenne benne minden kimondott szó. -ostormis-

THE ILLEGAL ARTISTS: Songs For Weddings And Furnerals CD (Aus Lauter Liebe/Indigo,Große Johannisstr.15,D-20457 Hamburg,Germany). Volt egyszer,még a régi szép "Dallas"-dőkben (Németországban rég lefutott már az utolsó epizód is)egy "Cliff Barnes and the Fear Of Wining" nevű együttes.Robert Tijuana megalakította aztán az Illegal Artists-t.Elsőre szembetűnik,hogy a német együttes menedzsmentje Austinban székel,és hogy a produkcióba besegített a Bad Livers két tagja (bendzsó és "akkordeon").Az ő szavuk szerint a zene olyan,mintha "Dylan a Watersboy és Lou Reed-el játszana,amíg Lyle Lovett harmóniákat énekel és Van Morrison teát főz".Szép körülírás ezekre a szomorkás,mégis örömteli kompozíciókra. -Elisa-

PHALLUS DEI: Cyberflesh CD (Dark Vinyl) A "misztikus-indusztriális" zene után a cyber(techno)elektronika területére ruccantak át,amely "vállalkozás" sajnos éppoly kevéssé tűnik sikerültnek,mint debütáns albumuk.Nem értem miért akarják "minden műfajban" nyomukat hagyni,amely tendencia valószínűnek látszik két lemezük után.Egyébként még a címadó szám az,amelyben kevésbé szembetűnő ez a módszer,és hallhatóan nem indusztriális és techno sablonok összegyúrásából keletkezett,amely a legtöbb szerzeményre áll. -dervish-

SIELWOLF: Magnum Force MCD;**Nachtstrom** CD (Cashbeat/What's So Funny About,Grosse Johannisstr.15,2000 Hamburg,Germany) Húsba csapódó golyók,mellkasba sújtó csákány,szétroncsolódott,pisztolyt markolászó kibernetikus kéz.A Sielwolf horror témákat dolgoz fel,ennek megfelelő zenei arculattal.Úgyhogy -szerencsére- elég csak őket meghallgatni,hogy fogalmat nyerjünk erről a barátságtalan "flesh"-ről.Műfaji eszközök: poszt-indusztriál is zajzene,kibernetikus techno és crush-core,mindez egy acélhideg,sűrű ritmusú hangdzsungellé gyúrva.Ilyen intenzív "cyber-grind" zenét eddig csak a kanadai Phycus-tól hallottam.A maxi Cd-n előtérbe helyezték a gitárokat,melyek faltömör hangzása megszégyeníti a legszilajabb metal zenekarokat is.A "Das Neue Fleisch"-ben egy félig játszott ám szakadatlan ismételt Black Sabbath riffé a főszerep,ami egy kísérteties zajokkal terhelt thriller-kórusba torkollik.A Nachtstrom album gondosan felépített kórkép az emberi agresszívitásról, apokaliptikus hangzása fájdalmat gerjesztően mesteri. -rémrác-

MORGOTH: Odium CD (Century Media,Balkenstr. 17-19,44137 Dortmund,Germany) Bármilyen fur csán is hangzik,a Morgoth új (második) lemeze: progresszív death metal.Ez a pokol-tömény hangzás valami olyan frenetikus vágtában oldódik,amit a Ministry is megirígyelhetne ("Under The Surface"),valamint olyan bonyolult ritmusképletekben,amely a legjobb 'core' zenekarok sajátja ("Drowning Sun"); és olyan pszichedelikus-techno-metal-ban,amely már a Voivod útja felé orientálódik ("Golden Age","Odium").A legzseniálisabb metal lemezek egyike! -mogorvarác-

NO MEANS NO: Why Do They Call Me Mr Happy? CD (Alternative Tentacles Records) A NoMeansNo testvérpárosa a jelek szerint nem bírt leállni;megcserélték szerepeiket,a dobos basszusozik,a basszgitáros pedig gitározik és egy új tag(?) dobol.Az eredmény egészen kiváló,a lemez legalább annyira más az eddigiektől,mint a "0+2=1" volt.A "Cats,Sex and Nazis" a favorit számomra,egyébként nincs mit ragozni rajta,mestermunka! -ténylegmis-

SPLINTERED: Godsend 7" (Dirter Promotions,PO Box 61,Herne Bay,Kent,CT6 5QP,UK) A Splintered még beljebb hatolt a gitárzaj nyújtott poklában,mint eddig.Kétségtelenül nemcsak az angol noise egyik legjobb zenekara.Ezzel a két ragyogó számmal felzárkóztak a Skullflower mellé. A "Judas Cradle" magán hordja azokat a jegyeket,amiket igazán szeretek ebben a zenei kifejezésmódban: végtelenségig lecsupaszított és monoton,tömör és nem tör csúcspontokra,hanem átfúrja a koponyát! -ezkellnekemmis-

SOMA: Dreamtime MK (Cavell Music) Nagyívű melódiákra épülő acid-rock.A nyújtott gitárakkordok és szintetizátorfutamok,valamint az erőteljes dobok és a hangsúlyozott an "pszichedelikus énekhang" a 70-es évek eleji időket idézi.A nyílvánvaló céltudatosság sem tudja eltakarni azonban a rocksablonokat,a direkt váltásokat,és az itt feleslegesnek tűnő pátoszt.Zeneileg a címadó szám,amely ebből a szintből kiemelkedik. -gombaarc-

KREL: Earth Zero MK (Krel Industries,Mike Dabson,16 Oldham Street,Manchester MI IJQ,UK) A Krel a Hawkwind méltó tanítványa,magasan kiemelkedve az acid-rock mezőnyből.A szerzemények felépítésére jellemző,hogy húzós "érzelemgazdag" space-rock - ambient szintetizátor zenébe csúszik,elhagyva ezzel minden rockjelleget,hogy aztán újra "teljes vértezetben" térjen vissza.A Krel zenéje szép akár egy virágszirom kibontakozása,műfajának gyöngyszeme. -nullrác-

DIE FORM: Confessions CD (Danceteria) A Die Form bármennyire is neves elektronikus zenekar,itt nem remekel túlzottan.A lemez pedig jól indul,az "Elliptic" tökéletes bevezető, amely után "bármi" jöhet.Aztán a "Silent Order" gótikus techno nagyon kellemes,elsősorban a különleges ízű és szép hangú női ének es miatt.Aztán a lemez a továbbiakban ugyan ebben a ritmusban marad és elég unalmas cyber-diszkóba fullad még tíz számon át,de még a hallgatható kategórián belül maradva.-is-

DIN A TESTBILD: Sex 'N Chaos CD (IC/Digit Music GmbH,Lothringer Str 23,2800 Bremen, Germany) Az "új német hullám" egyik utolsó túlélője.Utazás az idegdúcok világába,ráng és kisimul,üvölt és hallgat.Egy olyan zenei montázs,melyben minden hangnak fontos szerepe van,ám ugyanakkor minden hang valami mással felcserélhetőnek tűnik.Szexuális töltésű szwing,indusztriális hangzások,elektronikus úszások,elbeszélő és bugyborékoló szöveg mondás,csengettyűk,gitárfoszlányok kollázsa ügyesen és hatásosan szerkesztve.A borítón és a bookletben Erwin Olaf "viking-Bosch-fantasy" hangulatú fotói. -mistest-

STRELNIKOFF: Heavy Mentally Retarded CD (Onomatopoeia/RecRecMusic,PO Box 717,CH-8026,Zürich,Switzerland) A legjobb szlovén punkzenekar végre - valamelyest - kijutott az ismeretlenség homályából.Zenéjük valahol a Big Black és a Dead Kennedys között helyezkedik el,akár egy garázszenekar - gépfegyverropogásszerű dobgéppel,céltudatos szaxofonjátékkal és két eszelős énekessel. Ez a CD válogatás klasszikus,hazájukban korábban lemezen már megjelent számokból("Heavy Mentally Retarded","Tudranktufak","S.M.R.") és új felvételekből. -háborúltrác-

THE GREAT IMPERIAL YO-YO: Blink MK (Onion Inc.,19 Bristol Rd.,Southsea,Portsmouth, PO4 9QH,UK) Ez a bohókás név remekül illik ehhez a sokoldalú rockzenekarhoz.A 60-as és 70-es évek pszichedelikus-progresszív-underground rockja egyesül az improvizatív zenével,dzsesszel,latin-amerikai muzsikával,Beefheart/Zappa féle abszurd rockkal és a punkkal.Akad félperces,de huszonhárom perces szerzemény is,minden pillanatnak - legyen az a pillanat akár negyedórás - az a szerepe,hogy valami váratlannak, nem odaillőnek adja át a helyét.A pszichedelia és a zenei humor egyedülálló és megnyerő találkozása.A kazetta teljes hossza 95 perc! -anagy-

JACOPO ANDREINI: Chissene Frega Del Titolo MK
MUMMUGUMMU: Il Voltafaccia MK
JACOPO ANDREINI: Sid Vicious Mangia L'uva! Con L MK
LORENZO DIDDI: Suomen Tasavalta MK
(Jacopo Andreini,Via Panciatichi 10,51100,Pistoia; Lorenzo Diddi,Via Bognetti 15, 51100 Pistoia,Italy) A négy kazetta Jacopo és Lorenzo legkülönfélébb kísérleteit tartalmazza.A "legkülönfélébb" itt szó szerint értendő,felsorolni is hosszú a használt eszközöket,de a főszerep az elektronikáé és az akusztikus gitároké,de előfordul barokk fuvola, basszus, ütősök, és sampler hangminták (a Beatles-től Archie Shepp-ig). Az eredmény pedig egy teljességgel áttekinthetetlen zajos hangdzsungel,látszólagos koncepció nélkül (ha csak nem ez a cél).A "Sid Vicious" és a Suomen Tasavalta" kazetták inkább akusztikus hangzásúak,néhol a modern dark-misztikus beállítottságú zenekarok zeneiségét idézik.A négy produkció közül a "Suomen Tasavalta" hordozza a legizgalmasabb pillanatokat. -szidmégél-

ÁPOLÓK: The One And Only In The World CD/MK (No Wave,Scarlet O'Hara,PO Box 2001,2970 Emden,Germany) Nagy-nagy hiányt pótolva végre megjelent egy minden minőségi követelménynek eleget tévő Ápolók album.És erre a lépésre egy német cég vállalkozott! Sőt mi több úgy,hogy a szövegek persze csak magyarul találhatók meg a bookletben!Valószínű,hogy az Ápolókat a Látás olvasóinak nem kell bemutatni,több cikk és demó látott itt napvilágot.A CD anyaga ezekből és persze a legújabb demókból válogat nagyon előnyös stúdiómin őségben.Most mondhatnám,hogy a kedvencem még mindig az "Én már láttam",de akkor mit szóljak a "Feketési János"-hoz,vagy a "Millió Muslica"-hoz? Captain Beefheart a 80-as évek elején abbahagyta a zenélést,aztán megalakult az Ápolók... Úgyhogy se bú,se kár!
A CD-t és kazettát terjeszti a Bahia Music és természetesen az ARTALOM: Miskolc 3510, Pf.618. -ápoltrác-

TELECTU: Theremin Tao CD (SPH/Extasis,Apartado 223,2780 Oeiras,Portugal) A Telectu portugál duó (Jorge Lima Barreto és Vitor Rua),eszköztáruk:a legkülönfélébb szintetizátorok,rádió,szalagmontázsok,komputer,midizett gitár,stb. Munkásságuk felöleli a különböző kortárszenei műfajokat: elektro-akusztikus zene,minimal,ambient,computer zene. A Theremin Tao válogatás munkásságuk tíz évéből,1982 és 92 között időszak "feltérképezése". Bár a hangulatok és műfajok széles skáláján mozognak (naturális hangok:madárcsicsergés,vízcsobogás; elektronikus zörejek) az album mégis egységes, konceptuális egészet mutat. A Telectu közreműködik különböző társművészetek (installációk,színház,video,performance-ok,filmek) zenei kivitelezésében;az ún. új-zene jeles képviselője. -taomista-

RAMLEH: Say Fuck 7" (Dying Earth Europe,Jonathan,13 Warren Close,Sandhurst,Camberley,Surrey,GU17 8EL,UK) A Ramleh egyik tagja a rettenetes Whitehouse indusztriális zajzenekart ékesítette annak idején (ez köszönhet vissza,amikor is az üvöltő kásás zajtengerben magas frekvenciájú,éles zaj hasít át).A számoknak valójában se eleje se vége,mintha élő "folyamatzenéből" vágtak volna ki kétszer hat percet.De milyen hat percet! -olyatmis-

DIG: Runt CD (Wasteland Records,1775 Broadway,New York,NY 10019,USA) Négyszámos maxi-CD vontatott gitárzenével,méghozzá három gitáros nyomul,és az énekhang igen küzködik,hogy el ne merüljön. -Elisa-

DARK STAR: Headtrip CD (Failsafe Prod.) Wolfgang Reffert egyszemélyes zenekara(elektronika,bassz,gitár,és minden egyéb;lásd az interjút előbb),bár ezen a lemezen közreműködött Gotz Adler gitáron.A zenei világ idézi egyrészt a korai Tangerine Dream/Jean-Michel Jarre féle atmoszférát,másrészt a Hawkwind pszichedelikus-elektronikus rockját;de leginkább a legújabb elektronikus kísérleti törekvések érvényesülnek. Az ultranehéz ritmusok,a térben úszó gitárhangok,a sötét elektronikus háttér egy fojtó légkört teremt,mely nem állapotot fejez ki;így nem nyerhetünk belőle megnyugvást,csak ha kalauzként fogadjuk el,egy belső utazásra.Erőteljes alkotás. -arctrip-

DER TOD: I Scream 7" (Balbo Fausto,C.P.Aperta 12075,Garessio (CN),Italy) Az Einstürzende Neubauten "Der Tod Ist Ein Dandy" című száma után vette fel ezt a nevet ez az olasz metal-core zenekar.A ritmust dobgép szolgáltatja,erre rakódik Fausto érces,sötét gitárjátéka,és Simone romantikus,lágy éneke. Mint a Faith No More dark-wave és techno befolyás alatt. Az árnyékos B oldalon található "Indecisions" ígéretesen hangzik ötletességével,téma és hangulatváltásaival. -élhetmégmisis-

NO FUN AT ALL: Vision MCD (Burning Heart Records,Box 33,737 21 Fagersta,Sweden) Kilenc szerzemény (összesen 17 percen át). Kópiája a Bad Religion-nek - hogy is mondják ezt csúnya szóval? Igen; klónja! Egy árva saját ötletre,sőt hangra sem telett nekik.Ehhez mit lehet még hozzátenni? -semmit-

CHARTA 77/KÖTTGROTTORNA: No Limit MCD (Bird Nest Records/Burning Heart Records) A "No Limit"-et együtt zenélik,ez ugye a 2Unlimited egyik sikerszáma,itt kicsit punkosan,és így még megalázó is (mind a két műfajra nézve).Ezt követi a Charta 77 "egy szerelmes száma a punkzenéről" (no igen);és a Köttgrottorna egy albumukról kimásolt hard-rock-punk számával zárul a maxi. -mis67-

CASPAR BRÖTZMANN MASSAKER: Koksofen CD (Rough Trade/Our Choice) A zenekar felállása és a koncepció ugyanaz,mint az előző albumon.A 10-15 perces szerzemények pillanatnyi lélegzetvételt sem engedélyeznek - ettől a legvadabb "gitárzene-rajongóban" is megfagy a vér.Caspar hangszerét saját elképzelései szerint használja,ami ezáltal a legkülönfélébb érzelmeket képes kifejezni.A számok általában több perces bevezető után nyerik el végső formájukat,addig suttogások,halk ritmusok,gitárüveghangok úsztatásai töltik ki a teret.A szerzemények tökéletesen megkomponáltak,mégis inkább ösztönösnek hatnak,mintsem intellektuálisnak;megrázó erővel szólnak, akár egy koncertélmény. Az utolsó negyedóra egymásra úsztatott hangokból,elfojtott indusztriális zajokból áll;aztán hosszan tartó csend... -miszöldségmészáros-

IN THE NURSERY: Duality CD (Third Mind Records,387 Harrow Road,London W9 3NA,UK) A 10 éve létező In The Nursery mára kultuszstátuszt alakított ki.Varázslatos és romantikus zenéjük szintetizátorra és samplerre épül;előszeretettel használnak természetközeli hangokat.Zenéjük heroikus pompája a wágneri(operához) szimfóniához áll közel,amit a militáns dobok csak alátámasztanak,de ez a heroizmus náluk nem a teuton mitológiából táplálkozik,de a középkori lovageszmény hatása tagadhatatlan. Az In The Nursery zenéje egyszerűen szép és utánozhatatlan. -inmis-

TRENCHMOUTH/CIRCUS LUPUS - split 7" (Skene/Dischord) A Trenchmouth oldalt a Skene Records,a Circus Lupus-ét pedig a Dischord patronálta.Mindkét zenekar hasonló húzós,zajos post-hardcore-t játszik,kiutat találva a hardcore gettóból.Érezhetően nagyon fáradoznak egyéni hangzás kialakításán,ami többé-kevésbé sikerül is. -bele!-

Y-FRONTS: No Response CD (Hidden Force Music,Koppeldamm 29,D-30855 Langenhagen,Germany) Jókedvű punk zene,első hallgatásra unalmas,az első bulinál igen hangulatos, aztán a lemez sok mai punkbanda lemezeihez hasonlóan kezd porosodni a polcomon.Pedig mindíg jó pontként értékelem,ha egy stílusidegen hangszert is bevesznek,itt hegedű vetélkedik helyenként két gitárral. -Elisa-

New Forms Of Entertainment vol.1 - Cybernoise V/A CD (VUZ Records,Karlstr.71,4100 Duisburg,Germany) Három előadó,akikkülönböző oldalról,különböző eszközökkel közelítik meg a cyber-punk témát. D.A.R.P.A. (a Phallus Dei és a Mental Measuretech zene karokból ismert) első szólómunkái - 5 szerzemény - az ezoterikus techno és a klasszikus diszkó között ingadoznak;zeneileg mindenképpen az album leggyengébb produkciója. A Dive három szerzeménye az egyik számcímhez (Welcome to Hell part 2) igazodva - maga a pokol.Dirk Ivens jószerével csak dobgépet használ,de azt a végsőkig lecsupaszítva,torzítva,alkotóira robbantva; és hátborzongató atmoszférát teremtő samplert.Nem hétvégi mulatság! Az utolsóként szereplő Wumpscut nyolc számmal szerepel. Kemény dobütések és ének (már amikor van) jellemzik,a szintetizátor jellegzetes heroikus panelekből építkezik,mindez az indusztrial,az electric body és a cyber techno hatásai alatt. -megújultmis-

PSICORAMI: Psicorami MK (Vincenzo Bottle,Ida Maffei,Viale Farnese 41,80131,Napoli, Italy) Olasz punk-pszichedelikus-jazz zenekar.Az időnként feltűnő akusztikus "hangszerelés" igen pozitív.Szövegeik gyakori punktémák,szexizmus,rasszizmus,erőszak,háborúk.A zenekar 1991-ben alakult,sokat játszanak élőben,gyakran fesztiválokon;nem külsőségekben utaznak,az emberekre gyakorolt hatásuk érdekli őket. -balkánrác-

Sudterranea V/A MK (c/o Psicorami) A Psicorami zenekar két tagja állította össze ezt a válogatást,amely a mai olasz punk-zenei színtérbe enged bepillantást.Rajtuk kívül résztvevők: Handle With Care,Melt,Ground Zeronoise,Iº Fuori Corso,Fuorni,Oligarchia,Jeunesse Undressed,Kronstadt. Képviselve van itt klasszikus punk rock,energikus angolszász pszicho-rock,acid rock,noise hardcore;széles és színes választék. -kompilált(?)rác-

THE GOD MACHINE: Scenes From The Second Story CD (Fiction Records) A God Machine rövid idő alatt "megcsípett",vagyis nyakig merültem ebben a csodálatos,áthatóan erőteljes pszichedelikus zenei világban,amely legalább olyan egyedülálló színfolt,mint a Kong (a hasonlat azért is fontos,mert a God Machine-ből is hiányzik mindennemű erőszakosság és agresszió).A felállás:Robin Praper Sheppard ének,gitár(hangja erősen hasonlít Perry Farrell-ére -Janes Addiction,Porno For Pyros);Ron Austin dob,zongora,ésJimmy Fernandez basszus.Tökéletes és harmónikus egységben van itt forma és tartalom,kiemelhetnék különösen kiváló szerzeményeket,de inkább azt mondom:78 perces megmártózás egy olyan rockzenében,amely sikeresen újraértékelte a rock minden aspektusát és felülemelkedett annak minden korlátán. -rácmasina-

CLOCK DVA: Sign CD; **Voice Recognition Test** MCD (Contempo,Corso de' Tintori 6,50122 Firenze,Italy) A Clock Dva ezen az albumon jutott el újra arra a magaslatra,mint a Buried Dreams album,bár sokkal inkább a Man Amplified által jelölt "hangzás-tartomány"-ban halad, szélesítve azt. A "Sign egy jeladás,egy szimbólum,az agy egy komplex ikonja". A Sign az űrprogramot filozófiaként kezeli,beleszőve Ufo észleléseket, Dogon mitológiát,egyén-haza kérdést is. A lemezen felcsendül Neil A.Armstrong és Edwin Eugene Aldrin űrhajósok hangja is. Tudomány,elektronika és mitológia még soha sem kapott együtt ilyen hangsúlyt zenében,mint a Clock Dva esetében. És még a Clock Dva sem mindíg talál fel olyan csúcspontra,mint itt a "Pool Of Shades" és a "Sign" esetében. -jelmis-

CANDY MACHINE: Candy Machine 7" (Skene Records,PO Box 4522,St Paul,MN 55104,USA) Két enyhe lefolyású rock and roll-pop punk nóta,a Naked Raygun újjászületése.Intel ligens válfaja az amerikai rocknak.Fellelhetőek benne Minutemen befolyások is,kívá ncsi lennék tőlük egy hosszabb anyagra is. -popgép-

MUZSIKÁS: Szól A Kakas Már CD (Hungaroton/Gong Kft) Több éves kutató és gyűjtőmunk a eredménye ez az album,melyen magyar zsidó népzene feldolgozások hallhatóak;elsős orban úgynevezett menyegzői,vagy klezmer zene,kisebb részben pedig liturgikus ered etű zene. Két dal ("Szól a kakas már", "Szombateste búcsúztató") kivételével - ami kben Sebestyén Márta énekel - az album instrumentális. A Muzsikás egyik legjobb le meze,a sok buta és oktalan támadók véleménye ellenére. -szólmármis-

X4U: Anarchrist MK (X4U,Budapest 1399,Pf.701-98) Az X4U ezen a sokadik demón kétta gú: H.László gitár,dob,ének,sampler és T.Zoltán dob. És mindenképpen nagyon jól si került,a korai -László Hollandiában egymaga készített felvételeivel egyenértékű.In dusztriális zajok,nehéz crush-core szerű gitárhang;olyan zenekarokat idéz bennem, mint a Skin Chamber,vagy a Sielwolf.Természetesen ezek a példák nem az összehasonl ítgatásokat szolgálják.Az X4U zeneileg jó úton jár,ideológiailag még mindíg koránt sem meggyőző,egyszerűen a jó és rossz fekete-fehér elvére támaszkodik,szemben a ze ne bonyolult struktúrájával. -mixs-

JOHN'S BLACK DIRT: John' Black Dirt 7" (Project A-Bomb) Kifejezetten erős és húzós noise punk rock. A borítón egy rajz hatalmas vízfejű vásott kölyökről,amely legink ább rémálmaink Ufonautaájára emlékeztet.Na ilyen a zene is. -tisztamis-

THE BLAIN: Messze A Civilizációtól MK (Németh Szabolcs,Szeged 6723,Olajos u.8/A) Ifjú hardcore/punk zenekar,leginkább a korai Leukémiára emlékeztet.Nagyon igyekezn ek,és a jövőre nézve optimisták lehetnek,de sok még a munka;lelkes,középiskolás ha ngulaltot áraszt.Viszont a szövegeket kár volt kinyomtatni,elég,hogy hallani lehet. -hűdekritikusmis-

DREAMS MADE FLESH: Renegade Debutante 7" (Interplanet Rec.,5 Dale Court,Stoneham, Massachusetts 02180,USA) Azt az utat szélesítik,amit már korábbi kislemezükön is t apostak;a Sonic Youth hatások tagadhatatlanok,persze a saját lábukon állnak.Legutó bb azt írtam: csillognak,most tompán fénylenek,arcukon elégedett mosoly... a gitár ok simulékonyan zajonganak,módjával adagolva az indulatokat.Énekesnőjük talán a PJ Harvey-ből szökött át. -azaz-

DIE HEXEN: Hexuality On Empty We CD (Doggy Bag Records) Először nagyon barátságtal anul viszonyultam ehhez a lemezhez,aztán minél tovább gyötörtem magam,annál kevésb é tűnt gyötrésnek,sőt a végére egészen megkedveltem.Hangzásában ötvöződik a régi "detroiti" sound (MC5,Stooges) és a mai Sonic Youth,Hole féle gitárvonal bélyege. Mindenesetre a Die Hexen nem tartozik azok közé,akik ezt lejáratják. -derrác-

HUMUS: The Beauty Of Wood MK (Humus,1OY 11 Aldama Nr 728 Altos,CD.Victoria,Tamauli pas C.P. 87050,Mexico) Izgalmas kísérlet Mexikóból.Mind megszólalásban,mind hatásá ban különleges.Indusztriális elemek társulnak ethno hatásokkal,természeti hangokka l,klasszikus orgonajátékkal.Szándékaikról a kazettára ragasztott cimke fektetett n yolcasa (végtelen jel) és a számcímek árulkodnak: "Az erdő gyönyörű","Extázis","Re génves rettegés","Halállal táplálkozás". Olyan zenekarok mellé állítható,mint a Sl eep Chamber,Coil,vagy a Sigillum S. -talaj-

STICK FIGURE: It's a...Listening Party!(in Hi-fi) MK (PO Box 4571,College Pt.,NY 11356,USA) Figyelemreméltó kísérlet az amerikai hardcore/punk világból.Már az eszk özök is szokatlanok,a hagyományos gitáron és basszuson kívül dobgép és sampler.(ér dekességként:két számban közreműködik Jimmy Gestapo a Murphy's Law énekese - ezt ő k maguk emelték ki).Átfedése különböző műfajoknak:jazz-core,hardcore és rap.Meggyő ző és egyenértékű az olyan "nagy nevekkel",mint a Prong,vagy Victims Family.-+&+-

CANDIRU: Disadvantage Of Surprise 7" (Relapse/New Flesh Records) A legkegyetlenebb crush-core zenekar.Csontvelőig csupasz,lassan hömpölyög/zakatol,mintha cséplőgép alá feküdnénk egy feketehangy-bdy kellős közepén. Ha nem dobgép lenne,azt hihetném, hogy kalapácsokkal verik a ritmust. Tökéletesen jeleníti meg a kiúttalanságot és a z összes frusztrációt. -optimistamis-

DOGPILE: Revved Up,Wiped Out,Battered,Shattered,Creamed and Reamed CD; **Black Fag** CD (Electrip,Krijgsbaan 240,2070 Zwijndrecht, Belgium) Eszelős és megszállott ötvözete a technonak és a death-doom metalnak.A Dogpile kihalássza a Godflesh,a Ministry,a Swans és a Treponem Pal legembertelenebb,legbeteg esebb pillanatait,énekesük pedig mintha kényszerzubbonyban üvöltene,amihez még torzítás sem szükségeltetett.Egyetlen mentségük van,hogy piszok jól csinálják.Az albumokat el képesztő fotók illusztrálják:teljes fegyverzetben lévő katonák,egy rendőr aki társát v igasztalja,aki épp az imént lőtt le egy embert,katonák amint egymást szopják... -...-

RANDOM KILLING: Welcome... CD (Raw Energy Records,65 Front St.West,Suite 0116-42, Toronto,Ontario,M5J 1E6,Canada) Kanadai hardcore zenekar,azt a fajtáját játsszák,a mi olyan kelendő volt '83 körül (és kelendő persze ma is).Az első nóta még ötletes, de ezen nem tudják túltenni magukat.Ezen még az sem segít,hogy a gitáros/producer/ dizájn-felelős (egyébként a kivitelezés s legjobb) Rusty Talent,polgári nevén Hajdú János. -naés?-

LOVEGUTTER: Sucking In The 90's CD (Black Hole Records,12 W.Willow Grove Ave.,Box 130,Philadelphia,PA 19118,USA) 61 perc a jó öreg angolszász (80-as évek eleji)pre hardcore punk rock bűvöletében.A borítón a Rolling nyelves emblémája,amint valami zöldet okád.A zene UK Subs,One Way Systems modorban.Saját szórólapjuk szerint:témáik némelyike komoly témákat feszeget,némelyike poénosabb,a zene jó kis dögös gitár zene,kétperces számokkal,de megbírkóznak a négypercesekkel is. Okos. -naés!-

THE RESIDENTS: present Our Finest Flowers CD (The Cryptic Corporation/Euro Ralph) A csoport huszadik születésnapi lemeze,amely bár nem válogatás,bemutatja a Residents fontosabb arculatait,úgy,hogy a lemez egységes hangulatú marad mindvégig,bár az egészen nyugodt pillanatoktól a leggyötrőbb "elvágyódásokig" sokféle atmoszféra átvonul.A következő művészek voltak a lemezanyagra inspirálóak: Snakefinger,Renaldo & the Loaf,John Philip Sousa és Elvis. -dömis-

MILITANT MOTHERS: Man-Made Mad Clones CD (Papasuahua,Kötnerholzweg 7,3000 Hannover, Germany) Padlót fogtam! Eresszétek össze a Bad Brainst és a Victims Family-t.De ne csak úgy félvállról! Alig merem leírni: A Militant Mothers fiatalabb,frisebb,energikusabb és jobb! Tán az összes jazz-core zenekarnál jobb! Legalábbis most be vagyok zsongva tőlük! -békeapám-

ALEX SCHIAVI: Cellotronic LP (Hungaroton/Krém) Valahogy mindíg elkerülte az emberek figyelmét Alex Schiavi olasz gitáros,pedig jó néhányszor fellépett már hazánkban éspedig a Lyuk-ban (ezeket az előadásokat dokumentálja a "The Budapest Concerts" LP,szintén a Hungaroton kiadásában,melyhez tavaly a túrkálókban 40 Ft-ért lehetett hozzájutni). A Cellotronic kísérletei,mint a címe is jelzi,különböző csellókra írodtak,melyeket Schiavi szólaltat meg.Partnerei:Nah Itowa basszuson,és Massimo Pelos on ütősökön.A szerzemények zajosak és instrumentálisak,erős zajrock és kortárs kísérleti hatásokkal,emlékeztetve a new yorki no-wave törekvésekre. -komisszár-

THE DISPOSABLE HEROES OF HIPHOPRISY: Hypocrisy Is The Greatest Luxury CD (Island Rec./ 4th & B'Way) Michael Franti és Mark Pistel a Beatnigs után hívta életre a Hiphoprisy-t,mely fényévekkel kiemelkedik a hip hop zenék tengeréből.Gazdag és sokrétű zeneiséget hordoz,a ritmusok sem csak a klasszikus rap-ütemeket szajkózzák. Hangzása (ötvözi a hip hop-ot,az indusztrial-t,a jazz-t,techno-t) egészen emberközeli, összetettsége ellenére nem tűnik eklektikusnak.Minden zenei pozitívum ellenére a hangsúly erősen Franti mély orgánumú,magnetikus hangjára koncentrálódik (különösen az olyan szerzeményekben,mint a "Langauge of Violence",vagy a "Socio-Genetic Experience" - Franti német,ír és fekete szülők gyereke). Az albumon helyet kapott a talán legismertebb szerzemény a "Television,The Drug Of The Nation",amely Beatnigs átdolgozás,és a Virus 100 válogatáslemezről kiszerkesztett "California Über Alles". -hipráchop-

KÖZBEVETÉS: A Látás novemberben le lett zárva, de mivel a megjelenés átcsúszott 1994 év elejére, ezért a felgyülemlett új lemezek és információk miatt megtoldotta m néhány kritikai oldallal. A szinte menetrendszerű késésekért elnézést kérnék, ha lenne olyan, hogy határidő. Ezért inkább azt mondom: **UGYAN MÁR!...** -béla-

ARRHYTHMIA II. V/A CD (Charnel House) A nag ysikerű Arrhythmia I. kompilációs CD-vel st artolt 1990-ben a kiadó. Ezen különböző stí lusú, és különböző szellemiségből fakadó, ü tősökre épülő szerzeményeket gyűjtött egybe. Az elkészült folytatás ha lehet még izgalma sabb, intenzívebb élményt nyújt elődjénél. A produkciók színvonala magas, de ez el is várható olyan előadóktól, mint a Life Garde n, a Left Hand Right Hand, a Crash Worship ADRV, az Illusion Of Safety, a Trance, vagy Simon White, aki többek között a Disposable Heroes Of HipHoprisy dobosa. A számomra ism eretlen nevek is meglepetésekkel szolgáltak; a bizarr ritmusképleteket "kalapáló" Jonath an Kane; az emberi hangot az ütősök ritmusá ra komponáló Bill Quinn; a nehéz zaj és üté s/koppanás montázsokkal operáló Voice Of Ey e mind-mind gyöngyszemek. De ezt elmondhatn ám a 16 előadó mindegyikéről, inkább ajánlo m ezt a kiemelkedő értékeket hordozó albumo t megkülönböztetett figyelmetekbe. -persze-

LENINGRAD BLUES MACHINE: Leningrad Blues Machine CD (Charnel House, PO Box 170277, San Francisco, CA 94117-0277, USA) Az biztos, hogy nem egy leningrádi blues zeneka rról van szó, hanem egy japán noise-blues-psychedelic csoportról, melynek énekes/g itárosa Tabata azóta a híres-hírhedt Zeni Geva tagja. Az album 1987 és 88-as konce rtfelvételeket tartalmaz újrakevert formában. De ettől még ugyanúgy megtartotta es etlegességét, hangzásbeli fogyatékosságait. A zajos gitárviharok és a szelídebben omló akkordok egyaránt a 60-as 70-es évek psychedelikus légkörét idézik, megnyerő magnetikus hangulatot teremtve. Fanatikus gitárhívők egy túltechnicizált világban. -blúzbanmis-

SHOCK FACTOR: Reality CD (Big Store Records, Im Apen 1A, 44359 Dortmund, Germany) Igen erősen a Faith No More hatása alatt állnak; metal és funk elemek dominálnak, minden rendesen a helyén, kivetnivalót is csak a felesleges és túl hosszúra sikere dett, nyomorult gitárszólókban találok (aminek hatására nehezen tudom hányingereme t leküzdeni. Egyébként még énekesük hangja és stílusa is, mint Mike Patton-é. Seba j, jó lesz azért nekünk (és biztos nekik is jól jött a Mucky Pup-al túrnézni). -realitás??-

JOHNNY AND MARY V/A MCD (Big Store) Robert Palmer "Johnny And Mary" szerzeményét n égy zenekar dolgozta fel, négy különböző zenei hozzáállással. A THE NOTWIST erős m etal crossover tobzódásban (a dupla lábgépes dörgéstől a popzenéig). A THE SLUMLOR DS zajos csörgő csattogó metal-core muzsikáját egy vendégcsellós finom játéka oldj a. Meglepő módon a √c jazz, free-jazz átirata következik, ütősökön, zongorán, bas szuson és klarinéton előadva. Az ötperces szám mintha sűrítménye lenne a jazzműfaj oknak és a zenekar tudásának. A lemezt a TRASH CAN TRASHER zárja egy kétperces kao tikus szabadzenei őrülettel, mint egy próbafelvétel Sokol rádió minőségben. Robert Palmer magához nyúl. -énnemis-

BLACKBOX RELEASES V/A CD (Big Store Records) A Big Store a Sub Pop-hoz hasonlóan c sak előfizetői számára hozzáférhető kislemezsorozatot jelentetett meg 1991-ben és '92-ben. A "csak" már érvényét vesztette azóta, mert ezeket a szapora hanghordozók at összegyűjtötték ezen a válogatás CD-n, amit ugye már bárki megvásárolhat. A kif ejezetten unalmas kompiláció színfoltjai: Big Chief, Spoon, Thud!, és a Maximum Bob. -kimásmis

NAKED LUNCH: Balsam CD (Big Store Records) Jótékonyan összegyúrtak post punkot (mo st úgy hívják: grunge) metalt és minek tagadni: popzenét. Nem is fáj addig a hátam míg rá nem jövök: nicsak még mindíg szól, mit kalandozok én itt, mikor a helyzet m agaslatáról kellene átlátnom minden trükkön és maníron, aztán kritikát gyakorolnom. Nem teszem; ehelyett megdícsérem az "Olympic Games" egyperces instrumentális szerz eményt. -jómis-

THE NOTWIST: Nook CD (Big Store Records) Erős, törésekkel, és "kötelező" váltásokk al tarkított metal-core lágy énekhanggal. Jellegzetes crossover zene (kis magyaráz at: bár a crossoover egymástól eléggé eltérő műfajok összeházasítását jelenti, a l egtöbbször a kifejezést olyan zenekarokra alkalmazzák, akik a metalt ötvözik valam ely lágyabb műfajjal; a nyugatiak butaságára jellemzően ettől remélik a zene újból i megújhodását). A The Notwist-ot "Neil Young-Metal-Core"-nak becézik. Időnként er ősen emlékeztet a Fugazi-ra (még jobban a Shudder To Think-re) azzal a csekély kü lönbséggel, hogy gyengébb annál. -notmist-

NONOYESNO: Japanese Mondo Bread CD (Big Store) A zenekar második albuma '90-ből.La ssú, hömpölygő, skizofrén metal-noise-core, szól mint ahogy kell. A szintén skizoi d borítót Mark Dancey képregényrajzoló készítette, aki egyben a Big Chief gitárosa. Felvonultatnak crush-core és doom metal kliséket is, a riffek szinte robbannak. A Fleischmann és a Skin Chamber elképzeléseinek ütköztetése. Először szabadulni akar tam, mert ugye mindenkinek megvan a saját pokla, de vigyázat a Nonoyesno veszélyes en jól csinálja! És 46 perc néha átkozottul hosszú tud lenni. -túlhosszú-

SPERMBIRDS: Rich Man's High MCD (Big Store) Lehet sírni, otthagyta a zenekart Lee Hollis énekes - hogy ezután minden energiáját csak a 2 Bad-ben kamatoztassa - és Ken Haus vette át a helyét. Sajnos adottságai jóval szerényebbek, tipikus német-pu nk-énekes szinten mozog (bár nagyon igyekszik, az ember fel-fel szisszen). A Sperm birds zeneileg még mindíg kiemelkedik a német HC gettóból; bár erősen meglassultak és ők is crossover-módra próbálnak nyitni új irányokba: metal-funk-core. -belefér-

WELL WELL WELL: Revised And Updated CD (Big Store) Nos, a 209. példányról van szó. Ezen, a zenekar nevén, és a lemez címén kívül egy árva mukk nincs ráírva. A CD ját szó még azt tudja róla, hogy 12 számos és 47 perces a lemez. Amilyen ritka szép a borítója, olyan rettentően középszerű a zene, ún. independent rock, amit csak egy hajszál választ el attól, hogy ún. "nagyipari" rock legyen. Még egy pici nyesés és tompítás, és olyan remek popzene lesz, ami csak úgy csorog az MTV-ből. -mistévé-

FUCKIN' GROOVIN' FAHRVERGNÜGEN V/A CD (Big Store) A kiadó elhalássza különböző kia dók zenekarait, vagy a számára izgalmasnak (netán eladhatónak vélt) lemezeket átve szi. A friss termésből állították össze ezt a kompilációt. Egyértelműen a gitárzen ére specializálódtak, előkelő helyen áll a crossover, de túlnyomórészt a lágyabb n eobeat, post punk és rock and roll akcióké a főszerep. A 15 zenekar között olyanok szerepelnek, mint a már tárgyalt: The Notwist, Well Well Well, Naked Lunch és Shoc k Factor. A válogatás a legkevésbé sem izgalmas, de átfogó képet ad a kiadó profil jából. Néhány további előadó: Crazy Alice, Samian, Jeff Dahl, Green Day, No Use Fo r A Name. -mis'-

GROTUS: Slow Motion Apocalypse CD (Alternat ive Tentacles Records) A Grotus (nevüket úg y írják, hogy a mássalhangzók fölé raknak k ét pontot) egyszerre száll a gitár-zajban é s az indiai zenében. Más szóval a post punk ban és az indiai kultúrában. Ezt kitartóan és roppant ügyesen csinálják. A kiadó reper toárját tekintve a Grotus a Butthole Surfer s és Alice Donut mellé állítható (egy esetl eges leltárnál nem tudom hová billenne a mé rleg nyelve).Az 1993-as esztendőben a Neuro sis lemeze mellett a Grotus albuma volt a l egjobb húzása Biafrának. -mistudja-

JELLO BIAFRA & MOJO NIXON with THE TOADLIQUORS: Will The Fetus Be Aborted MCD (Alternative Tentacles Records, 64 Mountgrove Road, London N5 2LT, UK) Ahogy Biafr a öregszik úgy válik egyre inkább politizáló bárzenésszé. A legfőbb napi téma ma Amerikában - megelőzve a színeskérdést - az abortusztéma, soha nem látott módon me gosztva az USA lakosságát (a régi trükk: "Oszd meg és uralkodj!"). Ezt Biafra és M ojo Nixon a zenekarával - valljuk be stílusosan - country, illetve country rock an d roll punk stílusban énekli meg. Kár hogy csak a zenei körítés bulis... -csakaz-

NEUROSIS: Enemy Of The Sun CD (Alternative Tentacles Records) Minden bizonnyal az utób bi évek egyik legkiemelkedőbb noise-rock al buma - mágikus erővel. A mindent elsöprő gi tárvihar-zaj és a fájdalmasan gyönyörű líra i psychedelia jegyében fogant. A teljes örü let (a lemez) végét egy 25 perces dobszerze mény (samplerbetéttel) zárja. Ne haragudjat ok érte, de nem írhatok róla többet józanul ott voltam egyik előadásukon és mai napig révületbe esek pusztán a lemez hallgatásától. Egyébként pedig: a kiadó valaha megjelen tetett legeslegjobb lemeze. -ténymihály-

HERR BLUM: Unschuldsengel CD (D.D.R./EFA) A Herr Blum zenéje olyan mint egy akcion ista festmény, vagy méginkább mint egy Pollock kép, szerkezete esetleges, zajos hu lladék-rock; psychedelia, noise, punk, industrial kaotikus egyvelege. Az egyik leg izgalmasabb és legextrémebb német zenekar, olyanok mellé állítható, mint az Einstü rzende Neubauten, Knochen Girl, vagy a Sandow. A D.D.R. kiadó működtet egy postai terjesztőhálózatot, amely kb 3000 CD tételből áll! Címe: D.D.R.-Mailorder, Steinra der Weg 8, D-23558 Lübeck, Germany. -misfrau-

THE JESUS LIZARD: Lash MCD (Touch & Go, PO Box 59, London N22 1AR, UK) Valójában c sak két új szám, a Liar album hangzásába vágó "Glamorous" és a régvolt időkbe viss zanyúló Scratch Acid-es "Deaf As a Bat". Szó ne érje a ház elejét, veszedelmesen j ó számok, szeretem is őket nagyon, de... (micsoda? én ilyet írtam, hogy "de"? bizt os nem figyeltem) a Liar-hoz képest semmi újat nem raktak bele (vagyis profi szakm unka a zenekar színvonalán). Aztán négy ismert szám koncertváltozata, olyan csemeg ék, mint a "Bloody Mary", vagy a több mint zseniális "Monkey Trick". -hmmm-

hangjegybank

BUDAPEST LEGOLCSÓBB HANGLEMEZBOLTJA

Jegyiroda és hanglemezbolt meglepően változatos kínálattal!

Koncertjegyek, rock-, jazz-, pop-, és klasszikus lemezek mellett valamennyi hazai független terjesztő és kiadó produktumai megtekinthetők, megvásárolhatók, illetve megrendelhetők (HMK, TROTTEL, BAHIA, NOVUM ORGANUM).

A Második Látásban kritizált hanghordozók 80 %-a beszerezhető itt. Többek között: O YUKI CONJUGATE, ZOVIET FRANCE, DEAD CAN DANCE, SKIN CHAMBER, THE EX/TOM CORA, FRED FRITH, ELECTRIC MUSIC, JESUS LIZARD, FUGAZI, BUTTHOLE SURFERS, MIRANDA SEX GARDEN, GODFLESH, FUDGE TUNNEL, SCORN, VOIVOD, NOMEANSNO, GOD MACHINE, YOUNG GODS, CURRENT 93, SOL INVICTUS, DEATH IN JUNE, COIL, NICK CAVE, COCTEAU TWINS, THERAPY?, SILVERFISH, HAWKWIND, SKINNY PUPPY, TRAUMA, FRONT LINE ASSEMBLY, FRONT 242, ACTUS, KAMPEC DOLORES, HORTOBÁGYI LÁSZLÓ, ÁPOLÓK, TROTTEL, LEUKÉMIA, KONTROLL CSOPORT, SZEMZŐ TIBOR, EDD MEG A FÉNYT, stb, stb...

HANGJEGYBANK, Budapest VI. ker., Andrássy u. 61. Tel: 122 5643; 142 0349.

A **Bahia Music** új termékei közül mindenképpen figyelmet érdemel a **KONTROLL CSOPORT: 1983** című dupla CD-je, amely a klasszikus 83-as demót (teljes másfél órás terjedelemben) tartalmazza, a hozzáférhető lehető legjobb minőségben - és ez a minőség ma is megállja a helyét. Az igényes kivitelű lemezt egy 24 oldalas - valamenn yi szöveget és néhány fotót tartalmazó - booklet egészíti ki. Azt hiszem egyéb rek lámszöveg nem is szükséges ehhez a nemcsak dokumentumértékű kiadványhoz.
1991 és 93 közötti felvételekből lett összeállítva **WAHORN ANDRÁS: Komolyzene** című CD/kazettája. Az összes zene, hangszerek és a keverés is Wahorn András munkája. Né mi dobgép, zongora, szintetizátor és gitár mellett a domináns hangszer a szaxofon, amely igyekszik lehetőleg minél mélabúsabb, letargikusabb, melankólikusabb (stb,st b) lenni. Némi kortárszenei komolykodás, hajnali bárhangulat, búsan vizezett jazz, miegyéb teszi kedvetlenné a hallgatót. A furcsa, hogy bár ritkán hallgatom, mégis bírom ezt a lemezt.
De sajnos az **I LOVE YOU: Ma Te Vagy A Karma** című kazettáját roppant mértékű erőlkö dések dacára sem bírom. A legnagyobb baj, hogy évtizeddel ezelőtti magyar undergro und/depressziós életérzéssel töltekeznek. Mindaz benne van persze, ami egy akkori csoportot "ékessé" tett, de ma ez kevésnek és kétségesnek tűnő érték. A szövegek n agy részét mások már lényegesen hitelesebben és ügyesebben megírták (vagy tették s émává), az egyéb nyelvű énekbetétek pedig erőtlenek és paródiának tűnnek.
Igazi csemege és nem utolsósorban roppant szórakoztató a **TUDÓSOK: Ne Aggyad Az Agyad** kazettája. A négy tagú vajdasági zenekar minden jel szerint leghíresebb tagj a a nálunk is több költői estet bonyolító Bada Dada. Az ő versei adják a lelkét a zenének, amelyet talán a "kortárs-zenebohóc" fogalmával definiálhatunk. Bizottságo s abszurd-rock és monoton szintetizátor-zene (zaj), néha már ipari ritmusokkal pár osulva feszegeti a tűréshatárt. Az abszolút slágernóta a Tv egyik szilveszteri műs orában is clipformában sugárzott "Apa kocsit hajt". Persze a többi se rossz, legfe ljebb szórakoztató!
DIXI LEE azonos című kazettájáról megint csak nehéz sokat mondani, azon kívül, hog y kitartóan mondja a magáét, a zenészek (Wahorn András, Vígh Mihály) pedig kímélet lenül csavargatják a gombokat a hangszereken és egyéb kütyükön. fe Lugossy László ajánlásából: "Fehér férfi kék szemekkel, aki nem szereti a mértéket, néha Charles Bukowski jut róla eszembe, ujjlenyomata mindenki másétól különbözik. Zeneileg kovb oj, hajlamos a popra, a riói karnevál óta magán laboratóriumában tegezi a szexet.. Nem tilos őt hallgatni!"
És nem tilos a **BP SERVICE: Noise** kazettáját sem hallgatni. Ők még mindíg a zajokat, zajmontázsokat részesítik előnyben; bár számomra sokkal izgalmasabbak most, mint " működésük" évei alatt a 80-as években. Fémütősök, sampler, szalagok adják zenéjük gerincét; időnként utcazajok, gyerekkórus és CD bejátszások úsznak be a "képbe", ún. konkrét zenei hangzást elérve ezzel. A zajkollázsokat indusztriális jellegű és minimal struktúrájú ritmusra épülő szerzemények szakítják meg és vezetik át a gépi zajok világába. Ez a változatos és mindenképpen figyelemreméltó kísérlet új fejeze tet nyithat a BP Service életében.
"Magyar Irodalmi Hallgatókönyv 1985-1991" - ez az alcíme **SZKÁROSI & KONNEKTOR: Tűzfal** című kazettájának. A hangnapló irodalmi művekre írt zenei adaptációk gyűjt eménye (Bornemissza Péter,Janus Pannonius,Balassi,Petőfi,Ady,Arany,aztán persze Sz károsi Endre és Bernáth(y) Sándor). Mindezek szintetizátor-,gitár-,cello-, és szax ofonzajokkal aláfestve, torzítva. Ezenkívül azt állítják, hogy mivel ők művészek, nem mar beléjük az idő műfoga. -belémsemis-
BAHIA MUSIC, Budapest 1875, Síp u. 7. II/9A, Hungary.

DULL SCHICKSAL: Dikke Mannen CD (ADM Discs, PO Box 15582, 1001 NB Amsterdam,NL)
Ami első hallásra kitűnik, az a zenekar roppant muzikalitása, ahogy kicsengenek ke zeik alól a hangok. A hattagú csoport a hagyományos gitár-dob szekción kívül zongo rát, trombitát és szaxofont sorakoztat szórakoztatásunkra. Zenei nyelvük sokrétű, a filmzene, a jazz, a punk és a kabarék zenei világa mind rájuk nyomta bélyegét.Pe re Ubu, a This Heat, Captain Beefheart, a Lounge Lizards és a Virgin Prunes bizarr pillanatait sűrítve és átrostálva kapjuk a Dull Schicksal-tól. (Terjeszti a Bahia Music) -mikke-

TROTTEL ÚJDONSÁGOK:
A TROTTEL RECORDS anyagi romlást és egészségi állapotot félretéve - és a töretlen
munkát valamint a tettrekészséget szem előtt tartva éjt nappallá téve jelenteti m
eg az arra érdemes zenekarok lemezeit és kazettáit. Mindjárt meg is ragadom az alk
almat, hogy bejelentsem, a Trottel hallgatva az idők szavára itthon elsőként publi
kálta a **HIDEG RONCS: A Kép** című kazettáját (a külhoni kazettakiadók mindeközben ne
m győzik kielégíteni a Hideg Roncs-ra éhes közönség igényeit). Mivel a ritka szép
zöld borítóval forgalmazott kazetta minden pénzt megér, csalódnom kell bennetek,ha
nem árasztjátok el rendelésekkel a kiadót postafordultával.
Aztán: A Post-Humus sorozat harmadik darabja vár megjelenésre az "első magyar tech
no metal" **RED MARINETTI** "személyében". A volt debreceni zenekar például okáért ki
robbanó sikert aratott a Kelet 91 fesztiválon. Jelentőségük további taglalásától m
ost eltekintünk.
Na és azoknak sem kell búsulniuk, akik a Tilos Rádió szünetelése miatt depresszióv
al és öngyilkossági szándékkal bajlódnak. A hamarosan megjelenő **TILOS RÁDIÓ** kazett
a (zene és szöveg) előreláthatólag minden igényt ki fog elégíteni és még az év els
ő felében a Toplisták élére tör.
Ha a Posta és a faxok is úgy akarják, akkor a Trottel Records az év vállalkozásaké
nt fellépteti hazánkban Skócia leginvenciózusabb zenekarát, a GOOD BYE MR MACKENZI
E-t, ehhez elég annyit elárulni, hogy a csoport gitárosa az A Big John, aki annak
idején az Exploited tagjaként lopta be magát minden punk szívébe, tavaly pedig a
Nirvana technikusaként és másodgitárosaként túrnézta be a Földgolyót. A koncert te
rvezett ideje március 5 és 15 között!
A Trottel Records terjesztői tevékenységének áldozatai a következő kiadók:Crass Re
cords, Dischord, DDR, Ex Records, Hax, Konkurrel, Lost And Found, Malarie, Ralph,
RPN, Touch & Go, We Bite, Agit Prop, Alternative Tentacles, Bluurg, stb.
Postai megrendelés: Trottel Distribution, Budapest 1011,Hunyadi 4, Hungary.
Telefon: 1494019. És ha ki tudsz mozdulni, nem tilos ellátogatnod a **RÁK**-ba! Mi a
RÁK? Trottel records,Ordító Egér,Nyomda,Lemezek,fanzinek,Független sajtó, és Infor
mációs Ücsörgő. MENJ A RÁKBA! Budapest VIII. Leonardo Da Vinci 40. Metro Klinikák.
Hétköznap 10 - 18 óra között!!!

FRONT 242: Off CD; **Up Evil** CD (RRE Records,
c/o Transmission 242, BP 1613, 1000 Brussels
Belgium) A Front 242 előző lemezével lezárt
a a zene azon fejezetét - amit ő maga nyito
tt meg a 80-as évek elején -, melyet "elect
ric body"-ként ismert a világ. Aztán több h
ónapi kemény munkával kikísérletezték az új
évtized új hangzását. És ezzel a két több m
int órás albummal olyat alkottak, amit a le
ghiggadtabb rajongó sem remélhetett. Elektr
onika és kreativitás, azaz technika és fant
ázia ritkán hallható magasságokba emelkedik.
Mind hangzásban, mind zenei kivitelezésben
tökéletes; tartalmának többrétegűsége miatt
akár számonként is elemezhetném. A Front
242 régi arcára néhány ritmus és basszusmen
et utal csupán. A húzós techno-trash-től a
hangkollázsokig és finoman ívelő ambientig
hajlik zeneiségük palettája. Szinte sajnálo
m a technozenekarok sokaságát, a Front új a
lbumát felülmúlni nehéz lesz, alámenni pedi
g minek! -mis101-

FLAG OF DEMOCRACY: Schneller! CD (Bitz Core Records, Postfach 304107, 20324 Hamburg
Germany) A zenekar, mint a lemez címe is jelzi, a gyorsaságbanvan elszállva, a kao
tikus hangzás magyarázható azzal, hogy élő felvételről van szó (és az unalmas mego
ldások tömkelege mivel?). Ez a primitív és sematikus hardcore a Hüsker Dü első kon
certalbumát idézi, csak az rövid és csontzúzó volt... -azvolt-

APT 3G: Punk Machine CD (Bitz Core Records) Punk-rock, hardcore (rock) a régi nagy ok bűvöletében, az angol vonalat követve. Nálunk a Hisztéria szeretett volna valam i ilyesmit csinálni, az APT 3G feszesebb, énekesük hangja ércesebb, de ugyanolyan esetlen a melódiáktól és buta szólóktól.De nem árulnak zsákbamacskát, a címében mi nden benne van. -rácgép-

ATTITUDE ADJUSTMENT: American Paranoia & More CD (Bitz Core Records) A CD az Ameri can Paranoia LP-t és a Dead Serious kazettát tartalmazza. A 80-as évek eleji ameri kai hardcore-t idézi (amit, bármilyen meglepő is "trash"-nak hívtak jóval a metal hullám előtt). Rövid számok sok váltással, eszelős tempóban, amiért igazán kár, me rt a lassú részek meglehetősen jók. Az Attitude Adjustment a kiadó legjobb zenekar ai (pl: Offenders, Slime, Poison Idea, Zero Boys) mellé állítható. -softrác-

AZOK A BOLDOG PUNK NAPOK V/A MK (Agresszív Punk Production) A 90 perces kazetta há rom korabeli punkzenekar koncertfelvételeit tartalmazza: Kretens, CPg és BTK. Idéz et a kazettaborítóról: "Ezt a kazettát azért adtuk ki, hogy a fiatalok végre megis merjék, milyen volt is egy igazi koncert hangulat az előző rendszerben. Akik pedig ott voltak vissza tudjanak emlékezni azokra a napokra amikor fiatal lázadók voltak. Ez a kazi szerves folytatása a Karel féle Punk Nosztalgiának. Üdv mindenkinek.Atti la." Megjegyzés: míg ez a kazetta 300 forintba kerül, a Karel féle Punk Nosztalgia 20 forint volt. -boldogmihály-

HYBRYDS: Music For Rituals CD (Artware Products, Donna Klemm, Taunusstr. 63b,6200 Wiesbaden, Germany) A Hybryds régvolt korok mágiáit és rituáléit fogalmazza át újra mai zenei eszközökkel. Ez az átmentés jogos leh et a megfelelő szellemi háttérrel inspirálv a. A nem eléggé kifejtett magyarázó szövegt ől eltekintve (a booklet művészi kivitele e gyébként ritka szép) pusztán zenei oldalról közelítve, a Hybryds eléri célját; betekint ést nyújt különböző történelmen kívüli kult úrák'szakrális' életébe. Nem is igazán ezek a szokások jelennek meg itt, hanem hanyatlá suk, ezek víziói merülnek fel - szellemi űr t keltve, melynek okait ránk bízzák... A Hy bryds zeneisége egyébként megnyerő, zajkoll ázsok, indusztriális hangzások és ambient (és különféle ethnók) az eszközeik. Az össz hatás kétségkívül kifejező és hatásos. -zenemisnek-

SCHLOSS TEGAL: The Grand Guignol CD (Artware Products) A post-industrial zene minden műf aji eszköze sajátságos színt ölt a Schloss Tegal lemezén; a kísérteties és'démoni' han gzásokat zajkollázsok, állandó morajlások, különleges effektek, visszafelé játszott em beri és egyéb hangok keltik. Egy-két megráz ó pillanattól eltekintve mégsem félelmetes, inkább elgondolkodtató és véleményalkotásra késztető. Ezt a hangzásbeli "keménységet" m egköveteli a választott téma. A lemez gyűjt eménye szinte valamennyi psychikai betegség nek és szexuális eltévelyedésnek: szexuális neurózis, szimbolikus szadizmus, szadizmus állatokon, mazochizmus, fetisizmus, psychik ai hermafroditizmus, szodómia, hisztérikus paranoia, haj fétisizmus, stb, stb... -stbstb-

DEDICATION - ZWEITE AUSLESE V/A CD (Artware Products) 14 zenekart tartalmazó gyűjtemény a mai zajzenékből válogatva. A legkülönfélébb eszközökkel dolgoznak a zenakarok, de legyenek ezek gitárok, hangszalagok, vagy samplerek, a cél a "zaj" legeltérőbb formáinak megjelenítése a lehető legátütőbb és sarkallatosabb formában. Az biztos, hogy ezt a lemezt végighallgatni nem csekély türelmet és kitartást igényel. És bármilyen meglepő, érdemes vele fejhallgatóval próbálkozni, jobban érvényesülnek a hangzásbeli "finomságok". Néhány résztvevő: Nord, Hijokaidan, Chop Shop, D.D. Dobson, Aube, Dislocation, Cement Women. -némamis-

ORAL CONSTITUTION: Bibelpreik MCD (Artware Products) Ez a norvég zenekar ritka szép zenét csinál. Erős hangsúlyt fektetnek a természetközeli hangzásra, előszeretettel alkalmaznak akusztikus hangszereket, gitárt, csellót és ütősöket. Minden bizonnyal erős hatással volt rájuk a Current 93, ez a zenei megvalósításban, az énekstílusban (és női énekhang szerepeltetésben) is érvényre jut. Ennek ellenére megállja a helyét, élvezetes összhatást nyújt; az hogy szellemileg is a Current 93 féle historizáló vonulatba tartozik-e nem egyértelmű, bár valószínű. -jó-

MØHR: How To Make Darkness Visible 7" (Drone Records, Stefan Knappe, Fasanenstr.11, 26789 Leer, Germany) A Drone Records (amit a Maeror Tri zenekar egyik tagja, Stefan igazgat) a CD gyártás magas költségei miatt csak vinyl-t, azon belül is csak 7" kislemezeket jelentet meg. A borítók általában kézzel készülnek, ez is a kreativitás egyik láncszeme, minden példány egyedi, úgyszólván személyre szóló. A lemezek 200-250 példányban jelennek meg, és a 7" maximális játékidejét kihasználva 20 percesek (ami egy nagylemezoldalnak felel meg). A MØHR a Maeror Tri-hez hasonlóan az ún."titkos hangzásban" alkot; a morajlások és sötét tónusú zúgások alá rejtik az üzenetet, amely felületes hallgatásra nem bukkan elő. Olyan látásról tanúskodnak, amely nem a szemekkel és nem az aggyal történik. Ezért a látásért érdemes küzdenünk. -mis-

BEEQUEEN: Summer Rain 7" (Drone Records) A Beequeen két ember, F.Kinkelaar és F.de Waard (a Staalplaat egyik munkatársa) együttese. Az A oldalon magas frekvenciájú fémsivításra épülő visszhangosított ütések hallhatók egyre fokozódó hangerővel, ez az improvizáció leginkább egy "zajfestményre" emlékeztet, erősen képi hatású. A B oldal két szerzeménye sokkal inkább az Illusion Of Safety kissé nyomasztó hangokból, hosszúra nyújtott pillanatokból építkező ambient zenéjére emlékeztet. A "Thunder Storm" amely a "szív gondolatainak" álmát vetíti ki - az egyik legjobb felvétel, amit az utóbbi időben hallottam. -esőmis-

ARTAUD-KOHLSCHMIDT-SANDOW: Schluss Mit Dem Gottesgericht CD (Fluxus Platten,Ufnaustrasse 8, 10553 Berlin, Germany) Antonin Artaud darabjának zenei-teátrális feldolgozásának hangdokumentuma - illetve a darab zenés hangjátékká avanzsálása Kai-Uwe Kohlschmidt és a Sandow zenekar nevéhez fűződik (rendező:Kai Grehn). A Sandow által ában a psychedeliához húz, erős gitárhasználattal; itt sokkal kísérletezőbbek, sűrűbbek az industriális elemek használata (itt a zajok és az énekhang miatt tényleg párhuzam állítható a Sandow és a Neubauten között-bár ez itt is inkább csak formai). Az erőteljes és nagyon teátrális kórusok teszik igazán expresszívvé ezt a roppant izgalmas és komplex művet. -m·i·s-

THINK ABOUT MUTATION: Motorrazor CD (Dynamica, c/o Noise International/Machinery, Kurfürstenstrasse 23, 10785 Berlin, Germany) Nincs mese, ezt a zenét leginkább a Ministry-ből tudom eredeztetni, bár ők zenei hatásként a következőket sorolják:Sepultura,Kreator,Antraxx,Orosz katonai zene,Sham 69,Wagner és Walt Disney. Eddig oké. És a továbbiakban is, ezért az életerős zenéért három gitáros és két dobos (+billentyűk) a felelős. A csoport lipcsei... nos Bach zeneisége és Goethe költőisége óta változtak ott is némileg a hangzások és...
Egy kis magyarázat a kiadó koncepciójához (a nyereségen túl, ha van valami azon túl...). Az anyacég a Noise International olyan zenekarokat publikál, mint a Kreator, Celtic Frost, Killing Joke,stb; ez ugye nem szokott ráfizetéses lenni; mint ahogy az első alvállalkozás, a Machinery által kiadott techno sem (Dance Or Die,Oomph!, And One,stb). Nos ezt a két vonalat egyesíti most ez az új electro-industrial-metal label, a Dynamica. -misazész-

COPTIC RAIN: Dies Irae CD (Dynamica) Eszelős techno-metal trio Ljubljana-ból, gitár, sampler és Katja lenyűgöző énekesnői technikájával (effekteknek is hála). Recept: gyúrjuk össze a Strelnikoffot, a Ministryt és a Sleeping Dogs Wake-et, majd az egészet passzírozzuk át egy szitán, vagy jobb ha leresz eljük és az így kapott morzsákat kenjük fel szalagra; valahogy így szól a Coptic Rain. Mindezek mellett még jól is csinálják; intenzív élmény, nyúlj be a konnektorba és vedd fel a belőled feltörő üvöltést. -oké?-

D.N.S.: Bombs & Clouds CD (Machinery) A DNS bár háromtagú (negyedik Jor a pruducer,keverős,stb) valójában a 19 éves buszsofőr Tobias Birkenbeil agyszüleménye. A zene utazás a kibernetika világába. Ha mondjuk túristadokumentumfilmet forgatnának Tokió mai világáról, vagy megfilmesítenék Gibson Neurománc-át, lehetne ez a kísérőzene. Harmónikusan összeillesztve a Skinny Puppy és a Pet Shop Boys, az előző kíméletlensége, és az utóbbi degeneráltsága nélkül, vagyis populáris és expresszív egyszerre. Jó munka. -az-

DANCE OR DIE: The Best Of MCD (Machinery) A kiadó legjobbnak tartott dark-techno csoportját is "elérte a vég" - mert ugye az már gyanús, ha egy zenekar Best of albumot jelentet meg. Eddigi munkásságuk négy sikerszáma (Psychoburbia, Fire, Will of The Wind, Dance Or Die) került a keverőpult mix-kése alá. A végeredmény elég lehangoló: négy egyforma acid ritmusú sötét, táncorientált darab,minden "egyéniségtől" megfosztva. -naja-

SNOG: Born To Be Mild MCD (Machinery) A Snog kinyúlta Lies Inc. lemezéről az egyik leghúzósabb számot (címadó) és négy verzióban mindent kicsikart belőle, amit csak a technika rombolni tud. Soma Club remix, Groin Thunder remix, Overture, és egy koncertverzió a Hammersmith Odeonból. Ötödikként egy új szerzemény, az ambient irányultságú "Death Squad Blues" szerepel az EP-n. -tobemis-

KRIEGBEREIT: A Forest MCD (Machinery) Túlontúl sematikus és ezerszer hallott ritmusokkal, speechekkel, szintifutamokkal, vokáltorzításokkal operáló zenekar. Aztán meg a Cure A Forest című számát így elég felesleges volt feldolgozni. Még ezt a 14 percet végighallgatni is merő unalom és kín. -elégmis-

CAPITOL PUNISHMENT: Messiah Complex CD (We Bite Records, Gönningerstr. 3, 72793 Pfullingen, Germany) A klasszikus felállású HC zenekar lemezének első felén Jimi Haze, második részében Harvey Moody énekel. Zeneileg a húzós 80-as évek eleji ún. "great hardcore" leszármazottai, némi garázsos és jazz-core beütéssel. Néha egészen kellemesek a váltások, az unalmas és sablonos énektől eltekintve kifejezetten jó hardcore lemez. -miskor-

MURPHY'S LAW: Good For Now MCD (We Bite) Sajnos ez az egyébként igen neves és kellemes HC zenekar ezen a 12 perces albumon nem igazán remekel. Kenik, kenik, de minden erő és ötlet nélkül. A megoldások és a hangzás egyaránt azt szolgálják, hogy mi előbb feledésbe merüljön ez az EP. Ezen még a fel-felcsendülő trombitabetétek sem tudnak segíteni. -misajnos-

GROWING MOVEMENT: Circle Of Torture CD (We Bite) Kellemetlen hangulatú, agresszív, erősen szaggatott, metal beütésű "new york hardcore", hátborzongató és hosszú gitárszólókkal. Néhol egy hajszál választja el attól, hogy jó legyen, de süt belőle a buta gyűlölet. A szövegkönyvet így fejezik be: "Fuck You All!!!" -köszönöm szépen-

SUBTERFUGE: Fabulous CD (Wolverine Records, Benrather Schloßufer 63, 40593 Düsseldorf, Germany) Melódikus gitár pop, ezt nevezik mostanában grunge-nak, a hatvanas évekből eredeztethető. Amit a Sonic Youth előásott, azt a Superchunk, a Mega City 4, és a Subterfuge (stb,stb) csurgatja le nyálával. Persze a Subterfuge sem "kevesebb" az összes többi neobeat zenekarnál. -őksemis-

THE POETS: Getting Hyped MCD (Wolverine Records) Mixtúrája számos különböző műfajnak ez az erősen tánc-centrikus lemez. Hip hop, funky, rumba és 50-es évekbeli amerikai revűműsorok zenéje olvad össze. A fúvósok minden bizonnyal eredeti felvételekből lettek kicsípve samplerrel. Mintha 70-es évekbeli diszkót túrbóztak volna fel mai technikával mai hangzásúvá. -misco-

A FACE MUSIC SWITZERLAND (Dorfstrasse 29/1,CH-8800 Thalwil-Zürich,Switzerland) az ún World Music-ban tevékenykedik, ethno indíttatású zenekarokat istápol; de kevés kivételtől eltekintve nem autentikus, hanem egyfajta hígított, főképpen jazz-től átitatott kifejezési formákat keres.

LITTLE EGOISTS: Two Fingers CD (Face Music) Ez a lengyel trió a rock és a jazz gyökereiből táplálkozik, erős funky-jazz alapokra hard-rock sémák, gitárszólók és improvizatív ének épül. Az egyébként igen erős lengyel jazz-rock színtérből nem emelkedik ki, sokszor hallott sablonoktól nem tud szabadulni. A lemez legpozitívabb momentuma a frenetikus basszusjáték (néhol a szaxofon is tud izgalmas lenni). Elsődleges negatívum a hangzás bántó sterilsége, a túlzott kimunkáltság, nehezen állnak össze a hangszerek egységgé. -hárommis-

ENSEMBLE GEORGIKA: Vol. 1. CD (Face Music) A tárgyalt öt lemez közül a legfigyelemreméltóbb, a legautentikusabb és legkevésbé sem hígított az Ensemble Georgika kórusegyüttes lemeze. A mély orgánumú 13 tagú férfikórus (közülük hárman szólóénekesek is) 11 munkadalt, 6 liturgikus kórusművet, 5 úti-dalt, és három szerelmesdalt ad elő csodálatos összhangban egymással és megrendítő szépségben. A kórus három hangszeres kísérője salamuri-n, panduri-n, és basszus panduri-n játszik. Ezt a gazdag repertoárú grúz együttest ajánlom minden népzenerajongó kitűntetett figyelmébe! -miskórus-

SHARKIAT: Camel Dance CD (Face Music) A kairói Sharkiat erősen az egyiptomi népzenében gyökerezik, ebből merít a legtöbbet. Ezt elsősorban a népes hangszerparkból az eredeti ütősök használatának, a kanun-nak, majd pedig az ének és a kórusmotívumoknak köszönhetően. Ezenfelül a szaxofon és a billentyűs hangszerek csak rontják a hatást, túlzotan patetikussá teszik, és így alig lép túl egyszerű jazz (a gitár és a basszus is ezt erősíti) ethno pop-on.Az ilyen hangzású zenekarokat szerepeltetik szívesen vendégként (rosszabb esetben háttérként) a monstre fesztiválokon olyan előadók, mint Paul Simon,vagy Sting. Ennek ellenére a Sharkiat még mindíg a kiadó egyik legjobb zenekara - gondolok itt olyan kiemelkedő szerzeményekre, mint a "Fathy's Mood" és a "Percussion Dialog". -a rabrác?-

ASIAMINOR: Along The Street CD (Face Music) Négytagú török zenekar, basszus, dobok, kanun (ez a magyar citera keleti megfelelője) és szaxofon/furulya felállásban. Autentikus török népzene és jazz fúziója. Sajnos a két műfaj itt sem igazán "építi" egymást. A legnagyobb kár egyébként a nagyon szép kanun és furulya játékért. A basszus bár roppantul virtuóz, itt teljesen felesleges és eléggé hiteltelen, egyetemben a szaxofonnal. -utcarác-

GRUPO ALMA E LUIZ CARLOS BORGES: Gaucho Rider CD (Face Music) A brazil Luiz C.Borges zenészcsaládban nőtt fel, minden bizonnyal ott itta magába a latin zene szeretetét, mely kizárólag érvényesül lemezein. Tangóharmónikán és gitáron játszik, valamint énekel is. A spanyol flamencótól a sanzonig és a dél-amerikai populáris műfajokig mindent felölel zeneisége. Ezen a lemezen a Grupo Alma jazz-rock-fusion zenekar működik közre. -rEm-

DIESEL CHRIST: Gas, Food, Lodging CD (SPV, Brüsseler Str. 14, 30539 Hannover,Germ.) Rock and roll gitárzene, elektronikus színek és pop-feeling igen sekélyes és fantáziátlan találkozása; ezen nem segítenek az ének torzításai és a hangmontázsok sem, és még az sem, hogy a producer John Fryer (Nine Inch Nails, Depeche Mode) volt. Mindezt leszámítva tűrhető klubzene, tánc, stb... -stb-

FUN-DA-MENTAL: Countryman/Tribal Revolution MCD (Beggars Banquet/SPV) A "Countryman" négy és a "Tribal Revolution" három verziója, remixe hallható a CD-n. Pillanatra sem unatt, komplett egész lemeznek tűnik. A hip hop és a keleti zenék (indiai,arab) lenyűgöző ötvözete. A FUN-DA-MENTAL médium, amelyen keresztül nagyszerű kifejezést kapnak a fehé remberétől erősen eltérő kultúrák, világlátások és zenei felfogások (amelyek szeretett el töltik meg kinyílni készülő szívemet - 1 egyen az bármilyen színű). Örülök, hogy eljutott hozzám ez a nagyszerű muzsika. -pont-

LOVE LIKE BLOOD: Stormy Visions MCD; **Odyssee** CD (Rebel Records/SPV) Bár a zenekar igen neves műfaján belül, nem tud túllépni a jellegzetes dark wave kliséken, erőse n a Sisters Of Mercy "átvétele", némileg technosabb ritmusszekcióval. A maxi borítója és a Cd képi oldalánakkidolgozása ritka szép munka és jóval felülmúlja a lemez tartalmát. A nagylemez némileg jobb benyomást tett rám, zeneileg mindenképpen izgalmasabb a maxinál; akusztikus gitár és pszichedelikusszínezete élvezetessé teszi, de az énekes negédes síránkozásaival cseppet sem tudok azonosulni. -világosmis-

BARKMARKET: Gimmick CD (American/Beggars Banquet/SPV) A Barkmarket a frusztrált new yorki noise-rock szintér talán legtorzabb képződménye. Harsányan idegbeteg, zajos, kaotikus, a gitár és a dob reményvesztetten poroszkál, a basszus és az ének egymás túlkapásaiból táplálkozik, és ez mind úgy nagyon jó, hogy nem is akar egésszé összeállni. Kicsit rokonai a Steel Pole Bath Tub-nak, de a Barkmarket hamarabb lenne sláger egy zárt osztályon - és én imádom őket.Ó, de ezt megbocsájtanátok, ha vennétek a fáradtságot és a bátorságot...-félénkmis-

KAT ONOMA: Billy The Kid CD (Fnac Music/SPV) Régi vágású rock, némi modern hangzással fűszerezve; rock and roll sémák, mély "szívtipró" énekhang, minden együtt ahhoz, hogy gőzöm se legyen kinek akarják eladni, kinek is szól. Talán Phil Collins és U2 rajongóknak. Sajnos a csipetnyi westernes feeling sem segít semmit rajta. -nem-

TEDDYBEARS STHLM: We're All Teddybears CD (Armageddon/SPV) Ettől a svéd csapattól aztán ketté állt a fülem, az agyam pedig szétesett néhány szeletre, melyekből egyik azonnal ráállt erre a rettentő finomságra. Gyúrjátok egybe a Red Hot Chili Peppers-t, a Fugazi-t, és a Victims Family-t, nos mindez együtt ezerrel! Ezen a ponton túl már felesleges tovább méltatni! Ezentúl mi lesz veletek? -ha?-

GOODBYE MR MACKENZIE: Five CD (Blokshok Records/SPV) Roppant kellemes gitárzene Skóciából, ahol a zenekar igen előkelő státuszt vívott már ki magának. Hangzása a 80-as évek eleji dark és new wave törekvéseket idézi, énekesük hangja kifejezetten megnyerő és markáns (a lassúbb részeknél Lou Reed és Peter Murphy keveréke). Négy szám pedig (Bam Bam, Touch The Bullseye, The Day Of Storms, Normal Bay) lényegesen kiemelkedik az album egészéből. Gitárosuk John Duncan, vagyis Big John, az Exploited régi gitárosa volt, aki a Nirvana technikusa és másodgitárosa volt a közelmúltban (undorító módon mindenki ezzel reklámozza a zenekart...). -énismis-

ANNE CLARK: Haunted Road MCD (SPV) Anne Clark-et is elkapta az elektronika örvénye. Ez a maxi az acid és az ambient meglepően kellemes találkozása, körülbelül olyan progresszivitási fokon, mint az ORB. Egy jó kis "gondtalan" esti ellazulásra tökéletes, akinek pedig több kell, máshol keresgéljen. Igazából ez az első lemez, amit szeretek Anne Clark-től. -másodmis-

WELLE: ERDBALL: Nyntändo-Shock MCD (Synthetic Symphony/SPV) Veszedelmesen primitív dance-techno, épp a nintendo-játékok színvonalán. Ha persze ez volt a cél, minden világos. Sajnos ettől még éppoly röhejes és makacsul idiotikus - leginkább az ének. Főleg amikor vérmesen erőlteti a "Telefonsex"-et. -minekazterőltetni?-

MEDICINE: The Buried Life CD (SPV/Beggars Banquet Records) Izgalmas hangzású popzene, igen erős noise és psychedelikus befolyások alatt. Az élesen zajos, már-már bántó gitárakkordokat nagyon jól kevert ritmusszekció támasztja alá. Ebbe a lágyan disszonáns hangzásba szinte belefolynak az erősen melódikus vokálok. Ezt a szuggesztív megoldást eddig csak a My Bloody Valentine-tól hallottam a Medicine az ő nyomdokain halad, bár nem marad alatta. Vagy így: a Pet Shop Boys a Spacemen 3 ölelő karjaiban. Bizarr. -dokmis-

MINK STOLE: Eats Head Of Owner CD (Rebel Records/SPV) A grunge-rock egy új reményes égének debütáns albuma Stuttgartból. Egy számon belül mindent felsorakoztatnak: punkos lendületet, húzó psychedeliát, sub pop féle melódikus nyűglődést, alaposan kimunkált "slágereket". Sokat és sokszor egymás után hallgathattak Nirvana és Monster Magnet lemezeket. -rácrok-

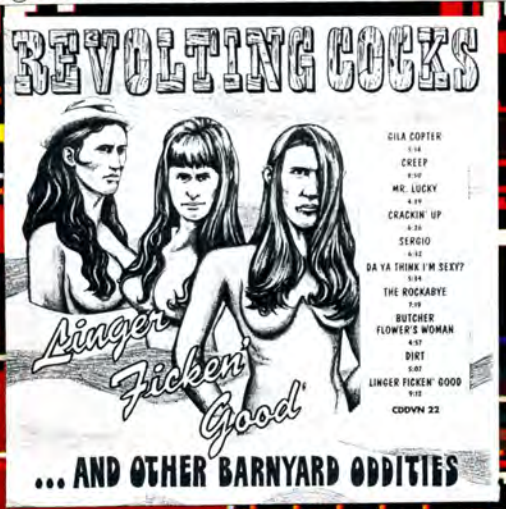

REVOLTING COCKS: Linger Ficken' Good... and other barnyard oddities CD (Devotion Records, 102 Belsize Lane, London NW3 5BB, UK) Már előre féltem, amikor Chris Connelly(ő például hangját adja a produkcióhoz) fenyegetett bennünket,hogy ez a RevCo album ájulásba kerget minden hallgatót. És tényleg! Megkockáztatom, sokkal jobbak, mint a magasztalt Ministry (merthogy mindenki itt van, Jourgensen, Barker, Rieflin, Luc Van Acker...) De megszólal Timothy Leary az LSD király is, aztán eljátsszák Rod Stewart "Da Ya Think I'm Sexy"-jét... Ez a legédesebben gonosz apokaliptikus techno amit csak megszültek ezek a pokolbéli "amerika-szülöttek"! -jóleszek-

the multi media overkill

KONCEPCIÓ EGY INSTALLÁCIÓ / FERFORMANCE-HEZ:

KELLÉKEK:
- 2 videómagnó, 2 monitor
- 10 kisebb tranzisztoros rádió
- különböző nemzetközi újságok, magazinok
- videó és audió kazetták, összevágott felvételek nemzetközi híradás okból, beszámolókkal, stb.
- egy nagy Peter Arnett kép (CNN)
- egy mozgatható Infúziós felszerelés
- esetleg egy tekercs szögesdrót
- 1 hangszalag

A TEREM - INSTALLÁCIÓ:

A nemzetközi sajtóanyagból kiválasztott oldalakkal kitapétázzuk a falakat. Az egyik falon Peter Arnett képe van kitéve (ő volt az öböl-háború nagy tudósí tója a CNN részére), a híradás-médiák nagy bálványa, akit itt egy oltár-erekly etartóval tisztelnek.

A terem közepén egyenlő távolságokra és két sorban tíz darab tranzisztoros rádió van felállítva. Ezek között összetépett újságpapír halmazok terülnek el. Ha mód van rá, szögesdrótot is beleépítünk. A monitorokat teremtől függően, jó l látható módon helyezzük el.

Az infúziót, ami a performance elsődleges eszköze, lehetőleg a bejárat mel lé rakjuk, hogy minden látogatónak módjában álljon "média-infúziót" kapnia. Az az a használata szabad.

EGY MÁSIK VARIÁNS:

Variánsként az "Advertising Overkill" installáció/performance kínálkozik. Hasonló elgondoláson alapszik, de a reklám-ingertúláradás a témája.

A PERFORMANCE:

Az első szereplő a földön fekszik a tranzisztoros rádiók között, egy halom tépett újság alatt. Lassan kitapogatózik, zavartnak tűnik. Az újságfoszlányok darabjaiból eszik. Térden kúszik a Peter Arnett-oltár felé.

A második szereplő mindeközben egész idő alatt a közönség között futkos, a média-infúzióra van kötve, az üvegcseppentőben: címsorok és művér. Ebből kap i nfúziót. A"hasából" állandóan kazetta szól (híradás-embrió).

Az első szereplő letapogatja a "híradás-falakat". Végül a második szereplő hangszalaggal áttekeri a száját és szemét, süketté teszi és vakká a hírekkel s zemben. Egy rituális gyilkossággal megszabadul az első szereplőtől, a hangszal aggal megfojtja.

"Média-halál" következik be, amikor a halottnak hitt első szereplő feláll, és kikapcsolja a rádiókat és monitorokat, majd a második szereplő a szögesdrót ok és összetépett újságok halmaiban elsüllyed.

Papst Pest/Bierfront 1992 december, fordította Elisa.
c/o Frank Buchholz, Boxgraben 116/118, D-52064 Aachen, Germany.

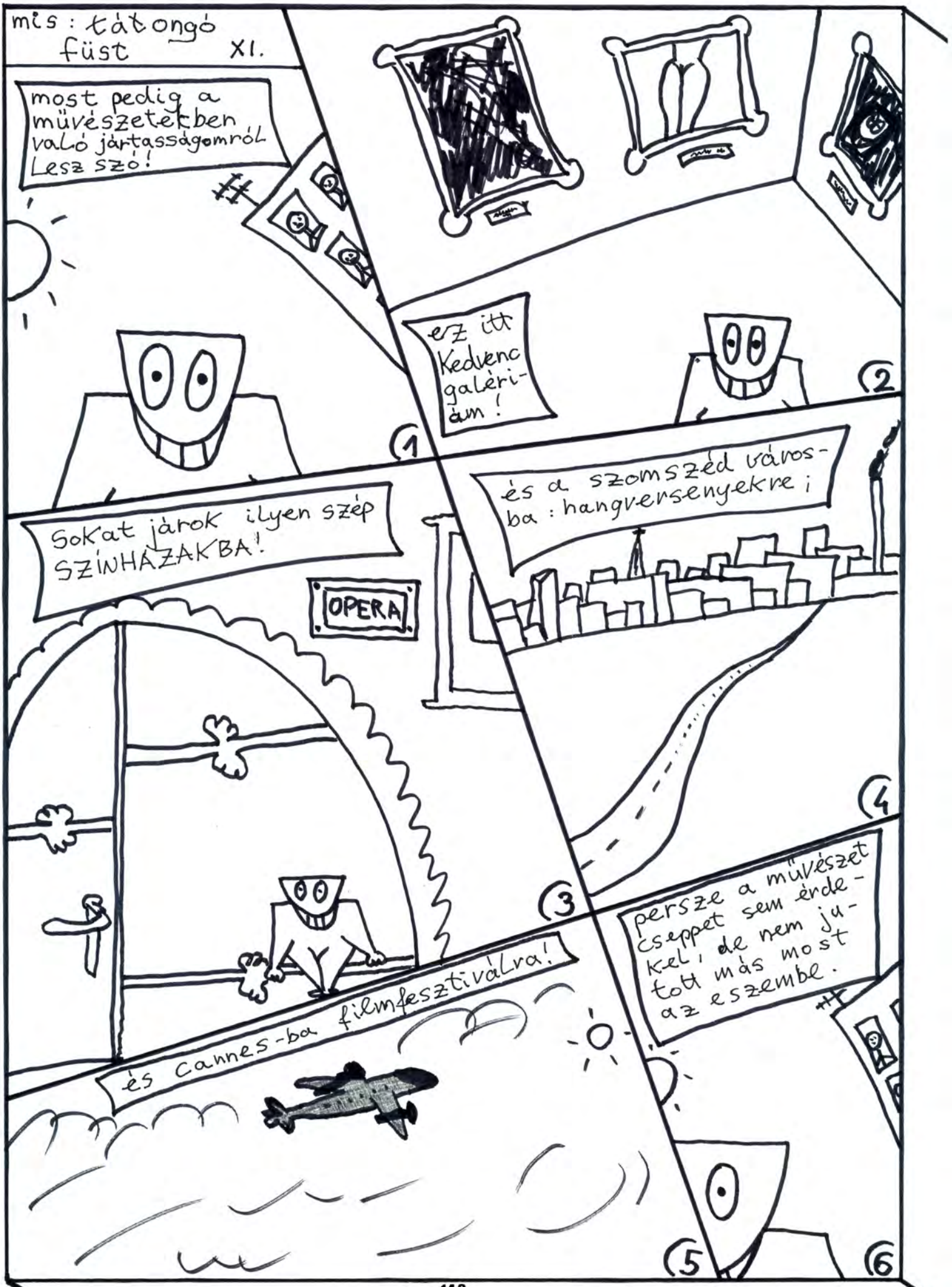
mis: tátongó füst XI.
most pedig a művészetekben való jártasságomról lesz szó!
1
ez itt kedvenc galériám!
2
sokat járok ilyen szép SZÍNHÁZAKBA!
OPERA
3
és a szomszéd városba: hangversenyekre;
4
és Cannes-ba filmfesztiválra!
persze a művészet cseppet sem érdekel, de nem jutott más most az eszembe.
5
6